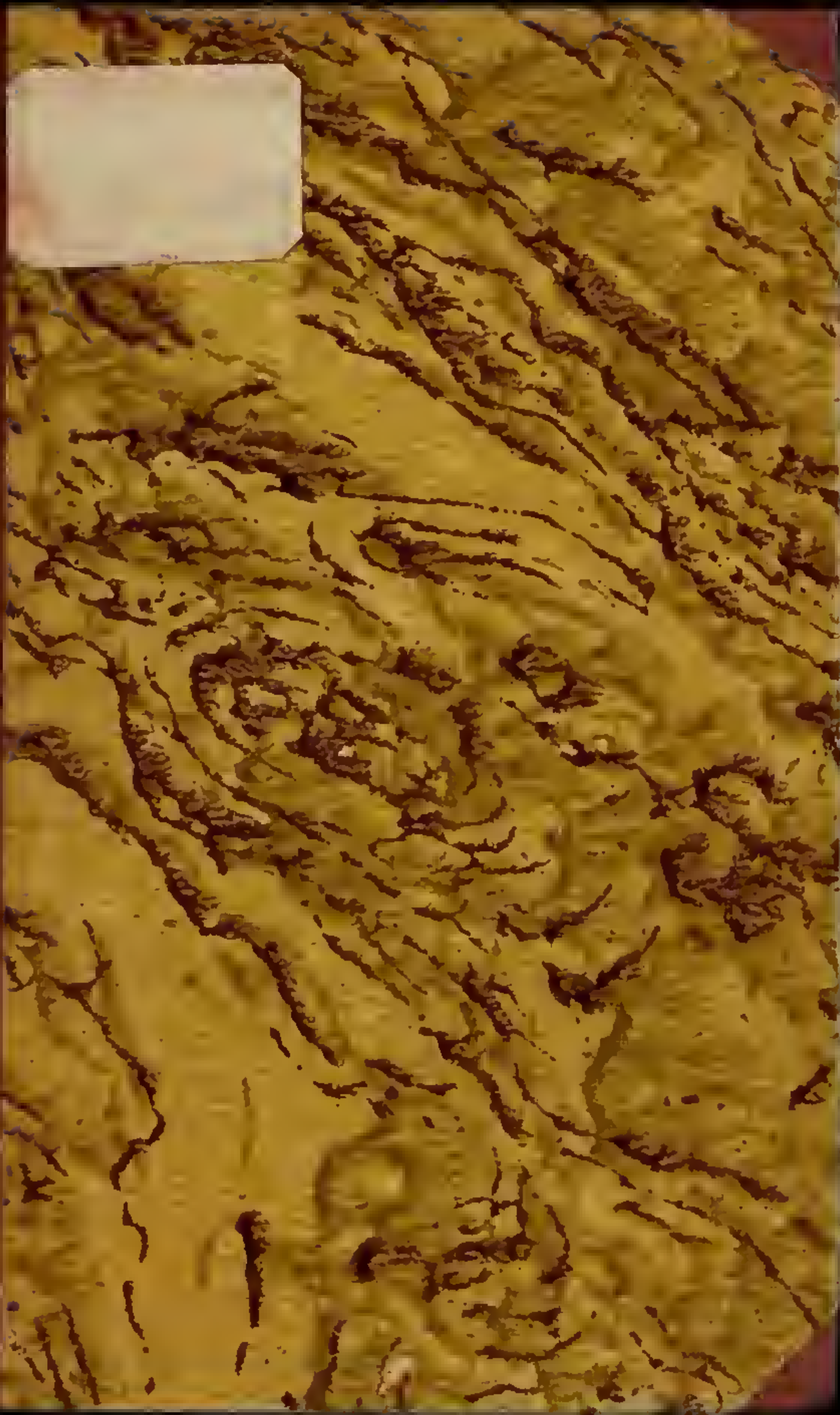

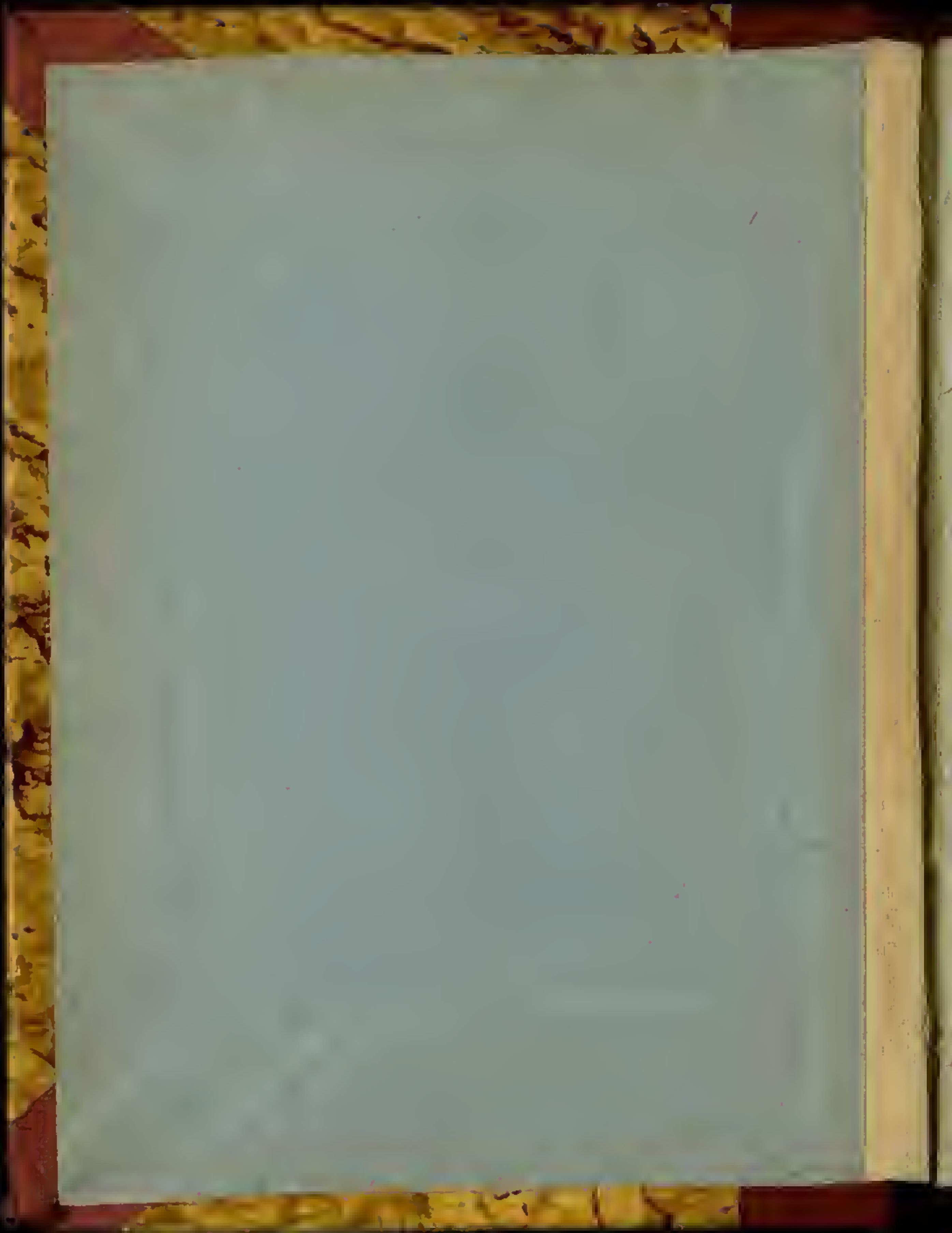

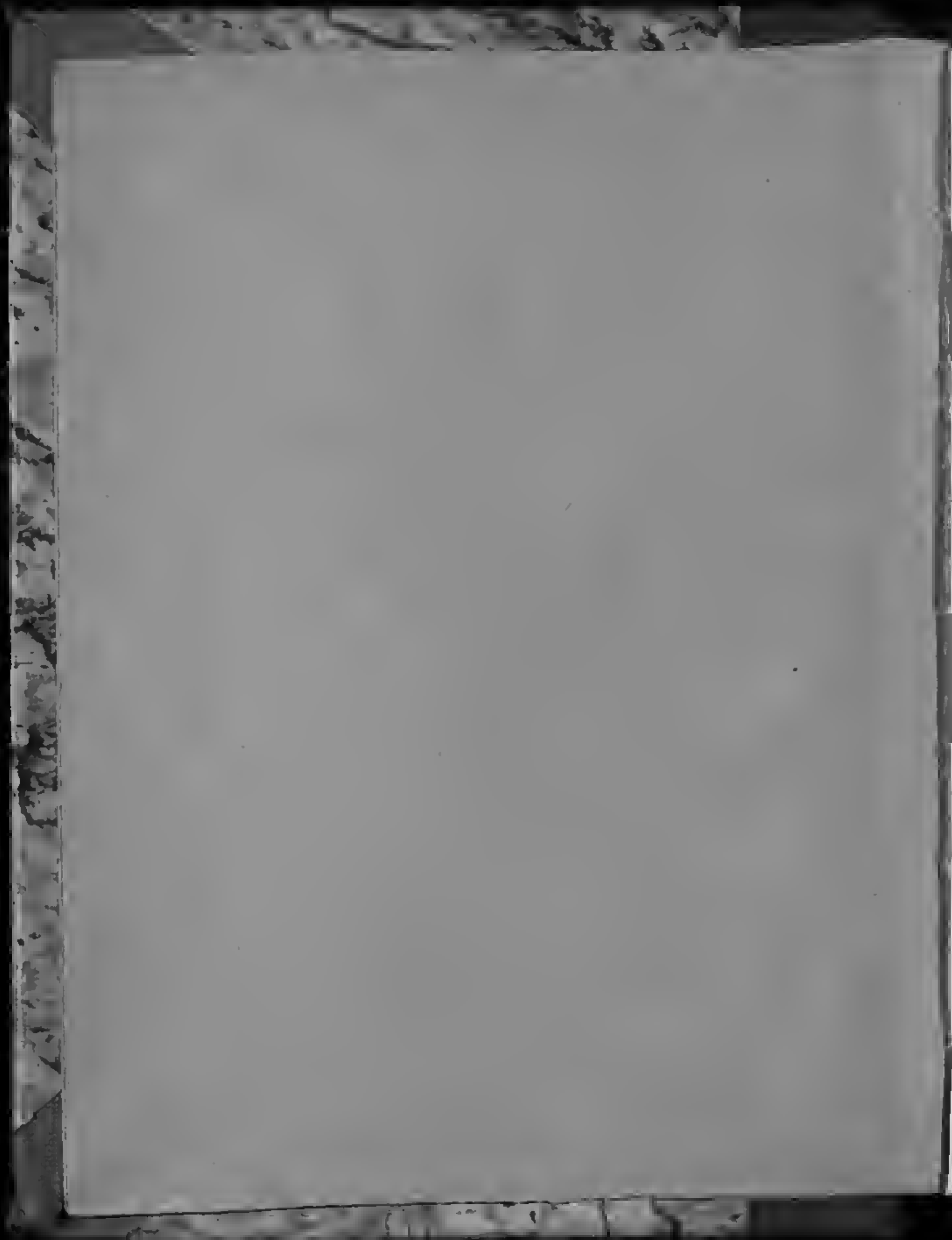

…ЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВНИК

ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВНИК

ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Упорядкували С. та О. ЯКУБСЬКІ

Технічну та застосовану термінологію, позначену в словникові зіркою, зредагував Технічний Відділ Інституту Української Наукової Мови Української Академії Наук

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ
1928

З друкарні-літографії
Державного Видавництва
України — УАН

Укрголовліт № 1805 (3538) 27 р. Зам. № 335—10.000.

ПЕРЕДМОВА

З пропозиції Державного Видавництва України Технічний відділ ІУНМ прийняв на редагування технічні та застосовані терміни словника військової термінології, якого упорядкували С. та О. Якубські. Для переведення цієї роботи відділ обрав комісію в складі: члена відділу Д. В. Панкевича, філолога відділу Ю. Г. Кондрачука та автора словника С. В. Якубського. Ця комісія розпочала свою роботу 1 лютого 1927 року й закінчила 15 травня 1927 року, відбувши 44 засідання. Технічні та застосовані терміни військового словника комісія перевірила та погодила з термінами, що їх ухвалили різні секції відділу, і ці терміни в словникові позначено зіркою, а решту термінів загальномовного характеру комісія не редагувала, і їх подано в словникові на підставі наукових матеріялів за відповідальністю авторів словника С. та О. Якубських.

Зважаючи на те, що українська технічна термінологія, а військова особливо, малодосліджена, терміни, що їх зредагував Технічний відділ, треба вважати за проєкти військової української термінології, яка згодом буде досліджена та вдосконалена. Тому президія Технічного відділу прохає читачів подавати на адресу відділу (Київ, бульвар Шевченка, 14, Технічний відділ ІУНМ) свої поради та зауваження до зредагованого матеріялу. Всі поради та зауваження Технічний відділ прийме з подякою та й використає їх у дальшому виданні фахового військово-морського словника.

Президія відділу Інституту
Української Наукової Мови УАН.

ВІД УПОРЯДЧИКІВ

Складаючи цього слонника, упорядчики не мали можливости подати повної військової термінології через обмеження розмірами словника, що й так виріс майже удвоє проти наміченого розміру. Тому довелося обмежитися тільки головнішими термінами, що їх упорядчики вибрали з військових статутів, додавши до них лише слова з царини щоденного військового життя.

Терміни, що складаються з кількох слів, здебільшого подано на кожне слово, за винятком тих випадків, коли слова вжито не в початковій формі. Так, „механизм подающий" можна шукати і на „механизм" і на „подающий", а „стол угломера" — лише на „стол".

Що-до вибору термінів та їх перекладу упорядчики мали в користуванні такі матеріяли:

Дисциплинарный устав РККА. Изд. 2-е „Военного Вестника".

Дисциплінарний статут РСЧА. Вид. ДВУ. 1926.

Устав внутренней службы.

Устав гарнизонной службы.

Залоговий статут. Вид. Школи Червоних Старшин. Харків, 1924.

Наставление по инженерно-техническому делу для командного состава всех родов войск.

Наставление по обозному делу РККА.

Руководство по ведению военных игр с комсоставом РККА.

Наставление для перевозки по железным дорогам войск РККА.

Положение о порядке воинских торжеств.

Боевой устав пехоты, ч. I. Изд. 3-е Военного Вестника.

Бойовий статут, ч. I. Вид. ДВУ. 1926.

Полевой устав, ч. II.
Боевая служба пехоты.
Стрелковые уставы, ч. I.
Винтовка образца 1891 г.
Рушниця зразку 1891 р. Вид. Школи Червових Старшин 1924 р.
Револьвер системы „Наган“ обр. 1895 г.
Станковый пулемет системы „Максима“.
Ручной пулемет системы „Люиса“.
Ружейные и ручные гранаты.
Ручной пулемет системы „Кольта“.
Автомат Федорова.
Стрелковый устав, ч. II.
Стрелковый устав, ч. III, вып. 1 и 2.
Проекти перекладів статутів:
Револьвер системи „Наган“.
Станковий кулемет системи „Максима“.
Ручний кулемет системи „Люїса“.
Рушничні й ручні гранати.
Боевые уставы артиллерии:
Материальная часть 76 *мм* полевой пушки обр. 1902 г.
Материальная часть 76 *мм* горной пушки обр. 1909 г.
Материальная часть 76 *мм* зенитной пушки.
Материальная часть 122 *мм* гаубицы обр. 1910 г.
37 *мм* пушка Маклена.
Бомбометы, минометы и ручные гранаты (атлас).
Правила стрельбы.
Применение приборов для стрельбы.
Уставы артиллерии изд. 1919.
Боевой устав конницы, ч. 1 и 2.
Наставление по телеграфно-телефонному делу.
Наставление по войсковой маскировке.
Сведения по военно-химическому делу.
Нилус и Маркевич. Курс артиллерии, ч. I. Взрывчатые вещества.
Руководство службы полевой артиллерии, отд. VII. Аммуниция.
Строевой устав авиации.
Наставление по боевому применению воздушных сил.
Боевой устав броневых сил.

Руководство по ведению войскового хозяйства.

Польско-русский военный словарь. Изд. „Военного Вестника", 1926.

Английско-русский словарь военных терминов. Сост. Войнилович-Няньковский. Изд. „Война и техника".

Правильник піхотинців. Розділ І. Львів, 1914, вид. „Січового Союзу".

Російсько-український словник УАН, тт. І та III, вип. 1.

Уманець і Спілка. Словарь Російсько-український. Вид. ДВУ. 1925.

Б. Грінченко. Словарь української мови. Вид. ДВУ. 1925 р.

Г. Голоскевич. Український правописний словничок.

Акад. Тутковський. Словник геологічної термінології.

О. Курило. Словник хемічної термінології.

Калинович. Словник математичної термінології.

О. Ізюмов. Російсько-український словник. Вид. „Книгоспілки". 1926.

Сабалдир. Практичний російсько-український словник.

Т. Секунда. Словник з обсягу механіки.

Практичний російсько-український словник для військових (вид. Школи Червоних Старшин, 1924) та инші словники.

Для слів, що їх немає в зазначених словниках, упорядчики мусили подавати свого проекта перекладу.

Оскільки військову термінологію ще не усталено остаточно й упорядчики цього словника мають замір і надалі працювати в цій галузі, вони звертаються з проханням до всіх осіб, які користуватимуться з цього словника, повідомляти їх за необхідні поправки й заздалегідь складають подяку за поміч у цій праці.

Упорядчики складають подяку начальницькому складові Школи Червоних Старшин 1926 року за поміч у вибиранні термінів.

1 січня 1927 року.

м. Київ.

А

*Абордаж — абордáж, -жу.

*Абрис — óбрис, -су.

*Авангард — авангáрд, -ду.

*Авангардный — авангардóвий; А. бой — бій авангардóвий.

Аванс — авáнс, -су.

*Аванпост — аванпóст, -ту.

*Авария — авáрія, -рії.

*Авиатор — авіáтор, -ра.

*Авиация — авіáція, -ції.

*Авиационный — авіаційний.

*Автобатарея — автобатóрія, -рії.

*Автоброневой — автопанцерний.

*Автомат — автомáт, -та.

*Автоматический, -ки — автоматичний, -во; А. пушка — автоматична пýшка; А. огонь — автоматичний вогóнь; А. оружие — автоматична вбрóя.

*Автомобиль — автомобіль, -ля; А. броневой — автомобіль панцерний, автопанцерник; А. дорожный — автомобіль дорóжній; А. легковой — пасажирний автомобіль; А-ная часть — автомобільна частина; А-ный отряд — автомобільний вагін; А-ный транспорт — автомобільний трáнспорт.

*Автомотоциклетный полк — автомотоциклéтний полк.

*Автономия — автонóмія, -мії, самоврядувáння.

*Автономный — автонóмний; А. мина — автонóмна міна.

Авторитет — авторитéт, -ту.

Авторитетный — авторитéтний.

*Автосмесь — автомішанина, -ни.

*Автотранспорт — автотрáнспорт, -ту.

Агент — агéнт, -та.

Агентура — агентýра, -ри.

*Агентурный — агентýрний; А. разведка — агентýрна рóзвідка.

Агитация — агітáція, -ції.

*Агитационный снаряд — агітаційний гармáтень.

Агитировать — агітувáти.

Агиткампания — агіткампáнія, -нії.

*Агитповозка — агітвіз, -вóза.

*Административный — адміністративний; А. должность — адміністративна посáда; Административно-хозяйственный состав — адміністративно-господáрчий склад.

Адрес — адрéса, -си; по адресу — на адрéсу.

*Адский — пекельний; А. машина — пекельна машина; А. огонь — пекельний вогонь.
*Ад'ютант — значковий, -ого.
Азартный — ризиковитий, запальний, газардо(н)ний; А. игра — газардо(н)на гра.
*Азбест — азбест, -ту.
*Азбестовый — азбестовий; А. набивка — азбестова щільниця; А. шнур — азбестовий шнур.
*Азимут — азимут, -ту.
*Азотный — азотовий; А. кислоты — азотова кислота.
Академик — академик, -ка.
Академический — академічний.
*Академия — академія, -мії; А. артиллерийская — артилерійна академія; А. воздушного флота — академія повітряної флоти; А. военная — військова академія; А. военно-медицинская — військово-медична академія; А. военно-техническая — військово-технічна академія.
*Аккумулятор — акумулятор, -ра.
*Аккумуляторный — акумуляторний; А. батарея — акумуляторна батерія.
Аккуратный — акуратний; (*точный, исполнительный*) дбалий, ретельний, справний.
*Акролеин — акролеїна, -ни.
Акт — 1) акт, -ту; дія, дії; 2) акт, документ, -та; 3) (*пьесы*) дія, дії.
*Активированный — активований; А. уголь — активований вугіль.
*Активность — активність, -ности.
*Активный, -но — активний, -но; А-ная оборона — активна оборона.
*Акустический — акустичний.
*Алебастр — алябастер, -тру.
*Алидада — альгідада, -ди; А.-высотомер — альгідада-висотомір.
*Аллюр — алюра, -ри.
*Алюминий — алюміній, -нію.
*Алюминиевый — алюмінійний.
*Амальгама — амальгама, -ми.
*Амальгамировать — амальгамувати.
*Аматол — аматол, -лу.
*Амбразура — амбразура, -ри; А. щель — щілинна амбразура.
*Амбразурный — амбразурний.
Амбулатория — амбулаторія, -рії.
Амбулаторный — амбулаторний; А. прием — амбулаторне приймання.
*Аммиак — амоніяк, -ку.
*Аммонал — амонал, -лу.
*Амплитуда движения — амплітуда руху.
*Ампулька — ампулька, -ки.
Ампутировать — ампутувати, відтинати.
*Амуниция — амуніція, -ції.
*Амуничение — зашоруванн.
*Амуничить — зашорувати.
*Анализ — аналіза, -зи.
*Ангар — ангар, -ру.
*Анемометр — анемометер, -тра.
*Анилин — аніліна, -ни.
*Анкер — анкер, -ра.
*Анкерный — анкерний; А. кол — анкерний кілок.

Анкета — анкéта, -ти.
***Антабка** — нитáбка, -ки.
***Антенна** — антéна, -ни.
***Антимоний** — антимóній, -нію.
***Аппарат** — апарáт, -ту; А. дымовой—апарáт димовий; А. летательный—літвúй апарат; А. партийный — апарáт партійний; А. политический — апарáт політúчний; А. телефонный, конечный— —апарáт телефóнний, кінцевúй.
***Аппаратная двуколка** — апарáтна бíдка.
***Аппарель** — апарéли, -лі.
***Апроши** — апрóші.
Антечный — аптéчний; А. двуколка—аптéчна бíдка.
Арест — арéшт, -ту; домашний арест—домóвий арéшт.
Арестант — арештáнт, -та.
Арестантский — арештáнтський; А. отделение—арештáнтський відділ, -лу. [заарештувáння.
***Арестование** — арештувáння,
***Арестованный** — заарештóваний, арештóваний; книга арестованных — кнúга заарештóваних.
***Арестовать, заарестовать, арестовывать** — арештувáти, онарештувáти, заарештóвувати.
***Арка** — лук, -ку.
***Аркан** — аркáн, -на; А. фуражный—ужúсько, -ка.
***Арматура** — риштýнок, -нку.
***Арматурный** — риштýнковий; А. список—риштýнковий реєстр.
***Армянец** — вірмéць, -мйця.
***Армия** — áрмія, -мії. [вóна.
***Армия Красная** — А́рмія Червóна.
***Армейский** — армíйський, військóвий.
***Арсенал** — арсенáл, -лу.
***Арсенальный** — арсенáльний.
***Арсин** — арсен вóдень, -дня.
***Артиллерист** — гармáтник, -ка.
***Артиллерия** — артилéрія, -рії; А. батальонная—батальйóнна артилéрія; А. дальнобойная—далонобíйна артилéрія; А. дивизионная—артилéрія дивізíйна; А. зенитная — артилéрія зенíтна; А. конная—артилéрія кíнна; А. крепостная—артилéрія фортéчна; А. особого назначения — артилéрія особлúвого признáчення; А. полевая—артилéрія польовá; А. полковая—артилéрія полковá; А. противоштурмовая — протиштурмовá артилéрія; А. сопровождения — артилéрія супровíдна; А. тракторная—трáкторна артилéрія; А. траншейная — траншéйна артилéрія.
***Артиллерийский** — артилерíйний, гармáтний; А-я панорама— —артилерíйна панорáма; А. подготовка— артилерíйна підготóва; А-ая разведка—артилерíйна рóзвідка; А-ая часть—гармáтна частúна; А-ая школа — гармáтна шкóла; А-ский огонь—гармáтний вогóнь; А-ский парк—артилерíйний парк; А-ский полк—гармáтний полк; А-ское довольствие— артилерíйне постачáння.
***Арчак** — лéнчик, -ка.
***Арьергард** — ар'єргáрд, -ду.
***Арьергардный**—ар'єргардóвий; А. бой—ар'єргардóвий бій.

Ассигноаанна — асигнуоання.
Ассигновать — асигнувати.
Ассигновка — асигната, -ти, асигнування.
Ассистент — асистент, -тв.
***Астролябия** — встролябія, -бії.
***Астрономический** — астрономічний; А. яункт — астрономічний пункт.
***Асфальт** — асфальт, -ту.
Атава — отава, -ви.
***Атака** — атака, -ки; А. внезапная — атака нагла; А. воздушная — повітряна атака; А. газобалонная — втака газобалонна; А. газовая — атака газова; А. минная — атакв мінна; А. облаком — атака хмарою; А. огнеметная — втака вогнеметва; А. ответная — втака зворотна; А. простая — атака звичайна; А. решительная — атака рішуча; А. сквозвая — атака крізна; А. стремительная — нвальва атака; А. фланговая — атака фланкоа; А. фронтальная — атака фронтальна; возобновить атаку — відновити атаку; производить А. — робити, переводити атаку; контратака — контратака.
***Атаковать, атаковывать** — атакувати, втвковувати.
***Атакованный** — атакований.
Атлетика — атлетика, -ки; А. легкая — атлетика легка; А. тяжелая — атлетикв важка.
***Атмосфера** — атмосфера, -ри.
***Аттестат** — атестат, -ту; А. денежный — атестат грошовий; А. ва мыльвое довольствие — атестат на милоое постачання; А. на чайное довольствие — атестат на чайове постачання; А. продовольственный — атестат харчовий; А. фуражный — атостат фуражний.
***Аттестационный** — атестаційний; А. комиссия — атестаційна комісія; А. соответствие — атестаційна відповідність.
***Аттестация** — атестація, -ції.
***Аттестовать, аттестовывать** — атестувати, атестовувати.
Аттестованный — атестовавний.
Аукцион — аокціон, -ну.
***Ацетилен** — ацетилен, -ну.
***Аэродром** — аеродром, -му.
***Аэронавигатор** — аеронавігатор, -ра.
***Аэроплан** — аероплан, -ну; противоаэропланная установка — протиаеропланве устввловнп.
***Аэрос'емна** — аерознімання.
***Аэрофотос'емка** — аорофотографування.
***Аэростат** — аеростат, -ту; А. привязной — аеростат прив'язний.
***Аэрофотография** — аерофотографія.

Б

*Баба — ба́ба, -би.
*Бабиа (*надкопытная кость*) — ба́бка,-ки; (*небольшая наковальня*)—ба́бка,-кп.
*Багор — очепа, -пи.
*Бадья — цебе́р, -бра.
*База — ба́за, -зи; Б. операционная—ба́за операці́йна; Б. передовая—ба́за передова́; Б. продовольственная — ба́за харчова́; Б. промежуточная — ба́за проміжна; Б. фронтовая — ба́за фронтова́.
Базироваться — базува́тися.
*Базис — ба́за, -зи.
*Бак — бак, -ка.
*Байлага — бо́клаг, -гу.
Баклажка — боклажо́к, -жка.
Балахон — балахо́н, -на.
*Балда — до́вбня, -ні.
*Балистит — балі́стит, -ту.
*Балка (*мнюж.*) —трям, -му; Б. (*потолочная*)—сво́лок, -ка; Б. (*топогр.*).—ба́лка; Б. переводина—слиж, -жа; балочное строение (моста) — трямова́ мостова́ будо́ва.
*Балласт — бала́ст, -ту; (*для судов*) саву́р,-ру.
*Баллистика—балі́стика, -ки; Б. внешняя—балі́стика зо́внішня; Б. внутренняя—балі́стика середо́ва.
*Баллистический—балісти́чний; Б. волны — балісти́чні хви́лі; Б. данные — балісти́чні да́ні; Б. качества—балісти́чні я́кості; Б. сведения — балісти́чні відо́мості.
*Баллон — бало́н, -ну.
*Балочный — трямови́й.
*Банда — вата́га, ба́нда.
*Бандаж—(*колеса*) ши́на, -ни; (*проволочный*) по́в'язь, -зи.
Бандитизм — бандити́зм, -зму.
*Банка — ба́нка, -ки; Б. жестяная — бляша́нка; Б. минная — мі́нний кущ.
*Банкет — ви́ступка, -ки.
*Банник — щі́тка, -ки; Б. разрядник — щі́тка розря́дники; Б. щетинный — щі́тка волосяна́.
*Банно-прачешно дезинфекционный отряд — ла́зне-пра́льно-дезинфекці́йний ві́дділ.
*Баня — ла́зня, -ні.
*Барабан—бараба́н, -на; Б. лимба — бараба́н лі́мбу; Б. отражателя — бараба́н відбивача́.
*Баран — бара́н, -ка.
*Барашек — бара́нчик, -ка; Б. зажимной — затискни́й бара́нчик.
*Баржа — ба́ржа, -жі.
*Барка — ба́рка, -ки.
*Баркас — барка́с, -са.
*Барометр — баро́метер, -тра.
Баррикада — барикада, -ди.
*Барьер — бар'є́р, -ра.
*Бастион — басті́о́н, -ну.
*Батальон — батальйо́н, -ну; Б. понтонный — батальйо́н понто́вний; Б. саперный — батальйо́н сапе́рний; Б. связи — батальйо́н звязку́.

***Батальонный**—батальйоновий; **Б.** артиллерия — батальйонова артилерія; **Б.** резерв — батальйонова резерва; по-батальонно — батальйонами.

***Батарейный** — батарійний; **Б.** очередь — батарійна черга.

***Батарея** — батерія, -рії; **Б.** аккумуляторная—батерія акумуляторна; **Б.** гаубичная — гавбична батерія; **Б.** горная — батерія гірська; **Б.** замаскированная — батерія замаскована; **Б.** конная — батерія кінна; **Б.** ложная — батерія фальшива; **Б.** тяжелая — батерія важка; „Батарею (орудиями), правое (левое), огонь“— „Батерією (гарматами), права (ліва), вогонь“.

***Батман (толчок)**—батман, -ва; „**Б.** налево“ — „батмана вліво“; „**Б.** направо“—„батмана вправо“.

***Барометр** — барометер, -тра.

***Башенка** — вежка, -ки.

***Башенный** — вежовий; **Б.** орудие — вежова гармата; **Б.** установка — вежова устава.

Башлык — башлик, -ка.

***Башмак**—черевик, -ка; **Б.** (*наконечник на свае*) — занівка, -ки; **Б.** кожаный — черевик шкіряний; **Б.** тормазный — гальмовий черевик; Башмачный тормаз — черевичне гальмо.

***Башня** — вежа, -жі.

Бдительность—чуйність, -ности, невсипущість, -щости; (*заботливость*) — дбайливість, -вости.

Бдительный — чуйний, невсипущий; (*заботливый*)—дбайливий.

***Бебут** — бебут, -ту.

***Бег** — біг, -гу; **Б.** на лыжах — бігання лижвами; **Б.** скоростный — біг на швидкість; **Бегом** марш — бігом руш; бегучий узел— бігучий вузол; находиться в бегах — бути втікачем.

Бегать — бігати.

***Беглый** — утікач, -ча; побіжний; **Б.** осмотр — побіжний огляд, -ду; **Б.** огонь — перебіжний вогонь.

Бегство — утікання, утеча, -чі; обратить в б. — погнати в розтіч; обратиться в б. — повернути навтіки.

***Бегун** — бігун, -на.

Бедро — стегно, -на.

Бедствие — лихо, -ха, біда, -ди; **Б.** народное — лихо народне; **Б.** общественное — лихо громадське.

***Без разделений** — без поділу.

***Безбруствервый**—безбрустверовий; **Б.** окоп — безбрустверовий шанець.

***Безветрие** — безвітря, тиша, [-ші.

Безвкусный — (*о пище*) несмачний; (*о газе*) — без смаку.

***Безвлажный** — безвологий.

***Безвоздушный** — безповітряний.

Безвольный — безво(і)льний.

***Безвредный** — нешкідвий.

Безвыходный — безвихідний, безпорадний.

Бездействие — бездіяльність; Б. власти — бездільність влади.

***Бездорожье** — бездоріжжя.

***Бездымный** — бездимний; **Б.** порох — бездимний порох.

Беззаветный, -но — безоглядний, -но, без вагання, не вагаючись.

Беззащитность — беззахисність, -ности, безоборонність, -ности.

Беззащитный — беззахисний, безоборонний.

***Беззвучный, -но** — беззвучний, -но.

***Безмен (пружинный)** — кантар, -ра.

Безнаказанность — безкарність, -ности.

Безначалие — безуряддя.

***Безоблачный, -но** — безхмар(н)ний, -(н)о.

Безоговорочно — безперечно.

***Безопасность** — безпека, -ки; быть в б. — бути убезпеченим.

Безопасно — безпечне, -но.

***Безопасный** — безпечний; **Б.** зона — безпечна зона.

***Безоружный** — неозброєний.

***Безостановочный, -но** — повпинний, -но, безупинний, -но.

Безотлагательный, -но — невідкладений, пильний, -но, невідкладно, не відкладаючи.

Безотлучно — невідхідно, невідступно.

Безрезультатный, -но — безрезультатний, -но, даремний, -но, без наслідку.

Безуспешный, -но — марний, -не, -но; недаремний, -не(о).

Безымянный палец — підмізинний палець.

***Белила** — білило, -ла.

***Белильная известь** — хлорове вапно.

***Белить, белевать (здание)** — білити, вибіляти; **Б**-ить известью — вапнити, вапнувати.

***Белый** — білий; **Б.** жесть — бляха, -хи.

Белье — білизна, -ни.

***Бензин** — бензина, -ни.

***Бензинный** — бензиновий; б-ная двуколка — бензинова бідка.

***Бензиномотор** — бензиномотор, -ра.

***Бензол** — бензол, -лу.

***Берег** — беріг, -рога; **Б.** обрывистый — беріг урвистий, крутобережжя; **Б.** отвесный — стрімкий беріг, стінуватий беріг.

Береза — береза, -зи.

Березовый — березовий.

***Берма** — виступка, -ки.

***Бертолетовая соль** — бертолетова сіль.

Беседа — бесіда, -ди, розмова, -ви.

Бесконечный, -но — безмірний, безкрайній, без міри, без краю.

Беспартийный — позапартійний.

***Бесперебойность** — безперебійність, -ности.

Беспокоить — непокоїти, турбувати, бентежити.

Беспорядок — кела́д, безла́ддя.

Беспрекословный, -но — безсуперечний, безпероч.

***Беспрорывный, -но** — безпере́рвний, -но, безвпере́стань.

***Беспроволочный** — бездрото́вий; **Б.** телеграф — бездрото́вий телегра́ф.

***Бессрочный** — безтермино́вий, безстроковий; **Б.** имущество — безстрокове́ майно́; **Б.** отпуск — безтерміно́ва відпу́стка.

***Бесформенный** — безфо́рмний.

***Бесцветный** — безколі́рний, безба́рвний; **Б.** газ — безколі́рний газ.

Бесцельный, -но — безці́льний, -но.

***Бесшумный, но** — безшу́мний, -но, погаласли́вий, -во, без га́ласу.

***Бетон** — бето́н, -ну.

***Бетоньерка** — бетоня́рка, -ки.

***Бечёвка** — мо́ту́з, -зу, шво́рка, -ки.

Библиотека — бібліоте́ка, -ки, книгозбірня, -ні.

***Бивак** — біва́к, -ку; стать биваком — ста́ти біва́ком; стоять на биваках — біва́ком стоя́ти.

***Бикфордов шнур** — Бікфо́рдів шнур.

***Билет** — біле́т, квито́к, -тка; **Б.** отпускной — відпускни́й біле́т.

***Бинокль** — біно́кль, -ля; призматический **Б.** — біно́кль призмати́чний.

Бинт — бинт, -та.

Бинтовать — бинтува́ти, обвязувати.

***Бирка** — би́рка, -ки; карб, -бу.

***Битва** — бій, бою; вступить в битву — до бою ста́ти.

Бить — би́ти; (*кнутом*) — бато́жити; **Бить задом** (*лягать*) — брика́ти, -ся.

Благодарность — дя́ка, -ки; **Б.** в приказе — дя́ка в нака́зі; „Благодарим“ — „щи́ро дя́куємо“.

Благоприятный, -но — сприя́тливий, -во; **Б.** условия — сприя́тливі умови; **Б.** исход — щасли́вий кіне́ць.

***Благоустройство** — доброу́стрій, -ою; упорядкува́ння.

Бланк — бла́нок, -нку.

***Блеск** — бли́ск, -ку.

***Блестка** — бли́скітка, -тки.

***Ближний, ближайший** — бли́зький, найбли́жчий; **Б.** бой — бли́зький бій; **Б.** дистанция — бли́зька́ диста́нція; **Б.** огонь — бли́зький вого́нь; **Б.** отъезд — бли́зький від'ї́зд; **Б.** разведка — бли́зька ро́звідка.

Близость — бли́зькість, -кости; по-близости — побли́зу́.

***Блиндаж** — бліида́ж, -жу; **Б.** легкий — легки́й бліида́ж.

***Блиндировать** — бліндажува́ти.

***Блиндированный** — бліндажо́ваний.

***Блок** — блок, -ка.

***Блокада** — блока́да, -ди.

***Блокгауз** — блокга́вз, -зу.

***Блокировать** — блокува́ти, обступа́ти.

*Блуждать, блудить — блукати, блудити.
*Блуждающий — мандрівний; Б. луч — мандрівний промінь.
*Бляха — бляха, -хи.
*Бляшка — бляшка, -ки.
Бодрствовать — не спати.
Бодрый — бадьорий; сделаться бодрее — побадьорішати.
*Боевой — бойовий, бойний; Б. втулка — бойний утулок; Б. готовность — готовість бойова; Б. деятельность—бойова діяльність; Б. единица — бойова одиниця; Б. задача — бойове завдання; Б. линия — бойова лінія; Б. личинка — бойний шрубак, -ка; Б. ось — бойна вісь; Б. плоскость — бойна площа; Б. позиция — бойова позиція; Б. пружина — бойна пружина; Б. служба пехоты — бойова служба піхоти; Б. стрельба—бойове стріляння; Б. часть—бойова частина; Б. щель — бойна щілина; Б. питание — бойове постачання; Б. столкновение — бойова сутичка; Б. взвод — бойний звід; Б. вырез—бойний виріз; Б. выступ — бойний виступ; Б. выход бойка — бойний вихід розбивача; Б. гребень — бойовий гребінь; Б. заряд — бойний заряд; Б. комплект — бойний комплект; Б. конь — муштровий кінь; Б. патрон — бойовий набій; Б. порядок — бойовий порядок; Б. расчет — бойовий розрахунок; Б. состав — бойовий склад; Б. станок — бойвий станок; Б. устав — бойовий статут; Б. участок — бойова дільниця; Б. газы — бойові гази; Б. действия—бойові дії; Б. припасы — бойві припаси; Б. свойства — бойні властивості; Б. формы строя—бойова форма ладу.
*Боевик — бойовик, -ка.
*Боек — розбивач, -ча.
*Боеприпасы — бойні припаси, -сів.
*Боеспособность — боєздатність, -ности.
Боеспособный — боєздатний.
*Боец — боєць (бійця); столкновение бойцов — сутичка бійців.
*Бой — бій (бою); Б. авангардный — бій авангардовий; Б. арьергардный—ар'єргардовий бій; Б. артиллерийский — бій гарматний; Б. ближний — бій близький; Б. в горах — бій у горах; Б. в лесу — бій у лісі; Б воздушный — бій повітряний; Б. в населенных пунктах — бій у залюднених пунктах; Б. вольный —бій пільний; Б. встречный —бій зустрічний; Б. групповой — бій груповий; Б. ночной — нічний бій; Б. наступательный — бій нападний; Б. оборонительный — бій оборонний; Б. открытый — бій відкритий; Б. отступательный — відступний бій; Б. преднамеренный — бій навмисний; Б. рукопашный — бій рукопашний; Б. уличный—бій вуличний; Б. штыковой — бій багнетовий; боем управлять—керувати боєм; место б. — бойовище.

*Бойница — бійниця, -ці; Б. открытая — бійниця відкрита; Б. покрытая — бійниця вкрита; щоки бойницы — щоки бійниці.

*Бойия (*скота*)—різниця, -ці.

Бои — бік (боку).

*Боноаой — боковий, бічний; Б. ветер — боковий вітер; Б линейна (*в лагере*)—бокова лінійка; Б. крышиа — бокова покришка; Б. щель — бокова щілина; Б. охрановно — бокова охорона; Б. авангард — боковий авангард; Б. выступ — боковий виступ; Б. паблюдательный пункт — боковий стежовий пункт; Б. отряд — боковий вагін; Б. переключатель (*тел.*) — боковий перемикач; Б. уровень — бокова поземниця.

Бонс — бокс, -су.

*Болванка — надібок, -бка.

Болезиь — хвороба, -би, хворість, -рости; Б. повальвая—пошесть, -ти.

Болеть (быть больным)—хворувати на що, нездужати на що.

*Болотнстый, болотиый — болотистий, болотявий; Б. местность — болотиста місцевість; Б. место — болотисте місце, багнище, -ща; Б. газ — болотявий газ.

*Болото — болото, -та; Б. непроходимое — непрохідне болото; Б. проходимое—прохідне болото.

*Болт, болтик—прогонич, -ча; Б. крепительный — прогонич закріпний; Б. поджимной—прогонич притискний; Б. стяжной — прогонич стяжний; Б. шарнирный — суставний прогонич.

*Бонтать,-ся—(*о жидкости*) бовтати, -ся; хитатися.

Больничный надзиратель—доглядач (-ча) шпиталю.

Больной—слабий, хворий.

Большеаизм—більшовизм, -му.

Большеаин—більшовик, -ка.

*Большой — великий; Б. лоната—велика лопата; Б. палец — великий палець; Б. привал—велика постоянка; „Больший ход" — „Збільшити ходи".

*Бомба — бомба, -би; „Бомбой" (*команда*) — „Бомбою".

*Бомбардирование —бомбардування.

*Бомбардироаать — бомбардувати.

*Бомбнть — бомбувати.

*Бомбоаоз — бомбовіз, -воза.

*Бомбомет — бомбомет, -ту.

*Бомбардироаочиый—бомбардований; Б. самолот—бомбардований літак.

*Бониет — бонета, -ти.

*Боны (*мост.*) (*множ.*) — заплавоць, -вня.

*Борн—борв, -ну.

*Бороа (*печной*)—лежак, -ка.

*Борода — борода, -ди.

*Бородиа — борідка, -ки; Б. трубки ударвика—борідка трубки ударника.

*Бородон (*пробойка у слесарей*) — пробоєць, -бійця.

Борозда — борозна, -ни; рівчачок, -чка.

***Бороздна** — рівчачо́к, -чка́.

Борона — борона́, -ни́.

***Борт, бортни** (*понтона, лодки, платформы*)—обла́вок, -ака; (*платья*) край; **Б.** откидной — облавок відкидний.

Борьба — боротьба́, -би́.

***Бот** — бот, -та.

Ботинки — черевики, -ків.

***Боченок** — барило, -ла, барильце, -ця.

***Бочка** — бо́чка, -ки; (*ав.*) — переката на крило́.

Боязливость — полохли́вість, -вости; боязкість, -кости.

***Бракoвать** — бракува́ти; -ванный — брако́ваний.

***Брандвахта**—брандва́хта, -ти.

***Брандер** — бра́ндер, -ра.

***Брандспойт** — априскувач, -ча.

Брать, взять — бра́ти, узяти; брать вогу — узя́ти ногу; брать в аплку—бра́ти у між нік.

***Браунинг** — бра́унінг, -га.

***Бревенчатый** — брусо́ваний.

***Бревно** — коло́да, -ди.

***Брезент** — брезе́нт, -ту; **Б.** ведро—брезе́нтове відро́.

***Брезентовый** — брезе́нтовий; **Б.** накидка — брезе́нтовий плащ; **Б.** чехол—брезе́нтовий покриве́ць.

***Брешь** — пролом, -лому.

***Бригада** — брига́да, -ди; кавалерийская бригада—кінна бригада; **Б.** кондукторская—кондукторська брига́да.

***Бригадир** — бригади́р, -ра.

***Бризантный** — бриза́нтовий; **Б.** вещество — бриза́нтова речовина; **Б.** снаряд — бриза́нтовий гарма́тень.

***Бровка** — кант, -ту; (*шляху, гребл́і*) — тор.

***Брод**—брід, бро́ду; **Б.** конный — брід кінний; **Б.** пеший — брід пі́ший.

***Бромбензилцианид** — бромбензилціанід, -ду.

***Бронебойный**—панцеробі́йний.

***Броневой, броненосный**—панцерний; **Б.** дрезина, бронедрезина — па́нцерна дрези́на, панцеродрези́на; **Б.** машина, бронемашина — па́нцерна маши́на, панцеромаши́на; **Б.** площадка — па́нцерна платфо́рма, панцероплатфо́рма; **Б.** часть — па́нцерна части́на; **Б.** автомобиль — па́нцерний автомобі́ль; **Б.** поезд, бронепоезд — па́нцерний пої́зд, панцеропої́зд; **Б.** паровоз — па́нцерний паротя́г; **Б.** щит — па́нцерний щит; **Б.** силы, бронесилы — па́нцерні си́ли, панцероси́ли.

***Броненосец** — па́нцерник, -ка.

***Бронированный** — панцеро́ваний; **Б.** повозка — панцеро́ваний віз.

***Бронировать** — панцерува́ти.

***Бронзовый** — спижо́вий; **Б.** отулка — спижо́вий уту́лок, -лка; **Б.** колонка — спижова коло́нка.

***Броня** — па́нцер, -ра.

***Бросание** — ки́дання.

***Бросать, -ся, бросить, -ся**—ки́дати, -ся, ки́нути, -ся, (*швырком*) шпурля́ти, шпурну́ти; бро-

ситься в штыки — вдарити на багнети.

*Броском—навкидя́, кидькома́.

*Бросок — кидь, -дп.

*Брус, брусок—брус, -са, брусо́к, -ска́; Б. угольный (*в сечении*)— брусо́к кутови́й; Б. угольный—ву́гільний брусо́к; Б. параллельные—бруси́ рівнолежні.

*Бруствер — бру́ствер, -ра; Б. скат — схил бру́ствера; безбрустверный окоп — безбру́стверовий ша́нець.

Брызга — бри́зка, -ки.

*Брызгалка — бри́зкалка, -ки.

*Брызгать, брызнуть — бри́зкати, бри́знути, при́скати, при́снути.

Брыкать, -ся — брика́ти, -ся.

Брюки — штани́, -ні́в; Б. на выпуск — штани́ пове́рх халя́в; Б. исподние — спі́дні (штани́); брючный ремень — очку́р, -ра́.

Брюшной—черевний; Б. мышцы — м'язи живота́; Б. пресс — черевни́й прес; Б. тиф — черевни́й тиф.

*Бугель — ри́хва, -ви.

*Бугор — горб, -ба́.

*Будка — бу́дка, -ки; будка-гриб — бу́дка-гриб.

*Буён, буй — су́чка, -ки.

*Бувран — байра́к, -ка́.

*Букса — вісяни́ця, -ці.

*Буксовый — вісяни́чний; Б. вкладыш — вісяни́чний укла́день.

*Буксир — голівни́к, -ка́; взять на буксир—загалюпа́ти.

*Булыжник — бруко́вий ка́мінь, -меня, брукпя́к, -ка́.

*Бумага—папі́р, -пе́ру; Б. графленная — лінієний папі́р; Б. копировальная — копіюва́льний папі́р; Б. масштабная — м'ри́льний папі́р; Б. переводная — перебивни́й папі́р; Б. входящая—вступни́й папі́р; Б. исходящая — ви́хідний папі́р.

*Бумазейное кольцо — бархато́ве кільце́, -ця́.

*Бунтик — скру́тень, -тня.

*Бура — бура́, -ри́.

*Бурав — све́рдел, -дла.

*Бурная скважина — свердлови́на, -ни.

*Буссоль — бусо́ля, -лі.

*Бут — бут, -ту.

*Буфер — відпру́жник, -ка; Б. рессорный — відпру́жник ресо́рний.

*Буферный — відпружнико́вий; Б. тарелка — відпружнико́ва тарі́лка; Б. шайба — відпружнико́ва шайба; Б-ые вилы — відпружнико́ва ре́звилка; Б. нажим — відпружнико́вий натиска́ч.

*Бухта—зато́чина, -ни; (*каната*)—ко́йла, -ли.

*Бушмет — (*для пики*) стромило, -ла.

*Бык — бик, -ка́.

*Быстро — шви́дко, ху́тко.

*Быстрота—шви́дкість, -кости, ху́ткість, -кости; Б. марша — шви́дкість ру́ху.

*Быстроходный—(*о лошади*) прудкобі́жний: (*о пароходе*) швидкопла́вний; (*об автомобиле*) швидкохі́дний; (*о мо-*

торе) швидкорушний; (*об аэроплане*). швидколітний.

Быт — побут, -ту.

***Бытиость**— пробування; **Б.** вне службы—пробування по-за службою.

Бюджет — бюджет, -ту.

Бюро ячейки—бюро осередку.

В

В, во — в, у, до, на.

В бою — підчас бою; **Во** внимание принять—до уваги взяти; **В** движении—підчас руху; **В** длину, глубину, ширину — завдовжки, завглибшки, завширшки; **В** накидку — наопашки; **В** отпуск увольнение — у відпустку звільнення; **В** приказе—в наказі; **В** расход — на видаток; **В** собственные руки — у власні руки; **В** составе—в складі; **В** строю — в ладу.

Команды:

*„**В** атаку за мной" — „В атаку за мною"; „Во взводную колонну" — „В чотову колону"; „В линию марш (стройся)" — „В лінію руш (ладнайсь)"; „В передки, вперед (назад) марш"— „На передки, вперед (назад) руш"; „В полвыпада коли" — „З півзипадом коли"; „В походную колонну стройся (шагом марш)" — „У похідну колону ладнайсь (кроком руш)"; „В ротную линию стройся" — „В сотенну лінію ладнайсь"; „В ружье" — „До зброї"; „В руку" — „В руку"; „В стайку" — „Згрáєю"; „В цепь" — „Розстрільнею"; „В штыки" — „На багнети".

***Вага** — штельвага, -ги.

***Вагенбург** — вагенбург, -гу.

***Вагон** — вагон, -на; **В.** крытый—критий вагон.

***Вагонет, -ка** — вагонета, -ти.

***Важный** — важливий; **В.** проступок—важлива провина.

***Вазелин** — вазеліна, -ліни.

Вакансия — закансія, -сії.

Вакантный — вільний, закантний; **В.** должность — вільна посада.

***Вал, валик** — вал, -ла, валок, -лка; **Валик** безопасности — валок безпеки; **В.** крыла (*в седле*) — валок крила; **Валик** подающего механизма — валок подавального механізму; **Валик** с конической шестерней — пікрутка.

***Валежник** — ламань, -ни, сувіняк, -ку, (*мелкий*)—хмиз, -зу.

***Валзи**(*упряжн.*)—орчик,-ка.

Валенок, -ки — валянці, -ців, повстянки, -нок.

***Вальковый ирюк**— орчиковий гак.

Валяться (*о лошади*) — качатися, валятися.

Варежки — рукавиці, -виць.

*Ватерлиния — водокрес, -су.
*Ватерпас — ґрунтваґа, -ги.
*Вахта — вахта, -ти.
*Вахтер — вахтер, -ра.
*Вбивать, вбить — забивати, забити.
Вверенный — доручений.
*Ввинтной — угвинтний; В-ое дно — угвинтве дно.
*Ввинчивать, -ся, ввинтить, -ся — угвинчувати, -ся, угвинтити, -ся.
Вводить, ввести — (у)вводити, (у)вести.
Вводить лошадей — заводити коні.
*Вводный — упускний, додатковий, вступний; В. провод — упускний провід; В. задание — додаткове завдання.
*Вдавленность — втисненість, -ности.
*Вдвигать, вдвинуть — всувати, всунути.
*Вдвижной — всувний.
Вдоль — (у)вподовж, (у)вздовж.
Вдумчивость — вдумливість, -вости.
Вдыхать, вдохнуть — (у)вдихати, (у)вдохнути.
*Ведение — провадження; В. огня — провадження вогню; Ведущий огонь — що стріляє.
*Ведомость — відомість; В. вещевая — відомість речова; В. денежная — відомість грошова; В. кормочная — відомість підкопування; В. постовая — відомість стійкова; В. суточная — відомість добова; В. распределительная — відомість розподільча; В. частей — відомість частин.
*Ведомство — урядництво, -тва; В. воздушного флота — урядництво повітряної флоти; В. морское — урядництво морське; В. сухопутное — урядництво суходільне.
*Ведро — відро, -ра; В. брезентовое — брезентове відро; В. подойное — відро напувальне.
*Ведущий — тяговий, напрямний; В. ось — тягова вісь; В. поясок — напрямний поясок.
*Веер — віяло, -ла; В. параллельный — віяло рівнобіжне; В. расходящийся — віяло розбіжне; В. сходящийся — віяло збіжне.
*Величина — величина, -ни, величкість, -кости; В. масштаба — величкість мірила.
*Велосипед — велосипед, -да.
*Венец — вінець, -нця.
*Венок — вінок, -нка.
*Вентиль — вентиль, -ля.
*Вентилятор — вітрогін, -гону, вентилятор, -ра.
*Вентиляция — провітрювання, вентиляція, -ції.
*Венчатый — вінчастий.
*Венчать — вінчати; (*крышу*) укривати, покривати; В. воронку — вінчати вирву.
*Венчик — обідець, -дця; В. боевой личинки — обідець бойового шрубака.
*Веревка — мотуз, -за, шворка, -ки; В-ки с грузиками — мотузки з тягарцями.

*Веревочный — мотузяний; В. кольцо—мотузяне кільце́.
*Веретенное масло — веретéне мастило.
*Веретено — веретéно, -на.
*Верки — вéрки.
*Вероятность — (й)імовірність, -ности; В. попадания—імовірність влучення, влучáння.
*Вероятный — (й)імовірний; В. отклонение — імовірний відхил.
*Верстак — варстáт, -ту.
*Верстовка — верстівка, -ки.
*Верстовой — верстовий; В. столб—верства́, -ви́.
*Вертикаль — прямовис, -су.
*Вертикальный — прямовисний; В. вираж — прямовисний віраж; В. наводка — прямовисне націлювання; В. пазы — прямовисні гари; В. стенки — прямовисні стінки.
*Вертлюг — оборотъ, -ти; В. с под'емным механизмом — оборотъ із підіймальним механізмом.
*Вертушка — млинок, -нкá.
*Верфь — корабéльня, -ні.
Верх—верх, -ха, вершок, -шкá.
*Верхний — горішній, вéрхній; В. окно — вéрхнє вікно; В. паз — вéрхня гара; В. пальцы — вéрхні пальці; В. линия — вéрхня лінія; В. одежда — вéрхній одяг; В. этаж — горішній поверх.
*Верховой — верховий, верхівéць, -івця; (*о ветре, воде*) горовий.
Верхом — вéрхи, (*мн.*) вéрхами.
*Вершина — верх, вершина, (*горы*) — верховина; вершина траектории — вершок траєкторії.
*Вес — вагá; В. под'емный — підіймальна вагá; В. разрывного заряда — вагá розривного заряду.
*Весло — весло, -лá.
Вести, весть — вéсти, провáдити; В. бой — провáдити бій; В. лошадь в поводу — вéсти коня на поводі; В. лошадь в ровных шенкелях — вéсти коня в рівних шенкелях; В. наблюдение — стежити; В. огонь — стріляти.
Вестовой — посланéць, -нця.
*Весы — терези; В. десятичные — десяткові терези; В. пружинные — кавтар; В. чашечные — шальки.
*Ветвь — гáлузь, -зи, гілка, -ки; В. восходящая — гáлузь догірна; В. выбрасывателя — гілка викидача; В. железнодорожная — залізничний рукáв; В. нисходящая —долішня гáлузь.
*Ветер — вітер, -тра; боковой В. — боковий вітер; встречный В. — супротивний вітер; попутный В. — ходовий вітер; порывистый В.—навáльний вітер; сильный В. — великий вітер; слабый В. — малий вітер, тиховій; умеренный В. — помірний вітер.
Ветеринарный — ветеринáрний, ветеринáрський; В. врач — ветеринáрний лікар; В. лазарет— ветеринáрний шпитáль; В. лечебный пункт—ветеринáрний лікарський пункт; В. состав—ветери-

нарний склад; В. часть—ветеринарна частина; В. фельдшер — ветеринарний фельдшор; В-но-санитарная служба—ветеринарно-санітарна служба.

*Ветошь — ганчір'я.

*Ветромер — вітромір, -ра.

*Ветряный — вітряний; В. мельницы — вітряк, -ка.

*Веха, вешка — тичка, -ки; вехи ставить — тичкувати.

Вечерний — вечірній, вечоровий; В. перекличка—вечірня перекліка.

Вешалка — вішалка, -ки, кілок, -лка.

*Вещевой — речовий; В. ведомость — речова відомість; В. довольствие—речове постачання; В. кантепармус — речовий комірвий; В. мешок—речова торба; В. склад — речовий склад, комора.

*Вещество — речовина, -ни; В. бризантное — бризантова речовина; В. взрывчатое—речовина вибухова; В. горючее — речовина горюча; В. дробящее — речовина дробильна; В. легковоспламеняющееся — речовина займиста; В. метательное — речовина метальна; В. нарывное — речовина наривна; В. отравляющее — речовина труйна; В. слезоточивое— речовина слізна; В. удушающее — речовина задушлива; В. цементирующее — речовина цементувальна; В. чихательное — речовина чхальна; В. ядовитое —речовина отруйлива.

Вещь — річ, речи.

Взаимный — взаємний, обопільний.

*Взаимодействие — взаємодія, -дії; (*техн.*) — взаємочин, -ну В. частей — взаємочин частин.

*Взаимоотношения — взаємини.

*Взаимоположение — взаємоположення.

Взбегание — збігання, вибігання.

*Взведение — зведення; В. курка — зведення курка.

*Взвод (*часть*) — чота, -ти; (*действие*)—ввід (зводу), зведення; В. боевой — бойний ввід; В. предохранительный—запобіжний звід; В. управления — чота керування; В. охранения — чоти охорони; В. ударника— зведення ударника; командир взвода — командир чоти.

*Взводить, взвести — зводити, звести.

*Взводный — чотовий.

Взлезание — вилізання.

*Взлет — зліт, зльоту.

*Взмах — помах, -ху.

Взнос — внесок, -ска.

*Взнуздывать, взнуздать — загнуздувати, загнуздати.

*Взрыв — вибух, -ху; обыкновенный В. — звичайний вибух; разработка взрывом — розроблювання вибухом.

*Взрывание — вибухання, висаджування (в повітря).

*Взрыватель — запальник, -ка.

*Взрывать, взорвать — виса-

джупати; висадити; скопупати, скопати.

*Взрываться, взорваться — вибухати, вибухнути.

*Взрывчатое вещество — вибухова речовина; дробящее В. вещество — дробильна вибухова речовина; детонирующее В. вещество — детонаційна вибухова речовина; бризантное В. вещество — бризантова вибухова речовина; метательное В. вещество — метальна вибухова речовина.

Взыскание — кара, -ри; дисциплинарное В. — дисциплінарна кара.

Взыскивать, взыскать — карати, покарати.

*Взять — (в)узяти; В. на буксир — ваголювати; Взять в вилку — взяти у міжник; Команда: „В. столько-то коробок" — „Взяти стільки ось коробок"; „Взять по фланг" — „зайти з фланку"; В. на передки — взяти на передки.

*Взятие высоты — забирання, забрання висоти.

*Виадук — віядук, -ка.

*Вибрировать — вібрувати.

*Вибрирующий — що вібрує.

*Вид — вигляд, -ду; форма, -ми; внешний В. — зовнішній вигляд; ставить на В. — вважати, дати на увагу; В. огня — рід вогню; В. поощрений — форма заохочування.

*Видимость — видність, -ности.

*Видимый — видний.

Видоизменять, видоизменить — змінити, змінити.

*Визир — прозірник, -ка.

*Визирование — зорення; В. круговое — кругове зорення.

*Визировать, провизировать — зорити, прозорити.

Визирное приспособление — пристрій зірний; визирный инструмент — струмент зірний.

*Вилка — розвилка, -ки; міжник, -ка; В. соединительной планки — розвилка злучної планки; В. десятиделениая — десятиподілковий міжник; взять в вилку — взяти в міжник; В. пятиделевная — п'ятиподілковий міжник; предел вилки — границя міжника.

*Вилообразный — вилкуватий.

*Вилы (*мн.*) — вила (вил); розвилка, -ки; В. буферные — розвилка підпружникова.

Виновный — провинний, винуватий.

Виноградник — виноградник, -ка.

*Винт — ґвинт, -та; В. внутренний — ґвинт середовий; В. вертикальный — прямовисний ґвинт; В. дверцы — ґвинт дверок; В. зажимной — затискний ґвинт; В. наружный — зверхній ґвинт; В. натяжной — натяжний ґвинт; В. под'емного механизма — ґвинт підіймального механізму; В. прижимной — ґвинт притиський; В. регулирующий — регуляційний ґвинт; В. с маховичком — ґвинт з маховичком; В. упора — ґвинт упору; В. установочный — ґвинт установчий; В. хвостовой — хво-

стовий ґвинт; **В.** ходовой—ґвинт ходовий.

***Винтовка** — ґвинтівка, -ки.

***Винтовой** — ґвинтовий; **В.** линия — ґвинтова лінія; **В.** нарезка — ґвинтова різь; **В.** выступы — ґвинтові виступи.

***Винтовочный** — ґвинтівчаний; **В.** порох — ґвинтівчаний порох, порох до ґвинтівки.

***Винтообразный**—ґвинтуватий.

***Вираж** — віраж, -жу; **В.** вертикальный — прямовисний віраж; **В.** пологий — віраж положистий.

***Виридиновая желтая** — жовто-зеленява фарба.

***Виридиновая коричневая** — рудувато-зеленява фарба.

Висеть — висіти, звисати.

***Вис** — звис, -су.

***Висячий** — висний; **В.** лампа — висна лямпа; **В.** замок — колодка; **В.** траверс — висна траверза.

***Виток**, (*мн.*) **витки** — звій, звою, звої; **Витки поршня для** сцепления со стволом — звої тольку для зчіплення з цівкою.

***Витой** — кручений, звиваний; **В.** вырезы — кручові вирізи.

***Вица** — каблучка, -ки; (*прутяная*) — гужівка, -ки.

Вклад — вклад, внесок, -ска; **В.** суммы — вкладення грошей.

***Вкладной** — вкладний; **В.** доска — вкладна дошка; **В.** ящик — вкладна скринька.

***Вкладывание** — вкладання; **В.** в котел — вкладання у казан.

***Вкладыш** — вкладень, -дня; **В.** буксовый — вісяничний вкладень; **В.** с зубчаткою — вкладень із трибком.

***Включение** — вклинення.

***Включать, -ся, включить, -ся,** (*техн.*) — вмикати, -ся, увімкнути, -ся; (*в список*) — заносити, занести.

***Включение** — (*техн.*) вмикання, увімкнення; (*в список*) заведення.

***Вколачивать, вколотить** — забивати, забити.

***Влага** — волога, -ги.

***Влагоупорный** — вологотривкий.

***Владение** — володіння, орудування; **В.** оружием — орудування зброєю.

***Владеть** — володіти, орудувати; **В.** оружием—орудувати зброєю; искусно владеющий — що вміло орудує.

***Влажный, -но** — вологий, -го.

Власть — влада, -ди; **В.** гражданская — цивільна влада.

Влево — вліво; „Влево отдельное дерево. Левее на два пальца—цепь — 14. Наводить в середину цели" — „Вліво окреме дерево. Лівіш на два пальці — розстрільня — 14. Націлювати в середину цілі".

Влияние — вплив, -ву; (*о реке*) — впадання.

Влиять — впливати.

***Вместилище** — вмістище, -ща.

***Вмятость** — вдавленість, -вости.

Вне — по-за; **В.** боя — по-за боем; **В.** службы — по-за службою.

***Внезапность** — раптовість, -вости.

***Внезапный**, -но — раптовий, раптом, вaглий, -ло; **В.** атака — вагла атака.

***Внеочередной** — позапорядковий, позачерговий.

Внеплановый — позаплановий.

***Внеслужебный** — позаслужбовий.

Внесрочное донесение — позатермінове донесення.

Внешкольная работа — позашкільна робота, -ти.

***Внешний** — зовнішній, верхній; **В.** баллистика — зовнішня балістика; **В.** вид — зовнішній, зверхній вигляд.

Внимание — увага, -ги; обротить **В.** — звертати (звернути) увагу, зауважити; принять во **В.** — взяти до уваги; „Внимание" (*команда*) — „увага".

Внимательный, -но — уважний, -но.

***Внутренний** — (у)внутрішній, серодовий; **В.** караул — внутрішня сторожа; **В.** крутость бруствера — внутрішня крутість бруствера; **В.** под'емный винт — середовий підіймальний гвинт; **В.** порядок — внутрішній порядок; **В.** пост — внутрішня стійка; **В.** часовой — внутрішній стійковий; **В.** линия — середова лінія; **В.** служба — внутрішня служба; **В.** спайка (единство) — внутрішня єдність.

Внятный, -но — виразний, -но, ясний, -но.

Вовлекать, вовлечь — втягати, втягти.

***Вогнутость** — у(ві)гнутість, -тости.

***Вода** — вода, -ди; **В.** грунтовая — грунтова вода; **В.** питьевая — вода питна.

***Водный** — водний; **В.** транспорт — водний транспорт.

***Водовоз** — водовоз, -за.

***Водоворот** — вир, -ру.

***Водогрейня** (*в бане*) — водогрільня, -ні.

***Водоем** — водойма, -ми.

***Водокачка** — водотяжня, -ні.

***Водолаз** — норець, -рця.

***Водолазный** — норецький.

***Водомер** — водомір, -ру.

Водомерный — водомірний.

***Водомет** — водомет, -та.

***Водонепроницаемый** — водонепроникливий.

***Водоотводный** — водовідхильний, водовідвідний.

***Водоохладительный** — водоохолодний.

***Водопад** — водоспад, -ду.

***Водопод'емный** — водотяжний.

Водопой — водопій, -пою.

***Водопойное ведро** — напувальне відро; **В.** корыто — напувальне корито.

***Водораздел** — вододіл, -лу.

***Водораздельная линия** — вододільна лінія.

*Водосборный нолодец — водозбірня.

*Водослив, водосоединнительная линия — водозбіг, подозбіжна лінія.

*Водоснабженне — водояостачання.

*Водянвй — водяний; В. охлажденне — водяве охолодж(ува)-ення; В. пар — водява пара.

*Воеввть — ооювaтися.

*Военнослужащий — військовий службовець, -вця.

*Военный — військовий, военний; В. академия—військова академія; В. игра — военоа гра; В. почта — військова пошта; В.-воздушвый флот — військово-повітряоа флота; В-но-врачебное еаводенне—військоов лікарпп; В-о-голубинап почта — військово-голубивв пошта; В-о-морскап Раб.-крест. инспокция — військово-морська Роб.-сел. івспекція; В-о обязанпый — військово-зобов'язапий; В-о-прикладноо упражнеоне — військово - прикладоа вправв; Военно - санитарный поезд — військово-санітарний поїзд; В. служба — військова службв; В-о-статистическпй обзор местностп — военво-статистичний огляд місцевости; В-о-строительный—військово-будівельний; В-о-техпический — військово-технічвий; В-о-учобное звведепне - військово-навчальний заклад; В-по-фиввпсовый — оійськово-фівапсоний; В-о-химическая служба—військово-хомічпа служба; В-о-хозяйствеоный — військово-господарчий; В. событие — воєнпа подія; В. положонне — військовий стао; В. действия — воєоні дії; В. глазомер — військовпй окомір; В. комиссар — військовий комісар; В комиссарнвт — військовпй комісаріят.

*Вонатый — проводар, -ря.

Вождь — проводир, -ря.

*Вожжа — віжка, -ки, (*мн.*) віжки.

*Возбудитель — збудник, -ка; В. взрыва — збудник вибуху.

*Возбуждать, возбудить — збуджувати, збудити; (*дело*) порушувати, порушити; (*вопрос*) підвімвти, підвятп (*питання*).

*Возводить, возвести — зводити, звестп; (*строить*)—будувати, обудувати.

*Возвратный — зворотний; В. пружина — зворотпа пружиоа; В. механизм — зворотний механізм.

*Возвращенне — яертання.

*Возвышение — (*место*) оідвищення; (*действие*) — підшімання, підносенпя.

*Возвышенность — горбнина, -ни.

*Возвышенный—підвищений; В. профиль — підвищевий профіль.

*Воздействие — натиск, -ку; В. дисциплппарное — дисциплінарний волив.

*Воздух — повітря.

Воздухооборона — пооітрооборова, -ни.

*Воздухоплаватольный — повітроплавяний; В. ставція — повітроплавоа стація; В. отряд — повітроплавний вагіо.

*Воздушиый — повітряпий; В. атака — новітряна атака; В. перспектива — оовітрявá перспоктива; В. разнедка — повітряпа розвідкв; В. сеть — повітряна мережа; В. яма — новітряна яма; В. наблюдеопе — повітряпе стеження; В. охранепие — повітряпа охорова; В. бой — новітряпий бій; В. резорвуар — розервуар повітряний, на повітря; В. флот — повітряпа флота; В. силы — новітряоі сили.

Воззвание — підозва, -ви.

*Возимый — вожений: В. инструмеот — вожеоий струмеот; В. запас — вожоний запас.

Возить — вовити.

Возлагать, оозложить — покладати, покласти.

*Возможность — можлівість, -вости; вмога, -ги; В. наблюдеопя — можливість стеження; В. стрельбы — кожливість стріляння.

*Возмущоние — 1) бунт, -ту; 2) збивавня, збуревня; В. магнитпой стрелко — обивання магнетпоі стрілип.

*Возиикать, возннкиуть — вппикати, випикнути, по(о)ставати; по(в)стати.

*Возобиовлённе — поновлення, відооолевп: В. огоя — відвовловия вогпю.

Возраст — вік, -ку, літа; В. призывиой — призовпий вік.

*Войлои — повсть, -ти.

*Войлвчиый — повстяний; В. проиладка — повстяоа переліжка; В. пыж — попстявий клинтух.

Воии — вояк, -ка (*мн.* вояки).

*Воиисиий — військовий; В. дисциплина — військова дисципліна; В. повинность — військова повинпість; В. порядок — оійськовий порядок; В. почести — військова пошана; В. десятиборье — військове десятизмагавнк.

*Война — війна, -ни: В. горная — гірська війна; В. граждапская — громадяиська війна; В. маоепревая — мавеорова війпа; В. наступательпая — нападна війна; В. оборонительная — оборонна війна; В. партизаоская — партизавська війоа; В. позицпоппая — позиційна війна; В. химпческая — хомічна оійна.

*Войсио — військо, -ка; войска вспомогательные — допомічне військо; войска тохничоские — технічво військо; обеспечеопе войск — забеевечепвя війсьиа; управлепие войсками — керуваипп військом.

*Войсиовой — військовий; В. пачальник — оійськовий вачальник; В. позиция — військова позиція; В. райов — військоойй райов; В. соедпвовио — військова елука; В. хозяйство — військове господарство.

*Воизал — двірець валізничий.

*Волна — хвиля, -лі; В. газовая — газова хвиля; В. местности — хвиля місцевости; В. передатчика — хвиля передавача; В. приемника — хвиля приймача; В. электромагнитная — хвиля електромагнетна.

*Волнистый — хвилястий; В. линия — хвиляста лінія.

*Волоком тащить — перзволікати, переволокти.

*Волчья яма — вовча яма, повківня, -ні.

*„Вольно" — „Вільно".

*„Вольно, оправиться"—„Спочинь".

Вольнонаемный — вільнонайманий.

*Вольный — вільний; В. бой — вільний бій; В. движения—вільні рухи.

*Вольтнжировка — вольтижування.

*Вольтнжерское седло—сідло вольтижерське.

*Вольтова дуга — Вольтова дуга.

Воля — воля, -лі, свобода, -ди; сила В. — завзятість, -тости.

*Воображаемый — уявлюваний; В. плоскость—уявлювана площа.

Воодушевлять, воодушевить — запалювати, запалити.

*Вооружать, вооружить — озброювати, озброїти.

*Вооружение — зброя, -рої; озброєння.

*Вооруженный — озброєний; В. выходной — озброєний виздник; Вооруженной силой — збройною силою.

Вопрос — питання.

*Вороненый — чорнобляскований.

*Воронка — 1) вирва, -ви (*в земле от взрыва*); 2) лійка, -ки

*Воронкообразный — лійкуватий.

Вороной — вороний.

*Ворот — коливоріт, -рота; (*в одежде*) — комір, -ра.

Ворота — брама, -ми.

*Воротник — комір, -ра; В. кожаный — шкіряний комір.

*Воротон — корба, -би.

*Воск — віск, воску.

*Восковка — восковий папір, -перу, восківка.

Воспаление — запалення, запітрення.

Воспитание — виховання; В. политическое — виховання політичне.

Воспитывать, воспитать — виховувати, виховати.

*Воспламенение — завогнювання, завогнення.

*Воспламенитель — завогнювач, -ча.

*Воспламенительный — завогнювальний; В. коробка — завогнювальна коробка.

*Воспламеняющий — завогнювальний; В. механизм — завогнювальний механізм.

Восполнять, восполнить — поповняти, поповнювати; В. пробел — поповнювати прогалину.

Воспрещать, воспретить — вабороняти, вабороийти.

Воспрвщение отлучви со двора — заборона виходити зі двору.

***Воспроизведение**—щдтворепня.

***Восстанавливать, восстановить**—відновляти, відновити, поновляти, поновити; **В.** тишпву — відновляти, підпоойти тишу.

Восстание — повстаппя.

***Восстановленив** — відповлеппя, поновлениш; **В.** сил — відвболепня сил.

***Востон** — схід, сходу.

***Восходящий** — догірвий; **В.** ветпь траектории — догірна галузь траєкторії; **В.** линия — догірна лінія.

***Восьмврна** — ясімка, -кп.

***Впадина** — влоговина, -ип, западина, -пи.

Впалзывать, вползать — (у) пповзати, (у)вповзти.

*„**Впервд. Вдоль дороги**" — „Вперед. Вподовж шляху".

*„**Впвред закройсь**" — „Вперед закрийсь".

*„**Вперед отвсено** — руби" — „Вперед павсторч—рубай".

*„**Вперед слева прикладом бей**" — „Вперед зліва прикладом бий".

Впвчатлсние — вражіння.

***Вплавь** — (п)уплип, вплвв.

***Вправо**—вправо; **В.** припять— поступитися праве.

***Впресованный** — утиіченнй.

***Враг** — ворог, -га.

Враждвбно — ворожв.

Враждебный — ворожий; **В.** отношение — ворожо відношення.

Врач — лікар, -ря; **В.** ветеринврный — ветеринарний лікар; **В.** гарнизонный — лікар залоговий; **В.** главный—головний лікар; **В.** дежурный — вартовий лікар; **В.** санитарный — санітарний лікар.

***Врачебное заввдениє**—лікарня.

***Вращатвльноо движвнив** — обертальний рух.

***Вращать**—обертати, крутити.

***Вращающийся** — поворітний; **В.** защелка — поворітна защіпка.

***Вращение** — обертання; **В.** снаряда вокруг оси — обертання гарматня паоколо оси.

***Вредный** — шкідний; **В.** действие — шкідна дія.

Вроменно — тимчасово.

Врвменный — тимчасовий; **В.** пост — тимчасова стійка; **В.** соединение — тимчасова злука; **В.** устап — тимчвсовий статут.

***Время** — чвс, -су; **В.** года — пора року; **В.** освещения единого снаряда — час освітлення одного гарматня; **В.** продолжительное— довгий час; **В.** суток—пора доби.

***Врубать, врубить** — варубувати, зарубати.

Вручать, вручить — подввати, подати (до рук).

***Вручную** — рукоиві.

***Врываться, ворваться** — вдиратися, вдертися.

*Всадник — вершник, -ка.
*Всаживать, всадить — застромляти, застромити, встромляти, встромити.
*Всасывательный — всисний; В. труба — всисна труба.
*Всасывать, всосать — вбирати, увібрати, всмоктувати, всмоктати.
Вскачь — скоком.
*Вскидка — скидання; на вскидку — з хвату.
*Вскок — підскок, -ку.
Всовывать, всунуть — засувати, засунути.
Всползать, всползти — злавити, злізти, вилазити, вилізти.
Вспалзывание — вилізання.
*Вспомогательный — довомічний; В. войско — допомічне військо; В. рычаг — допомічний лажіль; В. точка — допомічна точка; В. угломер — допомічний кутомір; В. часть — допомічна частина.
*Вспучкванне — вздимання.
*Вспыхивать, вспыхнуть — спалахувати, спалахнути.
*Вспышка — спалах, -ху; В. огня — спалах вогню.
Вставать, встать — (а)уставати, (в)устати.
*Вставлять, вставить — вставляти, вставити.
*Вставной — вставний.
Встреча — зустріч, -чи; В. взаимвая — азаємна зустріч.
Встречать, встретить — зустрічати, зустріти.
*Встречный — зустрічний; В. бой — зустрічний бій; В. ветер — супротивний вітер; В. удар — зустрічний удар.
*Вступать, вступить — (у)вступати, (у)вступити; В. в бой — ставати, стати до бою; В. в караул — ставати, стати на сторожу.
*Вторгаться, вторгнуться — вдиратися, вдертися, втручатися, утрутитися.
*Вторжение — вдирання, втручання; В. войска — впад війська, наїзд війська.
*Второсрочный — друготерміновий; В. имущество — друготермінове майно.
*Второстепенный — другорядний.
*Втулка — утулок, -лка; В. боевая — бойовий утулок, -лка; В. бронзовая — спижовий утулок; В. головная — головний утулок; В. донкап — денний утулок; В. запала — утулок підпальника; В. колесная — утулок колеса; В. соединительная — злучний утулок; В. опорвая — опорний утулок; В. оседателя — утулок осідника; В. чугунная — чавунний утулок; В. эксцентрическая — ексцентричний утулок; Втулочка капсульная — утулок капсульний.
*Втупик — вбезвихідь; поставить в тупик — загнати вбезвихідь.
*Втыкать, воткнуть — втикати, увіткнути, застромляти, застромити.

*Втягивание — призвичаювання; В. в ходьбу — призвичаювання до ходи.

*Втянутость (тренированность) — призвичаєність, -ности.

Вход — вхід (входу).

*Входной — вхідний; В. дверь — вхідні двері.

Входящий — вступний; В. журнал — журнал вступних паперів.

Выбегать, выбежать — вибігати, вибігти.

Выбивать, выбить — вибивати, вибити.

*Выбоина — вибій, -бою.

*Выбор — вибір, -бору, обрання; В. местных предметов — вибір місцевих предметів; В. оружия — вибір зброї; В. рода огня — вибір роду вогню; В. точки стояния — вибір точки стояння; В. цели — вибір цілі.

*Выборка — вибирання.

Выборный — виборний.

Выбраковка лошадей — збракування коней.

*Выбрасывание — викидання.

*Выбрасыватель — викидач, -ча; В. ветвь — гілка викидача.

*Выбрасывающий механизм — механізм викидний.

Выбытие — вибуття, вихід, -ходу, виїзд, -ду.

Выведывать, выведать — вивідувати, вивідати.

*Выверочный барабанчик — вивірчий барабанчик.

*Выверять, выверить — вивіряти, вивірити.

*Вывинчивать, вывинтить — вигвинчувати, вигвинтити.

*Вывод — висновок, -вку; (*откуда-либо*) — виводіння, вивід, -воду.

*Выводить, вывести — виводити, вивести; В. из строя — вивести з ладу.

*Выводка (лошадей) — вивід (коней).

*Выводной — виві́дний, вивідник, -ка; В. вооруженный — вивідник озброєний; В. паром — вивідний пором; В. трубка — вивідна трубка.

*Выгиб — вигин, -ну; закрут, -та, коліво, -ва.

*Выгибание — вигинання.

Выговаривать — вимовляти.

*Выговор — догана, -ни; В. в приказе — догана в наказі; В. перед строем — догана перед ладом.

*Выгребная яма — вигрібна яма.

*Выгружать, выгрузить — вивантажувати, вивантажити.

*„Выгружаться направо“ — „вивантажуватися направо“.

*Выгрузка — вивантажування, вивантаження.

Выдавать, выдать — видавати, видати.

*Выдвигать, выдвинуть — висувати, висунути.

*Выдвижной — висувний; В. прицел — висувний мірник; В. лапа — висувна лапа.

*Выделка — виріб, -робу.

*Выделять, выделить — виділяти, виділити, вирізняти, вирізнити.

***Выдерж** — де́ржа, -жі.
***Выдержка** — ви́трим, -му.
Выедать, выесть (*овес*) — випіда́ти, ви́їсти.
***Выезд** — ви́їзд, -ду́; **В.** на позицию — виїзд на позицію.
***Выездка** (*лошадей*) — виїжджа́вня.
***Выем, выемка** — вийма́вня, ви́йма, -ми; **В.** для защолки — ви́йма на за́щінку; **В.** железнодорожная — залізни́ча ви́йма; **В.** кольцевой — кільце́ва ви́йма; **В.** суммы — вийма́ння грошей.
***Выемной** — виймани́й; **В.** щит — виймани́й щит.
Выжидать, выждать — вичі́кувати, ви́чекати, вижида́ти, ви́ждати.
***Выжим** — ви́тиск, -ку; (*гирь*) — ви́вага.
***Выжимание** — вида́влювання, витиска́вня; (*гирь*) — вива́жування.
Выздоравливать, выздороветь — виду́жувати, ви́дужати.
***Вызов** — ви́клик, -ку; **В.** дежурных — ви́клик варто́вих; **В.** в ружье — ви́клик до зброї.
Вызывать, вызвать — виклика́ти, ви́кликати.
***Вызывной** — викли́чний; **В.** звонок — кно́пка викли́чна; **В.** приспособление (зуммер) — викли́чний пристрій (пищик); **В.** коммутатор — викли́чний комутатор; **В.** сигнал — викли́чне гасло.
Выигрывать, выиграть — вигра́ти, ви́грати; **В.** время — вигра́ти час.
***Выкатывать, выкатить** — викочу́вати, ви́котити.
***Выкатывание** — викочування.
***Выкладка** — на́клад, -ду.
***Выключать, выключить** — вимика́ти, ви́мкнути.
***Выколотка** — вибива́чка; **В.** медная — вибива́чка мідна.
***Выкуривание** — вику́рювання.
***Вылазка** — ви́лазка, -ки.
Вылезать, вылезть — вила́зити, ви́лізти.
„**Вылезай**“ — „Вила́зь“.
***Вылет** — ви́літ, -льоту; **В.** пули — ви́літ кулі.
Вылетать, вылететь — виліта́ти, ви́летіти.
***Вымерять, вымерить** — виміря́ти, ви́міряти; **В.** свой шаг — виміря́ти свій крок.
Выметать, вымести — вимітати, ви́мести, заміта́ти, замести́.
***Вымпел** — ви́мпел, -лу.
***Вынимать, вынуть** — вийма́ти, ви́йняти; „Выпуть лотки“ — „Ви́бери коробки“; „Вынь патроны“ — „Ви́бери набої“.
Вынос — ви́несення.
***Выносливость** — витрива́лість, -лости.
Выносливый — витрива́лий.
Вынуждать, вынудить — примушувати, приму́сити.
***Выпад** — ви́пад, -ду.
Выпадение — випада́ння; **В.** пятен — випада́ння плям.

Выпекать, выпечь—випікати, випекти.

Выпечка (*хлеба*) — печиво, -ва.

Выплачивать, выплатить—виплачувати, виплатити.

Выползать, выползти—виповзати, виповзти.

Выполнение — виконання.

***Выполнимый** — здійснений.

Выполняемый — виконуваний.

Выполнять, выполнить — виконувати, виконати, здійснювати, здійснити.

Выпоражнивать, выпорожнить — випорожнювати, випорожнити.

***Выправка** — виправа, -ви; виправляння; **В.** военная — військова виправа.

***Выпрягать, выпрячь** — випрягати, випрягти.

„**Выпрягай**" — „Випрягай".

***Выпрямитель** — випростувач, -ча.

***Выпрямление**—вирівнювання, випростування.

***Выпрямлять, выпрямить**—вирівнювати, вирівняти, випростувати, випростати; „**Выпрямить самокаты**" — „Випростати самокати".

***Выпуклость** — опуклість, -лости, горбовина, -ни; **В.** чертежа—опуклість рисунка; **В.** земли — опуклість землі.

***Выпуклый** — опуклий.

Выпуск — випуск, -ку.

Выпускать, выпустить — випускати, випустити.

***Выпускной** — випускний; **В.** труба — випускна труба.

***Выпучивать, выпучить** — здимати, здути; (*о грунте*) — випинати, випнути.

Выпушка — обломівка, -ки.

Выпытывать, выпытать—випитувати, випитати.

***Вырабатывать, выработать** — виробляти, виробити.

***Выравнивание** —вирівнювання.

***Выравнивать, выравнять**—вирівнювати, вирівняти.

***Вырез**—виріз, -зу; боевой **В.**—бойний виріз; **В.** витые—кручеві вирізи; **В.** прицельный—виріз мірниковий.

***Вырубка**—вирубування; **В.** леса — вирубування лісу.

Выручать, выручить — визволяти, визволити, допомагати, допомогти; **В.** в бою — допомагати в бою.

Выручка — визвіл, -волу.

***Вырывать, вырыть** — виривати, вирити, викопувати, викопати.

***Высадка** — висідання (з вагону), висаджування.

***Высасывать, высосать**—висисати, виссати, висмоктувати, висмоктати.

***Высверливать, высверлить** — висвердлювати, висвердлити.

Высвобождение—визволення, визволиння.

***Высевок** — висілок, -лку.

Выскабливать, выскоблить(*из копыта*) — вискрібати, вискребти.

Выскакивать, выскочить—вискакувати, вискочити, вистрибувати, вистрибвути.

Выслеживание — вислiджування.

Выслеживать, выследить — вислiджувати, вислiдити.

Выслуга — вислуга, -ги; по выслуге лет — вислуживши своï лiта.

Высматривать, высмотреть — визирати, визирити, виглядати, виглядiти.

***Высокий** — високий; **В.** разрыв — високий розрив.

***Высокобойность** — високобiйнiсть, -ности.

***Высота** — висота, -ти; **В.** абсолютная — висота абсолютна; **В.** бруствера—висота бруствеpу; **В.** всадника — висота вершника; **В.** грудная — грудна висота; **В.** закрытия—висота закриття; **В.** колена от земли — висота колiна вiд землi; **В.** насыпи—висота насипу; **В.** относительная—вiдвосна висота; **В.** прикладки — висота прикладання; **В.** прицела— висота мiрника; **В.** разрыва — висота розриву; **В.** сечения — висота перерiзу; **В.** взятие —забирання, забрання висоти; **В**-ту забирать — забирати висоти.

***Высотомер** — висотомiр, -ру.

Выставлять, выставить—виставляти, виставити; **В**-лять караул — виставляти сторожу; **В**-лять пост—виставляти стiйку.

***Выстраивание** — ладнування.

***Выстраивать, -ся, выстроить, -ся** — шиладновувати, -ся, виладнати, -ся.

***Выстрел** — пострiл, -ла; затяжной **В.** — затяжний пострiл; производить **В.** — стрiляти; прямой **В.** — простий пострiл; холостой **В.** — слiпий пострiл; линия **В**-ла — лiнiя пострiлу.

***Выстроенный**— иоладнований.

***Выступ** — виступ, -пу; **В.** боевой — бойовий виступ; **В.** боковой—боковий виступ; **В.** горы— виступ гори; **В.** направляющий— напрямний виступ; **В.**, ударяющий по колодке выбрасывателя— виступ, що б'є в колодку викидача.

***Выступать, выступить** — вирушати, вирушити, виступати, виступити.

***Выступление** —вирушання, вирушення, виступ, -пу.

***Высший** — вищий; **В.** командный состав — вищий командний склад; **В.** ступень—найвища ступiнь.

***Высылать, выслать** — висилати, вислати.

***Выталкивать, вытолкнуть** — виштовхувати, виштовхнути.

***Вытеснять, вытеснить** — витискати, витиснути.

Вытребовать—виправити, домогтися.

***Вытягивание** — витягання.

***Вытягивать, вытянуть** — витягати, витягти.

***Вытяжной**—витяжний; **В.** тру-

ба—витяжна́ труба́; **В.** трубки—ввтяжни́й вана́льцик.

*__Вытянутый__—ви́тягнутий, простя́гнутий; **В.** рука—простя́гнута рука́.

__Выхватывать, выхватить__—вихо́влювати, ви́хопити.

*__Выход__—ви́хід, -ходу; **В.** боевой бойка—бо́йвий ви́хід розбивача́; **В.** из боя—ви́хід із бо́ю.

*__Выходить, выйти__—вихо́дити, ви́йти, вируша́ти, ви́рушити.

*__Выходной__—витичний, вихідни́й; **В.** положение—вихідне́ поло́ження; **В.** часть—вихідна́ части́на.

*__Вычисление__—обчи́слення, вирахо́вування.

__Вычищать, вычистить__—вичища́ти, ви́чистити.

*__Вышечный__—ве́жковий.

*__Вышибной__—вибивни́й; **В.** заряд—вибивни́й заря́д.

*__Вышка__—ве́жка, -ки.

*__Вышмыг__—ви́мик, -ку.

*__Выяснение__—з'ясо́вування, з'ясува́ння; **В.** обстановки—з'ясува́ння обста́вин.

*__Выяснять, выяснить__—з'ясо́вувати, з'ясува́ти.

*__Вьюга__—хуртови́на, -ни.

*__Вьюк__—в'юк, -ка.

*__Вьючить__—в'ю́чити.

*__Вьючный__—в'ючни́й; **В.** амуниция—в'ю́чна амуні́ція; **В.** кухня—в'ю́чна ку́хня; **В.** седло—в'ю́чне сідло́; **В.** ремень—в'ючни́й ре́мінь; **В.** пряжки лавок—в'ючні пря́жки ла́вок.

__Вязанный__—плете́ний.

*__Вязка__—в'яза́ння, плеті́ння, в'я́зка, -ки; **В.** крестовидная—навхре́сне в'яза́ння; **В.** простая—в'яза́ння звича́йне; **В.** свободная—ві́льне в'яза́ння; **В.** стяжная—в'яза́ння стяжне́.

*__Вязкий__ (дорога)—грузьки́й (шлях); **В.** (хлеб)—глевки́й (хліб).

*__Вязнуть__—гру́знути, гру́зти.

__Вяленный__—в'я́лий, в'я́лений; **В.** трава—в'я́ла трава́.

__Вялый__—мля́вий.

Г

*__Гавань__—га́вань, -ни.

*__Гаечка__—му́терка, -ки.

*__Гаечный__—мутрови́й.

*__Газ__—газ, -зу; боевой газ—бойови́й газ; **Г.** гремучий—гримучий газ; **Г.** нарывной—нариви́й газ; **Г.** нестойкий—нетривки́й газ; **Г.** отравляющий—отру́йливий газ; **Г.**-зы пороховые—порохові́ га́зи; **Г.** слезоточивый—слізни́й газ; **Г.** стойкий—тривки́й газ; **Г.** удушающий—заду́шливий газ; **Г.** чихательный—чха́льний газ; **Г.** ядовитый—отру́йний газ.

__Газета__—газе́та, -ти, часо́пис, -су.

*__Газобалонный__—газобало́нний; **Г.** атака—газобало́нна ата́ка.

*Гвзовый — газовий; Г. атака — газова атака; Г. борьбв — газова боротьба; Г. волнв — гаэоаа хвиля; Г. квмерв — газова камера; Г. тревога — газова трипога; Г. труба — газова труба; Г. турбина — гавова турбіпа; Г. наблюдение — стеження ва газами; Г. облако — газопа хмара; Г. отаерстие — газопий отвір; Г. инструктор — газовий інструктор; Г. поршень — газовий толок; Г. цилиндр — газовий циліндор.

*Газомет — газомет, -ту.

*Газометание — газопускання.

*Газоивпроницаемый — газонепроникливий; Г. одежда — газопепроникливий одяг.

*Газообразиый — газупатий.

*Газообразователь — газотвірник, -ка.

*Газоопасный — газонебезпечпий.

*Газоопрэделитель — газописвачник, -ка.

*Газопригодность — газопрядатність, -вости.

*Газопроводиый — гвзопровідний.

*Газоубежище — схованка від газу.

*Гввчный — мутропий.

*Гайиа — мутра, -ри; Г. (*кожанная*) — каблучка; Г. ударникв — мутра ударника; ваввнтованный конец гвйки — нарізаний кінець мутри.

*Галлерея — гвлерія, -рії; Г. жинная — підкінна галерія; Г. подземная — галерія підземна.

*Галоп — галоп.

*Галтель — жолобайк, -ка.

*Гальваносиоп — гальваноскоп, -па.

*Гальиа — рінь, -ни.

*Гаидшпуг — важниця, -ці.

*Гарда — гарда, -дп.

Гаривц — гарець, гарця.

*Гарнизои — залога, -ги.

*Гариизоиный — залогопий; Г. караул — залогова сторожа; Г. наряд — звлоговий наряд; Г. службв — аалогопа служба.

*Гарпнус — кальофонія, -нії; живиця, -ці.

*Гать — гатв, -ти.

*Гаубица — гавбиця, -ці.

*Гаубичный — гавбичний; Г. бвтарея — гавбична батерія; Г. дивизиоп — гавбичний диаізіон.

*Гауптвахта — гаптвахта, -ти.

*Гвоздь — цвях, -ха; подкопный Г. — ухналь, -ля.

*Гвлиограф — гэліограф, -фа.

Генеральиый — генеральний; Г. штаб — генеральний штаб.

*Геиератор — генератор, -ра.

*Геиераториый — генераторний.

Географичесиий — географічний; Г. координата — географічна координата; Г. мэридиан — географічний мэридіяп; Г. сеть — географічпа мэрежа.

*Геодвзия высшая, иизшая — геодезіп вища, нижча.

*Геомэтричесиий — геометричний; Г. точка — геометричпа точка.

Героичесиий — героїчний.

Гибельный — згубний.
***Гибкий** — гнучкий.
***Гибкость** — гнучкість, -кости.
Гигиена — гігієна, -ни.
***Гигроскопический** — гігроскопічний.
***Гидравлический** — гідравлічний.
***Гидропульт** — гідропульт, -та.
***Гидротин** — гідротина, -ни.
***Гильза** — гільза, -зи; **Г.** детонатора—гільза детонатора; **Г.** латунная—гільза мосяжна; **Г.** стреляннаяя—стріляна гільза; **Г.** цельнотянутая — суцільнотягнена гільза.
***Гимнастика** — гімнастика, -ки.
***Гимнастический** — гімнастичний; **Г.** городок — гімнастичний городок; **Г.** снаряд — гімнастичне приладдя.
***Гимнастерка**—гімнастівка, -ки.
***Гипербола** — гіпербола, -ли.
***Гиппосульфит** — гіпосульфіт, -ту.
***Гипс** — гіпс, -су.
***Гиря**—(*в.ватерпасе*) важок, -жка; тягарець, -рця.
***Главнокомандующий** — головнокомандувач, -ча.
***Главный** —головний; **Г.** управление — головне управління; **Г.** врач—головний лікар; **Г.** застава — головна застава; **Г.** караул — головна сторожа; **Г.** направление — головний напрям; **Г.** пункт — головний пункт; **Г.** силы — головні сили; **Г.** сопротивление — головний опір; **Г.** удар — головний удар.
***Гладилка** — гладило, -ла.
***Гладкий** — гладкий; **Г.** сектор—гладкий сектор; **Г.** дыра— гладка діра.
***Гладкоствольный** — гладкоцівковий; **Г.** оружие — гладкоцівкова зброя.
Глаз — око, ока (*мн.* очі).
***Глазок, глазки** — вічко, -ка (*мн.* вічок); ложевые **Г.** — ложові вічка.
***Глазомер** — окомір, -ра; на глазомер — на око.
***Глазомерная съемка** — здіймання на око.
***Глазомерное определение расстояния** — визначення піддалення на око.
***Гласис** — гласис, -су.
***Глина** — глина, -ни; **Г.** главконитовая — глина главконітова; **Г.** кембрийская — глина кембрійська.
***Глинистый** — глинястий; **Г.** грунт—глинястий грунт; **Г.** слой — глинястий шар.
***Глинобитный** (*пол*) — битий із глини.
***Глинозем** — глинозем, -му.
***Глицерин** — гліцерина, -ни.
***Глубина** — глибина, -ни; **Г.** колонны — глибина колони; **Г.** поражения — глибина поразки; **Г.** стрелковой ступени — глибина стрілецького приступка; **Г.** цели— глибина цілі; в глубину — завглибшки.

*Глубокий — глибокий; Г. разведка—глибока розвідка; Г. цель — глибока ціль.
*Глухой — глухий; Г. козырек—сліпий дашок, -шка; Г. ряд — глухий ряд.
*Глушитель — глушник, -ка.
*Глушить — глушити; „Глуши мотор" — „глуши мотора".
*Глыба — брила, -ли.
*Глянцевитый — глянсуватий.
Гнать, -ся — гнати, -ся (и жену), гонити, -ся (я гоню).
*Гнездо — гніздо; Г. для вкипчивания поршня — гніздо, щоб угоїнчувати толокв; Г. для отражателя — гніздо для підбивача; Г. для стакана — гніздо на циліндер; Г. запасное — гніздо запасне; Г. панорамное—гніздо панорамне; Г. пулеметное — кулеметне гніздо.
*Гнездный — гніздовий; Г. окоп — гніздовий шанець, -нця.
*Гнездовка — гніздівка, -ки.
*Гнеток — гніток, -тка.
Годный — здатний, придатний.
Голенище — халява, -ви.
Голень — гомілка, -ки.
*Голландская рама — ставня, -ні.
*Голова — голова, -ви; Г. колонны — голова колони.
*Головка — голівка, -ки; Г. деревянная — голівка дерев'яна; Г. кожуха — голівка кожуха; Г. правила — голівка правила; Г. с насечкой—карбована голівка; Г. тренога — голівка триніжка; Г. регулятора — голівка регулятора.
*Головной — головний, головковий, чолоний; Г. втулка — головковий утулок; Г. мишень — головна мета; Г. повозка—головний віз; Г. охраняющая часть — чолова охоронна частина; Г. отряд — чоловий вогін; Г. склад — чоловий склад; Г. стержень — головковий прут; Г. убор—головний убір (кашкет, шолом); Г. часть — чолова частина.
Голос — голос, -су.
*Голубиный—голубиний; Г. почта—голубина пошта.
*Голубой — блакитний.
Голубь — голуб, -бя.
Голубятня — голубник, -ка.
*Голый — голий; Г. провод — голий провід.
*Гондола — гондола, -ли.
*Гора, горка — гора, -ри, гірка; Г. крутая—крута гора; Г. отлогая — положиста гора; вершина горы — верховіна; на склоне горы—на вгірку; подошва Г.—підніжжя гори; по горе — горою, по горі.
*Горб — горб, -ба.
*Горбатый — горбатий; Г. пружина — горбата пружина.
*Горбыль — обапіл, -пола.
*Горелка (*лампы*) — пальник, -ка (лямпи).
*Горение — горіння; прогрессивное Г. — прогресивне горіння.
*Горжа — узбочина, -ни.
*Горизонт — (*линия*) обрій,

-рію; (*плоскость*)—позём, -му; Г. истинный — справжвій позём; математический Г. — математичний позём; Г. места—позём місця; Г. оружия—позём зброї.

*Горизонталь — поземина, -ни; Г. дополнительная — поземина додаткова; Г. общая — поземина спільна; Г. основная — поземина основна; Г. средняя — поземина середня; Г. утолщенная—грубша поземина.

*Горизонтальный — поземний; Г. дальность — позёмв далекість, -кости; Г. наводка — позёмо націлювання; Г. площадка—позёма площинка.

*Гористый—горявий.

*Горловина — горло, -ла.

*Горлышко — шийка, -ки.

*Горн — горно, -на.

*Горнист — сурмач, -ча.

*Горный—гірський; Горная война—гірська війна; Г. позиция—гірська позиція; Г. проход — проліг; Г. хребет — гірський криж.

Город — місто; Г. губернский — губерніяльне місто; Г. уездный — повітове місто; Г. окружной—округове місто.

*Городок — городок, -дка; Г. гимнастический — гімнастічний городок.

*Горт—горт, -ту; Г. шлейный—горт шлейоний; Г. постромочный — горт посторонконий.

*Гортовый — гортовий; Г. ремень — гортоний ремінь.

*Горчичный — гірчичний; Г. газ — гірчичний газ.

*Горючий — горючий, пальний; Г. вещество — пальва речовина; Г. материал — пальний матеріял; Г. пакет — пальний пакет; Г. смесь — пальна мішанина.

Горячий — гарячий; Г. пища—гаряча страва.

Госпиталь — шпиталь, -лю; Г. полевой — польоний шпиталь.

Госпитальный — шпитальний.

Государственное Политичвское Управление — Державне Політичне Управління.

*Господство — панування, (*власть*) — вверхвість кого над ким; Г. в воздухе — панування в повітрі.

Государственный банк—Державний банк.

*Готовиться — готуватися.

*Готовность — готовість, -вости; Г. боевая—бойова готовість; Г. к выстрелу — готовість до пострілу; „Готово" — „готово".

Грабеж — грабіж, -біжу; грабунок, -нку.

Грабли — граблі, -бель, -блів.

*Гравий — наріпок, -нка.

*Гравировать, выгравировать —рптувати, виритувати. [-пеня.

*Градус —градус, -су, ступінь,

*Градусник — градусник, -ка.

*Градусный — градусний, ступінний; Г. деление — градусна поділка; Г. дуга—градусна дуга.

Гражданский — громадський, громадянський, цивільний; Г. власть—цивільна влада; Г. война —громадянська війна.

Грамота — гра́мота, -ти; почетпал **Г.**—поче́сна гра́мота.

***Граната** — грана́та, -ти; **Г.** оружейная — рушни́чна грана́та; **Г.** ручная—ручна́ грана́та; **Г.** фугасная — фуга́сна грана́та; „Гранатой" — „грана́тою"; метание **Г.** — мета́ння грана́т.

***Гранатометание** — гранатомета́ння.

***Гранатометчик** — гранатоме́тник, -ка.

***Гранит** — грані́т, -ту.

***Граница** — межа́, -жі, грани́ця, -ці, кордо́н, -ну; **Г.** зрения — грани́ця зо́ру.

***Грань** — грань, -ни; боковая **Г.** — стінка.

Графа — графа́, -фи́.

***Графин** — гра́фик, -ка.

Графин — кара́фа, -фи.

***Графический** — графі́чний; **Г.** точность чертежа — графі́чна то́чність рису́нка.

***Графленный** — полівісний.

***Гребенка** — гребі́нка, -ки.

***Гребень** — гре́бінь, -беня; **Г.** боевой — бойови́й гре́бінь; **Г.** бруствера — гре́бінь бру́стверу; **Г.** прицельной рамки — гре́бінь мірнико́вої ра́мки; **Г.** стойки — гре́бінь постояка́; **Г.** топографический — гре́бінь топографі́чний.

***Гребля** —веслува́ння, гре́бня

***Гремучий**—гриму́чий; **Г.** ртуть —гриму́ча ртуть, гриму́че живе́ срі́бло; **Г.** студень — гриму́чі драглі.

***Гренадер** — гренадье́р, -ра.

***Грести, грость** — веслува́ти, гребти́.

Грибок — грибо́к, -бка.

Грива — гри́ва, -ви.

***Грива с прорезью** — наці́льник, -ка.

Гроб — домови́на, -ни; труна́, -ни́.

***Громкоговоритель** — гучномо́вець, -вця.

***Громоздкость** — невкла́дистість, -тости; зава́листість, -тости.

***Громоотвод** — блискави́чник, -ка.

***Грохот** — гу́ркіт, -коту.

***Грубый** — гру́бий; **Г.** наводка— приблизне наці́лювання.

***Грудной** — грудни́й; **Г.** высота — груда́ висота́; **Г.** мишень — грудна́ мета́.

Грудь — гру́ди (груде́й).

***Груз** — ванта́ж, -жу́; **Г.** мертвый — ме́ртвий ванта́ж; **Г.** полезный — кори́сний ванта́ж.

***Грузик** — тягаре́ць, -рця́.

***Грузить, -ся** — ванта́жити, -ся.

***Грузовик** — вагові́з, -во́за; **Г.** трактор — вагові́з тра́ктор.

***Грузовой** — ванта́жний.

***Грузомашина** — вагомаши́на, -ни.

***Грузоподъемность** — ванта́жність, -ности.

***Грунт** — ґрунт; **Г.** глинистый — гли́нястий ґрунт; **Г.** мерзлый — ме́рзлий ґрунт; **Г.** песчаный —піскува́тий ґрунт; **Г.** плотный — щі́льний ґрунт; **Г.** скали-

стый — скелястий ґрунт; Г. слежавшийся — влеглий ґрунт; Г. торфяной — торфовий ґрунт.

*Грунтовой — ґрунтовий; Г. вода — ґрунтова вода.

*Грунтовка — ґрунтування.

Группа — група, -пи; Г. огневая—вогнева група; Г. содействия —група допомоги; Г. ударная — (у)дарна група.

*Группировка — групування; Г. войск — групування війська.

Групповод — групопід, -вода.

*Групповой — груповий; Г. бой — груповий бій; Г. огонь — груповий вогонь; Г. цель — групова ціль.

*Грушевидный—груш[к]уватий.

Грызть — гризти, точити; Г. ясли — гризти ясла.

*Гряда (горная) — пасмо (гірське).

Грязнить, -ся, загрязнить, -ся — запоганювати, -ся, запечістити, -ся, забруднювати, забруднити.

*Грязь—(*топкая*) багво, -на, бруд, -ду; (*на дороге*) — грязь, -зи.

Губерния — губерня, . . . щина (Київщина, Харківщина).

*Губительный — згубний.

*Губка — губка, -ки.

*Губчатый — губкуватий.

*Гудок — гудок, -дка.

Гуж — гуж, -жу.

*Гужевой — тягловий.

Гурт (*скота*) — гурт, -ту.

*Гусеничный (*тракторный*)—плазунний; Г. передача—плазувова передача; Г-во-колесный ход—плазувово-колісний хід.

*Густой — густий; Г-ая смазка — густе мастило. [гущавина.

*Густота—гущина, -ни, (*леса*)

*Гуськом — вервою, у колосок.

Д

*Давление —(*дейст.*) тиснення; тиск, -ку; натиск, -ку; Д. газов —тиск газів.

*Давность изготовления карт — давність складовия мап.

Дальнейший — дальший.

*Дальний — далекий, дальній; Д. дистанция — дальня дистанція; Д. огонь — далекий вогонь; Д. от'езд — далекий від'їзд; Д. разведка — дальня розвідка.

*Дальнобойность — далекобійність, -ности.

*Дальнобойный — далекобійний; Д-ая артиллерия — далекобійна артилерія.

*Дальномер — далекомір, -ра.

*Дальномерщик — далекомірник, -ка.

*Дальность—далекість, -кости; Д. видимого горизонта — далекість обрію; Д. выстрела — далекість пострілу; Д. горизонталь-

пап — далекість позена; Д. действительвая — далекість дійсна; Д. полета пули—далекість льоту кулі; Д. прямого выстрела — далекість простого пострілу; Д. прицельпая — далекість мірипкова.

*Дамба — гетка, -ки.

*Данкые — дапі, -них; Д. исходные — вхідні дані.

Дата — дата, -ти.

*Дача — давання, дача, -чі; Д. корма (*коню*) — дававвя фуражу (коневі).

*Двадцатипятиверстка—двадцятип'ятиверстівка. -кя.

*Дверца — дверці, -рець.

*Дверь — двері, -рей; Д. входнап — вхідні двері.

*Двигатвль — рушій, -ія.

*Двкгать, -ся, двинуть, -ся — рухати, -ся, рухнути, -ся, рушати, рушити, посувати, -ся, посунути, -ся, посовувати, -ся (вперед), прямувати.

*Двигающийся, движущийся—рухомий, рушний.

*Движенио — рух, -ху; амплитуда Д.—амплітуда руху; вольные Д.—вільні рухи; Д. вперед—рух уперед; Д. вращательпое — обертовий рух; Д. перекатами — посувапвя перекочуванням; Д. по компасу — рух за компасом; Д. охватывающее — охоплювальний рух; Д. походное—похідний рух; Д. простыо — носкладні рухи; Д. рук — рух руками; Д. фланговое — фланковий рух; Д. фронтальное — фронтальний рух; Д. цолиной — рух цілввою.

*Двойкой — подвійпий; Д. действие — подвійпий чип; Д. линейка — подвійна лінійка; Д. наливной элемевт — подвійний паливвий елемент; Д. шаг вперед—подвійпий крок упоред; Д. шаг вазад — подвійний крок навад.

*Двор — подвір'я, двір (двора, двору); Д. постоялый—заїзд, -ду.

*Двуграиный — двостінпий; Д. угол — двостінний кут.

*Двужильный — двожильвий.

*Двуколиа — бідка, -ки; Д. аппаратная — апаратпа бідка; Д. аптечная — аптечпа бідка; Д. машинная — машинна бідка; Д патронная — набійна бідка; Д. санитарная—санітарна бідка; Д. толефонная—толефонна бідка; Д. хозяйствевная — господарча бідка.

*Двуперая пружина — двопера пружина

*Двупутиый — двоколійний; Д. линия (ж. д.) — двоколійна (залізвиця).

*Двускатный—двосхилий, двопокітвий.

*Двухверстка — двоверстівка, -ки.

*Двухколейный — двоколійний.

*Двухколвсный — двоколісний.

*Двухпроводный — двопровідний.

*Двухсторонний—двобічний; Д. фехтование — двобічно фехтуванип.

*Дебушировать — дебушувáти.

*Дегазация — дегазáція, -ції.

*Деготь — дьóготь, -гтю.

*Дежурить — партувáти.

*Дежурный — вартовúй; Д. комната — кімнáта вартовóго; Д. лекарский помощник — вартовúй лікáрський помічник; Д. наблюдатель — вартовúй стéжач; Д. по госпиталю — вартовúй шпитáлю; Д. по дивизии — вартовúй дивíзії; Д. по канцелярии перéписчик — вартовúй пúсар канцелярії; Д. по караулам гарнизона — вартовúй сторóж залóги; Д. по комнате посетителей — вартовúй кімнáти відвíдувачів; Д. по конюшне — вартовúй стáйні; Д. по кухням — вартовúй кýхонь; Д. по лагерному сбору — вартовúй тáбору, таборóвого збóру; Д. по отдельной части — вартовúй окрéмої частúни; Д. по пекарне — вартовúй пекáрні; Д. по приемному покою — вартовúй амбулатóрії; Д. пулеметный взвод — вартовá кулемéтна чотá; Д. санитар — вартовúй санітáр; Д. сигналист — вартовúй сурмáч; Д. часть — вартовá частúна; Д-ных книга — книги вартовúх; „Д-ные на линию“ — „Вартові на лінію“.

*Дежурство — вáрта, -ти; вступить в Д. — стáти на вáрту.

*Дезертир — дезертúр, -ра.

*Дезертирство — дезертувáння.

*Дезертировать — дезертувáти.

*Дезинфектор — дезинфéктор, -ра.

*Дезинфекционный — дезинфекціúйний; Д. камера — дезинфекціúйна кáмера.

Дезинфекция — дезинфéкція, -ції, дезинфекувáння. [ція, -ції.

*Дезорганизация — дезорганізá-

*Действие — дія (дії), (*движение*) рух; (*техн.*) чин, -ну; Д. боевые — бойові дії; Д. военные — воєнні дії; Д. вредное — шкіднá дія; Д. двойное — подвíйний чин; Д. искры — чин іскри; Д. ложное — фальшúва дія; Д. моральное — морáльний вплив; Д. неприятельское — ворожá дія; Д. наступательное — нападнá дія; Д. осколочное — чин скáлками; Д. периодическое — періодúчна дія, н. чин; Д. пламени — чин пóлум'я; Д. полезное — корúсний чин; Д. пробивное — пробивнúй чин; Д. разрушительное — руйнаціúйний чин; Д. раскаленного тела — чин розпéченого тíла; Д. ударное — удáрний чин; Д. фугасное — фугáсний чин; Д. химическое — хемíчний чин.

*Действительность — дíйсність, -ности; Д. огня — дíйсність вогню.

*Действительный — дíйсний; Д. военная служба — дíйсна військóва слýжба; Д. дальность — дíйсна далéкість; Д. огонь — дíйсний вогóнь.

*Действовать — діяти; (*чем-нибудь*) орýдувати; (*тех.*) чинúти.

***Действующий** — дієвий, чинний; **Д.** армия — дієва армія.

***Декоративный** — декоративний.

Делать, -ся — робити, -ся, діяти, -ся; „**Делай раз**"—„Роби раз".

***Делегат связи** — делегат зв'язку.

***Деление** — поділка, -ки; нулевое **Д.** — нульова поділка; градусное **Д.**—градусна поділка.

Дела — справа, -ви.

Делопроизводитель — діловод, -да; **Д.** по хозяйственной части — діловод господарчої частини.

Делопроизводство — діловодство, -ва.

***Демаркационный** — демаркаційний.

***Демаскированный** — здемаскований.

***Демаскировать**—демаскувати.

***Демаскировка** — демаскування.

***Демаскирующий** — демаскувальний; **Д.** признаки—демаскувальні ознаки.

***Демобилизация** — демобілізація, -ції.

***Демобилизованный** — здемобілізований.

***Демонстрация** — демонстрація, -ії.

***Деморализовать, -ся** — деморалізувати, -ся.

Денежный — грошовий; **Д.** аттестат — грошовий атестат; **Д.** книга —грошова книга; **Д.** ящик —грошова скринька.

***Денник** (*в конюшне*)—загорода, -ди.

Деньги — гроші, -шей.

***Депо** — депо, -па; **Д.** пожарное — пожежня, -ні.

***Дергать, дернуть** -- сіпати, сіпнути; смикати, смикнути.

***Дерево** — дерево, -ва (*мн.* дерева); **Д.** лиственное — листяне дерево; **Д.** хвойное — глицеве дерево.

***Деревянный** — дерев'яний; **Д.** головка — дерев'яна голівка; **Д.** основание — дерев'яна основа; **Д.** палочка — дерев'яна паличка; **Д.** ящик для угломера — дерев'яна скринька для кутоміра.

***Державка**— доржак, -ка, державка, -ки.

***Держать** — тримати, держати; **Д.** под огнем—обстрілювати, держати під вогнем.

***Держатель**—державник, -ка; (*приспособление*)—державка.

***Деривация** — деривація, -ції.

***Дерн**—дерев, -рну.

***Дернина** — дернина, -ни; **Д.** логом — дернина вздовж; **Д.** тычком — дернина впоперек.

***Дерновать** — дернувати.

***Десант** — десант, -ту.

***Десантный**—десантний; **Д.** отряд — десантний загін.

***Десятиборье** — десятизмагання.

***Десятиверстка** — десятиверстівка, -ки.

*Десятнделенный — десятиподілко́вий

Доталнзацня—деталіза́ція, -ції; деталізува́ння.

*Деталь — дета́ль (*ж. р.* -ли), подро́биця.

*Детонатор — детона́тор, -ра.

*Детонаторный — детона́торний; Д. трубка — детона́торна тру́бка.

*Детонацня — детона́ція, -ції; детонува́ння; Д. через влияние— детона́ція че́рез вплив.

*Дотоинровать — детонува́ти.

*Детоннрующнй — детонаці́йний; Д. взрывчатое вещество — детонаці́йна вибухо́ва речови́на.

Дотородные части — прпро́джения.

*Дефиле — дефіле́.

*Дефилнровать — дефілюва́ти.

*Деформировать — деформува́ти.

*Дешнфровна — розшифрува́ння.

Деятельность — ді́яльність, -ности; Д. боевая—бойова́ ді́яльність.

Деятельный — ді́яльний, акти́вний.

*Диагональ — косина́, -ни́, діяго́наля, -лі.

*Диаметр — попе́речник, -ка.

*Днаметральный — попере́чнико́вий.

*Днафрагма — діяфра́гма, -ми.

Диван — кана́па, -пи.

*Днвнзнон — дивізіо́н, -ну.

*Дивнзнонный — дивізі́йний; Д. артиллерия — дивізі́йна артиле́рія.

*Днвизня — диві́зія, -зії.

Днвпартномнссня — дивпарткомі́сія, -сії.

*Днпамнт — динамі́т, -ту; военный Д. — військо́вий динамі́т; желатинированный Дннамит — желятино́ваний динамі́т; студенистый Д. — драгли́стий динамі́т.

Днпвмитиый — динамі́товий.

*Дннамомашина — динамомаши́на, -ни.

*Динамометр — динамо́метер, -тра, силомі́р, -ра.

*Днинтронафталнн — динітронафталі́на; сполу́ка Фав'є́.

*Диоптр — про́зір, -зо́ру.

Дпректнва — директи́ва, -ви.

*Директрнсса — директри́са, -си; Д. огня — директри́са вогню́.

Днрижабль — дирижа́бль, -ля.

*Днсн — кружа́ло; Д. с зубчаткою — кружа́ло з трибко́м; Д. направляющий — напрямне́ кружа́ло; Д. прицельный — мірнико́ве кружа́ло.

*Днсковый, дисиообразный — кружа́ловий, кружалува́тий; Д. пружина — кружалува́та пружи́на.

Днскредитнровать — дискредитува́ти, здискредитува́ти.

Дислонация—дислока́ція, -ції.

Днспозицня—диспози́ція, -ції.

*Дистанцнонный — дистанці́йний; Д. трубка двойного дей-

ствия — дистанційний звáльник подвійного чину; **Д.** часть — дистанційна частина; **Д.** деление — дистанційна поділка.

***Дистанция** — дистáнція, -ції; **Д.** ближняя — близька дистáнція; **Д.** видимости — дистáнція видности; **Д.** дальняя — дáльня дистáнція; **Д.** средняя — серéдня дистáнція.

***Дисциплина** — дисциплíна, -ни; **Д.** воинская — військова дисциплíна; **Д.** маскировочная — дисциплíна маскувáння; **Д.** огня — дисциплíна вогню.

***Дисциплинарный** — дисциплінáрний; **Д.** взыскание — дисциплінáрна кáра; **Д.** воздействие — дисциплінáрний вплив; **Д.** право — дисциплінáрне прáво; **Д.** устав — дисциплінáрний статут.

***Дифосген** — дифосгéн, -ну.

***Длина** — довжинá, -ни; **Д.** гранаты — довжинá гранáти; **Д.** мины без взрывателя — довжинá міни без запáльника; **Д.** снаряда — довжинá гармáтня; **Д.** тела орудия — довжинá тіла гармáти; **Д.** трубки — довжинá трубки; **Длиною, в Длину** — вдовж, завдовжки.

***Длительный** — тривáлий, затяжний.

***Дневалить** — чергувáти.

***Дневальный** — черговéць, -вця; **Д.** наружный — надвірний черговéць; **Д.** неочередной — позапорядковий черговéць; **Д.** очередной — порядковий черговéць; **Д.** по конюшне — черговéць стáйні.

Дневка — днювáння.

***Дневник** — щодéнник, -ка.

***Дневной** — дéнний.

Днем — вдень, удень.

***Днище** — днище, -ща.

***Дно** — дно, два (*мн.* дéна); **Д.** винтовое — вгвинтнé дно; **Д.** рва — дно рову; **Д.** стальное — стальнé дно; **Д.** углубления — дно поглиблення.

***Добавок** — додáток, -тку.

Добавлять, добавить — додавáти, додáти.

Добегать, добежать — добігáти, добігти.

***Добрасывать, добросить** — докидáти, докидати, докинути.

***Доброшенный** — докинутий.

Доброволец — добровóлець, -вольця, охотник, -ка.

***Доброкачественность** — добротність, -ности.

***Добронравный** (*конь*) — спокійний, лагідний.

Добросовестность — сумлінність, -ности, совісність, -ности.

Добыча — здобич, -чи.

Доверенность — доручення.

Доверие — віра, -ри, довір'я.

***Довесок** — доважка, -ки.

***Довинчивать, довинтить** — довгвинчувати, довгвинтити.

***Довольствие** — постачáння; **Д.** артиллерийское — артилерíйне постачáння; **Д.** вещевое — речовé постачáння; **Д.** денежное — постачáння грошовé; **Д.** квартир-

ное — постачання квартирне; Д. мыльное — постачання милове; Д. приварочное — постачання приваркове; Д. провиантское — провіянтсько постачання; Д. путевое — подорожні видатки; Д. суточное — добова пайка харчів, харч на добу; Д. чайное — постачання часве; Д. фуражное — постачання фуражно.

*Довольствовать — постачати; Д. едой — харчувати.

Довольствоваться — задовольнятися.

Договор — договір, -вору.

Догонять, догнать — доганяти, догнати, наздоганяти, наздогнати.

*Догорать, догореть — догорати, догоріти.

Додавать, додать — додавати, додати, добавляти, добавити.

Дождливый — дощовитий, дощовий.

Дождь — дощ (дощу).

*Дожимать, дожать — дотискати, дотиснути.

*Дозаряжать, дозарядить — дозаряджати, дозарядити.

Дознание — дізнання.

*Дозор — дозір, дозору; Д. караульный—дозір сторожі; Д. разведывательный—розвідчий дозір.

*Дозорный — дозорець, -зорця.

*Док — док, -ку.

*Доклад — доповідь, -ди.

*Докладывать, доклать — доповідати, доповісти, доносити, донести.

*Докручивать, докрутить — докручувати, докрутити.

*Документ — документ, -ту; Д. долговой — борговий документ; Д. проездной — документ на проїзд; Д. увольнительный — відпускний документ.

Долг—обов'язок, -зку, борг,-гу; Д. службы—службовий обов'язок.

*Долговременный — довгочасний.

Долетать, долететь — долітати, долетіти.

*Должностной — урядовий, службовий; Д. лицо — службова, урядова особа.

*Должность — посада, -ди; Д. административная — адміністративна посада; Д. низшая — нижча посада; Д. строевая — муштрова посада.

*Доливать, долить — доливати, долити.

*Доливка — доливання.

*Долина — долина, -ни.

*Долото — долото, -та.

*Долы — жолоби, -бів.

*Дом — дім (дому), (*здание*) будинок, -нку; Д. Красной Армии — Дім Червоної Армії; Д. лесника — лісників дім.

*Домашний—домовий; Д. арест — домовий арешт.

*Домкрат — лівар, -ра.

Донесение — донесення; Д. внесрочное — позатермінове донесення; Д. по команде — донесення за командою; Д. срочное — донесення термінове.

*Донный, доньевой — денний; (*мн.*) Д -ые—денні; Д. втулка—денний утулок; Д. мина — денна міна; Д. стакан — денний циліндор; Д. фугас — денна фугаса.

Доносить, донести — доносити, донести, доповідати, доповісти; Д. по команде — доносити за командою. [даток, -тку.

Дополнение — доповнення, до-

Дополнительный — додатковий; Д. горизонталь—додаткова поземниця; Д. заряд — додатковий заряд; Д. упражнения — додаткові вправи.

*Допризывной — допризовний; Д. подготовка — допризовна підготова.

*Допризывник — допризовник,

*Допуск — допуст, -ту. [-на

Допускать, допустить — допускати, допустити, підпускати, підпустити.

*Дорога — шлях, -ху, дорога, -ги; Д. временная — тимчасовий шлях; Д. вьючная—в'ючна дорога; Д. грунтовая — грунтовий шлях; Д. естественная — природній шлях; Д. железная — залізниця; Д. зимняя — натертий шлях, зимник; Д. искусственная—штучний шлях; Д. лесная — лісовий шлях; Д. мощеная — брукований шлях; Д. полевая — польова дорога; Д. проселочная — путівець, -вця; Д. с канавами—шлях з канавами; Д. столбовая—стовповий шлях; Д. строющаяся—шлях, що будується; Д. транспортная—транспортний шлях; Д. тыловая — тиловий шлях; Д. узкоколейная — вузькоколійна залізниця; Д. ширококолейная — ширококолійна залізниця; Д. шоссированная, шоссейная — шосовий шлях; полотно дороги — тор, тору; проезжая часть дороги — переїздок; прохожая часть дороги — ступа, -ни; указатель дорог — покажчик шляхів.

*Дорожка — доріжка, -ки; Д. шомпольная—шомпольна доріжка.

*Дорожник — долітце жолобчасте, жолобізна.

*Дорожный — шляховий, дорожній; Д. автомобиль — дорожній автомобіль; Дорожно-мостовой — шляхово-мостовий.

Доска — дошка, -ки; Д. винтовальная— гвинтувальна дошка; Д. вкладная — вкладна дошка.

*Досмотр — догляд, -ду.

*Досрочный — дотерміновий; Д. освобождение — дотермінове звільнення.

Доставать, достать—(*куда*) досягати, досягти; (*что*) здобувати, здобути; (*откуда*) виймати, ви(й)няти, здіймати, зняти.

Достаточный (*количество*) — достатній, довільний.

*Достигать, достигнуть — досягати, досягти чого, доходити, дійти чого. [буток, -тку.

Достижение—досягнення, здо-

Достоверность—вевність, -ности, правдивість, -вости; Д. личности — правдивість особи.

Достоинство — гідність, -ности; достойність, -ности; повага, -ги.
***Дострелнвать, дистрелить** — дострілювати, дострелити.
Доступность — приступність, -ности, доступність, -ности.
***Досчатый** — дощаний.
Досыланне — досилання.
Досылатель — досилач, -ча.
***Досылать, дослать** — досилати, дослати.
***Досягаемость** — досяжність, -ности; вне досягаемости — поза досягом.
***Доталкивать, дотолкнуть** — доштовхувати, доштовхнути.
Дотребовать — довимагати.
Доходить, дойти (*до чего*)— доходити, дійти до чого.
Драгунский — драгунськой.
Дратва — дратва, -ви.
Драться — битися.
***Древесина** — деревина, -ни.
***Древесный** — деревяний; **Д-ые** оволки — тирса, -си.
***Древно** — держак, -ка; **Д.** для банника — держак щітки.
***Древонасаждение** — деревосадіння, насаджування дерев.
***Дредноут** — дредноут, -та.
***Дрезина** — дрезина, -ни; **Д.** броневая — панцерна дрезина.
***Дрель** — дриль, -ля.
Дремота — дрімота, -ти.
***Дренаж** — дренаж, -жу.
***Дренажный** — дренажний; **Д.** труба — дренажна труба.
***Дренировать** — дренувато.
***Дробинка** — дробинка; стрельба **Д-ками** — стріляння дробинками.
***Дробящий** — дробильний; **Д.** взрывчатое вещество — дробильна вибухова речовина.
Дрова — дрова (дров).
Дрогнуть — подаватися, завагатися; неприятель дрогнул — ворог подався, завагався.
***Дублирование** — дублювання.
***Дуга** — дуга, -ги; **Д.** Вольтова — дуга Вольтона; **Д.** градусная — градусова дуга; **Д.** под'емного механизма — дуга підіймального механізму.
***Дужка** — дужка, -ки.
***Дуло** — дуло, -ла.
***Дульный** —дуловий; **Д.** срез — дуловий зрізок; **Д.** часть — дулова частина.
***Дульце** — дулко, -ка; **Д.** гильзы — дулко гільзи.
***Дуть, дунуть** — дути, дунути.
Дыбы, становиться на дыбы— дуба, стато дуба.
***Дым** — дим, -му.
***Дымный** — димний; **Д.** порох— димний порох; **Д.** порошок — димний порошок, -шку.
***Дымовой** — димовий; **Д.** завеса — димова заслона; **Д.** коробка — димниця; **Д.** сигнал — димове гасло; **Д** состав — димова сполука; **Д.** труба — димар, -ря; **Д.** шашка — димова шашка.
***Дымогарная труба** — вогнева труба.
***Дымок** — димок, -мка.

*Дымо-пиротехническая маскировка — димо-піротехнічне маскування.
*Дымоход — димохід, -ходу.
*Дыра — діра, -ри (мн. діри); Д. гладкая—гладка діра; Д. нанизтонанная—нагвинтована діра.
Дышать — дихати.
*Дышло — дишель, -шля.
*Дышловой — дишельний; Д. болт — дишельний проголнич; Д. буфер — дишельний відпружник; Д. засов — дишельний засув; Д. коробка — дишельна коробка; Д. ремень — дишельний ремінь.
*Дюйм — цаль, -ля.

Е

Еда — їжа (їжі), харч, -чу.
Единение — єднання, єдність, -ности.
*Единица — одиниця; Е. боевая — бойова одиниця.
*Единичный — одиничний, поодинокий.
Единовременный — одночасний, одноразовий.
Единодушный, -но — одностайний, -но, -не, одноду́шний, -но.
*Единоначалие — єдиноначальність, -ности.
*Единоначальник — єдиноначальник, -ка.
Единство — єдність, -ности.
Единый — єдиний.
*Едкий — їдкий, гострий.
Едок — їдець (їдця).
*Еж — їжак, -ка; Еж проволочный — їжак дротяний.
Ежедневно — що-дня, щоденно.
*Езда — їзда, їхання; езда сменою — їзда зміною.
*Ездить — їздити.
*Ездовой — їздовий; „Ездовые садись“ — „їздові сідай“ „Ездовые слезай“ — „їздові злазь“.
*Ездок — їздець (їздця).
*Ель — ялина, -ни
*Емкий — місткий, укладистий.
*Емкость — місткість, -кости; ємність, -ности.
*Естественный, -но — природній, -ньо, натуральний, -но, властивий; Е. маскировка — природнє маскування; Е. магнит — природній магнет; Е. надобность — природня потреба; Е. откос — властива спохо́вина; Е. рубеж — природній рубіж; Е. скат — природній покіт.
Есть — їсти.
Ехать — їхати; Е. верхом — їхати верхи.

Ж

Жажда — спрага, -ги, жажда, -ди.
*Жало — жало, -ла.
*Жалоба — скарга, -ги.
Жалобщик — жалобник, позовник, -ка.
Жалованье — платня, -ні.

Жаловаться— жалітися, скаржитися.

***Жалонвр** — жалопе́р, -ра.

***Жалоинровать** — жалоо́увати.

***Жалюзи** — жалюзі, -зів.

Жаться — тискатися, тисоутися, тулитися. [скрутевь.

***Жгут**—джгут, -та́; (*соломы*)

***Жозл** — жозло́, -ла́.

Желаемый — бажано́й; Ж. ваправлеоне — бажаоний вапрям.

Желаиие — бажа́пня, хотіопя; по собстоеииому желапию — з власної волі. [новаоний.

***Желатиииροваииый** — жолятн-

***Желатииообразиый**—желятинуля́тий.

***Жолезко** — залізце, -ця.

***Жвлсзнодорожный** — залізоичний; Ж. ветка — залізвичий рукав; Ж. выемка — залізиича виимa; Ж. полк — залізничпий полк; Ж. часть — залізвича частина.

***Железиый** — залізвий; Ж. дорога — залізниця; Ж. корпус — звлізвий корпус; Ж. крыло — залізне крило́; Ж. пробка — залізна за́тичка; Ж. трубка — залізна тру́бка.

***Жслезо**— залізо; Ж. углозое— кутівко́вв залізо; Ж. листовое— аркушево звлізо; Ж. мувдштучное — залізо байрачпе.

***Желвзо-бетои** — залізо-бетоп.

***Желоб** — жолоб, -ба; Ж. эксцоптрический — жо́лоб ексцоктричний.

***Жолобон** — жолобо́к, -бка́.

***Желобчатый** — жолобча́стий, жолобува́тий.

***Жвлто-белый** — жовтобілий.

***Жслтый** — жо́втий; Ж. охра— жо́вта во́хра; Ж. фюсфор — жо́втий фо́сфор.

Жвлудон — шлуоок, -вку.

***Жердевой** — жердяни́й.

***Жердь, жердииа** — жерди́на; Ж. охоропная — жердина запобіжиа.

Жеребец — жеребе́ць, -бця́.

Жестоки́й—жорсто́кий, лютий.

***Жесть** — бля́ха, -хи.

***Жестяика** — бляша́нка, -кп.

***Жвстяиой** — бляша́ной; Ж. коробка—бляша́нв коро́бка; Ж. поддоо —бляша́не піддеопя.

Жетон — жето́н, -на. [лити.

***Жвчь, сжечь** — оалiти, спа-

***Жженный** — оа́лений.

***Живая изгородь** — живопліт, -лоту.

***Живец** — жипе́ць, -вця́.

***Живой** — жовий; Ж. цель — ж оа ціль.

Живость — жи́вість, -вости, моторпість, -ности.

Живот — живіт, -вота́.

Животиов — твари́на, -ои.

***Животиый** — твари́вний; Ж. травспорт — тварипний трав спорт.

***Жидкий** — течоий, рідки́й; Ж. тело — твчве тіло; Ж. раствор— рідки́й ро́зчив.

***Жидность** — течиво, -ва; рідкість, -кости. [-ці.

Жижа иавозная — гнойовиця,

Жизнь — життя́, вік, -ку; **Ж.** мирная — мирне життя́; **Ж.** походно-боевая — похідно-бойове́ життя́.

***Жила** — жи́ла, -ли.

***Жилой** — жили́й; **Ж.** помещение — житло́, -ла́; **Ж.** постройка — житлова́ буді́вля.

***Жмыхи** — маку́ха, -хи, (*из свеклы*) жмаки́, -кі́в.

***Журавлиный** — журавли́ний; **Ж.** строй — лвд журавли́ним ключе́м.

Журнал — журна́л, -лу; **Ж.** взысканий — журна́л кар; **Ж.** военных действий — журна́л во́єнних дій; **Ж.** входящих бумаг — журна́л вступни́х папе́рів; **Ж.** высот — журна́л висо́т; **Ж.** исходящих бумаг — журна́л вихі́дних папе́рів; **Ж.** поощрений — журна́л заохо́чувань.

З

За — за, по, по-за; „За мной шагом (бегом) марш“ — „За мно́ю кро́ком (біго́м) руш“; „За спину“ — „За спи́ну“; послать за патронами — посла́ти по набо́ї.

***Заартачиться** — заворони́тися.

***Забивать, забить** — забива́ти, заби́ти.

***Забивка** — забива́ння.

Забирать, забрать — забира́ти, забра́ти; **З.** в плен — полони́ти, у поло́н забра́ти.

***Заблаговременный, -но** — завча́сний, -но, заздалегі́дний, -дь; завчасу́, заздалегі́дь.

Заблудить, -ся — заблуди́ти, -ся, заблука́ти.

***Заблуждение** — ома́на; вводить, ввести в заблуждение — заво́дити, заве́сти в ома́ну.

***Збоина** — збо́їна, -ни.

***Заболачивание** — заболо́чування.

***Заболачивать** — заболо́чувати.

Заболевать, заболеть — захору́ва́ти, захво́ріти, занеду́жувати, занеду́жати.

Заболевший — що захво́рів, що занеду́жав.

***Забор** — парка́н, -на́; забор (*воды*) — забі́р, -ру.

Заботиться, позаботиться — дба́ти, подба́ти, поклува́тися, попіклува́тися.

***Забраковывать, забраковать** — бракува́ти, забракува́ти.

Забрасывать, забросить — закида́ти, заки́нути, заки́дати.

***Забронировывать, забронировать** — панцерува́ти, запанцерува́ти.

***Забронированный** — панцеро́ваний.

***Завал** — зава́л, -лу.

***Заваливать, завалить** — закида́ти, заки́дати, зава́лювати, завали́ти.

Заварка — зава́рювання.

Заваляться (*о коне*) — завала́тися.

***Заведение** — за́клад, -ду; **З.** военно-лечебное — військова́ лі́карня; **З.** военно-учебное — вій-

ськово-навчальний заклад; З. лечебное — лікарня.

*Заведывающий — завідувач; З. оружием — завідувач зброєю; З. разведкой батареи (дивизиона) — завідувач розвідкою батерії (дивізіону); З. хозяйством — господар, -ря

*Завертка — завертка, -ки.

*Завеса — заслона, -ни; З. дымовая — димова заслона; З. огневая — вогнева заслона; З. световая — світлова заслона.

Завет — заповіт, -ту.

Завещание — заповіт, -ту.

*Завинтованный — загвинтований; З. гнездо — загвинтоване гніздо; З. конец — загвинтований кінець.

*Завинчивать, завинтить — загвинчувати, загвинтити.

Завладевать, завладеть — опановувати, опанувати, захоплювати, захопити.

Завод — виробня, -ні; З. винокуренный — гуральня, -ні; З кирпичный — цегельня, -ні; З. кожевенный — чинбарня, -ні; З. лесопильный — тартак, -ка; З. орудийный — гарматна виробня; З. оружейный — збройня; З. пороховой — порохарня; З. сахарный — цукроварня, -ні; З. стеклянный — гута, -ти; З. трубочный — запальникова виробня. [вакрут.

*Завод гиревой — тягарцевий

*Заводить, завести (*мотор*) — накручувати, накрутити; „Заводи" — „Накручуй".

*Заводная лошадь — запасний

*Заводь — затока, -ки. [кінь.

Завоевание — завоювання, здобуття.

Завоевывать, завоевать — завойовувати, завоювати, здобувати, здобути.

*Завожживать, завожжить — завіжкувати, завіжкати. [-му.

*Завхим (*скороч.*) — завхем,

*Заволакивать, заволочь (заслонять) — застеляти, застелити, повивати, повити, затягати, затягти.

Завтрак — сніданок, -нку.

*Завязка — зав'язка, -ки; З. боя — зав'язка бою.

*Завязывание — зав'язування.

*Загиб — залім, залому; З. задней стенки — залім задньої стінки.

*Загибать, загнуть — загинати, загнути, заломлювати, заломити.

*Заглушать, заглушить — глушити, заглушувати, заглушити.

*Заглохнуть — заглухнути.

*Загнивание — загнивання.

Заговор — змова, -ви.

Заголовок — заголовок, -вку.

*Загораться, загореться — займатися, зайнятися.

*Загородка — загорожа, -жі.

*Заготовлять, заготовить — заготовляти, заготовити.

*Заградитель — заслонник, -ка.

*Заградительный — заслонний; З. огонь — заслонний вогонь; З. полоса — заслонна смуга.

*Заграждение — перепона, -ни; З. внутреннее — внутрішня пере-

пона; З. минное — мінна перенона; З. мористое — перенона в морі; З. проволочное — дротяна перенона; З. рейдовое — рейдова перенона.

Загривок — загривок, -вка.

*Загромождение — завалювання, завала, -ли.

*Загружать, загрузить, — завантажувати, завантажити.

*Загрязняться, загрязниться — забруднюватися, забруднитися.

*Загрязнение — забруднювання, забруднення; З. частей — забруднення частин.

*Загрязненный — забруднений.

*Задание — завдання; З. вводное — додаткове завдання; З. оперативное — оперативне завдання.

*Задача — завдання; боевая З. — бойове завдання; огневая задача — вогневе завдання.

*Задвигать, задвинуть — засувати, засунути.

*Задвижка — засувка, -ки.

*Задвижной щитик — засувний щиток.

*Задевать, задеть — зачіпати, зачепити.

Задержание — затримання.

*Задерживать, задержать — затримувати, затримати.

*Задержка — затримка, -ки; З. ударной муфты — затримка ударної муфти; З. ствольная — цівкова затримка.

*Задернование — задернування.

*Задирина — задірка, -ки.

*Задний — задній; З. боец — задній боєць (бійця); З. караул — задня сторожа, -жі; З. линейка — задня лінійка; З. нога — задня нога, -ги; З. план — задній план, -ну; З. положение — заднє положення; З. связь станка — задній пов'язь станка; З. труба — задня труба, -би; З. ход — задній хід, ходу; З. шарнир — задній суглоб, -ну; З. шеренга — задній шерег.

*Задник — закаблук, -ка; задок, -дка.

*Заедать, заесть — заїдати, заїсти; (*застревать*) — затинатися, затятися.

*Заезд — заїжджання.

*Зажжение — запалювання, запалення.

*Зажигалка — запальничка, -ки.

*Зажигать, зажечь — запалювати, запалити.

*Зажигательный — запальний; З. бомба — запальна бомба, -би; З. сегмент — запальний сегмент, -ту; З. снаряд — запальний гарматень, -тня.

*Зажим — затиск, -ку; З. линейный — лінійний затиск.

*Зажимать, зажать — затискати, затиснути.

*Зажимной — затискний; З. барашок — затискний баранчик; З. винт — затискний гвинт; З. гайка — затискна мутра; З. кольцо — затискне кільце; З. кулак — затискний кулак; З. матка — затискна матка; З. приспособление — затискний пристрій.

*Заземление — узе́млювання, узе́млення.
*Зазор — люз, лю́зу.
*Зазубрина — щербина, -ни, за́зуб, -бу.
*Закал—гарт, -ту; (*в хлебе*)—зака́лець, -льця.
*Закаленный — загарто́ваний.
*Закаливать, закалять, закалить — загарто́вувати, гартува́ти, загартува́ти. [-ту.
*Закалка — гартува́ння; гарт,
*Закатка круговая — колони́й о́бтиск.
*Закладка (*в стойле*)—закла́дина, -ни; З. обедошная (ужинная) — заклада́ння на обід (на ве́черю); З. продуктов — заклада́ння проду́ктів.
*Закладывать, заложить — за́кладати, закла́сти.
*Заклепка — нюта, -ти.
*Заклепывание — нютува́ння.
*Заклепывать, -пать — нютува́ти, занютува́ти.
*Заклинение — заклинюва́ння, заклинення.
*Заклинивать, -ся, заклинить, -ся — заклинювати, -ся, заклини́ти, -ся.
Заключать, заключить (договор) — склада́ти, скла́сти (до́говора).
Заключение — ви́сновок, -вку; ув'язнення.
Заключительный — кінце́вий.
*Заковывать, заковать (*коня*) — зако́вувати, закува́ти.
*Закон — зако́н, -ну; З. ошибок — зако́н по́милок; З. рассеивания — за́кон ро́зсіву.
*Закраина — закра́йок, -йка.
*Закрашивать, закрасить — зафарбо́вувати, зафарбува́ти; (*придавать окраску*)—забарвлювати, забарвити.
*Закрепа — за́кріпка, -ки.
*Закрепление — закріплювання, закрі́плення; З. местности — закрі́плення місце́вости.
*Закреплять, закрепить — закріпля́ти, закріпи́ти.
*Закрепляющий — закрі́пний; З. болт — закріпни́й проѓонич; З. кольцо — закріпне́ кільце́.
*Закрой — ва́клад, -ду; В закрой — на(н)закла́д.
*Закругленный—за(о)кру́глений.
*Закручивать, закрутить — закру́чувати, закрути́ти.
*Закрывание — закрива́ння, закриття́, зачиня́ння, зачи́нення.
*Закрывать, -ся, закрыть, -ся — закрива́ти, -ся, закри́ти; -ся; зачиня́ти, -ся, зачини́ти, -ся; „Закройсь направо" — „Закри́йсь напра́во".
*Закрытие — закриття́, -ття́; высота закрытия — висота́ закриття́.
*Закрытый — закри́тий, зачи́нений; З. местность — закри́та місце́вість; З. позиция — закри́та пози́ція; З. собрание—закри́ті збо́ри; З. цель — закри́та ціль.
*Закупоривать, закупорить — затика́ти, заткну́ти, (*пробкой*) закорко́вувати, закоркува́ти.

*Залсгать, залочь — звлягати, залигти.

*Залив — затока, -ки.

*Заливать, залить — заливати, залити.

*Заложение — основа, -ви, заклад, -ду; З. ската — заклад схилу.

*Заложник — заручник, -ка.

*Залп — випал, -лу; дать З. — дати випал; „Залпами пли" — „Випалами палй"; Залповый огонь — вогонь випалом.

Заманивать, заманить — заманювати, заманити, принаджувати, принадити.

*Замаскированный — звмаскований.

*Замаскировывать, -ся, замаскировать, -ся — замасковувати, -ся, замаскувати, -ся.

*Замахиваться, замахнуться — замірятися, вамірятися.

*Замачивание — замочування.

*Замедление — звгаяння, затайка, -ки.

*Замедлитель — загаюнач, -ча.

*Замедлять, замедлить — загаювати, загаяти.

*Замена — зміна, -ни; в изменение приказа — в зміну наказу.

Заместитель — заступник, -ка.

*Замечание — зауваження.

*Замечать, заметить — зауважувати, зауважити, спостерігати, спостерегти, помічати, помітити.

*Замешательство — зам'яття, -ні, замішка, -ки.

*Замкнутый — замкнений; З. выпуклая форма — замкнена опукла форма.

*Замковый — замковий; З. кольцо — замкове кільце.

*Замок — замок, -мка; З. висячий — колодка, -ки.

*Замочный — замковий; З. механизм — замковий механізм; З. паз — замкова гара; З. рычаг — замковий пажіль.

*Замуидштучивать, замуидштучить — забайраковувати, забайракувати.

*Замыкание — замикання.

*Замыкатель — замикач, -ча.

*Замыкать, замкнуть — замикати, замкнути; Замкнуть обход — замкнути обхід.

*Замыкающий — (*звание*) звмикальний; З. шпилька — замикальна шпилька.

Замысел — замисел, -слу, намір, -ру.

Занесение — занесення.

*Занимать, занять — займати, зайняти; занимать по фронту — займати в фронту.

*Занос — замет, -ту.

*Заносить, занести — заносити, занести; (*оружие*) — звмірятися, підняти.

*Занятие — займання, зайняття; З. неприятельской позиции — займання, зайняття ворожої позиції; З. своей позиции — займання, зайняття своєї позиції; З. учебные — навчання.

*Запад — захід, заходу.

*Запайка — залютóвування.

*Запал — підпáльник, -ка, підпáлювання; З. искровый — підпáльник іскровúй; З. платиновый — підпáльник платинóвий.

*Запальный — підпáльний; З. отверстие — підпáльний óтвір; З. стакан — підпáльний циліндер; З. трубка — підпáльна трýбка.

*Запас — запáс, -су; З. возимый — вóжений запáс; З. носимый — нóшений запáс; З. патронов — запáс набоїв.

*Запасный — запаснúй; З. вещи — запасні рéчі; З. гнездо — запаснé гніздó; З. позиции — запаснá позúція; З. пулеметный окоп — запаснúй кулемéтовий шáнець; З. часть — запаснá частúна.

*Запах — зáпах, -ху.

*Запашное полотнище — оплóлисте полóтнище.

Запертый — зáмкнений.

*Запирать, запереть — запирáти, запéрти, замикáти, замкнýти.

*Запирающий механизм — замикáльний механíзм.

Записка — зáписка, -ки; З. об арестовании — зáписка про заарештувáння; З. об освобождении из-под ареста — зáписка про звільнення з-під арéшту; З. объяснительная — пояснúльна зáписка.

Записывать, записать — запúсувати, записáти; З. на приход — записáти в прибýток; З. в расход — записáти на видáток.

Запись — зáпис, -су.

*Заплечик — заплéчина, -ни.

*Запломбированный — запломбóваний.

*Заподлицо — упрúчерть.

*Заподпружить — заппідпрýжити.

*Заполнять, заполнить — заповнювати, запóвнити.

*Заполнение — запóвнення; З. контура — запóвнення óбрису.

*Запор — запóра, -ри, замикáння.

*Запрессованный — загнíчений; З. пороховая мякоть — загнíчочений пороховúй м'якýш.

Запрещать, запретить — забороняти, заборонúти.

Запрещение — заборóна, -ни.

Запрос — запитáння.

*Запруда — загáта, -ти.

*Запруживать, запрудить — загáчувати, загатúти.

*Запрягать, запречь — запрягáти, запрягтú.

*Запряжка — зáпряг, -гу, запрягáння; орудийная З. — гармáтний зáпряг.

*Запуск (*мотора*) — зáпуск, [-ку.

*Запускать, запустить (*оставлять без ухода*) — запехáювати, занехáяти, (*мотор*) — запускáти, запустúти.

*Зарезка — зáрубка, -ки, карб, -бу.

*Заржаветь — заржавíти, заіржáвіти, взятися іржéю.

*Заржавленный — іржáвий, заіржавíлий.

*Заросли — зáрослі, -лів.

*Зарубина, зарубна — зарубка, -ки, зарубина, -ни.

*Заручный — запасний; З. оружие — запасна зброя.

*Зарывать, -ся, зарыть, -ся — зарива́ти, -ся, зари́ти, -ся, закопувати, -ся, закопа́ти, -ся.

„Заря" — „Зоря".

*Заряд — заря́д, -ду; З. боевой — бойовий заряд; З. вышибной — вибивний заряд; З. дополнительный — додатковий заряд; З. основной — основний заряд; З. относительный — відносний заряд; З. разрывный — розривний заряд; З. сосредоточенный — зосереджений заряд; З. удлиненный — видовжений заряд.

*„Заряд — 0. Угломер 00—00. Уровень 00—00. Прицел 00—00. Трубка 00 (удар, картечь)" — „Заряд—0. Кутомір 00—00. Поземниця 00—00. Мірник 00—00. Запальник 00 (удар, картеча)".

*Зарядный — зарядний; З. лоток — зарядний короб; З. ящик— зарядний ящик.

*Заряжание — заряджання; З. элемента — наснажування.

*Заряжать, зарядить — заряджа́ти, зарядити; „Заряжай" — „заряджай".

*Заряжающий — заряджальник, -ка.

*Заряженный — заряджений; З. оружие — заряджена зброя.

*Засада — засідка, -ки.

*Засаривать, -ся, засорить, -ся — засмічувати, -ся, засмітити, -ся.

*Засека — засіка, -ки.

*Засечка — зачерк, -ку; (у коня) засічка, -ки; З. обратная — зворотний зачерк; З. полуобратная — напівзворотний зачерк; З. прямая—прямий зачерк.

*Заскакивать, заскочить — заскакувати, заскочити.

*Заслон — заслін, -лону.

*Заслонка — затулка, -ки; (в печи) — заслінка.

*Заслонять, заслонить — заслоняти, заслонити, затуляти, затулити.

*Заснарядное пространство — простір позагарматневий.

*Засов — засув, -ва; З. дышловой — дишельний засув; З. к наметке — засув до куниці.

*Засорение — засмічення; З. частей — засмічення частин.

*Застава — застава, -ви; З. главная — головна застава.

Заставлять, заставить—примушувати, примусити, присилувати, присилити.

*Застегивать, -ся, застегнуть, -ся — застібати, -ся, застебнути, -ся; З. патронную сумку (кобур)— застебнути набійницю (кобура).

*Застегнутый — застебнутий.

*Застежка — застібка, -ки.

*Застопоривать, застопорить — застопорювати, застопорити; (мотор) — зупиняти, вупинити.

*Застрельщик — застрільник, -ка.

***Застрига** — заструг, -гу.

***Застревать, застрять** — застрягати, застряти.

***Заступать, заступить** — заступати, заступити.

***Заступающий** — що заступає.

Заступка — заступка, -ки.

***Затвор** — замок, -мка; стебель 3. — стебло замка.

***Затворный** — замковий; 3. задержка — замкова патримка; 3. пружина — замкова пружина; 3. часть — замкова частина.

***Затворять, затворить** — зачиняти, зачинити.

***Затененный** — затінений.

***Затишье** — тиша, -ші; безвітря; затишок, -шку.

***Затор**—затер, -ру, зашерет, -ту.

***Затормозить** — згальмувати.

***Заточка** — заточки, -ки.

***Затравливать, затравить** (*порох в орудии*) — підпалювати, підпалити.

***Затравочный** — підпальний; 3. отверстие — підпальний отвір.

Затруднение — трудність, -ности; перешкода, -ди.

Затруднительный — утрудливий, трудний, морочливий.

Затруднять, затруднить — утрудняти, утруднити, на перешкоді стати, перешкодити.

***Затухание** — загасання.

Затыкать, заткнуть—затикати; затнути, затуляти, затулити.

***Затылок**—потилиця, -ці; а 3. — в потилицю; 3. (приклада) — стона (прикладу).

***Затыльник** — затильник, -ка; 3. с рукоятью — затильник із ручкою.

***Затычка** — затичка, -ки, чіп, чопа.

Затяжка — затягання, тяганина, -ни.

***Затяжной** — затяжний; 3. выстрел — затяжний постріл.

***Зауздывать, зауздать** — загнуздувати, загнуздати.

***Заусеница** — задра, -ри, задірки, -ки.

Зафиксирование — зафіксування.

***Захват** — захоплення, (*в орудии*)—зачіп, -чепа; 3. круговой—коловий зачіп; 3. направляющий—напрямний зачіп; 3. оружия — захоплення зброї; 3. походный — похідний зачіп; 3. цели в вилку — захоплення цілі в міжник.

***Захватывать, захватить** — захоплювати, захопити, зачіпати, зачепити.

***Захватывающий** — що захоплює.

***Захлестывать, захлоснуть** (*водой*)—захлюпувати, захлюпнути, заливати, залити; (*веревкой*) — закручувати, закрутити.

Заходить, зайти — заходити, зайти.

***Захождение** — захід (заходу), заходження.

***Захромать** — закульгати.

***Зацеп** — зачепа, -пи; 3. рамы — зачепа рами.

*Зацеплять, зацепить — зачіпляти, зачепити.

*Зачерчивать, зачертить — зарисовувати, зарисувати.

Зачисление — залічення, зарахування.

Зачислять, зачислить — залічувати, залічити, зараховувати, зарахувати.

*Зачищать, зачистить (*провод*) — зачищати, зачистити, обчищати, обчистити; (*металл*) — загладжувати, загладити.

*Зачищенный — обчищений, зачищений; загладжений.

*Заштриховать, заштриховывать — зарисковувати, зарискувати.

*Защелка — защіпка, -ки, заскочка; З. вращающаяся — поворітна заскочка; З. магазинная — магазинова заскочка; З. приемника — заскочка приймача; З. с хвостом — защіпка із хвостом; З. хомутика — защіпка хамутика.

*Защита — оборона, -ни, заслона, -ни; захист, -ту; З. круговая — заслона кругова; З. позиции — оборона позиції; З. противогазовая — протигазовий захист; З. сложная — заслона складна; З. тела — заслона тіла.

*Защитник — оборонець, -нця.

*Защитный — захисний, оборонний; З. одежда — захисний одяг; З. окрашивание — захисне забарвлення; З. цвет — захисний колір.

*Защищать, -ся, защитить, -ся — обороняти, -ся, оборонити, -ся, захищати, -ся, захистити, -ся.

*Защищенный — захищений; З. место — захищене місце.

Заявка — заявка, -ки.

Заявление — заява, -ви.

Заявлять, заявить — заявляти, заявити.

Звание — звання, стан, -ну.

*Звезда, звездна — зірка, -ки, зоря, -рі; зірочка, -ки; Полярная З. — бігунова зоря; пятиконечная Звезда — п'ятикутня зірка.

*Звено — ланка, -ки; З. подвоза — ланка підвозу; З. понтона — ланка понтона; З. цепи — ланка ланцюга.

*Звонковый — дзвінковий; З. сигнализация — дзвінкове гаслування.

*Звук — звук, -ку.

*Звуковой — звуковий; З. сигнал — звукове гасло; З. сигнализация — звукове гаслування.

*Звукомаскировка — звукомаскування. [тричний.

*Звукометрический — звукоме-

*Здание — будинок, -нку; З. казарменное — будинок-касарня.

Здоровье — здоров'я, -в'я.

„Здравствуйте" — „Доброго здоров'я".

*Зеленый — зелений.

*Зелень — зелень, -ни; З. бронзовая — спижова зелень; З. виридиновая — віридинова зелень; З. главконитовая (глина) — главконітова зелень; З. изумрудная — смарагдова зелень; З. майская —

травнéва зéлень; З. масляная — олíйна зéлень; З. милори — мíлорí; З. парижская — парúзька зéлень; З. резедовая — резедóва зéлень; З. цинковая — цúнкова зéлень; З. шелковая — шовкóва зéлень.

*Землекоп — грáбáр, -рá.

*Землетрясение — землотрýс, -су.

*Земля — землá, -лí, грунт, -ту; Земля растительная — рослúнний грунт.

*Земляника — земляника, -ки.

*Земляной — земляний; З. ком — грýд(к)а, -ки (землí); З. контакт — земляний дóтик; З. работы — землянá робóта.

*Земной — земний; З. цель — земнá ціль; З. контакт — земний дóтик; З. магнетизм — земний магнетúзм; З. охранение — наземна охорóна.

*Звизубель — звизýбель, -беля.

*Зенитный — зенíтний; З. артиллерия — зенíтна артилéрія; З. установка — зенíтне устáвлення, устáна.

*Зеркало, зеркальце — люстро, -ра, люстéрко, -рка, дзéркало, -ла, дзéркальце, -льця.

*Зерионне — зернíння.

Зерно — зернó, -нá.

*Зерновой — зерновúй; З. фураж — зерновúй фурáж.

*Зигзаг — зигзáг, -гу.

*Зигзагообразный — зигзагувáтий.

*Зимний — зимовúй; З. сошник — зимовúй лемíш; З. форма одежды — зимовá фóрма óдягу.

Злостный — злослúвий, зловúсний.

Злоупотребление — зловживáння, надуживáння.

*Змейка — змíйка, -ки; Змейкою в плане окоп стрелковый — змíйкою в плáні стрілéцький шáнець.

*Змейковый — змійковúй.

*Знак — знак, -ку; З. личный — особúстий знак; З. опознавательный — прикмéтний знак; З. отличия — віднáка; З. условный — умóвний знак.

Знакомство — знайóмість, -мости.

*Знаменщик — прапорóвий, -ого; „Знаменщик, на середину шагом марш" — „Прапорóвий, на серéдину крóком руш".

*Знамя — прáпор, -ра; Красное З. — червóний прапор; З. привить — прийняти прáпора.

Значенне — знáчіння.

Значительный — значнúй; З. потери — значні втрáти.

Значок — значóк, -чкá.

*Зола — пóпіл, -пелу.

*Зона — зóна, -ни; З. оборонительная — оборóнна зóна.

*Зонтик — парасóлька, -ки.

Зоркий — зіркúй.

Зрение — зір, зóру.

*Зрительный — зоровúй; З. сигнал — зоровé гáсло.

*Зуб — зуб, -ба; З. барабана — зуб барабáна; З. магазина — зуб магазúну; З. отсекающий — зуб-

підруб; **З.** чашки — зуб ча́шки; Зубья для сцепления с гребенкой — зу́б'я, щоб зчі́плювати із гребінкою.

***Зубец** — зубе́ць, -бця́; **З.** ручки — зубе́ць ру́чки.

***Зубило** — зуби́ло, -ла.

***Зубчатка** — зубча́тка, -ки; колесо зубчатки — триб, -бу, трибо́к, -бка́.

***Зубчатый** — зубча́стий, трибо́вий; **З.** барабан — зубча́стий бараба́н; **З.** колесо — триб; **З.** передача — трибова́ переда́ча; **З.** рейка—трибови́й брусо́к; **З.** сектор — зубча́стий се́ктор.

***Зуммер** (*вызывное приспособление*) — пищик,-ка.

***Зыбкий** — хистки́й.

***Зыбь** — (*на воде*) бри́жа, -жі.

И

***Игла** — го́лка, -ки.

***Игра** — гра, гри; **И** азартная — газардо́ва гра; **И.** в карты—гра в ка́рти; **И.** военная — вое́нна гра; **И.** подвижная—рухли́ва гра; **И.** спортивная —спортова́ гра; **И.** стратегическая — стратегі́чна гра; **И.** тактическая — такти́чна гра.

Из снега окоп—ша́вець (шапця) зі сні́гу.

Избегать, избежать — уника́ти, уни́кнути.

Избирать, избрать — обира́ти, обра́ти.

***Избыточный** — зайви́нний; **И.** вода — зайви́нна вода́.

***Известь** — вапно́, -на́; **И.** белильная — хлорове́ вапно́.

Извещать, известить — повідомля́ти, повідо́мити.

Извещение — повідо́млення.

***Извилина** — ви́лина, -ни; **И.** линии — ви́лина (-ни) лі́нії.

***Извилистый**—вильни́й, покру́чений; **И.** дорога—вильни́й шлях; **И.** река — колі́вкува́та рі́чка.

***Извлекать; извлечь** — витяга́ти, ви́тягнути, добува́ти, добу́ти.

***Изгарина** — згар, -ри.

***Изгиб**—за́крут, -та; **И.** реки— колі́но рі́чки.

Изголовье — узголо́в'я.

***Изгородь**—огоро́жа; (*из хвороста*) — тин, -ну, пліт, плота́; (*из кольев*) — частокі́л; живая **И.** — живопліт, -пло́ту; **И.** из колючей проволоки — огоро́жа з колю́чого дро́ту.

***Изготовка** — поготі́вля, -ви; **И.** к стрельбе — поготі́вля до стріляння.

***Излишек** — зайвина́, -ни́, ли́шок, -шку.

Излишество—ро́зкіш,ро́зкошу.

Изложение — ви́клад, -ду.

***Излом(ы)** (*в окопе, ходе сообщения*) — колі́но, -на.

***Излучение** (*радио*) —промі́нювання.

*Излучина — луковина, -ни; И. речки—луковина річки.

*Измельчение — роздріблення.

Измена—зрада, -ди.

Изменение — зміна, -ни.

Изменник — зрадник, -ка.

*Измерительный—виміряний; И. валик — вимірчий валок.

*Измерять, измерить—виміряти, виміряти.

*Измеряемое—виміряно, що вимірюється.

*Изнашивание — зношування.

Изнашивать, износить — зношувати, зносити.

*Износ — знос, -су, спрацьованість; И. загибов боевой личинки—спрацьованість заломів бойового шрубака.

Изношенный — зношений.

*Изобразительная маскировка — виобразне маскування.

*Изогнутый — вигнутий.

*Изолировать — ізолювати.

*Изолировочный —ізоляційний; И. лента — ізоляційна стрічка.

*Изолирующий — ізоляційний.

*Изолировка — ізолювання.

*Изолятор — ізолятор.

*Изоляция — ізоляція.

*Израсходование—витрачення; И. элемента — витрачення елементу.

Изрубать, изрубить — восікати, восікти, порубати.

Из'едать, из'есть — з'їдати, з'їсти.

*Из'ян — ґандж, -джу, вада, -ди.

*Из'ятие—вилучок, -тку, вилучення.

*Ил — мул (мулу).

*Иллюминовать — барвувати, барвити.

*Иллюминовка—(*планов*) барвлення.

Иллюстрировать — ілюструвати.

Именной—іменний; И. список—іменний список.

*Имитация — імітація, -ції; відроблення.

*Имитировать —імітувати, відроблювати.

Имущество — майно, -на; И. казенное—державне майно.

Имя — ім'я (імени).

*Инвентарь — інвентар, -ря.

Индивидуальный—індивідуальний, особистий; И. пакет—індивідуальний пакет; И. фехтование—індивідуальне фехтування.

*Индуктирующий — індуктувальний.

*Индукторный — індукторний; И. телефон — індукторний телефон.

*Индукционный —індукційний; И. катушка—індукційна шпулька.

*Индукция — індукція, -ції.

*Инерционный —інерційний; И. предохранитель — інерційний застережник; И. тело — інерційне тіло.

*Инерция — інерція, -ції.

*Инжектор—інжектор, -ра.

*Инженер — інженер, -ра; И. военный — військовий інженер; И,

корпусный—корпусний інженер; И. гарнизонный—залоговий інженер.

*Инженерный—інженерний; И. довольствие — інженерне постачання; И. оборудование—інженерне устаткування; И. парк — інженерний парк; И. плацдарм—інженерний плацдарм; И. подготовка—інженерна підготовка; И. разведка — інженерна розвідка; И.-технические средства—інженерно-технічні засоби; И.-но-техническое дело — інженерно-технічна справа; Инж.-техническая часть — інженерно-технічна частина.

Инициатива — ініціятива, -ви.

Иностранный—чужоземний; И. карта — чужоземна мапа.

Инспектирование — інспектування.

Инспекторский — інспекційний; И. осмотр — інспекційний огляд.

Инспекция — інспекція, -ції.

Инстанция — інстанція, -ції.

Инструктировать—інструктувати.

Инструктор—інструктор, -ра.

Инструкция—інструкція, -ції; И. дежурному по госпиталю — інструкція вартовому шпиталя; И. караульному начальнику — інструкція начальникові сторожі.

*Инструмент—струмент, -та; И. вывирный—струмент звірний; И. возимый—вожений струмент; И. кузнечный—ковальський струмент; И. музыкальный—музичний струмент; И. носимый—ношений струмент; И. шанцовый—шанцовий струмент; И. шанцевый малый — малий шанцовий струмент.

*Инструментальный—струментовий; И. повозка — струментовий віз.

Интенсивность — інтенсивність, -ности.

Интенсивный — інтенсивний.

*Интервал — інтервал, -лу; И. разрыва—інтервал розриву.

Интерес — цікавість, -вости.

Интернационал — інтернаціонал, -лу.

Информационно-статистический — інформаційно-статистичний.

Информация—інформація, -ції.

*Иодистый калий — йодид калію.

*Иприт — іприт, -ту; (горчичный газ)—(гірчичний газ).

*Искажать, исказить — перекручувати, перекрутити.

*Искажение — перекручування; перекручення.

*Исключение—виключення, виняток; И. из списка—виключення зі списку, реєстру.

*Исключительный—виключний; И. положение—виключний стан.

*Искра—іскра; действие и-ры—дія іскри.

*Искрение — іскрування.

*Искровой — іскровий; И. запал—іскровий підпальник.

*Искривление — скри́вленния, скри́влюваиия.

*Искусственный—штýчний; И. препятствие —штýчна перепо́на; И. рассеивание—штучний ро́зсів.

*Испарение — випарóвуввння.

*Испарять, -ся, испарить, -ся —випарóвувати, -ся, ви́парити, -ся.

Исподнив брюии — спі́днї.

Исполиеиие — виконання.

Исполинтвль — виконáвець, -вця.

*Исполнительный—виконáвчий; старáнний; И. комавда—виконáвча комáвда; И. комитет — викона́вчий комітéт. И. красноармеец —старáнний червоноармíсць.

*Исполнять, исполнить—викóнувати, ви́конати; И. схемы наизусть—викóнувати схéми напáм'ять; И. схемы от руки—викóнувати схéми від руки́.

*Исполняющий — викóнувач, що викóнує; И. обязанности — викóнувач обóв'язків.

*Использование — використáння.

*Использовать — використóвувати, ви́користати.

*Исправление — ви́правлення, виправля́ння.

*Исправлять, исправить — виправля́ти, ви́правити, ля́годити, полáгодити. [-ност.

*Исправность — спрáвніс

*Испускание (*света*)—випромíнювання.

*Испытание — прóба, -би; випрóбування.

Испытанный — ви́пробуваний.

*Испытыватель (*прибор*) — випрóбувач, -ча.

*Испытательный — випрóбувальний.

*Исследование — дóслід, -ду; дослі́джування, дослі́дження.

*Истинный—спрáвжній; И. горизонт — спрáвжній пóзем.

*Истопиии — грубни́к, -кá.

*Источиии — джорелó, -ли́; И. тока — джорелó стрýму.

*Истребитель—вищи́льник, -ка.

*Истребительный — вищи́льний; И. эскадрилья — вищи́льна ескадри́лля.

*Истребление — ви́щення.

Истребование — ви́правлення.

Исход — кінéць, -нця́.

*Исходный — вихідни́й; И-ые данные — вихідні́ дáні; И. положение — вихіднé полóження; И. пункт—вихідни́й пункт.

Исходящий — вихідни́й; И. журнал — журнал вихідни́х паперів.

Исчерпывать, исчерпать—вичéрпувати, ви́черпати.

Итти, прийти — (й)ітú, прийти́; И. прямо к чему (стремиться) — прямувáти; Итти на выстрел—прямувáти на пóстріл.

К

*К — до, на; „К бою“ — „До бою“; „К бою готовься“ — „До бою готуйсь“; „К ноге“ — „До ноги“; „К обороне сомкнись“ — „До оборони вімкнись“; „К орудиям“ — „До гармат“; „К остановке — стой“ — „До зупинки — стій“; „К рубке рассчитайсь“ — „До рубання перелічись“; „К торжественному маршу“ — „До урочистого руху“.

*Кабель — кабель, -ля; К. речной — кабель річковий.

*Каблук — закаблук, -ка, підбір, -бора.

*Кавалерийский — кінний; К. дивизия — кінна дивізія; К. корпус — кінний корпус; К. разводка — кінна розвідка.

*Кавалерист — кіннотчик, -ка.

*Кавалерия — кіннота, -ти.

*Кадка — діжка, -ки.

*Кадмий желтый — жовтий кадмій, -ію.

*Кадр — кадр, -ру; К. части — кадр частини.

*Кадровый — кадровий; К. часть — кадрова частина.

Казак — козак, -ка.

*Казарма — касарня, -ні.

*Казарменный — касарнений; К. принадлежность — касарнене приладдя; К. здание — будинок касарні.

*Каземат — каземат, -ту.

*Казенник — гузівник, -ка.

*Казенный — гузовий, державний; (*в оружии*) — гузовий; К. имущество — державно майно; К. срез — гузовий зрізок; К. часть — гузова частина.

*Казначей — скарбник, -ка.

Кал — кал, -лу.

Календарь — календар, -ря.

*Калибр — калібор, -бра.

*Калибровать — калібрувати.

*Калибромер — каліброміp, -ру.

*Калий синеродистый — ціянак потасовий, ціянід калію.

*Калька — калька, -ки.

*Каменистый — каменистий, камонястий.

*Каменный — кам'яний, мурований; К. уголь — кам'яне вугілля.

*Камнеметный фугас — каменеметна фугаса

*Камень — камінь, -меня; К. булыжный — бруковий камінь; К. надводный — надводний камінь; К. подводный — підводний камінь, клинень.

*Камера — камера, -ри; К. газовая — газова камера; К. дезинфекционная — дезинфекційна камера; К. одиночная — окрічна камера; К. паровая — парова камера; К. пороховая — порохова камера; К. пропускная — пропускна камера; К. холостая — сліпа камера.

*Камнемет — каменемет, -та.

*Камуфлет — камуфлéт, -та.

*Камуфлированный — камуфльóваний.

*Камуфляж — камуфля́ж, -жу.

*Камуфляжный — камуфля́жевий.

*Камыш (тростник) — очерéт, -ту.

*Канава — канáва, -ви; К. с валиком — канáва із валкóм; К. осушительная — висушнá канáва.

*Канавка — рівчачóк, -чкá; К. кольцевая — рівчачóк кільцéвий.

*Канал — канáл, -лу; К. передаточный — канáл передáтний; К. сквозной — канáл нáскрізний; К. ствола — канáл цівки; К. центральный — канáл осередкóвий.

*Канализация — каналізáція, -ції.

*Канат — кодóла, -ли, мотýз, -за; К. коновязный — кодóла конов'язева.

*Канатный — кодільний, мотýзний.

*Канифоль — кальофóнія.

*Канонада — канонáда, -ди.

*Канонерская лодка — канонéрський човен.

*Кант — кант, -та; К. шаровар — кант штанів (шаровáр).

Канцелярия — канцеля́рія, -ії; строевая К. — муштрóва канцеля́рія; хозяйственная К. — канцеля́рія господáрчої частини.

Канцелярский — канцеля́рський; К. принадлежности — канцеля́рське прилáддя.

*Каолин — каолін, -ну.

*Капельно-жидкий — краплúсто-течний.

*Капельмейстер — капельмáйстер, -стра.

*Капитуляция — капітуля́ція, -ції.

*Капюшон — кáптур, -ра.

*Капкан — капкáн, -на.

*Капонир — капонір, -ра.

*Капор (*для лошади*) — кáпа, -пи.

*Капот (*авт.*) — покривéць, [-вця́.

*Капсюль — капсýля, -лі; К. воспламенитель — капсýля запáлювач; К. детонатор — капсýля детонáтор; К. микрофонный — мікрофóнна капсýля; К. патрона — капсýля набóю.

*Капсюльный — капсýльний; К. втулка (втулочка) — капсýльний утýлок.

*Каптенармус — каптенáрмус; комірний, -ного; К. вещевой — речовúй каптенáрмус, комірний; К. оружейный — збрóйний каптенáрмус, комірний; К. продовольственный — харчовий каптенáрмус, комірний.

*Карабин — карабін, -на.

Карандаш — олівéць, -вця́; К. химический — хемічний олівéць; К. цветной — кольорóвий олівéць.

*Карантин — карантúн, -ну.

*Карантинизация — карантинувáння.

*Карантинный — карантúнний; К. расположение — карантúнне розташувáння.

Карательный — кáрний.

*Караул — сторо́жа, -жі; К. внутренний — вну́трішня сторо́жа; К. гарнизонный — залого́ва сторо́жа; К. главный — головна́ сторо́жа; К. задний — за́дня сторо́жа; „К. направо" — „Сторо́жа право́руч"; К. отдельный — окре́ма сторо́жа; К. передний — пере́дня сторо́жа; К. полевой — польова́ сторо́жа; К. сборный — збірна сторо́жа; К-ла состав — склад сторо́жі; К-лов поверка — пере́вірка сторо́ж; К-лов развод — ро́звід сторо́ж; К-лов смена — зміна сторо́ж; вступать в К. — става́ти на сторо́жу.

*Караульный — сторо́жовий; К. дозор — сторо́жовий дозір; К. наряд — наря́д у сторо́жу; К. начальник — нача́льник сторо́жі; „К. начальник на середину" — „Нача́льник сторо́жі на сере́дину"; „К-ные начальники на свои места" — „Нача́льники сторо́ж на свої місця́"; К-е патроны — набо́ї для сторо́жі; К-ное помещение — приміщення сторо́жі; К. пост — сторо́жова стійка; К. принадлежность — майно́ сторо́жі; К. служба — сторо́жова слу́жба; К. часть — сторо́жова части́на.

*Карболовая кислота — карбо́лова кислота́, -ти́.

*Каре — каре́.

*Каркас — спасть, -сти; Ка́ркас „паучек" — спасть „павучо́к"; К. переплет — спасть-ра́ма.

*Карман (*в седле*) — кеше́ня.

*Карниз — кару́вка.

*Карта — ма́па, -пи; К. австрийская — австрійська ма́па; К. военная — військо́ва ма́па; К. военно-топографическая — військо́во-топографічна ма́па; К. германская — німе́цька ма́па; К. городская — міська́ ма́па; К. межевая — межова́ ма́па; К. поднятая — позна́чена ма́па; К. стратегическая — стратегічна ма́па; К. полуверстка — ма́па півверстівка; К. верстовка — ма́па верстівка; К. двухверстка — ма́па двоверстівка; К. трехверстка — ма́па триверстівка; К. десятиверстка — мапа десятиверстівка; К. двадцатипятиверстка — мапа двадцятип'ятиверстівка; К. сорокаверстка — ма́па сороковерстівка; К. стоверстка — мапа стоверстівка; исправление К-т — виправлення мап; копирование К-т — копіюва́ння мап; пополнение К-т — допо́внення мап; стык К-т — стик мап; увеличение К-т — збільшення мап; черчение К-т — рисува́ння мап.

*Картечь — карте́ча, -чі.

*Картинный — карти́нний; К. площадь — карти́нна пло́ща.

*Картографический — мапографічний; К. отдел — мапографічний відділ.

*Картон — текту́ра, -ри; К. азбестовый — азбе́стова текту́ра.

*Картонный — текту́рний; К. кружок — текту́рний кружо́к; К. перегородка — текту́рна пере́ділка; К. пыж — текту́рний клинтух.

*Карточка — ка́ртка, -ки.

***Картуз** — карту́ш, -ши.

***Карьер**—кар'єр, -ру; (*железнодорожный*)—копня.

Касаться, коснуться — торка́тися, торкну́тися, дотика́тися, діткну́тися.

***Каска** — шиша́к, -ка́.

Касса — ка́са, -си.

Кастрировать — викладати, валашити.

Каталог — катало́г, -гу.

***Катать, катить** — кача́ти, котитв.

Категория — катего́рія, -рії.

***Катер** — ка́терка, -ки.

***Каток, каток** (*пулемета*)—колішня, -ні.

***Катушка** — шпу́ля, -лі, шпу́лька, -ки; **К.** индукционная — індукці́йна шпу́лька; **К.** провода—шпу́ля дро́ту.

***Каучуковый** — кавчуко́вий; **К.** буфера—кавчуко́ві відпру́жвяки; **К.** буферные зажимы—кавчуко́ві відпружникові патискувачі.

***Качание** — хита́ння; го́йдання.

***Качать, -ся** — хита́ти, -ся; гойда́тися; (*насосом*) — смокува́ти.

***Качественный** — я́кісний.

***Качество** — я́кість; **К.** нравственное — мора́льна я́кість; **К.** умственное — розумо́ва я́кість; **К.** физическое — фізи́чна я́кість.

***Качка** — хитави́ця, -ці.

***Каюта** — кају́та, -ти.

***Квадрант** — квадра́нт, -та.

***Квадратный** — квадрато́вий.

***Квадратура**—квадрату́ра, -ри.

Квалификация —кваліфіка́ція, -ції.

Квартал — кварта́л, -лу.

***Квартира** — кварти́ра, -ри; **К.** обывательская — обива́тельська кварти́ра; **К.** частная—прива́тна кварти́ра.

***Квартирмейстер** — квартирма́йстер, -стра.

***Квартирное довольствие** — постача́ння кварти́рне.

***Квартирное расположение** — розташува́ння у кварти́рах.

***Квартиро-бивак** — кварти́ро-біва́к.

***Квартирование** — квартирува́ння, розташува́ння.

***Квартировать** — квартирува́ти.

***Квартирьер** —кварти́р'єр, -ра.

***Квасцы** — галу́н, -ну́.

Кверху —(*как*) догори́, (*куда*) уго́ру.

***Квитанция** — квита́нція, -ції.

***Кеньги** — ки́нді.

***Кернение** — керні́ння.

***Кернер** — керно́, -на́.

***Керосин** — гас, -су.

***Кидание** — ки́дання.

***Кидать, кинуть** — ки́дати, ки́нути.

***Кидка сена** — обере́мок сі́ва.

***Километр** — кіломе́тер, -тра.

***Киль** — кіль, -лю.

***Кильватерная колонна**—кільва́терна коло́на.

***Кинжал** — кинджа́л, -ла.

***Кинжальный** — кинджа́льний; **К.** окоп—кинджа́льний ша́нець.

Киноварь—циннобра, -ри; К. зеленая — зелена циннобра.
***Кипрегель** — кіпрегель, -ля.
***Кипятильник** — окріпник, -ка.
***Кипяток** — окріп (окропу).
***Кирка** — дзьобак, -ка.
***Кирко-мотыга** — мотико-дзьобак; К.-м. легкая — легкий мотико-дзьобак; К.-м. малая — малий мотико-дзьобак.
***Кирпич** — цегла, -ли.
***Кирпичный завод** — цегельня, -ні.
***Кислород** — кисень, -сню.
***Кислота** — кислота, -ти; К. азотная—азотова кислота; К. серная — сірчана кислота; К. соляная — соляна кислота.
***Кисть** — (*художн.*) пензель, -зля; (*из мочала*)—квач, -ча; (*из щетины*) — щіток, -ка; (*руки*)—китиця; (*знамени*)—китиці, -ці.
***Кишка**—(*пожар.*) рукав, -ва.
Кладбище — кладовище, -ще; К. православное — православне кладовище; К. иноверческое — чужовірне кладовище.
***Кладовая** — комора, -ри; К. записка — касова записка.
***Кладчик** — кладільник, -ка
***Клапан** — хлипак, -ка; К. всасывающий — всисний хлипак; К. нагнетательный — нагнітний хлипак; К. разговорный — розмовний хлипак.
Класс — класа, -си.
Классовый—класовий; К. враг — класовий ворог.
***Классификация** — класифікація, -ції.
***Клевок** — клювок, -вка.
Клеенка — церата, -ти.
***Клей** — клей, -ю; К. малярный — клей малярський; К. мездровый—клей міздровий; К. столярный — карук, -ку.
***Клеймение** — таврування.
***Клеймо** — тавро, -ра.
***Клейстер** — кляйстер, -тру.
***Клепка**—нютуванпя;(*в бочке*) — клепки.
***Клетка** — клітка, -ки.
Клетчатка — целюльоза, -зи.
***Клещи** — кліщі, -щів.
***Клин** — клин, -ну; К. стопорный — стопорний клин.
***Клинить** — заклинювати.
***Клинок**(*шашки*)—залізко,-ка.
Кличка — прізвисько, -ка; по кличке — на прізвисько.
Клуб — клуб, -ба.
***Ключ** (*водян.*)—джерело, -ла; (*гаечный*) —ключ, -ча; К. гаечный — ключ мутровий; К. простой—звичайний ключ; К. разводной — розвідний ключ; К. раздвижной (французский) — розсувний ключ; К. регулятора — ключ регулятора; К. рожковый — ріжкатий ключ; К. стратегический — стратегічний ключ.
***Книга** — книжка, -ки; книга, -ги; К. арестованных — книга заарештованих; К. дежурных — книга вартових; К. для медицинского осмотра — книга для медичного огляду; К. для чтения —

книжка для читання; К. жалоб — книга на скарги; К. заболевших— книга хворих; К. разносная — розносна книжки; К. шнуровая — шнурована книга.

*Книжка — книжка, -ки; красноармейская К. — червоноармійська книжка; К. полевая — польова книжка.

*Книжная передвижка — пересувна бібліотека, -ки.

• Книзу — донизу, униз.

*Кнопка — ґудзик, -ка; К. вызывная — виклйчний ґудзик.

*Кнопочный коммутатор — ґудзиковий комутатор.

Кнут — батіг, -тога.

Ко — до; „Ко мне"—„До мене".

*Кобур — кобура, -ри.

*Ковать — (*о лошади*) підковувати; (*железо*) — кувати.

*Ковер (коврик) маскировочный — килим маскувальний.

*Ковка — кування; (*лошади*) — підковування.

*Ковочная ведомость — відомість підковування.

*Ковш — ківш, ковша.

*Когти (*для лазания*) — кігті, -тів.

*Код — код, -ду.

*Кожа — (*сырая*) шкіра, -ри; (*выделанная*) — ремінь, -меню; К. подошвенная — підошовний ремінь.

*Кожаный — шкіряний, ремінний; К. башмак — черевик шкіряний; К. петля — ремінна петля; К. подушка — шкіряна подушка.

*Кожух — кожух, -ха.

*Козел (*гимнаст.*) — кобилка, -ки.

*Козловый (устой) — кобиличний (стоян).

*Козлоетав — кобиличчик, -ка.

*Козлы — (*инж.*) кобилиця; (*винтовок*) — козли; (*для распилки дров*) — козли, -зел.

*Козырек — дашок, -шка.

*Койка — ліжко, -ка.

*Конор — кокер, -ра.

*Кол — кіл (кола), кілок; К. анкерный — анкерний кілок; К. коновязный — коновязний кілок; К. цепной — кілок ланцюга.

*Колобанне — коливання; (*маятника*) — гойдання; (*стойки*) — хитання; (*о человеке*) — вагання.

*Колебательное движение — коливальний рух.

*Колено — коліно, -на; К. всасывающее — всисне коліно.

*Колено (*поворот. окопа*) — коліво, -на.

*Коленчатый — колінчастий; К. выступ — колінчастий виступ; К. прорезь — колінчастий прорізь; К. рычаг — колінчастий важіль.

*Колесико — колісце, -ця.

*Колесница — колісниця, -ці.

*Колесный — колісний; К. втулка — колісний утулок; К. лафет — колісний лафет; К. ход — колісний хід.

*Колесо — колесо, -са.

*Колея — колія, -лії.

*Колнин — колька, -ки.

*Количеетвенный — кількісний.

***Количество**—кількість, -кости.
Коллектив — колектив, -ву.
Коллективно — колективно.
***Коллиматор** — коліматор, -ра.
***Коллодийный пироксилин** — колодійний піроксилін, -ну.
***Коловорот** — коловоріт, -рота.
***Колодезь, колодец** — колодязь, -зя, криниця, -ці; **К.** водосборный—водозбірня; **К.** минный — підкінний колодязь; **К.** Нортоновский — Нортонівський колодязь; **К.** открытый — відкритий колодязь; **К.** сборный — збірний колодязь; **К.** трубчатый — трубовий колодязь.
***Колодка**—колодка,-ки, (*обув.*) копил, -ла; **К.** выбрасывателя — колодка викидача; **К.** прицельная—колодка мірникова.
***Колокол**—дзвін (дзвону), дзвінок, -вка.
***Коломазь** — коломазь, -зи.
***Колонка** — колонка; **К.** бронзовая — спижова колонка.
***Колонна** — колона, -ни; **К.** по одному — колони одинцем; **К.** по два — колона двійками; **К.** по три — колона трійками; **К.** по четыре — колона чвірками; **К.** по шесть — колона шістками; **К.** вводная — чотова колона; **К.** походная — похідна колона; **К.** резервная — резервова колона; **К.** ротная — сотенна колона.
Колотушка — довбешка.
***Колпак** — ковпак, -ка; **К.** воздушный — повітряний ковпак; **К.** поварской — кухарський ковпак; **К.** ручки — ковпак ручки; **К.** с подножкой на ось — ковпак із ступінкою на вісь.
***Колпачек**—ковпачок, -чка; **К.** латунный — мосяжний ковпачок.
***Колышек** — кілочок, -чка.
***Кольцевой** — кільцевий; **К.** бороздка — кільцевий рівчачок; **К.** выем — кільцева виїмв; **К.** выступ — кільцевий виступ; **К.** желоб — кільцевий жолоб; **К.** канавка — кільцевий рівчачок; **К.** паз — кільцева гара; **К.** позиция — кільцева позиція; **К.** поясок — кільцевий поясок; **К.** проволока — кільцевий дріт; **К.** трубочный состав—кільцева запальникова злука; **К.** упор—кільцева упора.
***Кольцеобразный** — кільцюватий.
***Кольцо** — кільце, -льця; **К.** бумазейное — барханове кільце; **К.** веревочное—мотузяне кільце; **К.** для шариков — кільце для кульок; **К.** желобчатое — жолобчасте кільце; **К.** зажимное — затискне кільце; **К.** закрепляющее—закріпне кільце; **К.** латунное — мосяжне кільце; **К.** ложевое—ложове кільце; **К.** обтюрирующее—обтураційне кільце; **К.** переднее — переднє кільце; **К.** перекрывающее — перекривне кільце; **К.** предохранителя — кільце запобіжника; **К.** прицельное — кільце мірникове; **К.** разводное — розвідне кільце; **К.** разрезное — розрізне кільце; **К.** раз'емное —

роз'ємно кільце; К. регулирующее — рогулпційне кільце; К. скревляющое — скріпне кільце; К. соедипитольвое—злучне кільце; К. стяжвое — стяжне кільце; К. тесвмочное —стрічконе пільце; К. установочпое—установно кільце; К. цапфевное — цапфове кільце; полукольцо — піакільце.

*Кольчуга—кільчастпй напцер.

*Кольчужный способ плетения — кільчаств плотіння.

Колючий — колючий; К. проволока — колючий дріт.

*Колющее оружне — колольна зброя.

*Ком — грудка, -ки, груда, -ди; К. вемли — грудка землі.

*Команда — команда, -ди; К. исполнительпап — пиконанча команда; К. музыкантская—музицька командв; К. пожарпая — пожежпа команда; К. сборпая — збірна команда; К. слухачей — команда підслухувачів; К. штабпая — комаода штвбова.

*Командир — командир, -ра, старшина, -ни; К. арт. дивизиона —командир гарматного двізіону; К. батальопа — командир батальйону; К. батареи — командир батерії; К. взвода—помандир чоти; Командир дивизии — комаодир дпвізії; К. ееепа — командир ланки; К. корпуса — помандир корпусу; К. обоза — командир валки; К. отдолония — помандир рою; К. отдельпой части — командир окремої частипи; К. ппрка—командир парку; К. полка — командир полку; К. роты — командир сотні; К. эспадрона—командир кінпої сотні; К. единоначальпик — командир сднионачальник; К. Раб.-Кр. Краспой армии — старшина Роб.-Сел. Чорвоної армії.

*Командировать —відряджати.

*Командировна—відряджовпя.

*Командный — командний; К. пувкт — комацдний пункт; К. состап—комавдний склад; К. состав младший; средний, старший, высший — Командний склад молодший, середній, старший, вищий; К. фохтовавно — фехтуваяпя командами.

*Командованне—командуваппя; К. высот — командувапип висот; К. точек — командування точок; К. частп—командуваопя частини.

*Командовать — комавдупати.

*Командующий — що командує; К. войсками — комавдуеач військом.

*Комбинированный — комбінований; К. вочер — комбінопапа вечірка; К. гусеничпо-колесный ход — комбінований плазупово-колісний хід; К. огонь — комбінований вогонь; К. порядок — комбіпований порядок.

*Комбинировать —комбінувати.

*Комель (номлн) — окоренок; -нкв.

*Комендант — помопдапт, -та; К. города — комендант міста; К. лагеря — комендант табору.

*Комендантский — комендантський; К. управление — комендатська управа.

*Комиссар — комісар, -ра; военный К. — військовий комісар; К. дивизии — комісар дивізії; К. корпуса — комісар корпусу; народный К. по военным и морским делам — народній комісар військових та морських справ; К. отдельной бригады — комісар окремої бригади; К. полка — комісар полку; К. части — комісар частини.

Комиссариат военный — військовий комісаріят, -ту.

Комиссарский состав — комісарський склад.

Комиссия — комісія, -сії.

Комитет — комітет, -ту; К. партии — комітет партії; К. судей — комітет суддів.

*Комкать, скомкать — м'яти, зім'яти.

Коммунизм — комунізм, -му.

*Коммуникационная линия — комунікаційна лінія.

Коммунист — комуніст, -та.

*Коммутатор — комутатор, -ра; К. кнопочный — ґудзиковий комутатор; К. пирамидальный — пірамідальний комутатор; К. рычажный — важільний комутатор; К. центральный — центральний комутатор; К. штепсельный — притичковий комутатор.

Комната — кімната, -ти.

Компактный — компактний.

*Компас — компас, -са.

*Комплект — комплект, -ту; К. боевой — бойний комплект.

*Комплектование — комплектування.

*Компрессор — компресор, -ра.

Комсостав — комсклад, -ду.

Ком'ячейка — комосередок, -дку.

Конвекционные токи — конвекційні струми.

Конвенция — конвенція.

*Конвоировать — конвоювати.

*Конвой — конвой, -вою.

*Конвойный — конвойний; К. наряд — конвойний наряд; К. самолет — конвойний літак.

*Конденсатор — конденсатор, -ра; К. линейный — конденсатор лінійний.

*Кондиция — кондиція, -ції.

*Кондуктор — кондуктор, -ра.

*Кондукторский — кондукторський; К. бригада — кондукторська бригада.

*Конек (*стропил*) — гребінь, -беня.

*Конец — кінець, -нця; К. завинтованный — загвинтований кінець; конец (*веревка*) — мотузка.

*Конечный, концевой — кінцевий; К. скорость — кінцева швидкість.

*Конечный телефонный аппарат — кінцевий телефонний апарат.

*Конический — конічний; К. гайка — конічна мутра; К. движение пули — конічний рух кулі; К. скат — конічний покіт; К. шестерня — конічна шестерня.

*Конница — кінота, -ти.

*Конно-артиллерийский дивизион — кінно-гарматний дивізіон.

*Конно-проженторный — кінно-прожекторвий.

*Конный — кінний; К. армия — кінна армія; К. артиллерия — кінна артилерія; К. тяга — кінно тягло.

*Коновод — коновід, -вода.

*Коновязь — конов'язь, -зя.

*Коновязный кол — конов'язний кілок.

*Конопатить — конопатити.

*Конский — кінський; К. ремонт — кінський ремонт; К. состав — кінский склад.

*Конструкция — конструкція, -ції.

*Консультационное бюро — консультаційне бюро.

*Контакт — дотик, -ку; дотичка, -ки; К. земной — земний дотик.

*Контактный стержень — дотичковий прут.

Контора почтовая — поштова контора.

*Контр-апроши — контр-апроші.

Контр-атака — контр-атака.

*Контр-буфер — контр-відпружник.

*Контр-разведка — контр-розвідка.

*Контр-революционный — контр-революційний.

*Контр-революция — контрреволюція, -ції.

*Контр-рельс — прирейка, -ки.

*Контр-удар — контр-удар, -ру.

*Контр-форс — (*в орудии*) відпірник, -ка.

*Контр-эскарп — контр-ескарп.

*Контраст — контраст, -т

*Контрольный — контро[льний]; К. окно — контрольне вікн[о]; [К.] пловный — контрольний в[о]... ний; К. столб — контрольний стовп; К. точки — контрольні точки; К. черточка — контрольна риска.

*Контры — контри, -рів.

*Контузить — контузити.

*Контузия — контузія, -зії.

*Контур — обрис, -су.

*Контурный — обрисовий; К. знак — обрисовий знак.

*Конус — конус, -су.

Конфликт — конфлікт, -ту.

*Концовое окно — кінцеве вікно.

*Концентрация — концентрація, -ції.

*Концентрический — концентричний.

Кончать, кончить — кінчати, скінчити.

*Конь — кінь (коні); К. боевой — муштровий кінь; К. с ручками — кінь із ручками.

*Конюх — стайняр, -ра.

*Конюшня — стайня, -ні.

*Координировать — координувати.

*Копать, -ся — копати, -ся, рити, -ся.

*Копер — капар, -ра.

*Копировальная бумага — копіювальний папір.

*Копировать — копіювати.
*Копия — копія, -пії.
*Копыто — копит(б), -та.
*Копье — ратище, -ща.
*Кора — кора, -ри.
*Корабельный — корабельний; К. узел — морський вузол.
*Корабль линейный — лінійний корабель, -бля.
*Корда — линва, -ви.
*Кордон — кордон, -ну.
*Коренной — основний, грунтовний; (*лошадь*) — голобельний, дишельний; К. унос — дишельна пара коней.
*Корень (*в арт. запряжке*) — дишельна пара.
*Корзина, н-ка — кошик, -ка; К.-на панорамы—гніздо панорами.
*Коричневый — брунатний.
Корм подножный —паша, -ші.
*Корма — корма, -мів.
*Кормовой—харчовий; К. деньги — харчові гроші.
*Корнепой — коренéвий; К. часть — коренева частина; К. шайба — коренева шайба.
*Короб — короб, -би.
*Коробка — коробка, -ки; К. воспламенительная—запальна коробка; К. дымовая — димниця; К. жестяная — бляшана коробка, бляшанка; К. магазинная — магазинова коробка; К. патронная—набійна коробка; К. прицела — коробка мірникова; К. ружейная —рушнична коробка; К. ствольная — цівкова коробка; К. ударной трубки — коробка ударного запальника; К. шестерни — коробка шестерні.
*Коробчатый — коробчастий; К. связь — коробчастий пов'яз.
*Коромысло — коромисло, -ла.
*Короткий — короткий.
*Корпус — корпус, -са; К. гранаты — корпус гранати; К. железный — корпус залізний; К. кавалерийский — кінний корпус; К. мины — корпус міни; К. стрелковый — стрілецький корпус; К. (*тело*) — корпус, -са; К. трубки — корпус дистанційного запальника.
*Корректирование — коректування.
*Корректировать — коректувати; К. стрельбу — коректувати стріляння.
*Корректура — коректура, -ри.
Корреспондент — кореспондент, -та.
*Коррядор — коридор, -ру.
Корточки — почіпки; на К. садиться — сідати на почіпках.
*Корчевание — корчування.
*Корыто — корито, -та; К. водопойное — напувально корито.
*Косогор — косогір, -гору.
*Косой— скісний; К. прорезь— скісний проріз.
*Косоприцельный огонь — навскісний вогонь.
*Костер — багаття.
*Костыль — милиця, -ці; К. рельсовый — бретваль, -ли.
*Кость живенная—палова кістка.

*Косяк — (*в колесе*) дзвов'як, -ка; (*оконный*) — лу́тка, -ки.

*Котел — каза́н, -на́; состоять на К. — користува́тися в ка́реоа.

*Котелок — казано́к, -нка́.

*Котловина — улого́вина, -ни.

*Коуш — окі́она, -ки.

*Кочка — гру́дка, -ки, гру́да, -ди.

*Кочковатый — грудкува́тий.

*Кошель — (*для сена*) сі́тка, -ки.

*Кошка — кі́твиця, -ці, кі́шка, -ки.

*Крага — кра́га, -ги.

*Край (*конец*) — край (кра́ю), кіне́ць, -нця́.

*Крайний — кра́йній, грани́чний; заднее К. положение — за́днє грани́чне поло́ження.

*Кран — кран, -ну.

*Крановый — крано́вий.

*Красить — фарбува́ти, ба́рвити.

*Краска — фа́рба, -би, ба́рва, -ви; К. грунтовая — грунтова́ фа́рба.

*Краскомет — фарбоме́т, -та.

*Красная Армия — Черво́на Армія.

Красноармеец — червоноармі́єць, -ця; К почетный — поче́сний червоноармі́єць.

Красноармейский — червоноармі́йський; К. книжка — червоноармі́йська книжка.

*Красный — черво́ний.

Красный (Ленинский) уголок — Черво́ний (Ле́нівський) куто́к.

*Краткий, -ко — коро́ткий, -ко; К. опись лошадям — коро́ткий ре́єстр ко́ней.

*Кратковременный — коротко-ча́сний; К. отпуск — короткоча́сна відпу́стка.

*Крахмал — крохма́ль, -лю.

*Крейсер — кре́йсер, -ра.

*Крейсировать — крейсува́ти.

*Кремальер — креміль́єра, -ри.

*Крен — на́хил, -лу, крен, -ну.

*Кренить — вахиля́ти, хили́ти.

*Крепительный болт — закрі́пний проги́нич.

*Крепостной — форте́чний; К. артиллерия — форте́чна артиле́рія; К. минная часть — форте́чна мі́нна части́на; К. постройка — форте́чна буді́вля; К. форт — форте́чний форт.

*Крепость — форте́ця, -ці; міць, мо́ци; К. склад — форте́ця склад, -ду.

*Кресло — кре́сло, -ла.

Крест, крестик — хрест, -та́.

*Крестовидная вязка — на́вхре́сне в'я́зання.

*Крестовина — перехре́стя, -тя.

*Кривая (*линия*) — крива́; К. высот приполов — крива́ висо́т мі́рників; К. давления газов — крива́ ти́ску га́зів; К. колебания ствола — крива́ хита́ння ці́вки.

*Кривизна — кривина́, -ни́.

*Криволинейный — криволіні́йний.

*Кристаллический — кристалі́чний.

Критика — кри́тика, -ки.

Кровать — лі́жко, -ка.

*Кроки — крокі.
*Крокировка местности — кропування місцевости.
*Кронверк — кронверк, -ка.
*Кронциркуль — кронциркель.
*Кронштейн — кремпіль, -пеля; К. оттяжка — підтяжний кремпіль; К. прицела — кремпіль мірниковий; К. трубки ударника — кремпіль трубки ударника.
*Круг — коло, -ла; К. спасательный — ратункове коло.
*Круглогубцы — круглогубці, -ців.
*Круглый — круглий; К. отверстие — круглий отвір, кругла дірка.
*Круговой — круговий, коловий; К. визирование — кругове зорення; К. желобок — коловий жолобок; К. закатка — коловий обтиск; К. защита — кругова заслона; К. захват — коловий зачіп; К. обзор — круговий огляд; К. отбив — колове відбивання; К. отвод — колове підведення; К. охранение — колова охорона; К. паз — колова гара; К. размах — коловий розмах; К. толчок — коловий поштовх.
*Кругозор — круговид, -ду.
*„Кругом" — „обернись".
*Кругообразный — колуватий; К. вращение — кружальний рух.
*Кружить — кружляти, вертіти.
*Кружный путь, кружным путем — кружна дорога, кружною дорогою.
*Кружок — кружок, -жка, гурток, -тка; К. картонный — тектуровий кружок; К. клубный — клубний гурток; К. свинцовый — олив'яний кружок; К. суконный — суконний кружок.
Круп (*лошади*) — зад, -ду.
Крупа — крупи, -пів.
*Крупный — великий; К. масштаб — велико мірило; К. мушка — велика мушка.
*Крутизна, крутость — крутість, -тости, круча, -чі; К. нарезов — крутість нарізів; К. передняя — передня крутість; К. постоянная — постійна крутість; К. прогрессивная — ростуча крутість; К рва — крутість рову; К. тыльная — задня крутість.
*Крутой, круто — крутий, круто, стрімкий; К. откос — крута споховина; К. берег — стрімкий беріг; К. траектория — стрімка траєкторія.
*Круча — круча, -чі.
*Крушение — розбиття, катастрофа, -фи.
*Крыло, -ла — крило, -ла, (*мн.*) крила; К. большое — велике крило; К. железное — залізне крило.
*Крылышки — крильця.
*Крытый — критий; К. вагон — критий вагон.
*Крыша — дах, -ху.
*Крышеобразный — дахуватий.
*Крышка — покришка, -ки; К. боковая — бокова покришка; К. короба — покришка короба; К. магазинной коробки — покришка

магазивбвоУ коробкв; К. откиднап — відкидна покришка.

*Крюк — гак, -ка; К. вальковый — брчиковий гак; К. панорамы — гак панорами; К. упосный — гак штольваги; К. шворвевой — ізворінёвий гак.

*Крючок — гачок, -чка; К. вальковый — брчиковий гачок; К. спусковый — кбщок, -ка.

*Ксилол — ксилол, -лу.

*Кряж — кряж, -жа; горвый К. — гірське пасмо.

*Кубатура — кубатура, -ри.

*Кувыркание пули — перевертання кулі.

*Кузнец — коваль, -ля; К. строевой — муштровий коваль.

*Кузнечный — ковальський; К. инструмент — ковальський струмент.

*Кузница — кузня.

*Кузов — ящик, -ка.

*Кулак — кулак, -ка; К. зажимный — затискбний кулак; К. упорвый — упірний кулак.

*Кулачек — кулачок, -чка; К. с проволочной пружиной — кулачок із дротяною пружиною.

*Кулисы — кулісн; (*театр.*) — лаштувки.

*Культсмычка — культ'сдвання.

Купанье — купапни.

*Купол — баня, -ні.

*Курган — могила, -лв.

Курить — курити, валити.

*Курок — курок, -рка; К. болтается — курок хитаєтьсп; К. взведепие — зведепия курка; К. не взводится — курок пе зводитьсп; К. с нуговкой — курок із голбекою; „Курок" — „Курок".

*Курс полота — напрпм льоту.

*Курсакт — юнак, -ка, курсант, -та.

Куст — пущ, -ща.

*Кустарник — чагарвик, -ку.

*Кухня — кухня, -ні; К. походная — похідна кухня.

Куча — куча, -чи.

*Кучность — густість, -тости; К. боя — густість бою; К. попадавия — густість влучаввя; К. стрельбы — густість стріляння.

Кушанье — страва, -ви.

*Кювет — канапа, -ви, кювета, -ти.

*Кюренметр — курвіметер, -тра.

Л

*Лабораторня — лабораторія, -рії.

*Лава — лава, -ви.

*Лаена (*седла*) — лавка, -ки; Л. березовая — лавка березова.

*Лагерный — таборбвий; Л. палатка — таборбвий намет; Л. расположение — табор, таборбве розташувавип; Л. сбор — таборбві збори; Л. служба — таборова служба; Л. участок части — таборова дільвиця частини.

*Лагерь — табор, -ру; Л. по-

движной — рухомий табор; Л. стационарный — стаціонарний табор.
Ладонь — долоня, -ні.
*Ладыга, ладыжка — щиколоток, -тка.
Лазание — лазіння.
*Лазарет — шпиталь; Л. ветеринарный — ветеринарний шпиталь; Л. этапный — етапний шпиталь.
*Лазаретный — шпитальний; Л. линейка — шпитальна лінійка.
*Лазурь берлинская — блакит, -ту берлінський.
*Лазутчик — пластун, -на.
*Лакировать — лакувати.
*Лакмус — лакмус, -су.
*Лампа — лямпа, -пи; Л. висячая — висна лямпа; Л. паяльная — лютувальна лямпа; Л. светосигнальная — гаслова лямпа; Л. столовая — столова лямпа.
*Ламповый — лямповий; Л. радиостанция — лямпова радіостанція; Л. стекло — лямпове скло.
*Ламповщик — лямпар, -ря.
*Лапа — лапа, -пи; шворневая Л. — лапа шворнева.
*Лапка — лапка, -ки; Л. предохранителя — лапка запобіжника.
*Лапчатый — лапастий.
*Латунный — мосяжний; Л. гильза — мосяжна гільза; Л. колпачек — мосяжний ковпачок; Л. кольцо — мосяжне кільце; Л. кружок — мосяжний кружок.
*Латунь — мосяж, -жу.
*Лафет — лафет, -та.
*Лафетный — лафетовий.
*Лебедка — катеринка, -ки.
*Левый — лівий; Л. концевая часть — ліва кінцева частина; Л. фланг — лівий фланг; „Левее 0-00" — „Лівіш 0-00"; влево — вліво; налево — ліворуч.
*Легенда — пояснення.
*Легкий — легкий; Л. атлетика — легка атлетика; Л. блиндаж — легкий бліндаж; Л. кирко-мотыга — легкий мотико-дзьобак; Л. пулемет — легкий кулемет; Л. телефонный провод — легкий телефонний провід; Л. топор — легка сокира.
*Легковой автомобиль — пасажирний автомобіль.
*Легковоспламеняющийся — займистий; Л. вещество — займиста речовина.
*Легкоплавкий — легкотопний.
*Легкопулеметное отделение — легкокулеметний рій.
*Легкость — легкість, -кости; Л. на ходу — ходова легкість.
*Лед — лід, льоду; (*плавуч.*) крига, -ги.
*Ледорез — накрижник, -ка.
*Ледоход — кригоплав, -ву.
*Лежа — навлежачки.
Лежание — лежання.
*Лежень — лежень, лежня.
*Лезвие — лезо, -за.
*Лекало — модло, -ла.
Лекарский — лікарський; Л. помощник — лікарський помічник.
Лекарство — ліки.
Ленивый — лінивий.

Ленинский уголок (красный) — Ленінський куток (червоний).
***Ленпалатка** — ленпамет, -ту.
***Лента** — стрічка; **Л.** изолировочная — ізоляційна стрічка; пороховая **Л.** — порохова стрічка; пулеметная **Л.** — кулеметна стрічка.
***Лентопротяжный механизм** — механізм стрічкотяжний.
***Ленточка** — стрічечка, -ки.
***Ленточный** — стрічковий; **Л.** порох — стрічковий порох.
Ленуголок — ленкуток, -тка.
***Ленчик** — орчак, -ка.
***Лепешка пороховая** — пороховий коржик, -жика.
***Лес** — ліс, -су; **Л.** вырубленный — віруб, -бу; зруб, -бу; **Л.** горелый — згар, згарі; **Л.** лиственный—листяний ліс; **Л.** хвойный — глидеаний ліс.
***Лесистый** — лісистий; **Л.** местность — лісиста місцевість.
***Лесник** — лісник, -ка; дом **Л.** — лісників дім.
***Лесной** — лісовий.
***Лестница** — сходи; драбина; **Л.** приставная — драбина; **Л.** наклонная — похила драбина; **Л.** отвесная — сторчова драбина.
***Летательный** — літний; **Л.** аппарат — літний апарат.
***Летний** — літній; **Л.** откидной сошник — літній відкидний леміш.
***Лётный состав**—літний склад.
***Летучий** — летучий; **Л.** мосток — летучий місток; **Л.** почта — летуча пошта; **Л.** раз'езд— летучий роз'їзд; **Л.** сапа — летуча сапа.
***Летучка** — летучка, -ки.
***Летчик** — літун, -на; **Л.** наблюдатель — літун-стежач.
***Лечебный** — лікарський; **Л.** заведение — лікарня; **Л.** пункт— лікарський пункт.
Лечение — лікування.
Ликвидация — ліквідація, -ції.
Ликвидировать — ліквідувати.
***Лимб** — лімб, -бу.
***Линейка** — лінійка, -ки; **Л.** боковая (*в лагере*) — бокова лінійка; **Л.** задняя (*в лагере*) — задня лінійка; **Л.** коленчатая — колінкувата лінійка; **Л.** лазаретная — шпитальна лінійка; **Л.** масштабная — мірильна лінійка; **Л.** передняя (*в лагере*) — передня лінійка; **Л.** средняя (*в лагере*)— середня лінійка; **Л.** стрелковая — стрілецька лінійка; **Л.** шарнирная — суставна лінійка.
***Линейный** — лінійний; **Л.** зажим — лінійний затиск; **Л.** конденсатор — лінійний конденсатор; **Л.** корабль — лінійний корабель; **Л.** крейсер — лінійний крейсер; **Л.** масштаб — лінійне мірило; **Л.** мера — лінійна міра; **Л.** угол — лінійний кут; **Л.** часть — лінійна частина.
***Линза** — лінза, -зи.
***Линия** — лінія, -нії; **Л.** боевая — бойова лінія; **Л.** винтовая — гвинтова лінія; **Л.** внутренняя — лінія середова; **Л.** подразде льная — поподільна лінія; **Л.**

водосоединительвая — водозбіжна лінія; Л. выстрела — лінія пострілу; Л. горизонта — лінія позему; Л. коммуникационная — комунікаційна лінія; Л. наружная — зовнішня лінія; Л. натуральная — натуральна лінія; Л. нижняя — нижня лінія; Л. огня — лінія вогню; Л. полета пули — лінія льоту кулі; Л. полуденная—лінія південна; Л. прерывчатая — лінія переривчаста; Л. прицеливания — лінія націльна; Л. профильвая — лінія профілева; Л. прямая — проста лінія; Л. разграничительная — розмежувальна лінія; Л. сплошная — суцільна лінія; Л. сходящиеся — збіжні лінії; Л. средних точек попадания — лінія середніх точок влучання; Л. танков — лінія танків; Л. телефонная — телефонна лінія; Л. фронтальная — фронтальна лінія; Л. ходовая — ходова лінія; Л. цели — лінія цілв; пронешивать л-ию — тичкувати лінію; иэвилива линии — вилина лінії; утолщение линии — погрубшення лінії.

*Линять—(*о лошади*) линяти.

*Лирка правила—лірка правила.

*Лист — лист, -ту, (*бумаги*) аркуш, -ша; Л. нарядов — лист нарядів; Л. основания — аркуш основи; Л. подушки — аркуш подушки; Л. нрививок — лист щеплення.

Листва — листя, -тя; Л. опавшая — обвале листя.

*Лиственный — листовий; Л. дерево — листяне дерево.

*Листовка — метелик, -ка.

*Листовое железо — аркушеве залізо.

*Лисья нора — лисяча вора.

Литература — література, -ри.

Литографированный—літографований.

Лицо — лице, -ця, особа, -би; Л. должностное — службова, урядова особа; обращовы лицом — повернені лицем; Лицом в поле — лицем до поля.

*Личинка — шрубак, -ка; Л. боевая — бойний шрубак.

Лично — особисто.

Личность — особа, -би; достоверность Л. — правдивість особи; удостоверение Л. — посвідка, посвідчення.

*Личный — особистий; особовий; Л. дело — особиста справа; Л. знак — особистий знак; Л. наблюдение — особистий догляд; Л. номер — особистий нумер; Л. обещание — особиста обіцянка; Л. общение — особисті зносини; Л. осмотр — особистий огляд; Л. пример — особистий приклад; Л. состав — особовий склад.

*Лишать, лишить — позбавляти, позбавити.

Лишение — позбавлення.

*Лоб — лоб, -ба, чоло, -ла.

*Лобовой—лобовий; Л. связь—лобова в'язь; Л. часть — лобова частина.

***Логом** (деркина) — подо́вжиком (дернипа).

***Лодка** — чо́вен, -вна́; **Л.** подводная — підпо́дний чо́вен.

***Лодочная повозка** — човно́вий віз.

***Ложа** — ло́жа, -жі.

***Ложбина, -нка** — жоло́бина, -ви.

***Ложевой** — ложови́й; **Л.** глазок (глазки) — ложове́ ві́чко; **Л.** кольцо — ложове́ кільце́.

***Ложемент** — ша́нець, -нця.

Ложиться, лечь —ляга́ти, лягти́; „Ложись" — „ляга́й".

Ложка — ло́жка, -ки, (*разливная*) — ополо́ник, -ка.

***Ложный** — фальши́вий; **Л.** батарея — фальши́ва батерія; **Л.** действия — фальши́ві дії; **Л.** окоп — фальши́вий ша́нець; **Л.** передвижение — фальши́вий рух; **Л.** позиция — фальши́ва позиція; **Л.** постройка — фальши́ва будівля; **Л.** толчек — фальши́вий по́штовх.

***Лоза** — лоза́, -зи́.

***Лозунг** — га́сло, -ла.

***Локоть** — лі́коть, -ктя.

***Локтевой уступ** — ліктьови́й при́ступок.

***Лом** — лом, -му.

***Лопасть** — ло́пать, -ти; **Л.** с отсекающим зубом и отражательным выступом — ло́пать із зу́бом-підрубом та відбивни́м ви́ступом.

***Лопата** — лопа́та, -ти; **Л.** большая — вели́ка лопа́та; **Л.** малая — мала́ лопа́та.

***Лот** (*для измерения глубины*) — олівниця, -ці.

***Лоток** — лото́к, -тка́, (*арт.*) ко́роб, -ба; **Л.** подающего механизма — лото́к подава́льного механізму.

***Лошадь** — кінь, коня́; **Л.** заводная — запа́сний кінь; **Л.** строгий — стро́гий кінь; **Л.** строевая — муштрови́й кінь.

***Лощина** — пере́балочок, -чка.

***Луг** — лу́ка, -ки; **Л.** мокрый — заливна́ лу́ка; **Л.** сухой — лова́да, -ди.

***Лудить, полудить** — луди́ти, полуди́ти.

***Лука** (*седла*) — о́блу́к, -ку.

***Луч** — про́мінь, -меня; **Л.** блуждающий — мандрівни́й про́мінь; **Л.** зрения — про́мінь зо́ру; **Л.** света — про́мінь сві́тла.

***Лучеиспускание** — промінюва́ння.

***Лучепреломление** — промінело́мність, -ности.

***Лучший** — кра́щий; **Л.** стрелок — кра́щий стріле́ць.

***Лыжи** (*мн.*) — ли́жви (ли́жов).

***Лыжник** — лижо́вник, -ка.

***Людской** — лю́дський; **Л.** состав — склад люде́й.

***Люисит** — люїзи́т, -ту.

***Люк** — люк, -ка; (*впускная дверь*) ляда; **Л.** с крышкою — люк із ля́дою.

***Люлька** — коли́ска, -ки.

***Люнет** — люне́та, -ти.

***Лямка** — ля́ма, -ми.

Ляшка — стегно́, -на́.

М

*Магазин — магазін, -ну; М. патронный — магазин для набоїв; М. продовольственный — харчовий склад.

*Магазинный — магазиновий; М. защелка — магазинова защіпка; М. коробка — магазинова коробка; М. оружие — магазинова зброя.

*Магнетизм — магнетизм, -му.

*Магнит — магнет, -та.

*Магистраль — магістраля, -лі.

*Магнитный — магнетний; М. свойство — магнетна властивість; М. стрелка — магнетна стрілка.

*Мазь — мазь, -зи; (*лекарство*) мость, -ти; Мазь сапожная — мазь для чобіт.

Маловажный — малозначний, маловажний.

*Малозаметность — всприміт-ність; М. на расстоянии — вприміт-ність на віддаленні.

*Малостойкий — нетривкий; М. газ — нетривкий газ.

*Малочисленность — нечисленність.

*Малый — малий; М. кирко-мотыга — малий мотико-дзьобак; М. лопата — мала лопата; М. напряжение (*тока*) — мала напруга; М. отверстие — малий отвір; М. привал — коротка постійника; М. топор — мала сокира; М. шанцевый инструмент — малий шанцевий струмент.

*Малярный — малярський.

*Маневр — маневр, -ру.

*Маневренный — маневровий; М. война — маневрова війна; М. способность — маневрова здатність.

*Маневрирование — маневрування.

*Маневрировать — маневрувати.

*Манеж — манеж, -жу.

Марксистский — марксівський.

*Марш — рух, -ху; (*команда*) руш; М. наступательный — наступний рух; М. отступательный — відступний рух; М. торжественный — урочистий рух; М. фланговый — фланковий рух; „Шагом марш“ — „Кроком руш“.

*Маршевый — маршовий; М. способность — маршова здатність.

*Маршировка — маршування.

*Маршрут — маршрут, -ту.

*Маршрутный — маршрутний; М. с'емка — маршрутно здіймання.

*Маск-ковер — маск-килим.

*Маск-костюм — маск-убрання.

*Маск-сети — маск-мережі.

*Маск-халат — маск-халат, -та.

*Маска-шлем — маск - шолом, -ма.

*Маска — маска, -ки; М. горизонтальная — поземна маска.

*Маскировать, замаскировать — маскувати, замаскувати.

*Маскированно — масковано.

*Маскировка — маскування; М. декоративная — декоративне маскування; М. дымо-противохимичо-

ская — димо-піротехнічне маскування; М. естественная — природне маскування; М. растительная — рослинне маскування; М. техническая — технічне маскування; меры М. — заходи маскування.

*Маскировочный прием — маскувальний спосіб, -собу.

*Маскировщик — маскувальник, -ка.

*Маскирующий — маскувальний, що маскує; М. дым — маскувальний дим; М. замысел — маскувальний задум, -му.

*Масленка — мазничка, -ки; М. с носиком — мазничка з носиком.

*Масло — мастило, -ла, олія, -лії; масло, -ла; М. веретенное — веретенне мастило; М. машинное — машинове мастило; М. минеральное — мінеральне мастило; М. растительное — олія; М. церезин — церезин, -ну; М. цилиндровое — циліндрове мастило.

*Маслообразный — оліюватий.

*Маслянистый — оліїстий.

*Масса — маса, -си; товща, -щі.

*Маскирование — скупчування.

*Маскированный — скупчений.

*Массовой — масовий.

*Мастер — майстер, -тра; оружейный М. — збройний майстер.

*Мастеровой — майстровий, -вого.

*Мастерская — майстерня, -ні.

*Мастерство — майстерство, -тва.

*Мастика — мастика, -ки.

*Масштаб — мірило, -ла; М. величина — велікість мірила; М. времени — мірило часу; М. графический — графічне мірило; М. крупный — велике мірило; М. линейный — лінійне мірило; М. мелкий — дрібне мірило; М. оборотов колеса — мірило обертів колеса; М. поперечный — поперечне мірило; М. численный — числове мірило; М. шагов — мірило кроків; основание масштаба — основа мірила; точность масштаба — точність мірила; цена М. — ціна мірила.

*Масштабный — мірильний; М. линейка — мірильна лінійка; М. знак — мірильний знак.

*Мат — мат, -та; М. соломенный — солом'яний мат; М. хворостяной — хворостяний мат

*Материал — матеріял, -лу; М. горючий — пальний матеріял; М. лесной — лісовий матеріял; М. набивочный — матеріял щільничний; М. подручный — підручний матеріял; М. смазочный — мастило; М. перевязочный — матеріял перев'язний; М. починочный — полагодний матеріял.

*Материальный — матеріяльний; М. часть — матеріяльна частина.

*Матка — матка, -ки; М. зажимная — затискна матка; М. подъемного механизма — матка підіймального механізму.

*Матовый — матовий; М. кольцо — матове кільце.

*Матрац — матрац, -цв; (*набитый сеном*) — сінник, -ка.

*Матрос — матрос, -са.
*Махать, махнуть—махати, махнути; на махе — з маху.
*Маховик — маховик; М. под'емного механизма — маховик підіймального механізму.
*Маховичек — маховичок, -чка.
*Маховое колесо — махове колесо.
*Мачта — щогла, -ли.
*Мачтовый — щогловий.
*Машина — машина, -ни; М. броневая — панцерна машина; М. сапожная — шевська машина.
Машинально — машинально; М. вести счет — машинально рахувати.
*Машинизация — машинізація, -ції.
*Машинный — машиновий; М. двуколка — машинова бідка, -ки.
*Маяк — маяк, -ка; М. плавучий — плавний маяк.
Мгновенно — вмент, миттю.
*Медведица большая — віз (воза); М. малая — малий віз.
*Медицинский — медичний; М. осмотр — медичний огляд; М. персонал — медичний персонал; М. состав — медичний склад.
*Медный — мідний; М. выколотка — мідна вибивачка; М. наконечник — мідний наковечник; М. обтюрирующее кольцо — мідно обтураційне кільце; М. трубка — мідна трубка.
*Медь — мідь, -ди; М. красная — червона мідь, томбак, -ку.
*Межа — межа, -жі.
Международный — міжнародній.
*Мезга — мізна, -ки.
*Мел — крейда, -ди.
*Мелинит — мелініт, -ту; плавленный М. — топлений мелініт.
*Мелкий — дрібний; мілкий; М. масштаб — дрібне мірило; М. мушка — дрібна мушка; М. черный порох в мешечке — дрібний чорний порох у торбинці.
*Мелкозернистый — дрібнозорнистий.
*Мельканию (*огня*)—блимання.
*Мельница (*ветряная*) — вітрик, -ка; М. водяная—водяний млин, -на; М. паровая — паровий млин.
*Мельхиор — мельхіор, -ру.
*Мельхиоровый —мельхіоровий.
*Мембрана — мембрана, -ни.
*Мензула — мензуля, -лі.
*Меньший — менший; „М. ход" — „зменшити ходу".
*Мера—захід, -ду; спосіб, -собу; міра, -ри; М. дисциплинарного воздействия — заходи дисциплінарного впливу; М. маскировки—захід (спосіб) маскування; М-ы обеспечения — забезпечні заходи; М. предосторожности — заходи обережности; принять меры — вжити заходів.
*Мерзлый—мерзлий; М. грунт—мерзлий грунт, -ту.
*Меридиан—меридіян, -ну, південник, -ка.
*Мерка — мірка, -ки.
*Мерный — мірчий; мірний; М.

лента — мірчв стрічка; М. шаг — мірвий крок; М. цепь — мірчий ланцюг.

*Мороприятио — заходи, -дів; М. маскировочноо — маскувальні заходо.

*Мертвый—мертвпй; М. груз— мертвий ваятаж; М. петлп — мертва нетля; М. пространство — мертвпй простір; М. уеел — мертвпй вузол; М. ход —мертвий хід.

*Мостность—місцевість, -вости; М. болотистая — болотпста місцевість; М. гористая—горява місцевість; М. закрытая — закрита місцевість; М. лсепстая — лісиста місцевість; М. пепересочепная — рівна місцевість; М. открытая — чиста місцевість; М. пересечеоояя — перетята місцевість; М. песчавап — піскувата місцеоість; М. равпивоеп — рівнинна місцевість; М. совершенпо закрытая — зовсім закрита місцевість; М. холмистая — горбувата місцевість; свойства М-стп — властивості місцевости; разводка М-сти — розвідка місцевости.

*Мостный — місцевий; М. поражаемое пространство — місцевпй уразний простір; М. предмет — місцевий предмет; М. условия — місцеві умови.

*Место — місце, -ця; М. болотистое—багнищо, -ща, місце болотисте; М. боя — бойовище; М. в тепи — ватіоок; М. длп убоп скота — місцо длп зарізу товару; М. заключевия — місцо ув'язлевня; М. защищенное — захищене місце; М. открытое — відкрите місце; М. отхожее — відходок; М. передков — місце нередків; М. сборпое — збірне місце, збірвий пуокт; М. стояпия — місце стоянвя; М. укрытое — скрите місце, скритóк, -тка; во всех местах — сирізь, усюди; к месту — до речи (*про розмову*); ни с неста — ані руш.

*Мостонахождение —місцо перебування.

*Месторасположение — місце розташування.

*Металл — метал, -лу.

*Металлический — металевий; М. пластипка — металева олатіеко; М. колпачок — металевий ковпачок; М. оатрий — моталевий иатрій.

*Мвтание — нетаопя; М. гранат — метáппп грапат; М. диска — метання кружала; М. копья — метання ратпща.

*Метательный — метальний; М. взрывчатое вещество — пибухова рочовина метальна.

*Мстать, метнуть — кидати, кинути, метато, метнути.

*Мвтеорологический — метоорологічпий.

*Метка — зазпачка, -кп.

*Меткий — влучний; М. огонь— влучний вогонь.

*Мткость—влучвість, -оости; М. огоя — влучпість вогню.

*Метла — мітла, -ли.

*Метод — метод, -ду.

***Метчик** — мутрорі́з, -зу; **М.** конический — конічний мутрорі́з; **М.** цилиндрический — циліндричний мутрорі́з.

***Мех** — міх; **М.** кузнечный — кова́льський міх; **М.** ручной — ручни́й міх.

***Механизм** — механізм; **М.** возвратный — зворо́тний механізм; **М.** восплаикеняющий — завогнювальний механізм; **М.** выбрасывающий — викидни́й механізм; **М.** для сборки и разборки — механізм, щоб склада́ти й розкла́дати; **М.** задерживающий клин — механізмом, що затри́мує кли́на; **М.** замочный — замко́вий механізм; **М.** запирающий — замика́льний механізм; **М.** лентопротяжный — механізм стрічкотя́жний; **М.** передаточный — передава́льний механізм; **М.** передающий — механізм, що передає; **М.** печатающий — друкува́льний механізм; **М.** поворотный — поворо́тний механізм; **М.** подающий — подава́льний механізм; **М.** под'емный — підійма́льний механізм; **М.** предохранительный — запобі́жний механізм; **М.** приемный — прийма́льний механізм; **М.** спусковой — спускови́й механізм; **М.** счетный — лічи́льний механізм; **М.** ударный — уда́рний механізм; **М.** часовой — механізм годинниковий.

***Механический** — механічний; **М.** смесь — мішани́на; **М.** тяга — механічне тягло́.

***Мешалка** — перемі́шувалка, (*весло*), копи́стка, -ки.

***Мешок** — мішо́к, -шка́; то́рба, -би; **М.** вещевой — речова́ то́рба; **М.** земленосный — мішо́к на зе́млю; **М.** крупяной — то́рба на крупи́; **М.** - сакма — сакви́, -во́в; **М.** соляной — то́рба на сіль; **М.** сухарный — то́рба на сухарі́; **М.** руловой — сторно́вий мішо́к; мешочек — торбинки.

***Мигание** — бли́мання, (*глазами*) клі́пання, мо́ргання.

Мизинец — мизи́нець, -нця.

***Микротелефонный** — мікротелефо́нний; **М.** капсюль — мікротелефо́нна ка́псуля; **М.** трубка — мікротелефо́нна тру́бка.

***Микрофон** — мікрофо́н, -на.

***Микрофонный** — мікрофо́нний; **М.** цепь — мікрофо́нне ко́ло.

***Милиметр** — мілімéтер, -тра.

***Милиционный** — міліці́йний; **М.** системы — міліці́йна систе́ма.

***Милиция** — міліція, -ції.

***Мимикрия** — мімікрі́я, -рії.

***Мина** — мі́на, -ни, (*подкоп*) — підкі́п, -ко́пу; **М.** автоматическая — мі́на автомати́чна; **М.** автономная — мі́на автоно́мна; **М.** донная — де́нна мі́на; **М.** обсервационная — обсерваці́йна мі́на; **М** плавучая — плавна́ мі́на; **М.** подводная — підво́дна мі́на; **М.** ползучая — повзна́ мі́на; **М.** стационарная — стаці́йна мі́на; **М**-на траншея — траншея підко́пу; **М**-ны корпус — ко́рпус мі́ни; **М**-ны хвост — хвіст мі́ни.

*Минер — мінер, -ра.
*Минеральный — мінеральний.
*Минированне — мінування.
*Минированный — мінований.
*Минировать — мінувати
*Минный — мінний; М. аппарат — мінний апарат; М. банка — мінний кущ; М. галерея — підкінна галерія; М. заградитель — мінний заслонник; М. заграждение — мінна перепона; М. колодец — мінний колодязь; М. магазин — мінний магазин; М. поло — мінно поле; М способ — мінний спосіб; М. спуск — мінний спуск; М. станция — мінна стація; М. тральщик — мінний тралор; М. траншея — траншея підкопу; М. якорь — мінна кітва.
*Миномет — міномет, -та.
*Миноносец — торпедник, -ка.
Мир — мир, -ру.
Мирный — мирний; М. жизнь — мирно життя.
Митинг — мітинг, -гу.
*Мишень — мета, -ти; М. в росте — мета у вріст; М. голонная — головна мета; М. грудная — грудна мета; М. международная — міжнародня мета; М. падающая — мета, що падає; М. появляющаяся — мета, що з'являється; М. поясная — поясна мета; М. скрывающаяся — мета, що ховається.
*Младшнй командный состав — молодший командний склад.
*Многоборие воинское — військóво змагання.
*Многожильный — кількажильний.
Многочисленность — численність, -ности.
*Мобилизационный — мобілізаційний; М. план — мобілізаційний план; М. шкаф — мобілізаційна шахва.
*Мобилизация — мобілізація, -ції.
Могущество — могутність, -ности.
*Модель — модель, -ли.
*Модератор — модератор, -ра.
Молодой — молодий.
*Молот, молоток — молот, -та; молоток, -тка; М. коновязный — конов'язний молот.
*Молоточек — молоточок, -чка.
Молчание — мовчання.
Моментально — вмить, відразу.
*Монокулярная трубка — монокулярна трубка.
*Монопляс — монопляс, -са.
*Монте-кристо — монте-кристо.
Мопр — Мопр, -ру.
*Моральный — моральний; М. действие — моральний вплив; М.-политическое состояние — морально-політичний стан.
*Морда (*конская*) — морда, -ди.
*Моренго — моренго, -га.
*Мористое заграждение — перепона в морі.
Мороз — мороз, -зу.
*Морской — морський; Морское ведомство — морське урядництво; М. команда — морська команда.

*Мортира — мортира, -ри.
*Мортирка — мортирка, -ки.
*Морян — морець, -рця.
*Мост — міст (мосту); М. каменный — мурований міст; М. на плотах — міст плотовий; М. на сваях — міст на палях; М. на судах — міст на суднах; М. плавучий — плавучий міст; М. понтонный — понтонний міст; М. разводной — розвідний міст.
*Мостик — місток, містка; М. летучий — летучий місток; М. подвижной — рухомий місток.
*Мостовая — мостинець, -вця; (*камен.*) — брук.
*Мостовой — мостовий; М. отделение — мостовий рій.
*Мосток — місток, містка.
*Мотивировка — мотивування.
*Моток — мотанка, -ки, міток, мітка.
*Мотор — мотор, -ра.
*Моторный — моторовий; М. судно — моторово судно; М. самокат — моторовий самокат, мотоциклета, -ти.
*Мотоциклет — мотоциклета, -ти.
*Мотоциклист — мотоциклiст, -та.
*Мотыга — дзьобак, -ка.
*Мотыль — корба, -би.
Мох — мох, -ху.
Моча — сеч, -чи.
*Мочала — рогожина, -ни.
*Мочка (*у хомута*) — вухо, -ха.
*Мощенный (*камнем*) — брукований; М. дорога — брукований шлях.
*Мощность — міць, моци, могутність, -ности; Мощность действия — міць дії; М. огня — міць вогню; М. оружия — міць зброї.
*Мощный — міцний, дужий; М. огонь — дужий вогонь.
Мужественный — мужній.
*Музыка — музика, -ки; хор М-ки — хор музики.
*Музыкальный инструмент — музичний струмент.
*Музыкант — музика, -ки.
*Музыкантский — музицький; М. команда — музицька команда.
Мука — борошно, -на.
*Мулинет — мулінета, -ти.
*Мумия — мумія, -мії (*фарба*).
*Мундштук — байрак, -ка.
*Мундштучение — байрачення.
*Мундштучить, замундштучить — байрачити, забайрачити.
*Мундштучный — байрачний; М. железо — байрачно залізо; М. оголовье — байрачний наголовач.
*Мусор — сміття.
*Мусорная свалка — смітнище, -ща.
*Мусорный ящик — смітниця, -ці.
*Муфта — муфта, -ти; М. закрепляющая — закріпна муфта; М. с гнездом — муфта в гнізді; М. с заплечиком — муфта із заплечиком; М. сцепная — зчеплена муфта; М. ударника — муфта ударника; М. упорная — муфта за-для опору; М. шомпольная — муфта шомпольна.

*Муфточка — му́фточка, -ки; М. направляющая — випрямна́ му́фточка.

*Мушка—му́шка; М. крупная—вели́ка му́шка; М. мелкая—дрібна́ му́шка; М. металлическая (для показа правильной мушки)—му́шка метале́ва (щоб пока́зувати пра́вди́ву му́шку); М. ровная — рі́вна му́шка; основание М. — осно́ва му́шки

Муштра—му́штра, -ри.

*Мыло — ми́ло, -ла.

Мысль — ду́мка, -ки.

*Мысок — ріжо́к, -жка́.

Мытье (*белья*) — пра́ння́.

Мышцы—м'я́зи, -зів; М. брюшные — м'я́зи живота́.

*Мышьяк — арсе́н, -ну.

*Мякоть — м'яку́ш, -ша́; М. пороховая — порохови́й м'яку́ш.

Мясо — м'я́со, -са.

*Мятель — завірю́ха, -хи.

Н

На—на; На вытянутую руку—на простя́гнуту ру́ку; „На дорогу марш"—„На шлях руш"; „На катки"—„на колі́шню"; „На лицо (люди)" — „в наявності"; На подколенки — на підколі́ння; „На ремень" — „на ре́мінь"; На четвереньках — ра́чки.

*Набег — наско́к, -ку.

*Набивка — щільни́ця, -ці; набива́ння; Н. азбестовая—азбе́стова щільни́ця; Н. патронных лент—напо́внення набі́йних стрічо́к.

*Набивочный материал—щільни́чний матерія́л.

*Набирать, набрать—набира́ти, набра́ти; набирать высоту—забира́ти висоти́.

*Наблюдатель — сте́жач, -ча.

*Наблюдательный — стежови́й, спостере́жливий; Н. пункт — стежови́й пункт; Н. станция — стежова́ ста́ція.

*Наблюдать — сте́жити, догляда́ти, пильнува́ти.

*Наблюдение — сте́ження, до́гляд, -ду, догляда́ння; Н. визуальное—сте́ження очи́ма; Н. воздушное—сте́ження в пові́трі; Н. газовое—сте́ження за га́зами; Н. за полем боя — сте́ження за по́лем бо́ю; Н. личное — особи́стий до́гляд; Н. наземное — сте́ження з землі́; Н. облачное — сте́ження скі́сне; Н. промежутков—сте́ження за проміжка́ми.

*Набойка (*на мостах*)—набі́йка, -ки.

*Набойник — набива́ч, -ча́.

*Набор—набира́ння; (*инструментов*) — справи́лля.

*Набрасывать, набросить—накида́ти, наки́нути.

*Набросок — на́рис, -су.

*Навертывать, навернуть—на-

кру́чувати, накрути́ти, намо́тувати, намота́ти.

Наверху — вгорі́.

***Навес** — пiдда́шшя, -шя; **Н.** на стойках — пiдда́шшя на стовпа́х; **Н.** простейший — пiдда́шшя найпростіше.

***Навесный** — зви́слий; **Н.** огонь — зви́слий вого́нь; **Н.** стрельба — зви́сло стріля́ння; **Н** траекто́рия — зви́сла траекто́рія.

***Навинтной** — нагвинтний, що нагви́нчується; **Н.** верхний конус — нагвинтни́й ве́рхній ко́нус.

***Навинтованный** — нагвинто́ваний, нарі́заний; **Н.** дыра — нагвинто́вана дiра́; **Н.** отверстие — нагвинто́ваний о́твір; **Н.** очко — нагвинто́ване ві́чко.

***Наводить, навести** — наво́дити, наве́сти; (*орудие*) — націлю́вати, наці́лити.

***Наводка** — наве́дення, (*орудия*) наці́лювання; **Н.** вертикальная — прямовисне наці́лювання; **Н.** горизонтальная — позе́ме наці́лювання; **Н.** грубая — прибли́зне наці́лювання; **Н.** моста — наве́дення мо́сту; **Н.** непрямая — наці́лювання посере́днє; **Н.** слитная (нераздельная) — наці́лювання нероздільне; **Н.** орудия — наці́лювання гарма́ти; **Н.** прямая — наці́лювання просте; **Н.** раздельная — наці́лювання роздільне; **Н.** тонкая — докла́дне наці́лювання.

***Наводнение** — по́відь, по́води.

***Наводчик** — наці́лювач, -ча; **Н.** пулемета — наці́лювач куле́мету.

Навоз — гній, гно́ю.

***Наволочка** — пошивка, -ки; **Н.** тюфячная — сiни́нка, -ки.

***Навык** — на́вичка, -ки.

***Навьючивать, навьючить** — нав'ючувати, нав'ючити.

Навязывать, навязать — нав'я́зувати, нав'яза́ти.

***Нагайка** — канчу́к, -ка́.

***Нагар** — нага́р, -ру.

***Нагель** — ти́бель, -бля; **Н.** стальной — стале́вий ти́боль.

Нагибанне — нахиля́ння.

***Наглухо (плотно)** — щільно.

***Наглядность** — нао́чність, -ности.

***Наглядный** — нао́чний; **Н.** пособие — нао́чне прила́ддя.

***Нагнетательный** — нагнітни́й; **Н.** клапан — нагнітни́й хлипа́к.

***Нагнетать, нагнести** — нагніта́ти, нагніти́ти.

Награждение — нагоро́дження, нагоро́джування.

***Нагромождать, нагромоздить** — нагрома́джувати, нагрома́дити, накопи́чувати, накопи́чити.

***Нагромождение** — нагрома́дження, накопи́чення; **Н.** подробностей — накопи́чення дета́лів.

***Нагрудник** — нагру́дник, -ка.

***Нагрудный** — нагру́дний.

***Нагрузка** — наванта́ження; (*машины*) — обтя́ження.

***Надводный** — надво́дний; **Н.** камень — надво́дний ка́мінь.

***Надворный** — надві́рний; **Н.** строение — надві́рна будíоля.

***Надевание** — одяга́ння.

***Надежность**—ведійвість, -пости, певвість, -евсти; **Н.** изоляции—певність ізоляції; **Н.** управления—еадійність керування.

***Надежный**—надійний, певний.

***Надзиратель больничный**—доглядач шпиталю.

***Надзор** — догляд, -ду; **Н.** санитарвый—санітарвий догляд.

Надлежащий —належний, відповідний.

Надобность—потреба, -би; **Н.** естествевная—природня потреба.

***Надолба**—ствввець,-пця(*край дороги*).

***Надрез** — надріз, -зу.

***Надсмотрщик**—наглядач, -ча.

***Надстройка** —надбудова, -ви.

***Надульник**— надульник, -ка.

***Наездник** — їздець, їздця.

***Нажатие**—натискання, натиск, -ку.

***Наждан** — шмерголь, -лю.

***Нажим** — натиск, -ку, натискач; **Н.** буферный — відпружинковий натискач; **Н.** экстракторвого рычага—натискач екстракторвого важеля.

***Нажимать, нажать**—натискати, натиснути.

***Нажимной**—натискний; **Н.** гайка сальника—натискна мутра защільника.

Назад—назад; „**Назад** прикладом бей“—„Назад прикладом бий“.

Назвавие — назва, -ви.

***Наземный** — наземний.

Назначать, -ся, назначить — призначати, -ся, призвачити.

Назначение — призвачення; **Н.** в наряд—призначення в наряд; **Н.** на службу — призначення на службу; **Н.** обслуживающое — призначення обслужне; **Н.** оружия — вибір зброї; **Н.** полевое— призначення бойове; **Н.** целей — призначення цілі.

***Наименование**—назва, -ви; **Н.** частей — назва частин.

***Наискось** — навскіс, навскоси.

***Наибольший** — найбільший; **Н.** давление газов—найбільший тиск газів.

***Наивыгоднейший** —найвигідніший; **Н.** высота разрыва—найвигідніша висота розриву; **Н.** интервал разрыва — найвигідніший інтервал розриву.

***Наименьший прицел**—найменший мірник.

***Наказание**—кара, -ри; **Н.** отбывать — відбувати кару.

Наказывать, наказать —карати, покарати.

Накануне — напередодні.

***Накатник** — накочувач, -ча; накіт, -коту.

***Накидка брезентовая** — брезентовий плащ; в накидку—наопашки.

***Накладка** — накладка, накладання; **Н.** ствольная — цівкова накладка, -ки.

***Наклейка** (*действие*)—наліплювання.

***Наклон** — нахил, -лу, похил, -лу.

***Наклонение** — нахил.

*Наклонный — похилий.
*Наковальня — ковадло, -дла.
*Наколенник — наколінник, -ка.
*Наконечник — наконечник, -ка.
*Накопление — скупчування, скупчення.
Накапливать,-ся,накопить,-ся — скупчувати, -ся, скупчити, -ся.
*Накрест — навхрест.
*Налагать, наложить — накладати, накласти; Н. взыскание — накласти кару, покарати.
*Налево — ліворуч, наліво; „Налево" — „Ліворуч"; „Н. во взводную колонну" — „Ліворуч у чотову колону"; „Налево закройсь" — „Наліво закрийсь"; „Налево кругом" — „Ліворуч обернись"; „Налево равнись" — „Наліво рівняйсь".
*Налет — наскок, -ка; (*на металле*) — суга, -ги.
*Наливание — наливання.
*Наливной — наливний; Н. элемент — наливний елемент.
Наличие — наявність, -ности; (*о людях*) — присутність, -ности.
*Наличный — (*о людях*) присутній, (*о вещах*) наявний.
*Налобник — налобник, -ка.
*Налобный — налобний.
*Наложение печатей — накладання, накладення печаток, запечатування; Н. взыскания — накладання кари, карання.
*Налокотник — підлікітник, -ка.
*Намагничивать, намагнитить — магнетувати, намагнетувати.
*Наматывание — намотування, навивання.
*Наматывать, намотать — намотувати, намотати, навивати, навинути.
*Намерение — намір, -ру.
*Наметка — кушка, -ки.
*Наминка — наминання, намулювання; Н. (*металла*) — наминка; Н. ноги (*у коня*) — наминання ноги; (*у человека*) — намулювання.
*Наморданник, намордный ремень — нахрапник, -ка.
*Намотка — навитка, (*дейст.*) намотування, навивання.
*Нанесение — нанесення, позначення.
*Наносить, нанести — наносити, нанести, завдавати, завдати, позначати, позначити.
*Наносный — наносний; стрелковый окоп наносом — наносний стрілецький шанець.
*Нападение — напад, -ду; Н. химическое — хемічний напад.
*Наперсток — наперсток, -тка.
*Напильник — терпуг, -га; Н. бархатный — шліхувальний терпуг; Н. драчевой — терпуг драчовий; Н. квадратный — квадратовий терпуг; Н. личной — личкувальний терпуг; Н. круглый — круглий терпуг; Н. плоский — плескатий терпуг; Н. полукруглый — півкруглий терпуг; Н. трехгранный — тристінний терпуг.
*Наполнять, наполнить — наповнювати, наповнити.

*Напоминанне—вагад, -ду, нагадування.
*Напор—(*врага*) натиск, -ку, (*воды*) напір, -пору.
*Направленне — напрям, -му; Н. главное — головний напрям; „Н. на такой-то предмет" — „Напрям на такийось предмот"; „Н. оси канала ствола до выстрела" —„напрямок оси каналу цівки до пострілу"; „Н. по второму взводу" — „Напрям за другою чотою"; Н. по перпендикуляру —сторчовий напрям; Н. по створу — напрям за стулком; Н. понижения местности — напрям спаду місцевости; Н. через плечо—напрям через плече; Н. ската — напрям схилу.
*Направлять, направить—скоровувати, скерувати.
*Направляющий — напрямний; Н. выступ — напрямний виступ; Н. диск—напрямне кружало; Н. захват—напрямний зачіп; Н. муфточка — напрямна муфточка; Н. обойма — напрямна обіймиця; Н. планка — напрямна планка; Н. пластинка — напрямна платівка; Н. полозья люльки—напрямні полоей колиски; Н. ребра—напрямні ребра; Н. скоба — напрямна клямра; Н. стержень—напрямний прут; „Н., стой" — „Напрямний, стій"; Н. стойка — напрямний стояк; Н. часть — напрямна частина; Н. шпонка — напрямна плішка; Н. щека—напрямна щока.
*Направо — праворуч, направо; „Направо" — „Праворуч"; „Направо вакройсь" — „Направо закрийсь"; „Н. прикладом бей" — „Направо прикладом бий"; „Н. развернись"—„Праворуч розгорнись".
*Напрягать, напрячь—напружувати, напружити.
*Напряженне — напруга, -ги.
*Напряженность—напружоність, -ности; Н. огня — напруженість огню.
*Напряжнин—напряжник, -ка.
*Наращивание (*бортов*)—доточування.
*Нарез — наріз, -за; поля нарезов—поля нарізів.
*Нарезка — нарізування, різь, -зи; Н. винтовая—гвинтова різь.
*Нарезной — нарізний; Н. оружие—нарізна вброя; Н. сектор—нарізний сектор; Н. часть—нарізна частина.
Народный — народній; Н. бедствие — народнє лихо; Н. комиссар по военным и морским делам — народній комісар військових та морських справ.
*Наростание — наростання; Н. пороховых газов—наростання порохових газів.
*Наружный — зовнішній, зверхній, надвірний, околишній; Н. винт — зверхній гвинт; Н. диаметр — зовнішній поперечник; Н. дневальный — надвірний чергенець; Н. линия—зовнішня лінія; Н. под'емный винт — зовнішній підіймальний гвинт; Н. порядок—

зовнішній порядок; Н. пост — навтвірна стійка; Н. продольные гребни — вовнішні подовжні гребені; Н. фланг — зовнішній фланк; Н. часовой — надвірний стійковий; Н. часть — зовнішня частина.

*Нарушать, нарушить — порушувати, порушити.

*Нарушение — порушення.

*Нары — піл, полу.

*Нарывной — наривний; Н. вещество — нарвона речовина.

*Нарыльник — нарильник, -ка.

*Наряд — наряд, -ду; Н. гарнизонный — залоговий наряд; Н. дневной — денний наряд; Н. караульный — наряд у сторожу; Н. конвойный — наряд конвою; Н. на службу — наряд на службу; Н. рабочих — наряд робітників; Н. суточный — добовий наряд.

*Наряжать, нарядить — наряджати, нарядити.

*Насадка — пасадка, -ду.

*Насекать, насечь — нарізати, нарізати, карбувати, накарбувати.

Население — людність; разведка населения — розвідка людности.

*Населенный пункт — залюднений пункт.

*Насечка — заруб, -бу, карб, -бу, карбіж, карбування.

Насилие — насильство, -ва.

Насильственный — поневільний, ґвалтовний; Н. действие — поневільна дія.

*Насквозь — наскрізь.

*Наскакивать, наскочить — наскакувати, наскочити.

*Насос — смок, -ку.

*Наставление — порадник, -ив, напрапа, -пи; Н. по обозному делу — порадник валкової справи.

*Настаивать, настоять — обстоювати, обстояти.

*Настенная таблица — стінна таблиця.

*Настигать, настичь — наздоганяти, наздогнати.

*Настил — поміст, помосту.

*Настилка — мостіння.

*Настилочный — помостовий.

*Настильность — наземність, -ности.

*Настильный — наземний; Н. траектория — наземна траєкторія.

Настойчивость — невідступність, -пости, настійливість, -вости, упертість, -тости.

*Настраивать, настроить — настроювати, настроїти.

Настроение — настрій, -рою.

*Наступательный — нападний, наступний; Н бой — нападний бій; Н. действия — нападні дії; Н. марш — наступний рух.

*Наступать, наступить — наступати, наступити, нападати, напасти.

*Наступление — наступ, -пу; при Н. — підчас наступу.

*Насыпать, насыпать — насипати, насипати.

*Насыпной — насипний; Н. ход сообщения — насипний хід сполучення.

*Насыпь — насип, -пу; Н. земляная — земляний насип; Н. ва

дорого—насип па дорозі; высота Н-ни — висота насипу.

*Насыщенность — насиченість, -ности.

Нательная рубаха — сорочка, -ки.

*Натрий — натрій; Н. металлический — металевий натрій.

*Натуральный — природній, натуральний; Н. линия—натуральна лінія; Н. точка рельефа — природня точка рельєфу.

*Натягивать, натянуть — натягати, натягти; напинати, напнути.

*Натяжение — натяг, натягання; Н. возвратной пружины — натяг зворотної пружини.

*Натяжка — натягання, напинання.

*Натяжной — натяжний; Н. винт — натяжний гвинт.

*Наугольник—(*сверху*) паріжник, -ка; (*в середине*) кутієник, -ка; (*прибор*) косинець, -нця.

*Наугольный — паріжний, кутовий.

*Наушники (*мн.*) — навушники, -ків.

*Нафталин — нафталін, -ну.

*Находиться — бути, перебувати; Н. во взаимной огневой связи — бути у взаємному вогневому зв'язку.

*Находчивость — спритність, -ности.

*Нахождение — перебування; виначення.

*Нацеливать, -ся, нацелить, -ся — націляти, -ся, націлити, -ся.

Национальный—національний.

*Начало — початок, -тку; Н. координат — початок координат; Н. отсчета (*по масштабу*) — початок відлічування.

*Начальник — начальник, -ка; Н. войсковой — військовий начальник; Н. ветеринарной части — начальник ветеринарної частини; Н. военных сообщений — начальник військових сполучень; Н. гарнизона—начальник залоги; Н. дозора — начальник дозору; Н. караульный — начальник сторожі; Н. квартиры — начальник квартири; Н. команды—начальник команди; Н. лагерного сбора — начальник таборового збору; Н. непосредственный — безпосередній начальник; Н. низший — нижчий начальник; Н. оперативного отдела — начальник оперативного відділу; Н. орудия — начальник гармати; Н. особого отдела—начальник окремого відділу; Н. прямой—прямий начальник; Н. пулемета — начальник кулемету; Н. раз'езда — начальник роз'їзду; Н. санитарной части — начальник санітарної частини; Н. связи — начальник звязку; Н. снабжения—начальник постачання; Н. хлебопекарни — начальник пекарні; Н. хозяйственной части — начальник господарчої частини; Н. штаба—начальник штабу; „Н. такого-то караула, и караулы на постах благополучно".— „начальник та-

кої ось сторожі, у сторожі й на стійких усе гаразд".

*Начальный — початковий; Н. скорость — початкова швидкість; Н. стрельба — початкове стріляння; Н. обучение — початкове навчання; Н. точка — початкова точка.

*Начальствующий состав — начальницький склад, -ду.

*Начертание — нарис, -су; Н. окопа — нарис шанця.

Начет — нарахування, начислення.

*Начерчивать, начертить — нарисовувати, нарисувати.

*Начинать, начать — починати, почати; „Начинай, делай раз, делай два" — „Починай, роби раз, роби два".

*Начинять, начинить — начиняти, начинити.

*Нашатырь — сальм'як, -ку.

*Нашильник — нашильник, -ка.

*Нашильный — нашильниковий; Н. крюк — нашильниковий гак.

*Нащупывать, нащупать — намацувати, намацати.

Не, — не, ні; не по форме (*одетый*) — не за формою (*одягнений*).

*Небезопасный — небезпечний.

*Небеленый — небілений.

*Невидимый — невидний; Н. цель — невидна, закрита ціль.

Невнимательный — неуважний.

Невозможность — неможливість, -вости.

*Невооруженный — неозброєний; Н-ым глазом — голим оком.

*Невязка — нев'язка, -ки.

*Негодный — непридатний, негідний.

Неграмотный — неписьменний.

*Недействительный — подійсний.

Неделя — тиждень, -жня.

*Недеятельный — недіяльний, пасивний.

*Недолет — недоліт, -льоту.

Недоразумение — непорозуміння, -ння.

Недостаток — вади, -ди, недостача; -чі.

*Недостоверность — непевність, -ности.

*Недосягаемый — недосяжний.

*Недоуздок — подоуздок, -дка.

*Нежилое помещение — нежиле приміщення.

Независимость — незалежність, -вости.

Незаконный — незаконний; Н. причина — незаконна причина.

Незамедлительно — негайно.

*Незаметный, -но — непомітний, -но.

Незначительный — незначний.

Неизбежность — неминучість, -чости.

Неизвестность — невідомість, -мости.

*Неисполнение — невиконання.

*Неисправность — несправність, -ности.

*Нейзильберный — нейзильбер-

пий; Н. пружина—невзільберна пружина.

*Нейтрализовать — нейтралізувати.

*Нейтралитет—нейтралітет,-ту.

*Ненрученная нить — несукана нитка.

Немедленно — негайно.

*Ненастье — негода, -ди.

*Необоронительная постройка — необоронна будова.

*Необстреливаемый—необстрілюваний.

*Необходимость — потрібність, -ности.

*Неограниченный — необмежений.

*Неожиданность — песподіваність, -ности.

*Неоправдываемый—невиправдуваний.

*Неослабный — пильний, безвстанний.

*Неосновательный — безпідставний.

*Неотожженная проволока — невідпалений дріт (дроту).

*Неочередной дневальный — позапорядковий чорговець.

*Непересеченный — неперетятий; Н. местность—рівна місцевість.

*Неповиновение — неслухняність, -ности.

*Непогода — негода, -ди.

*Неподвижный — нерухомий; Н. коробка — нерухома коробка; Н. охранение—нерухоми охорони; Н. щит — нерухомий щит.

*Неподчинение— непідлеглість, -лости; неслухняність, -ности.

*Неподчиненность — непідлягання.

*Неполный — неповний; Н. витки — неповні звої; Н. ряд — неповний ряд; Н. число — неповне число.

*Непоражаемый—неуразливий; Н. (мертвое) пространство — неуразливий (мертвий) простір.

*Непосредственный — безпосередній; Н. начальник — безпосередній начальник; Н. охранение— безпосередня охорона; Н. связь— безпосередній зв'язок; Н. соприкосновение — безпосереднє стикання.

*Непредвиденный — непередбачений.

*Непредставление к... — неподання до...

Непредусмотренный — непередбачений.

*Непреодолимый — непереможний, непереборний.

*Непрерывность — неперервність, -ности, невпинність, -ности.

*Непрерывный—неперервний, невпинний.

Неприкосновенность — недоторканість, -ности.

Неприкосновенный — недоторканий.

Непринадлежащий — неналежний.

*Неприступный—неприступний.

*Неприятель — ворог, -га.

*Неприятельский — ворожий.
Непродолжительный — недовгий, короткий; в Н-ном времени — незабаром, невдовзі.
*Непроизвольный — невільний.
*Непромокаемый — водощільний, непромокальний.
*Непроницаемый — непроникливий.
*Непропитаный — непропоєний.
*Непросматриваемый — непрозірний.
*Непроходимый — непрохідний; Н. болото — непрохідне болото.
*Непрямая наводка — націлювання посереднє.
Нерадивый — недбайливий, недбалий.
*Неразводной — нерозвідний; Н. часть моста — нерозвідна частина мосту.
*Нераздельная (слитная) наводка — нероздільне націлювання.
*Неразорвавшийся — нерозірваний, що не розірвався; Н. снаряд — нерозірваний гарматень, що не розірвався.
*Нервюры (*ребра крыла*) — ребра.
*Неровность — нерівність, -ности; Н. местности — нерівність місцевости.
*Неряшливо (одетый) — неохайно (одягнений).
*Несамостоятельность — несамостійність, -ности.
Несвоевременный — несвоєчасний.
*Несгораемый — неспалений; Н. ящик — неспаленна скринька.
*Несоответствие — невідповідність, -ности.
Несправедливый — несправедливий.
*Нестроевой — немуштровий; Н. команда — немуштрова команда.
*Несъемный — нездіймaний; Н. ось — нездіймана вісь.
Неудовлетворение — незадоволення.
Неуклонно — неухильно.
*Неустойчивый — нестійкий.
*Неуязвимый — непразливий, неразпий.
*Нефть — нафта, -ти.
*Нефтяной — нафтовий; Н. сало — нафтове сало.
Нецелесообразно — недоцільно.
*Нечетный — непаристий.
*Неявка — неявка, -ки; неприбуття.
Неясность — неясність, -ности.
*Нивелир — нівелір, -ра.
*Нивелировать — нівелювати, рівняти.
*Нижний — нижній; Н. линия — нижня лінія; Н. окно — нижнє вікно; Н. пае — нижня гара; Н. спуск — нижній спуск.
*Низкий, низший — низький, нижчий; Н. разрыв — низький розрив; Н. должность — нижча посада; Н. начальник — нижчий начальник.
*Низменность — низькоділ, -долу.

*Ниппель — ніполь, -ля.
*Нисходящий — долільний; Н. ветвь траектории — долільна галузь траєкторії; Н. линия — долільна лінія.
*Нитрация — нітрація, -ції.
*Нитроглицерин — нітрогліцерин, -ну.
*Нитроклетчатка — нітроцолюльоза, -зи.
*Нить — нитка, -ки; Н. непокрученная — несукана нитка.
*Ничком — ниць.
*Ниша — ніша, -ші.
*Новобранец — новобранець, -нця.
*Нога — нога, -ги; Н-га (*стропильная*) — крокви́на.
*Нож — ніж, ножа; Н. сапожный — кни́п, -па; кни́пець, -пця.
*Ножевка — ножівка, -ки
*Ножка (*циркуля*) — ніжка, -ки.
*Ножницы — ножиці; Н. для резки проволоки — ножиці дроторізні.
*Ножны — піхви, піхов; „Штыки в ножны" — „Багнети в піхви".
*Номенклатура — номенклатура, -ри.
*Номер — число, -ла; нумер, -ра; Н. личный — особистий нумер; „По порядку номеров рассчитайсь" — „За чергою перелічись!"
*Нумератор — нумератор, -ра.
*Ноннус — ноній, -нію.
*Нора лисья — лисича нора, -ри.
*Норма — норма, -ми.
*Нормаль — нормаля, -лі.
*Нормальный — нормальний; Н. разрыв — нормальний розрив.
*Норовистый — норовистий.
*Нортоновский колодец — Нортонівський колодязь.
*Нос — ніс, носа.
*Носик — носик, -ка.
*Носилки — ноші, нош, (*похорон.*) — мари, мар; Н. вьючные — в'ючні ноші.
*Носильщик-санитар — носильник (-ка)-санітар (-ра).
*Носимый — ношений; Н. запас — ношений запас; Н. инструмент — ношений струмент.
*Носовой — носовий; Н. платок — хустка до носа; Н. часть — носова частина.
*Носок (*обуви*) — носок, ніска; Н. чугунный — чавунний носок.
*Ночлег — ночівля, -лі.
*Ночной — нічний; Н. бой — нічний бій; Н-е действия — нічні дії; Н. пост — нічна стійка.
Ночью — вночі.
Нравственный — моральний.
*Нулевой — нульовий; Н. вилка — нульовий між́ник; Н. линия прицеливания — нульова лінія націлювання; Н. установка уровня — нульова устава поземниці.
*Нумерация — нумерація, -ції.
Нутрец-жеребец — жеребець (-бця) - нутряк (-ка).
Ныряние — пірнання.

О

*Обаммуничиванке — зашорування.

*Обвал — завáл, -лу; обвáлення.

*Обваливать, -ся, обвалить, -ся — завáлювати, -ся, завалúти, -ся, обвáлювати, -ся, обвалúти, -ся.

*Обвод (*линией*)—обвéдення.

*Обволакивать, обволочь — обволікáти, обволоктú, заволікáти, заволоктú.

*Обвязочный материал — в'язáльний матеріял.

*Обвязочный угольник — ощепóвий кутнúк.

*Огибать, обогнуть—огинáти, обігнýти; оминáти, оминýти.

Обед — обíд, -ду.

*Обедочная закладка — заклáдини на обíд.

*Обеззараживать, обеззаразить — знезарáжувати, знезарáзити.

*Обезопасить — убозпечáти, убезпéчити.

*Обезоруживание — обеззбрóєння.

*Обезоружать, обезоружить — обеззбрóювати, обеззбрóїти.

*Оберегать, оберечь — обeрігáти, оберегтú.

*Обеспечение — забезпéчення; О. войск—забезпéчення вíйська.

*Обеспечивать, обеспечить — забезпéчувати, забезпéчити.

*Обеспечивающий — забезпечáльний.

*Обещание — обіцянка, -ки; О. торжественное — урочúста обіцянка.

*Обессиливать, обессилить — знесúлювати, знесúлити.

*Обжалование — оскáржування.

*Обжаловывать, обжаловать— оскáржувати, оскáржити.

*Обжим — óбтиск, -ку.

*Обжимать, обжать — обтискáти, обтúснути.

*Обзор — óгляд, -ду; О. круговой — кругoвúй óгляд.

*Обкапывать, обкопать — обкóпувати, обкопáти.

*Обкладывать, обложить — обкладáти, обклáсти.

*Обкручивание — обкрýчування.

*Обкуривание — обкýрювання.

*Облагать, обложить—обляráти, облягтú; обкладáти, обклáсти.

*Облако — хмáра, -ри; газовое О. — гáзова хмáра.

*Облачность — хмáрність, -ности.

*Облегченный — полéгшений; О. телефонный провод — полéгшений телефóнний прóвід; О. рысью — полéгшеною рúстю.

*Облический — скíсний; О. наблюдение — стéження скíсне; О. движение — півзворóтний рух, скíсний рух.

*Обложение — облóга, -ги.

*Обман — обмáна, -ни; О. зрения — обмáна зорова; О. про-

стой — проста обмава; **О.** сложный — складна обмани.

***Обмер** — обмір, -ру.

Обмораживать, обморозить — обморожувати, обморозити.

Обмороженный—обморожений.

***Обмотка** — обпитка, -ки.

***Обмундирование** — умундирування.

***Обнажать, обнажить** — оголяти, оголити.

***Обнаружение** — виявлення.

***Обнаруживать, обнаружить**— виявляти, виявити; викривати, викрити.

Обобщать, обобщить — узагальнювати, узагальнити.

Обобщение — узагальнення.

***Обод, ободок** — обід (обода), обідець, -дця.

***Ободовый** — ободовий; **О.** ремень — ободовий ремінь.

***Обоз** — валка, -ки; **О.** обывательский — обивательська валка; **О.** II-го разряда—валка другого розряду; **О.** I-го разряда—валка першого розряду.

***Обозначать, -ся** — обозначити, -ся, позначати, -ся, позначити, -ся.

***Обозно-вещевое довольствие** — валково-речове постачання.

***Обозный** — валковий.

***Обозревать, обозреть** —оглядати, оглянути, озирати, озирнути.

***Обойма** — обіймиця, -ці; **О.** для патронов — набійна обіймиця; **О.** направляющая — напрямна обіймиця; **О.** разрозная — розрізна обіймиці.

***Оболочка** — оболона, -ни.

***Оборона** — оборона, -ни; **О.** активная — активна оборона; при **О**-не — підчас оборони; **О.** противогазовая — протигазова оборона; **О.** противотанковая — протитанкова оборона.

***Оборонительный** — оборонний; **О.** бой — оборонний бій; **О.** действия — оборонні дії; **О.** зона — оборонна зона; **О.** полоса — оборонна смуга.

***Обороноспособность** —обороноздатність, -ности.

***Оборот**—оберт, -ту; (*голови*) поворот, -роту; (*речи*) зворот, -роту; **О.** колеса — оберт колоса.

***Оборудование**—устаткування; **О.** позиций — устаткування позицій.

***Оборудовать** — устаткувати.

Обосновывать, обосновать— обгрунтовувати, обгрунтувати.

***Обочина**—обочина, -ни (*шляху, греблі*).

***Обоюдный** — обопільний; **О.** удар — обопільний удар.

***Обработка** — обробка, -ки, оброблення.

Образец — зразок, -зка.

Образование—утворення; освіта, -ти.

***Образовывать, образовать** — утворювати, утворити; образуется облако газа — утворюється газова хмара.

***Образцовый** — зразковий, взірцевий.

***Обратный** —зворотний, задній;

О. засочка — зворо́тний за́черк; **О.** скат возвышенности — за́дній схил горо́вини.

Обратно — наза́д.

***Обращать, -ся, обратить, -ся** — звертати, -ся, звернути, -ся; **О.** в бегство противника — погнати ворога.

***Обращение** — пово́дження; **О.** грубое — гру́бе, брута́льне пово́дження; **О.** жестокое — жорсто́ке пово́дження; **О.** ласковое — ласка́ве пово́дження.

***Обрез** — край, -а́ю; (*берега*) — кант; **О.** дульца гильзы — край ду́лка гільзи.

***Обрезок** — врі́зок, -зка; окра́вок, -вка.

***Обрубок** — цу́пок, -пка.

***Обруч** — обру́ч, -ча́.

***Обрыв** — у́рвище, -ща.

***Обрывистый** — урви́стий.

***Обсадка** — обса́джування.

Обсеменение — за́сів, -ву, засівання.

***Обсервационный** — обсерваці́йний; **О.** линия — обсерваці́йна лінія.

***Обсечка** — (*действ.*) обсіка́ння, обру́бування; (*предм.*) — обсіка́ч, -ча́; **О.** стальная — стале́вий обсіка́ч.

***Обследование** — обслі́дування.

***Обслуживание** — обслуго́вування; **О.** санитарное — саніта́рне обслуго́вування.

***Обслуживать, обслужить** — обслуго́вувати, обслужи́ти.

***Обслуживающий** — обслужний; **О.** значение — обслу́жне призна́чення.

***Обстановка** — обста́ва, -ви, обста́вини, -вин; **О.** оперативная — операти́вні обста́вини.

***Обстрел** — о́бстріл, -лу; **О.** стесненный — обме́жений о́бстріл.

***Обстреливаемый** — обстрі́люваний; **О.** пространство — обстрі́люваний про́стір.

***Обстреливать, обстрелять** — обстрі́лювати, обстріля́ти.

Обсуждение — обгово́рення.

***Обсыпа́ть, -ся, обсы́пать, -ся** — обсипа́ти, -ся, обси́пати, -ся.

***Обтекать, обтечь** — обтіка́ти, обтекти́, обхо́дити, обійти́.

***Обтирание** — обтира́ння.

***Обтирать, обтереть** — обтира́ти, обте́рти.

***Обтюратор** — обтура́тор, -ра.

***Обтюрация** — обтура́ція, -ції.

***Обтюрировать** — обтурува́ти.

***Обтюрирующий** — обтураці́йний; **О.** кольцо — обтураці́йне кільце́.

Обувать, обуть — взува́ти, взу́ти.

Обутый — взу́тий.

Обувь — взуття́.

***Обух** — обу́х, -ха.

***Обучать, обучить** — навча́ти, навчи́ти, вивча́ти, ви́вчити.

***Обучение** — навча́ння, нау́ка, -ки; **О.** начальное — початко́ве навча́ння; **О.** совместное — спі́льне навча́ння.

***Обхват** — обхо́плювання, обхо́плення, обі́йми, обі́йм; в **О.** — в обі́йми.

*Обход—обхід, обходу; О. местности—обхід місцевости; О. участка — обхід дільниці; периметр О-да — перимотор обходу.

*Обходить, -ся, обойти, -сь — обминати, обходити, -ся, обійти, -ся, обминути.

*Обшивна — обшивка, -ки, обшивання.

*Обшлаг — вилога, -ги.

*Общевойсковой — загальновійськовий.

*Общежитие — бурса, -си.

*Общение—зносини, -син, спілкування; О. личное — особисті зносини.

Общественный — громадський; О. бедствие — громадське лихо.

*Общий — загальний, спільний; О. горизонталь—спільна поземина; О. порядок—загальний порядок; О. собрание — загальні збори; О. состязания—загальні змагання.

*Об'единенный — об'єднаний.

*Об'ездной—об'їзний; О. участок дороги — об'їзна дільниця шляху.

*Об'езжать, об'ехать — об'їжджати, об'їздити, об'їхати.

*Об'ект — об'єкт, -ту.

*Об'ектив — об'єктив, -ву.

*Об'ективный—об'єктивний; О. окошко — віконце об'єктиву.

*Об'ем — обсяг, -гу.

*Об'емистый — засадний, укладистий; О. фураж — засадний фураж.

*Об'яснительный — пояснювальний; О. записка—пояснювальна записка.

*Обывательский — обивательський; О. квартира — обивательська квартира.

*Обыкновенный — звичайний; О. взрыв — звичайний вибух; О. шаг — звичайний крок.

Обыскивать, обыскать — обшукувати, обшукати, трусити, потрусити.

Обычный — звичайний, вичний; О. положение — звичайне становище, звичайний стан.

*Обязанность —обов'язок, -зку; О. служебная—службовий обов'язок.

Обязательный — обов'язковий.

*Овал — овал, -лу.

*Овальный — овальний.

Овес — овес (вівса).

*Овладевать, овладеть—опановувати, опанувати, здобувати, здобути,

*Овраг — яр, яру.

*Овсяный — вівсяний, на овес.

Оглашение — оголошення.

*Оглобля — голобля, -лі.

*Огневой — вогневий; О. вал— вогневий вал; О. группа—вогнева група; О. завеса — вогнева заслона; О. задача—вогнове завдання; О. мешок — вогневий мішок; О. позиция — вогнева позиція; О. положение—вогневий стан; О. преграда — вогнева перепона; О. рубеж — вогневий рубіж; О. связь—вогновий вияв; О. сред-

ства—вогневі засоби; О. точка — вогнена точка.

***Огнемет** — вогнемéт, -ту; О. ранцевый — ранцевий вогнемéт.

***Огнеметание** — вогнеметáння.

***Огнеметный** — вогнемéтний; О. фугас — вогнемéтна фугáса.

***Огнеприпасы** — вогнеприпáси, -сів; расход О. — витрата вогнеприпáсів; пополнение О. — попóвнення вогнеприпáсів.

***Огнесклад** — вогнесклáд, -ду.

***Огнестрельный** — вогнепáльний, стрíльний; О. оружие—вогнепáльна збрóя; О. припасы—вогнепáльні припáси; О. рана — стрíльна рáна.

***Огнеупорный** — вогнетривкий.

***Огниво** — кресáло, -ла.

***Оголовье** — наголóвач, -ча; О. мундштучное — байрáчний наголóвач.

***Оголять, оголить** — оголяти, оголити.

***Огонь**—вогóнь, вогню; „Огонь" —„Вогóнь"; О. автоматический—автоматичний вогóнь; О. артиллерийский — гармáтний вогóнь; О. беглый — перебíжний вогóнь; О. ближний — близький вогóнь; О. вести—стріляти; вид огня — рід огню; О. групповой—груповий вогóнь; О. дальний — далéкий вогóнь; О. действительный—дíйсний вогóнь; О. заградительный—заслóнний вогóнь; О. комбинированный—комбінóваний вогóнь; О. косоприцельный — навскíсний вогóнь; линия О. — лíнія вогню; меткий О. — влýчний вогóнь; меткость О. — влýчність вогню; напряженность О.—напрýженість вогню; О. навесный — звислий вогóнь; О. непрерывный—безупинний вогóнь; О. одиночный — вогóнь поодинчий; О. перекидной —перекидний вогóнь; О. перекрестный — перехрéсний вогóнь; О. с рассеиванием — вогóнь із рóзсівом; О. редкий — рíдкий вогóнь; ведение О.—провáджевня вогню; возобновление О.—віднóвлення вогню; открытие О.—розпочинáння вогню; перенос О. — перенéсення вогню; порорыв О. — перервáння вогню; прекращение О. — припинення вогню; развить огонь — зміцнити вогóнь; О. скачками вперед—вогóнь скóками наперéд; разделение О. — поділ вогню; распределение огня—розпóділ вогню; сосредоточение огня—зосерéдження вогню; управление О-нем — керувáння вогнéм; О. фланговый — флáнковий вогóнь; О. фронтальный — фронтáльний вогóнь.

Огород — горóд, -да.

***Ограда, ограждение** — огорóжа, -жі, забезпéчення.

***Ограждать, оградить** — огорóджувати, огородити, забезпéчувати, забезпéчити.

***Ограничение** — обмéження.

***Ограничивать, ограничить** — обмéжувати, обмéжити.

***Ограничитель**—обмéжник, -ка.

***Одевать, одеть** — одягáти

одягти́; „Одевать сбрую“ — „зашо́рувати“.

Одотый — (о) одя́гповий; по во формо **О.**—ло за формою одя́гпепий; неряшливо **О.** — неоха́йво одя́гнелий.

*__Одежда__ — о́дяг, -гу; **О.** верхняя — ве́рхній о́дяг; **О.** защитпая—захиевни́й о́дяг; **О.** окопа — о́дяг ша́пця; **О.** откосов — о́дяг свохо́вин; **О.** постовая — стійко́вий о́дяг; форма **О.**—фо́рма о́дягу.

Одеяло — ко́вдра, -ри.

Один — оди́п, сам; „Одна очередь (две очереди), беглый огонь“ — „Одна́ черга́ (дві черги́), перебі́жний вого́вь“; „Одними руками коли“ — „Сами́ми рука́ми коли́“.

*__Одиночка__ — одипе́ць, -нця́.

*__Одиночный__ — поодино́чний, поодино́кий, само́тний, окре́мий; **О.** камора — окре́ма ка́мера; **О.** огонь — поодино́чий ого́нь; **О.** пост — поодино́ча сті́йка; **О.** ученио—впра́ви одинце́м; **О.** цель—поодино́ча ціль; „О-ми заряжай“— „Поодино́кими заряджа́й“; „О-ными начинай“ — „Поодино́кими починай“.

*__Однoконный__ — одноко́нний.

*__Одноместный__ — одномісце́вий.

Однообразие—одноманітність, -ности; **О.** наводки — одноманітність націлювання.

Однообразный — одноманітний.

*__Однопроводный__ — однопровідний.

*__Односкатный__ —односхи́льний.

*__Однотонкость__ — однотонність, -пости.

*__Одноцветный__ — однобарвний.

Одышка — дихави́ця, -ці.

*__Оживальная форма__—ожова́льна фо́рма.

Ожидание — очі́кування.

*__Ожог__—о́пік,-ку; (*водою*) о́пар, -ру.

*__Озеро__ — о́зеро, -ра.

Ознакамливать, ознакомить— ознайо́млювати, ознайо́мити.

Ознаменование — знак, -ку, озна́ка, -ки; в **О.** — на озна́ку, на па́м'ятку.

*__Озокерит__—озокери́т, -ту, віск земляви́й.

Оказывать, -ся, оказать, -ся — виявля́ти, -ся, ви́явити, -ся; **О.** помощь — допомага́ти, допомогти́.

*__Окапывание__ — око́пування.

*__Окапывать, -ся, окопать, -ся__— обко́пувати, -ся, обкопа́ти, -ся.

*__Окисление__ — оки́слення.

*__Окись__ — за́кис, -су; **О.** железа—залі́зний за́кис; **О.** углерода — одноза́кис вуглецю́.

Оклюзия—оклю́зія, -зії; **О.** газов — оклю́зія га́зів.

Оклад — платня́, -ні́.

*__Окно__ — вікно́, -на́; **О.** верхнее—ве́рхпе вікно́; **О.** для выхода газов — вікно́ для ви́ходу га́зів; **О.** нижнее — ни́жне вікно́; **О.** продолговатое — довга́сте вікно́; **О.** слуховое — дахо́ве вікно́.

*__Окованный__ — оку́тий; **О.** железом — оку́тий залі́зом.

*Оковка — (*действие*) обковування, (*вещь*) оківець,-вця.
*Оковывать, оковать — обковувати, обкувати.
*Околица — околиця, -ці.
*Околодок — лікарський пункт.
*Оконечность — кінець, кінця, край, -аю; (*человека*) кінцівка.
Оконечности — руки (рук) й ноги (ніг).
*Оконечный — кінцевий.
*Оконный — віконний; О. косяк—лутка, -ки; О. рама — віконна варцаба; О. стекло—шибка, -ки; О. форточка — кватирка, -ки.
*Окоп — шанець, -нця; О. безбрустверный — безбрустверовий шанець; О. гнездный—гніздовий шанець; О. для стрельбы лежа—шанець для стріляння навлежачки; О. для стрельбы с колена — шанець для стріляння з коліна; О. для стрельбы стоя — шанець для стріляння навстоячки; О. запасный—запасний шанець; О. из снега—шанець зі снігу; О. кинжальный—кинджальний шанець; О. ложный—фальшивий шанець; О. отдельный—окремий шанець; О. пулеметный—кулеметний шанець; О. стрелковый — стрілецький шанець; О. в плане змейкою — шанець у плані змійкою; О. ячеечный—гніздовий шанець; начертание О-па—нарис шанця.
*Окошко — вікно, -на; О. объективное — віконце об'єктива.
*Окраина — край, -аю, кінець, -нця; О. селения — кінець села.
*Окраска — забарвлення, фарбування, пофарбування; О. подражательная —наслідоване фарбування, барвлення; О. предмета—барва предмета, пофарбування предмета.
*Окрашивание — забарвлення, фарбування; О. защитное—захисне забарвлення.
Округ — округа, -ги.
*Окружать, окружить — оточувати, оточити.
*Окружение — оточення.
*Октябрьский — жовтневий; О. революция—Жовтнева революція, -ції.
*Окуляр — окуляр, -ра.
*Окулярный — окулярний; О. (глазная) трубка—окулярна трубка.
*Окутывание—обгортання, оповивання; О. газами—оповивання газами.
*Олово — цина, -ни.
*Ольдгамовское соединение—Ольдгамова злука.
*Омеднение — оміднення.
*Оползывать, оползти—осуватися, осунутися.
*Опасность — небезпека, -ки.
Опасный — небезпечний.
*Опахало — віяло, -ла.
*Оперативный — оперативний; О. задание—оперативне завдання; О. обстановка — оперативні обставини; О. приказ — оперативний наказ.
*Операция — операція, -ції.

***Опилин**—(*древесные*) ти́рса, си; **О.** (*металлич.*)—ошу́рка, -ки.

***Опираться, опереться**—опира́тися, опе́ртися, спира́тися, спе́ртися.

***Описание**—о́пис, -су; **О.** устное—у́сний о́пис.

***Опись**—о́пис, -су, ре́єстер, -тра; **О.** краткая лошадям—коро́ткий ре́єстер ко́ней; **О.** оружия—ре́єстер збро́ї.

***Оплетна**—о́плітка, -ки.

Оповещать, оповестить—оповіща́ти, оповісти́ти, сповіща́ти, сповісти́ти.

***Опознавательный**—прикме́тний; **О.** знак—прикме́тний знак.

***Опознавать, опознать**—розпізнава́ти, розпізна́ти.

***Опознание**—розпізна́ння.

***Оползание**—осува́ння.

***Опора**—опо́ра, -ри; **О.** моста—опо́ра мо́сту.

***Опорный**—опо́рний; **О.** втулка—опо́рний уту́лок; **О.** плоскость—опо́рна пло́ща; **О.** пункт—опо́рний пункт; **О.** стакан—опо́рний циліндер.

***Опорожнять, опорожнить**—спорожня́ти, спорожни́ти.

***Опорожненный**—споро́жнений.

***Оправа**—опра́ва, -ви; **О.** поперечного уровня—опра́ва попере́чної позе́мниці.

***Оправка**—опра́влення, о́правка.

***Оправлять, -ся, оправить, -ся**—оправля́ти, -ся, опра́вити, -ся; (*выздороветь*)—ви́чуняти; „Оправиться"—„Спочи́нь".

***Опрашивать, опросить**—допи́тувати, допита́ти.

***Определение**—ви́значення; **О.** положения точки—ви́значення поло́ження то́чок; **О.** превышения точек—ви́значення переви́щення то́чок; **О.** расстояния—ви́значення відда́лення; **О.** точки стояния—ви́значення то́чки стоя́ння.

***Определенный**—пе́вний, ви́значений.

***Определять, -ся, определить, -ся**—визнача́ти, -ся, ви́значити, -ся, признача́ти, -ся, призна́чити, -ся, прису́джувати, присуди́ти.

***Опрокидывание**—перекида́ння, переверта́ння.

***Опрокидывать, опрокинуть**—перекида́ти, переки́нути, переверта́ти, переверну́ти.

***Опрос**—о́пит, -ту, опи́тування.

***Оптический**—опти́чний; **О.** обман—опти́чна обма́на; **О.** прицел—опти́чний мірни́к; **О.** связь—опти́чний зв'язо́к.

***Опускание**—спуска́ння.

***Опускать, опустить**—спуска́ти, спусти́ти.

***Опускной**—спускни́й.

***Опушка**—(*одежды*) обля́мівка, -ки; (*леса*)—узлі́сся.

***Опытный**—досві́дчений, спро́бний.

***Оранжевый**—жовтогаря́чий.

***Орган**—о́рган, -на.

Организатор — організа́тор, -ра, упоря́дник, -ка.

Организационно - распределительный отдел — організаційно-розподільний відділ.

Организационный — організаційний.

***Организация**—організа́ція, -ції; (*чего*) улаштува́ння; **О.** с'емки — організа́ція здійма́ння.

Организованность — організо́ваність, -ности.

***Орден** — о́рден, -на; **О.** Красного Знамени—Орден Черво́ного Пра́пору; **О.** Трудового Знамени— Орден Трудово́го Пра́пору.

***Ордер** — о́рдер, -ра.

***Ординарец**—ордина́рець, -рця; **О.** личный — особи́стий ордина́рець.

***Ординарный** — ордина́рний, звича́йний.

***Ордината** — ордина́та, -ти.

***Ориентир** — орієнти́р, -ра; **О.** буссоль — орієнти́р бусо́ля.

***Ориентирование** —орієнтува́ння.

***Ориентировать, -ся** — орієнтува́ти, -ся.

***Ориентировочный** — орієнтаційний; **О.** направление — орієнтаційний на́прям; **О.** предмет — орієнтаційний пре́дмет.

***Оркестр** — орке́стра, -ри.

***Ортоскоп** — ортоско́п, -па

***Орудие** — гарма́та, -ти; знаря́ддя; **О.** с затвором — гарма́та із замко́м; **О.** сопровождения — супровідна́ гарма́та.

***Орудийный** — гарма́тний; **О.** запряжка—гарма́тний за́пряг; **О.** начальник — нача́льник гарма́ти; **О.** расчет — обслу́га гарма́ти; **О.** учение — гарма́тне навча́ння.

***Оружейник** — зброя́р, -ра́.

***Оружейный** — збройови́й; **О.** каптенармус — збройови́й каптена́рмус; **О.** мастерская—зброя́рня; **О.** склад — збройни́ця.

***Оружие**—збро́я, -рої; **О.** гладкоствольное—гладкоцівкова збро́я; **О.** заручное—запасна́ збро́я; **О.** заряженное—заря́джена збро́я; **О.** колющее—коло́льна збро́я; **О.** магазинное — магазино́ва збро́я; **О.** нарезное—нарізна́ збро́я; **О.** огнестрельное—вогнепа́льна збро́я; **О.** рубящее — руба́льна збро́я; **О.** холодное — січна́ збро́я; Оружием владение—ору́дування збро́єю.

***Осада** — обло́га, -ги.

***Осадка** — осіда́ння.

***Осадный** — обло́жний; **О.** положение—стан обло́ги.

***Осадок** — (*атмосф.*) о́пад, -ду; (*гуща*) о́сад, -ду, гу́ща, -щі.

***Осаждать, осадить** — облягати, облягти́, обступа́ти, обступи́ти, (*химич.*) оса́джувати, осади́ти.

***Осажденный**—обло́жений; обложе́нець, -нця.

***Осаживать, осадить** (*опускать*) — оса́джувати, осади́ти; (*коня*)—збива́ти, зби́ти.

Осведомленность — поінформо́ваність, -ности.

***Освежение** — відсвіження; **О.** воздуха — провітрювання.

***Осветительный**—освітлювальний; **О.** прибор—освітлювальний прилад; **О.** ракета—освітлювальна ракета.

***Освещать, осветить** — освітлювати, освітлити.

***Освещение** — освітлення.

Освидетельствование—огляд, -ду.

Освобождать, -ся, освободить, -ся—звільняти, -ся, звільнити, -ся.

Освобождение — звільнення; **О.** досрочное—дотермінове звільнення; **О.** от наряда—звільнення від наряду.

***Осевой** — осьовий; **О.** наконечник — осьовий наконечник, -ка; **О.** подшипник — осьова вальниця.

***Оседатель** — осідник, -ка.

***Оседающий**—осідний; **О.** приспособление — осідний пристрій; **О.** цилиндр — осідний циліндр; **О.** часть — осідна частина.

***Оседлывать, оседлать** — сідлати, осідлати.

***Оселок** — брусок, -ска.

***Осечка** — осічка, -ки.

***Осколок** — скалка, -ки.

***Осколочный** — скалковий.

***Ослабление** — ослаба, -би.

***Ослаблять, ослабить**—послабляти, послабити; (*поводья*) попускати, попустити; **О**-ить влияние — зменшити вплив.

Ослепление — осліплення.

Ослеплять, ослепить — осліпляти, осліпити, засліплювати, засліпити.

***Ослушание** — непослух, -ху.

Осматривать, осмотреть — оглядати, оглянути.

***Осмолка** — обсмолювання, обсмолення.

***Осмотр** — огляд, -ду; **О.** инспекторский—інспекційний огляд; **О.** медицинский—медичний огляд.

Осмотрительно — обачно.

***Оснастка**—оснащування, оснащення.

***Основа** — основа, -ви; **О.** сетчатая—сітчаста основа; **О.** сплошная—суцільна основа.

***Основание** — підстава, -ви; основа, -ви; **О.** деревянное—дерев'яна основа; **О** деятельное — активна основа; **О.** недеятельное—пасивна основа; **О.** масштаба — основа мірила; **О.** мушки—основа мушки; **О.** прицела — основа мірника; **О.** ската — спід схилу; **О.** уровня — основа поземниці.

Основательность — ґрунтовність, -ности.

Основательный — ґрунтовний.

***Основной** — основний, головний, провідний; **О.** горизонталь—основна поземниця; **О.** доска—основна дошка; **О.** заряд — основний заряд; **О.** мысль — провідна думка; **О.** орудие—основна гармата; **О.** стойка—основна постава; **О.** точка — основна точка.

Особый — (*отдельный*) окремий, (*особенный*) особ-

ливий; О. отдел — окремий відділ.

Остаааться, остаться — залишатися, залишитися, лишатися, лишитися.

Оставлять, оставить — лишати, лишити, залишати, залишити, кидати, покинути.

***Остакавливать, -ся, остаковить, -ся**—зупиняти, -ся, вупинити, -ся, спиняти, -ся, спинити, -ся.

***Остакавлкааающий** — вупинний; **О.** удар — зупинний удар; **О.** укол — зупинний укол.

***Остаковиа** — вупинка, -ки.

***Остов** — спасть, -ти, кістяк, -ка; **О.** венчвтый — вінчаств спасть; **О.** станка — спасть ствнка; **О.** стойчатый — сторчова саасть; **О.** тревоги — спасть-триніжка.

Осторожность — обережність, -ности.

***Острие** — вістря; (*иглы*) жало, -ла; (*ножа*)— лево; (*прерывателя*) — шпеник, -ка.

***Остров** — острів, -рова.

***Острогубцы** — гострогубці.

***Остроиоиечный**—гострий; (*гора*) стрімчастий; **О.** пуля — гостра куля.

***Остряк** — гострян, -ка.

***Осушительиый** — висушний; **О.** канава — висушнв канава.

Осуществлять, осущестаить— здійснювати, здійснити; справджувати, справдити.

Осыпать, -ся, осыпать, -ся— обсипати, -ся, обсипати, -ся.

***Ось** — вісь; **О.** абсцисс — вісь абсцис; **О.** барабаа — вісь барабана; **О.** боовая — бойна вісь; **О.** ведущвя — тягова вісь; **О.** вращения рычага — вісь обертання важеля; **О.** выбрасывателя —вісь викидача; **О.** дифференцнала — вісь диференціялу; **О.** дороги — вісь шляху; **О.** канала ствола — вісь каналу цівки; **О.** курка — вісь курка; **О.** нес'емная — неві́дімана вісь; **О.** овала — вісь овалу; **О.** ординат— вісь ординат; **О.** походивя — похідна вісь; **О.** приемника — вісь приймача; **О.** рассоивания — вісь розсіау; **О.** рукоятки —вісь ручки; **О.** связи — вісь звязку.

***Отапливать, -ся, отопить, -ся** — огрівати, -ся, огріти, -ся.

***Отбив** — відбивання; **О.** круговой — колове відбивання; **О.** уступающий — підступне відбивання.

***Отбивать, -ся, отбить, -ся**— відбивати, -ся, відбити, -ся; „**От**бей пиорх" — „Відбий догори"; „**Отбей** налево" — „Відбий ввліво"; „**Отбей** направо" — „Відбий направо"; „**Отбить** ответ" — „Відбити відповідь".

***Отбитке** — відбиття; **О.** атаки — відбиття атаки.

***Отблеси** — відблиск, -ку.

***Отбой** — відбій, -бою.

***Отборный** — добірний; **О.** боец — добірний боєць.

Отбрасывать, -ся, отбросить, -ся—від(од)кидати, -ся, від(од)-

кинути, -ся; від(од)бивати, -ся, від(од)бити, -ся.

*Отбывать, отбыть — відбувати, відбути; О. наказание — відбувати, відбути кару.

*Отбытие—відбування, відбуття.

*Отверстие — отвір, -вору; О. выпускное — випускний отвір; О. для оси курка — отвір для осі курка; О. для походной оси — отвір похідної осі; О. газовое — газовий отвір; О. запальное — запальний отвір; О. круглое — круглий отвір; О. навинтованное — нагвинтований отвір; О. наливное — наливний отвір; О. пароотводное — пароввідвідний отвір.

*Отвертка — розшрубник, -ка.

*Отвертывать, отвертеть — відкручувати, відкрутити, відвертати, відвернути.

*Отвес — висок, -ска.

*Отвесно—прямовисно, стрімко.

*Отвесный—стрімкий, стівуватий, сторчовий; О. берег — стрімкий беріг; О. положение прибора — сторчове положення приладу.

*Ответ — відповідь, -ди; О. сложный — складна відповідь.

*Ответный— зворотний; О. атака — зворотна атака.

Ответственность — відповідальність, -ности.

Ответственный— відповідальний; О. организатор — відповідальний організатор; О. секретарь — відповідальний секретар.

*Ответчик—відповідальник, -ка.

Отвечать, ответить — відповідати, відповісти.

*Отвинчивать, отвинтить—відгвинчувати, відгвинтити.

*Отвлекать, отвлечь— відвертати, відвернути; відтягати, відтягти.

*Отвод — відвід, -воду, відводження, відведення; О. воды — відведення води; О. квартир — відведення приміщень; О. круговой — колове відведення; О. простой — просте відведення; О. тока — відведення струму; О. ударом — відведення ударом.

*Отводить, отвести — відводити, відвести; відвертати, відвернути.

*Отводка — відвідник, -ка.

Отворять, отворить — відчиняти, відчинити.

*Отвращение — відвертання; О. побега — запобігання втечі.

*Отвязывать, -ся, отвязать, -ся (*о лошади*) — (од)відв'язувати, -ся, (од)відв'язати, -ся.

*Отгибать, отогнуть — відгинати, відігнути.

*Отдавать, отдать — (од)віддавати, (од)віддати; О. приказание — дати наказ, наказати.

*Отдаление — віддалення; віддаль, -ли.

*Отдача (*орудия*) — відбій, -бою.

Отдел — відділ, -лу; розділ, -лу.

*Отделение — (*войск. соедин.*) рій, рою; відділ, -лу;

(*действ.*) — відділення; „О. ко мне" — „Рій до мене".

***Отделенный** — ройовий; О. окоп — шанець на рій.

***Отделка** — обробблення, обробблювання.

Отдельно — окремо.

***Отдельный** — окремий; (*единичный*) поодинокий; О. боец — окремий боєць; О. кавалерийская бригада — окрема кінна бригада; О. караул — окрема сторожа; О. часть — окрема частина; О. эскадрон — окрема кінна сотня.

***Отделять, отделить** — відокремлювати, відокремити, відділяти, відділити.

***Отдушина** — продух, -ху.

***Отдых** — відпочинок, -нку.

Отдыхающий — що відпочиває; О. часть — частина на відпочинку.

***Отек** — пухлина, -ни, (*ноги*) набреск.

***Отжимать, отжать** (*отталкивать*) — відтискати, відтиснути.

***Отзыв** — (*воен.*) відклик, -ку; думка, -ки.

***Отказ** — відмова, -ви; до О. — до відмови.

***Откат** — відкочування; відкот, -ту.

***Откатывать, откатить** — відкочувати, відкотити.

***Откачивать, откачать** (*насосом*) — відсмоковувати, відсмокувати.

***Откидной** — відкидний; О. борт — відкидний облавок; О. сошник — відкидний леміш; О. щит — відкидний щит.

***Откидывание** — відкидання.

***Откладывать, отложить** — відкладати, відкласти.

***Отклонение** — відхил, відхилення; О. вероятное (срединное) — імовірний (середній) відхил; О. пули — відхил кулі.

***Отклонять, отклонить** — відхиляти, відхилити, відвертати, відвернути.

***Откомандировывать, откомандировать** — відряджати, відрядити.

***Откос** — спохвина, -ни; О. естественный — властива спохвина; О. крутой — крута спохвина.

***Откосный** — спохвинний; скісний; Откосный ремень — скісний ремінь.

***Откручивать, открутить** — відкручувати, відкрутити.

***Открывать, открыть** — відкривати, відкрити; відчиняти, відчинити; викривати, викрити.

***Открытие** — відкриття, викриття; О. огня — розпочинання вогню.

***Открытый** — відкритий; О. бой — відкритий бій; О. бойница — відкрита бійниця; О. местность — місцевість чиста, місцевість відкрита; О. позиция — відкрита позиція, -ції.

Отлагательство — (од)відкладення.

Отличаться, отличиться—(од)відрізня́тися, (од)відрізни́тися; (од)відзнача́тися, (од)відзна́читися.

Отличие — відміна, -ни; відзна́ка, -ки.

***Отличительный** — відмітний, відмі́нний; О. знак — відмітний знак, -ку́.

***Отличный** — видатний; дуже га́рний, відмі́нний; О. стрелок — видатний стріле́ць, -льця́; О. стрельба — видатне стріля́ння.

***Отлогий** — поло́жистий; О. траектория — поло́жиста траєкто́рія, -рії.

***Отлогость**—поло́жистість, -тости; О. траектории — поло́жистість траєкто́рії.

***Отложение**—по́клад, -ду; відкладання.

Отлучаться, отлучиться—(од)відлуча́тися, (од)відлучи́тися.

Отлучившийся — що відлучи́вся.

***Отлучка** — відлу́ка; О. самовольная — самові́льна відлу́ка.

***Отмель** — обмі́лина, -ни.

Отмена — скасува́ння.

Отменять, отменить — касува́ти, скасовувати, скасува́ти.

***Отмеривание** — (од)відмі́рювання.

***Отметка** — зазна́ка, -ки; по́значка, -ки; О. высот — по́значка висо́т; по отметкам — за вазна́ками.

***Отметчик** — зазна́чник, -ка.

***Отмечание** — зазнача́ння, зазна́чування; О. орудия — зазвача́ння гарма́ти.

Отмечать, отметить — зазнача́ти, зазна́чити.

***Отмостка** — вимо́щення.

Отмостить — (*досками*) вимостити, ви́стелити; (*камнем*)—ви́брукувати.

***Отмывка** — відмива́ння; відмивка.

***Отмыкать, отомкнуть** — відмика́ти, відімкну́ти; О. штык — здійма́ти, зняти багне́та.

***Относительный** — відно́сний; О. длина тела орудия — відно́сна довжина́ ті́ла гарма́ти; О. заряд — відно́сний заря́д; О. командование высот — відно́сне кома́ндування висо́т.

***Отношение** — відно́шення; (*канц.*) завідо́млення.

***Отогнутый** — віді́гнутий.

***Отодвигать, отодвинуть** — відсува́ти, відсу́нути.

***Отожженный** — відпалений; О. проволока — відпа́лений дріт.

***Отопление** — о́грів, огріва́ння; О. паровое — о́грів паровий.

Оторванность — відірваність, -ности.

Оторг — (*скор.*) відо́рг, -га.

***Отпор** — ві́дсіч, -чи.

***Отправление** — виряджа́ння, ви́рядження; виконання; О. команд — виряджання команд; О. обязанностей—виконання обо́в'язків; О. поезда — виряджа́ння по́їзда, ви́рушення поїзда.

*Отправлять, отправить — вирядж́ати, вир́ядити.

*Отпрягать, отпречь — випрягати, випрягти; „Отпрягай" — „Випрягай".

*Отпрягание — випрягання.

*Отпуск — відпустка, -ки; О. бессрочный — безтермінова відпустка; О. кратковременный — короткочасна відпустка; О. по болезни — відпустка через хворість; О. продолжительный — довгочасна відпустка.

*Отпускной — відпускний; О. билет — відпускний білет.

*Отравленный — отруєний, затруєний.

*Отравлять, отравить — отруювати, отруїти, затруювати, затруїти.

*Отравляющий — труйний; О. вещество — труйна речовина.

*Отражатель — відбивач, -ча; „Отражатель больше (меньше)—00" — „Відбивач більш (менш)—00".

*Отражательный — відбивний; О. выступ — відбивний виступ.

*Отражать, отразить (*врага, свет*) — відбивати, відбити.

*Отражение — відбивання; відбиток, -тка; О. атаки — відбивання атаки.

*Отрасль — галузь, -зи.

*Отрезок — відтинок, -нка.

*Отрешать, отрешить — усувати, усунути; О. от должности — усувати з посади.

*Отрицательный — негативний; від'ємний.

*Отрог — відпога, -ги.

*Отросток — наросток, -тка.

*Отрывка — копання; відкопування; О. окопа — копання шанця.

*Отряд — загін, -гону; підділ, -лу; О. автомобильный — автомобільний загін; О. банно-прачечно-дезинфекционный — лазне-пральнo-дезинфекційний відділ; О. боковой — боковий загін; О. воздухоплавательный — повітроплавний загін; О. головной — головний загін; О. десантный — десантний загін; О. перевязочный — перев'язувальний відділ; О. сторожевой — сторожовий загін; О. строевой — муштровий загін; О. эвакуационный — евакуаційний відділ; О. эпидемический — епідемічний відділ.

*Отсек — відруб, -бу.

*Отсекающий зуб — зуб-відруб.

*Отсечка-отражатель — відруб-відбивач.

*Отсечный — відрубний; О. позиция — відрубна позиція, -ції.

Отсрочка — відрочення.

*„Отставить" — „Верни".

Отставший — відсталий.

*Отстаивать, отстоять — (од)відстоювати, (од)відстояти.

*Отстегивать, отстегнуть — (од)відстібати, (од)відстебнути.

Отстраивать, отстранить — усовувати, усунути.

*Отступательный — відступ-

вий; О. бой — відступний бій; О. марш — відступний рух.

*Отступать, отступить — відступати, відступити, відходити, відійти.

*Отступление — відступ, -пу.

Отсутствие — відсутність, -ности.

Отсутствовать — бути відсутнім.

Отсутствующий — відсутній.

*Отсчет — відлік, -ку, відлічення, відлічування.

*Отсыровать, отсыроть—звогчуватися, вогчитися.

*Отсырелый — відвоглий.

*Отталкивание — відштовхування.

*Отталкивать, оттолкнуть — відштовхувати, відштовхнути.

*Оттенять, оттенить — (од)відтіняти, (од)відтінити.

*Оттенение — відтінювання.

*Оттенок — відтінок, -нка.

*Оттеснять, оттеснить — підтісняти, підтіснити; відкидати, відкинути.

*Оттиск — відбиток, -тка.

*Оттягивать, оттянуть — (од)відтягати, (од)відтягнути.

*Оттяжка — отоса, -си; підтягання; О. с зацепом — отоса в зачепою.

*Отход — відхід, -ходу.

*Отходить, отойти — відходити, підійти.

*Отхожее место—відходок,-дку.

*Отчаливать, отчалить — підчалювати, відчалити.

*Отчет — звіт, -ту, справоздання.

Отчетливость — виразність, -ности.

*Отчетность — звітність, -ности.

*Отчетный — звітний; О. карточка — звітна картка.

*От'езд — від'їзд, -ду; О. ближний — близький від'їзд; О. дальний — далекий від'їзд.

*Охват — охоплення.

*Охватывающее движение — охоплювальний рух.

*Охватывать, охватить—охоплювати, охопити.

*Охлаждающий — охолодний.

*Охлаждение—охолодж(ува)ення; О. водяное — охолодж(ув)ення водяне; О. ствола — охолодж(ува)ення цівки.

*Охотник — охочий; мисливець.

*Охотничий — мисливський; Охотничий патрон — мисливський набій.

*Охра — вохра, -ри; О. желтая — жовта вохра; О. красная — червона вохра.

*Охрана — охорона, -ни.

*Охранение — охорона, -ни; О. артиллерии — охорона артилерії; О. боковое — бокова охорона; О. воздушное — повітряна охорона; О. земное — наземна охорона; О. круговое — колова охорона; О. непосредственное — безпосередня охорона; О. неподвижное — нерухома охорона; О. подвижное — рухома охорона; О. походное —

похідна охорона; О. сторожевое — сторожова охорона; О. тыловое — тилова охорона; О. фланговое — фланкова охорона; фронтальное О. — фронтальна охорона; О. химическое — хемічни охорона.

*Охранительный, охранный — охоронний, захисний, запобіжний; Охранительный блиндаж — захисний бліндаж; Охоронная жердь — запобіжна жердина.

*Охранять, охранить — охороняти, охоронити.

*Охраняющий — охоронний; що охороняє; О. завод — чота, яка охороняє; О. часть — частина, яка охороняє.

*Оценка — оцінка, -ки, оцінювання; О. целей — оцінки цілів; О. обстановки — оцінки обставин.

*Оцепление — обступ, -пу, обступання.

*Оцеплять, оцепить — оточувати, оточити, обступати, обступити.

*Очаг — вогнище, -ща.

*Очелок (*у печи*) — челюсти.

Очень — дуже, сильво; О. высокий разрыв — дужо високий розрив.

*Очередной — черговий; О. дневальный — порядковий черговець; „Очередной, на пост" — „Черговий, на стійку"; „Очередной, оружие к ноге, отстегнуть патронную сумку" — „черговий, зброю до ноги, відстебнути набійницю".

*Очередь — черга, -ги; О. батарейная — батерійна черга; вне О-ди — по-за чергою; „Очередь — огонь" — „Черга — вогонь".

*Очертание — обрис, -су.

Очистка — очищення.

*Очки — окуляри, -рів.

*Очко — вічко, -ка; О. навинтованное — загвинтоване вічко.

Ошибка — помилко, -ки.

Ошибочный — помилковий.

*Ошоривание — зашорувания.

*Ошоривать, ошорить — зашорувати, зашорувати.

*Ощупью — помацки, вишпо̆лайки.

П

*Падающий — що падае; П. мишень — мета, що падае.

*Падение — падання; спад, -ду; П. листом — падання листом.

*Пажилина (*моста*) — притужина, -ни.

Паек — пайка, -ки.

*Паз — гара, -ри; П. вертикальные — простовисні гари; П. верхний — верхня гари; П. для выступа бородки трубки ударника — гара для виступу борідки трубки ударника; П. для конца гнетка предохранителя — гара для кінця гнітка запобіжника; П. для шипа рукоятки — гара для чопа ручки; П. кольцевой — кільцева гара; П-ы рамы — гари рами;

П. скошенный — скісна тара; П. продольный — подовжна тара.

*Пакгауз — пакгавз, -зу.

*Пакет — пакет, -та; П. горючий — пальний пакет; П. индивидуальный — індивідуальний пакет.

*Пакля — клоччя, -ччи.

Палата — палата, -ти.

*Палатка — намет, -ту.

*Палаточкый — наметний; П. лагерь — наметний табор.

*Палаш — палаш, -ша.

*Палец — палець, -льця; П. безымянный — підмизинний палець; П. большой — великий палець; П. верхние — верхні пальці; П. к крючку — палець до гака; П. ограничитель — палець обмежник; П. указательный — вказівний палець.

*Палочка — паличка; П. деревянная — дерев'яна паличка.

*Палуба — (*строения*) палуб, -би; (*судна*) палуба, -би.

*Пальба — стрілянина, -ни.

*Панель — лиштва, -тви; панелі, -лі.

Панника — панівка, -ки.

*Панорама — панорама, -ми; П. артиллерийская — гарматна панорама.

*Панорамков гнездо — гніздо панорамне.

*Пантограф — пантограф, -фа.

*Панцырь — панцер, -ра.

*Папка — шабатурка, -ки.

*Пар — пара, -ри; П. подянной — водяна пара.

*Парабола — парабола, -ли.

*Парад — парада, -ди; „П. смирно, к торжественному маршу на (столько-то) линейных дистанций, по-ротно, равнение направо“ — „Парада струнко, до урочистого руху на (стільки ось) лінійних дистанцій, сотнями, рівняння праворуч“.

*Параллель — рівнолежник, -ка, паралеля, -лі.

*Параллельный — рівнобіжний, рівнолежний; П. брусья — рівнолежні бруси; П. веер — рівнобіжне віяло.

*Парапет — парапет, -ту.

*Парафин — парафіна, -ни.

*Парашют — парашут, -ти.

*Парировать — відбивати.

*Парк — парк, -ку; П. артиллерийский — артилерійний парк; П. инженерный — інженерний парк.

Парламентер — парламентар, -ря.

*Парный — парний, парністний; П. пост — парна стійка; П. часовые — парні стійкові.

*Паровоз — паротяг, -гу; П. броневой — панцерний паротяг.

*Паровозный — паротяговий.

*Паровой — паровий; П. камера — парова камера; П. катер — парова катерка; П. отопление — паровий огрів.

*Паровыпускной — паровипускний.

*Пароль — пароль, -лю.

*Паром — пором, -ма.

*Пароотводный — паровідвідний; П. отверстие — паровідвідний отвір; П. трубка — паровідвідна трубка.
*Парорабочий — пароробочий.
*Пароход — пароплав, -ва.
*Пароходный — пароплавний.
Партбилет — партквиток, -тка.
Партдисциплина — партдисципліна, -ни.
Партзадание — партзавдання.
Партзанятие — партнавчання.
Партиец — партієць, -тійця.
*Партизан — партизан, -на.
*Партизанский — партизанський; П. война — партизанська війна; П. действие — партизанська дія; П. отряд — партизанський загін. [-ности.
Партийность — партійність,
Партийный — партійний; П. аппарат — партійний апарат; П. комиссия — партійна комісія.
*Партия — партія, -тії; П. разведывательная — розвідча партія.
Партколлектив — партколектив, -ву.
Партком — партком, -му.
Партконференция — партконференція, -ції.
Партобязанности — партобов'язок, -зка.
Партработа — партробота, -ти.
Партстаж — партстаж, -жу.
Партустав — партстатут, -ту.
Партэтика — партетика, -ки.
Партядро — партядро, -ра.
*Парус — вітрило, -ла.
*Парусина — парусина, -ни.
*Пасмурный — хмарний.
*Пассивный — пасивний.
*Патрон — набій, -бою; П. боевой — бойний набій; П. караульные — набої для сторожі; П. охотничий — мисливський набій; П. унитарный — унітарний набій; П. учебный — навчальний набій; П. холостой — сліпий набій.
*Патронник — набійник, -ка.
*Патронный — набійний; П. вьюк — набійний в'юк; П. двуколка — набійна бідка; П. коробка — набійна коробка; П. лента — набійна стрічка; П. лоток — набійний короб; П. магазин — набійний магазин; П. резерв — набійний резерв; П. склад — склад набоїв; П. сумка — набійниця; П. обойма — обіймиця набійна.
*Патронташ — набійниця, -ці.
*Патрубок — патрубок, -бка.
*Патрулирование — патрулювання.
*Патруль — патруль, -ля.
*Пауза — павза, -зи.
*Пачка — пачка, -ки.
Пачкать, запачкать — бруднити, забруднити, мазати, замазати.
Пашня — ниіва, -ви, рілля, -ллі.
*Паяльник — лютівник, -ка.
*Паяльная лампа — лютувальна лампа.
*Педаль — ступатень, -тня. [-ків.
*Педометр — кроколічильник,
Пекарня — пекарня, -ні.
*Пеленгаторная станция — пеленгаційна стація, -ції.

***Пенек**—певьок, -нька; (*тех.*) шпеник, -ка.

Пение — спів, -ву; співи, -вів, співання.

Пень — пень (пнв).

***Пеньковый** — копопляний.

Первичный—первісний, початковий.

***Первосрочный** — першого терміну, першотерміновий; П. обмундирование — першотермінове умундирування.

Первый — перший; „Первая смена к разводящим" — „перша зміна до розвідників"; П. шеренга — перший шерег.

***Перебегать, перебежать**—перебігати, перебігти; передаватися, передатися.

***Перебежка**—перебіг, -ту; перебігання; П. стремительная — напальний перебіг.

***Перебежчик**—перекинець, -нця.

***Перебивание** — перебивання.

***Переборка** — (*в конюшне*) перегородка, -ки; переділка, -ки.

***Перебрасывать, перебросить** — перекидати, перекинути.

***Переброска** — перекид, -ду; перекидання.

***Перевал** — перехід; П. горный — гірський перехід.

***Переверка** — перевірка, -ки; перевіряння.

***Переверять, переверить**—перевіряти, перевірити.

***Перевес**—перевага, -ги; П. в огне—перевага у вогні.

Перевод (*с должности*)—переміщення; (*фехтование*)—перевід, -воду; (*действие*) — перекладання, переведення; П. карты из одного масштаба в другой—переведення мапи в одного мірила на друге; П. стрелочный —пиличний перевід.

***Переводика** — сляж, -жа.

***Переводной** — перевідний, перебивний.

***Перевоз, перевозка** — перевіз, -вову, перевезення.

***Перевозочный, перевозный** — перевозовий, перевізний; П. документы—перевозові документи; П. средства — перевозові засоби.

***Перевооружать, перевооружить** — переозброювати, переозброїти.

Переворот — переворот, -ту; переверт, -верту; перевертання; П. через крыло — переверт через крило.

***Перевязка** — перев'язування, перев'язка, -ки.

***Перевязочный** — перев'язний; П. материал—перев'язний матеріял; П. отряд—перев'язний відділ; П. пункт — перев'язний пункт.

***Перегиб** — перегин, -гину; перегинання.

Переговариваться — перемовлятися.

***Переговоры**—перговори, -рів; перемови, -нов.

***Перегонка** — дестиляція; П. сухая — суха дестиляція.

***Перегородка**—переділка, -ки;

П. картонная — тектурне переділке.

*Перегружать, перегрузить — переванта́жувати, переванта́жити.

*Перегрузка — переванта́ження.

*Перегрузочный — переванта́жний; П. путь—переванта́жна ко́лія.

*Перегруппировка — перегрупува́ння.

*Передавать, передать — передава́ти, переда́ти, перека́зувати, переказа́ти.

*Передаточный — переда́тний; П. канал —переда́тний кана́л; П. механизм — переда́тний механізм; П. связь—переда́тний зв'язок; П. пункт — переда́тний пункт.

*Передатчик — передава́ч, -ча́; П. телеграфный — передава́ч телегра́фний.

*Передача — передава́ння, переда́ча, -чі; П. зубчатая — трибова переда́ча.

*Передающий механизм — механізм переда́тний.

*Передвигать, -ся, передвинуть, -ся — пересува́ти, -ся, пересу́нути, -ся.

*Передвижение — пересува́ння; П. войск — пересува́ння війська; П. ложное — пересува́ння фальши́ве; П. пригнувшись—пересува́ння зігну́шись.

*Передвижной — пересувний; П. библиотека (передвижка книжная)—пересувна́ бібліоте́ка.

*Передний — пере́дній; П. выдвижная лава — пе́редня висувна́ ла́ва; П. караул—пе́редня сторо́жа; П. кольцо — пе́реднє кільце́; П. линейка—пе́редня лінійка; П. скат возвышенности — пе́редній схил горбовини; П. труба—пе́редня труба́; П. стенка — пе́редня сті́нка; П. упос — пе́редня па́ра; П. ход—пе́редній хід; П. хомут—пе́редній хому́т; П. шеренга—пе́редній шере́г.

*Передовой — передови́й; П. линия — передова́ лі́нія; П. наблюдательный пункт—передови́й стежови́й пу́нкт.

*Передок —передо́к, -дка́; „Передки на батарею" — „Передки на батарі́ю".

*Переезд — пере́їзд, -ду.

*Перезаряжание — перезаряджа́ння.

*Перезаряжать, перезарядить — перезаряджа́ти, перезаряди́ти.

*Перекапывать, перекопать — перекопувати, перекопа́ти.

*Перекат—перекочування; гу́ркіт, -коту; (*на реке*)—пере́міль, -лу; движение перекатами — пересува́ння (рух) перекочуванням.

*Перекашивать, перекосить — переко́шувати, перекоси́ти.

*Перекидной — перекидни́й; П. огонь—перекидни́й огонь; П. сапа — перекидна́ са́па.

*Перекладина—пере́кладина, -ни; (*между стропилами*) — банти́на, -ни; (*в лестнице*) щабе́ль, -бля́.

*Перекличка — пере́ліка, -ки; перекликання; П. вечерняя—вечірня пере́ліка.

*Переключатель — перемикач, -ча; П. боковой—боковий перемикач.

*Переновка — перекування, перековування.

*Перенос — перскіс, -косу.

*Переносина — косовина, -ни.

*Перекрестный — перехресний; П. огонь — перехресний огонь.

*Перекресток, перекрестье — перехрестя, -тя; П. дорог—роздоріжжя, -жжя.

*Перекрещивание—перехрещування.

*Перекрой — перекроювання.

*Перекрывать, перекрыть — перекривати, перекрити.

*Перекрывающий — перекривний; П. кольцо — перекривне кільце.

*Перекрытие — перекриття; перекривання.

Перелезать, перелезть — перелазити, перелізати, перелізти.

*Перелет — переліт, -льоту.

*Перелетный — перелітний.

*Перелом — перелім, -лому; злам, -му.

*Перемах — перемах, -ху.

*Перемена—зміна, -ни; П. направления—зміна напряму; П. цели — зміна цілі.

*Переменный — змінний; П. заряд — змінний заряд; П. напряжение (*тока*)—змінно обтяження; П. скорость — зміна швидкість; П. составе—змінний склад; П. ток — змінний струм.

*Переметная сума—сакви (сакон).

*Перемещение — переміщення.

*Перемирие — перемир'я.

*Перемычка — склепіння, поперечина, -ни; кольцевая канавка с перемычкой—кільцевий рівчачок із перекладкою.

Перенос — перенесення; П. огня — перенесення вогню.

*Переносить, перенести — переносити, перенести.

*Переноска — перепошування; перенесення.

*Переносной — переносний; П. плетень — переносний тин; П. препятствие—переносна перепона.

Переносье—(*сбруя*) нахрапник, -ка.

*Переосвидетельствовать — переслідувати, переоглянути.

*Переползывать, переползти—переповзати, переповзти.

Переписка — листування, переписування; П. служебная — службове листування.

Переписчик—переписувач, -ча; писар, -ря.

*Переплет (*каркаса*)—рама, -ми.

*Переплетный (*мост*)—ключчинстий.

*Переползание —переповзання.

*Переправа — переправа, -ви.

*Перепутывание (*проводов*)—переплутування..

*Перерыв — перерва, -ви, переривання; П. огня—переривання вогню.

*Перерывать, перервать — переривати, перервати.

*Перерывчатый — переривчастий.

*Пересадка—(*растений*) пересаджування.

*Переседлывать, переседлать — пересідлòвувати, пересідлàти.

*Пересекать, пересечь — перетинати, перетяти; переймати, перейняти.

*Пересеченная местность — перетята місцевість.

Пересмотр — перегляд, -ду.

*Перестраивать, перестроить — перелагодòвувати, переладнати; перебудòвувати, перебудувати.

*Перестреливать, перестрелять—перестрілювати, перестріляти.

*Перестрелка—перестріл, -лу; перестрілювання.

*Перестроение —переладнання.

*Перетягивание —перетягування.

*Перехватывание—переймання, перехоплювання.

*Перехватывать, перехватить — переймати, перейняти; перехоплювати, перехопити.

*Переход — перехід, -ходу.

*Перечень — перелік, -ку.

*Перечерчивать, перечертить—перерисòвувати, перерисувати.

*Перила — поруччя.

*Перильщик — поруччар, -ря.

*Перильный — поручаний.

Периметр — периметер, -тра; П. обхода — периметер обходу.

Период — період, -ду.

*Периодический —періодичний; П. действие — періодична дія.

*Перископ — перископ, -па.

*Перка—перко, -ка (*сверла*); П. ложечная — ложкове перко; П. центровая — центрове перко.

*Перо (*ж.д.*) — перо, -ра; П. боевой пружины—перо бойної пружини.

*Перпендикуляр — сторч, -ча.

*Перпендикулярный — сторчовий.

*Персонал — персонал, -лу.

*Перспектива — перспектива.

*Перспективный — перспективний; П. рисунок — перспективний малюнок.

*Перчатка — рукавичка, -ки.

*Песок — пісок, -ску.

*Песочный — пісковий.

*Песчаный — піскуватий, піщаний; П. грунт—піскуватий грунт; П. слой — піщава перства, шар.

*Песчинки — пісковець, -вця.

*Петарда — петарда, -ди.

*Петлевой узел — зашморг.

*Петлица — петлиця, -ці.

*Петля, петелька — петля, -лі, петелька, -ки; (*в сети*) вічко, -чка; П. кожаная—ремінна петля; П. мертвая — мертва петля.

Петь — співати.

*Пехота — піхота, -ти.

*Пехотный — піхотний; П. разведка — піхотна розвідка; П. устав—піхотний статут.

*Печатающий механизм — друкувальний механізм.

*Печатный — друкований; друкарський.

Печать — печатка, -ки; друк, -ку; наложение печатей—запечатування.

*Печь — груба, грубке, піч (печи); П. земляная — земляна піч; П. хлебопекарная—піч пекарська.

Печь, испечь — пекти, спекти.

*Пешеходный — хідний.

*Пеший — піший; П. порядок—піший порядок.

*Пешком — пішки.

*Пещера — печера, -ри.

*Пика — спис, -са.

*Пикет — бекет, -ту; (*геод.*)—пікет, -та.

*Пикирование — пікування.

*Пикриновая кислота — пікринова кислота.

*Пикрит — пікрит, -ту.

*Пике — піке.

*Пила — пилка, -ки; П. дисковая—кружальна пилка; П. квадратная — квадратове пилка; П. лучковая — кроснєпа пилка; П. плоская —плескатa пилка; П. полукруглая—півколова пилка; П. поперечная — поперечна пилки; П. узкая — вузька пилка.

*Пилот — пілот, -та.

*Пирамида—піраміда, -ди;(*для оружия*)— ставниця, -ці.

*Пирамидальный — пірамідальний; П. коммутатор—пірамідальний комутатор, -ра.

*Пироксилин—піроксиліна, -ни; П. влажный — вогка піроксиліна; П. коллодионный—колодійна піроксиліна; П. растворимый — розчинна піроксиліна; П. сухой—суха піроксиліна.

*Пироксилиновый — піроксиліновий; П. порох—піроксиліновий порох; П. шашка—піроксилінова шашка.

*Пиротехник — піротехвик, -ка.

*Пиротехническая маскировка — піротехнічна маскування.

*Пистолет — пістоль, -ля.

*Пистолетный — пістольний.

*Пистон — пістон, -на.

Письменный — писний, писемний; П. приказ—писений наказ; П. стол — писомний стіл.

Письмоводство — діловодство.

*Питание — харчування, постачання; П. патронами — постачання набоїв.

Пить — пити.

*Питьевая вода — питна вода.

*Пишущий приемник — самописний приймач.

*Пища — їжа (їжі), страва, -ви.

*Пищалка — пищик, -ка.

*Пищевой — стравний, харчовий.

*Плавание — плавба, -би; плавання.

*Плавательный — плавальний.

*Плавленный мелинит — топлений мелініт.

*Плавный — плавний; П. спуск курка—плавне спускання курка.

*Плавучий—плавний; П. мина—плавна міна.

Плакат — плакат, -та.

*Пламя — полум'я.
*План — план, -ну; П. боя — план бою.
*Планировать (*об аэропланах*) — спускатися планом.
*Планировка (*об аэропланах*) — спускання.
*Планка — планка, -ки; П. короткая—коротки планка; П. направляющая — напрямна планка; П. соединительная—злучна планка; П. подкрепляющая—підсильна планка; П. предохранительная —запобіжна планка; П. спусковая —спускова планка.
*Планомерно — планово.
*Планомерность — плановість, -ности.
*Планшет — планшета, -ти.
*Пласт — верства, -ви.
*Пластина — платва, -ви.
*Пластинка — платівки, -ки; П. слюдяная—лоснякова платінка; П. тормазная—гальмова платівка.
*Пластинчатый — платівчастий; П. пружина — платівчаста пружина.
*Пластичность — пластичність, -ности.
*Платиновый — платиновий; П. запал — платиновий підпальник.
*Платформа — платформа, -ми.
*Плац — плац, -цу; П. учебный — учбовий плац.
*Плацдарм — плацдарм, -му.
*Плашка — плашка, -ки.
*Плашмя — плазом.
*Плащ — плащ, -ща.
*Плен — полон, -ну.
*Пленный — полонений; П. контрольный — контрольний полонений.
*Плетение—плетіння; П. кольчужным способом—кільчастим плетіння.
*Плетень — пліт (плоту), [тин, -ну; ліса, -си.
*Плечико — плічко, -ка, (*мн.*) плічки.
*Плечо — плече, -ча; рамено, -на; П. рукоятки — рамено ручки.
*Плавучий — плавний; П. мина — плавна міна; П. мост — плавний міст; П. фугас—плавна фугаса.
*Плоский — плескатий, плоский; П. поворот—плоский поверт; П. пружина—плескатa пружина; П. штопор—плоский викрутець.
*Плоскогорье—високоріння, -ні.
*Плоскогубцы — плоскогубці, -ців.
*Плоскодонный—плоскодонний.
*Плоскость—площа, -щі; П. боевая — бойна площа; П. вертикальная—прямовисна площа; П. истинного горизонта — площа справжнього позему; П. клинка—площа заліза; П. направления—площа напряму; П. опорная — опорна площа; П. поворачивающая выбрасыватель — площа, що повертає викидач; П. проекций—площа проекцій; П. секущая — площа січна; П. стрельбы—площа стріляння.
*Плот — пліт (плоту).

***Плотина** — гребля, -лі.
***Плотиик** — тесля, -слі.
***Плотиичный** — теслярський.
***Плотиость** — гущина, -ни; щільність, -ности.
***Плотиый** — густий, щільний; П. групт — щільний групт.
***Площадка** — платформа, -ми; площинка, -ки; П. бропевая—панцерна платформа; П. горизонтальпая—площинка позема; П. пулеметпая — кулеметна площинка.
***Площадь** — площа, -щі; П. поражепия — площа поразки; П. рассоивапия — площа розсіву.
***Плывуи** — (*водоносн. слой*) пливун, -на.
***Пиевматический** — пневматичний.
***По** — па, ва, через; Побатарейпо—батеріями; По болезни—через хворість; „По вагонам стройся"—„З розрахунку вагонів лпдпайсь"; „По головной части" — „За головною частиною"; „По два расчитайсь" — „На двійки перелічись"; „По два шагом марш" — „Двійками кроком руш"; „По два стройся"—Двійками лаштуйсь"; По делам службы — п справах службових; „По кольцу назад"—„За кільцем назад"; По команде—„За командою"; „По местам"—„На місця"; „По одпому" — „Одинцем"; „Поорудійно" — „гарматами"; „По отметкам" — „За зазнаками"; „По переднему уступу"—„За передпім уступом"; По приказу — За наказом; „Пулеметно"—„Кулеметами"; „По раздолепиям"—„з поділом"; „Поротно"—„Сотнями"; По списку—Зв списком; По телефону—телефоном; По три — трійками; По усмотрепию—З розсуду; По цельпку—За наці́льником; „По четыре стройся"—„Чвірками ладпайсь"; Поэскадропно — сотнями.

Побег — втеча, -чі, тікання.
***Победа** — перемога, -ги.
***Победитель** — переможець, -жця.
***Побеждать, победить** — перемагати, перемогти.
Повальный—пошесний; П. болезнь — пошесна хороба.
Повар — кухар, -ря.
***Поведение** — поведінка, -ки; поводження.
***Поверка** — перевірка, -ки, перевіряння; П. боя — перевірка бою; П. караула—перевірка сторожі.
***Поверочный** — перевірчий; П. ставок — перевірчий ставок.
***Повертывать, повериуть**—повортати, повернути.
***Поверхиость** — поверхня, -ні.
***Поверять, поверить** —перевіряти, перевірити.
***„Повестка"**—(о)повістка, -ки; П. дпя— порядок денний.
***Повинность** — повинність; воинская П.—військова повинність.
***Повииовеиие** — послух, -ху; слухняність, -ности.
***Повод** — повід, -вода (*мн.* поводи, -дів); привід, -воду; П. впра-

во—по́від вправо; П. короткий—коро́ткий по́від; П. мундштучные — байра́чні поводи́; П. трензельные — тре́нзельні поводи́.

***Поводок** (*гаубицы*) — зазуб, -ба.

***Повозка** — віз, во́за; „Повозки к пулемету" — „Вози́ до кулеме́ту"; „Повозками налево марш" — „Воза́ми ліво́руч руш"; П. парная—па́рний віз; П. лодочная — чо́вновий віз.

***Повозочный**—візни́чий; „П-ные садись" — „Візни́чі сіда́й".

***Поворачивать, повернуть** — повертати, поверну́ти, оберта́ти, оберну́ти.

***Поворачивающий**—поверта́льний; П. призма — поверта́льна при́зма.

***Поворот** — по́верт, -ту; „П. налево" —„по́верт ліво́руч"; „П. вправо"—„по́верт право́руч".

***Поворотливость**—поворі́тність, -ности; (*о человеке*) — мото́рність, -ности.

***Поворотный** — поворі́тний; П. механизм — поворі́тний механі́зм; П. стол—поворі́тний стіл; П. треугольник—поворі́тний трику́тник.

Повреждение — ушко́дження; шко́да, -ди.

***Повторный** — повто́рний.

***Повышение**—підви́щення, піднесення, підійма́ння; П. в должности (по службе) — підви́щення на уряді.

***Повязка** — по́в'язка, -ки.

***Погашать, погасить**—гаси́ти, погаси́ти; П. документ—погаси́ти доку́мента.

***Поглотитель** — вбирни́к, -ка́.

***Поглощать, поглотить** — увібра́ти, вбира́ти, втяга́ти; втягти́, поглина́ти, поглинути.

***Поглощающий** — вбирний; П. колодезь — коло́дязь вбирни́й.

***Погнутость** — по́гнутість, -тости; П. ствола—по́гнутість цівки.

***Погода** — пого́да, -ди; П. мокрая—мокна́, -ні́; сльота́, -ти́; П. ненастная—него́да, -ди; П. хорошая — годи́на.

***Погонный** — подо́вжний.

Погоня — пого́ня, -ні.

***Пограничник** — прикордо́нник.

***Пограничный** — прикордо́нний; П. стража—прикордо́нна охоро́на.

***Погреб, погребок** — льох, -ху; П. пороховой — порохови́й льох, порохі́вня, -ні.

Погребение — по́хорон, -ну.

***Погрешность** — по́хибка, -ки.

***Погрузка** — вванта́ження.

***Погрузочный** — вантажний.

***Под**—під, попі́д; „П. ноги"— „під но́ги"; П. сдачей—до зда́чі.

***Под** — (*печной*) че́рінь, -ня́.

***Подаватель** — подава́ч, -ча́.

***Подавать, подать** — подава́ти, пода́ти; П. пример—подава́ти при́клада.

***Подавление** — приду́шення.

***Подавлять, подавить** — приду́шувати, придуши́ти; П. огнем — перемага́ти, перемогти́ вогне́м.

***Подающий** — подава́льний; П. механизм — подава́льний меха-

нізм; П. рычаг—подава́льний ва́жіль.

***Подбой** — (*в потнике*) підбивка, -ки.

***Подбородный** — підборі́дний; П. ремень — підборі́дник.

Подбородон — підборі́ддя.

***Подбрюшник**—підчере́нник, -ка.

Подведомственный — підле́глий.

***Подвергаться, подвергнуться** — підпада́ти, підпа́сти (під що), зазнава́ти, зазна́ти (чого); підляга́ти, підлягти́ (чому).

***Подвес** — по́чіпка, -ки; підчі́плюванип.

***Подвеска**—по́чіпна, підчі́плювання.

***Подвесной**—підчіпни́й; П. сидение —підчіпни́й сіде́ць.

***Подвигать, подвинуть** — посува́ти, посу́нути.

***Подвижной** — рухо́мий, рухли́вий; П. затвор—рухо́мий замо́к; П. игра—рухли́ва гра; П. лагерь — рухо́мий та́бор; П. мосток — рухо́мий місто́к; П. муфта — рухо́ма му́фта; П. охравение — рухо́ма охоро́на; П. поршеаь—рухо́мий то́лок; П. состав — ваговий склад; П. стойка—рухо́мий стоя́к; П. трубка — рухо́ма тру́бка; П. щит — рухо́мий щит.

***Подвижность**—рухо́мість, -мости; рухли́вість, -вости.

***Подвода** — підво́да, -ди.

***Подводный** — підво́дний; П. камень — підво́дний ка́мінь, нли́пень; П. лодка — підво́дний чо́вен; П. мина—підво́дна мі́на; П. фугас—підво́дна фуга́са.

***Подвоз** — дові́з, -во́зу.

***„Подвысь"** — „підви́сь".

***Подвязка**—підв'я́зування, підв'я́зка.

***Подвязь** (*арт.*)—підв'я́зь, -зи.

***Подгонка** (*частей*) — припасо́вування, припасува́ння.

***Подгонять, подогнать** — припасо́вувати, припасува́ти; (*лошадь*) підго́нити, підганя́ти, підігна́ти.

Подготовительный—підгото́вчий.

***Подготовка** — готува́ння, підгото́ва, підгото́влення; П. артиллерийская—артилері́йна підгото́ва; П. допризывная — підгото́ва допризо́вна; П. тактическая—такти́чна підгото́ва.

***Подгрудный** — підгру́дний; П. ремень — підгру́дний ре́мінь.

***Подгубник** — підгу́бник.

***Подгубный** — підгу́бний.

Поддержание —підтри́мання.

***Поддерживать, поддержать** — підтри́мувати, підтри́мати.

***Поддержка**—(*часть*) підмо́га, -ги; підтримка, -ки.

***Поддон** — підде́ння, -ння; П. жестяный — бляша́не підде́ння.

***Поддувало** — піддува́ло, -ла.

***Поджим** — при́тиск, -ну; притиска́ння.

***Поджимной** — притискни́й; П. болт — притискни́й прого́нич.

***Подземный** — підзе́мний; П. галлерея—підзе́мна галері́я.

*Подкладка—підкладоць, -дня, підкладання.

*Подкливывать—підклинювати.

Подкова — підкова, -ви.

*Подковный гвоздь — ухналь, -ля.

*Подковывать, подковать — підновувати, підкувати.

*Подколенник—підколінник,-ка.

*Подкоп — підкіп, -копу.

*Поднос — косик, -ка.

*Подкрепление — підмога, -ги.

*Подкреплять, подкрепить — підсилювати, підсилити, підкріпляти, підкрепити.

*Подкрепляющий—підсильний; П. плавка—підсильна плавка.

*Подлинность — справжність, -ности.

*Подлокотник—підлікітник, -ка.

*Подметка — підмеђток, -тка.

*Подмостки — підмостка, -ки.

*Подниманне — підіймання, піднесення.

*Поднимать, поднять — підіймати, підійняти, підносити, піднести.

*Подножка — ступійка, -ки.

*Подножный — підніжний; П. решетка—підніжний гратник; П. корм — паша, -ші.

*Подноска — підношування; П. патронов — підношування набоїв.

*Подносчик — підносець, -сця; П. патронов — підносець набоїв.

*Поднятие — підіймання, піднесення.

*Поднятая карта — позначена мапа.

Подозревать — підозрівати.

*Подошва—(*горы*) підніжжя, -жжя, низ, -зу; підошва, -ви.

*Подползывать, подползти — підповзати, підповзти, підлазити, підлізти.

*Подперсие — підгрудник, -ка.

*Подпилок — торпуг, -га.

Подписка — передплата, -ти, підписка, -ки.

Подпись — підпис, -су.

*Подпора, подпорка — підпора, -ри, підпірка, -ки.

*Подпочва — підґрунтя.

*Подпруга (*збруя*) — попруга, -ги.

Подпружить—підтягти попругу.

*Подпряжка — підпрягання.

*Подпятник — підп'ятник, -ка.

*Подражательный — наслідовний; П. окраска — наслідовне фарбування.

*Подразделение — підрозділ, -лу.

*Подробность — подробиці, -ці; деталь, -лі; докладність, -ности.

*Подробный — детальний, докладний.

*Подручный — підручний; П. материал — підручний матеріял; П. переднего упоса — підручний передньої пари.

*Подрыв — підкіп, -копу; висад, -ду.

*Подрывание — підкопування, підривання; висаджування в повітря.

*Подрывник — висадник, -ка.

*Подрывной — висадний, вибу-

хо́вий; П. команда — висадна́ кома́нда; П-ые средства — вибухо́ві за́соби; П. шашки — висадна́ ша́шки.

Подсаживание — підса́джування.

*Подседельная (лошадь) — підсіде́льний (кінь).

*Подследственный — підслі́дний.

*Подслушивание — підслу́хування.

*Подставка — підставка, -ки.

*Подстановка — підпірка, -ки; Подстановка заднего хода — підпірка за́днього хо́ду.

*Подстилка — підстілка, -ки; підсте́лювання.

*Подстилочный — на підстілку; П. солома — соло́ма на підстілку.

*Подстрелина — в'язина́, -ни; в'язо́к, -зка́.

*Подступ — підступ, -пу; П. к позиции — пі́дступ до пози́ції; П. скрытый — потайний підступ.

Подсудный — підсу́дний.

*Подсумок — набі́йниця, -ці.

Подтверждать, подтвердить — підтве́рджувати, підтве́рдити, стве́рджувати, стве́рдити.

*Подтрачивать, подтрочить — підтяга́ти, підтягти́ опру́гу.

*Подтягивание — підтяга́ння.

*Подтягивать, подтянуть — підтяга́ти, підтягти́.

*Подушка — по́душка, -ки.

Подушочная наволочка — по́шивка на по́душку.

*Подхват — пі́дхопень, -пня, підхо́плювання; П. для нижнего щита — пі́дхопень для ни́жнього щита́.

*Подхвостье — підхвістя, -стя.

*Подход — підхі́д, -хо́ду.

*Подходить, подойти — підхо́дити, підійти́.

*Подчасок — підстійко́вий.

*Подчинение — підле́глість, -лости, підляга́ння; П. прямое — пряма́ підле́глість, -лости.

*Подчиненность — підле́глість, -лости; П. техническая — техні́чна підле́глість.

*Подчиненный — підле́глий.

*Подчинять, подчинить — підпорядко́вувати, підпорядкува́ти.

*Подчиняться — підляга́ти, підлягти́.

*Подшипник — вальниця, -ці.

*Под'езд — під'ї́зд, -ду, під'їжджа́ння.

*Под'ездной путь — підвізни́й шлях, підвізна́ ко́лія.

*Под'ем — підняток, -тка; підійма́ння, підне́сення (ду́ху); підне́ття; П. карт — позна́чення мап; П. склепкой — підійма́ння дужкою.

*Под'емный — підійма́льний; звідни́й; П. вес — підійма́льна вага́; П. винт — підійма́льний гвинт; П. деньги — подоро́жні гро́ші, подоро́жне; П. дуга — підійма́льна дуга́; П. механизм — підійма́льний механі́зм; П. мост — звідни́й міст; П. рычаг — підійма́льний ва́жіль; П. сила — підійма́льна си́ла.

*Поезд — поїзд, -ду; П. броневой — панцерний по́їзд; П. посипо-

санитарный — військово-санітарний поїзд.

*Поездной — поїздовий.

*Пожар — пожежа, -жі.

*Пожарный — пожежний; пожежник, -ка; П. депо — пожежня; П. команда — пожежна команда.

Позади — позаду, ззаду.

*Позаимствование — запозичення.

Позволять, позволить — дозволяти, дозволити.

Поздороваться — поздоровкатися, привітатися.

Поздравлять, поздравить — поздоровляти, поздоровити.

* Позиционный—позиційний; П. война — позиційна війна.

*Позиция — позиція, -ції; П. боевая — бойова позиція; П. войсковая — військова позиція; П. закрытая — закрита позиція; П. запасная — запасна позиція; П. кольцовая — кільцева позиція; П. ложная — фальшива позиція; П. огневая — вогнева позиція; П. открытая — відкрита позиція; П. отсечная — відрубна позиція; П. полевая — польова позиція; П. полузакрытая — напівзакрита позиція; П. предмостная — передмостова позиція; П. стратегическая — стратегічна позиція; П. стрелковая — стрілецька позиція; П. тыловая—тилова позиція; укрепление позиций — укріплення позицій; усиление П.—зміцнення позицій.

Поименованный — названий, поіменований.

*Поиски — шукання, розшук, -ку; П. разведчиков — розшук розвідчів.

*Показ — показ, -зу, показування.

*Показной — показовий; П. учение — показове навчання.

*Показчик — показник, -ка.

*Показывать, показать — показувати, показати; П. укол — показати укола.

*Покатость — спадистість, -тости.

*Поклажа — клажа, -жі.

*Покой приемный — амбулаторія, -рії.

*Покров—покрив, -ву, вкриття; П. растительный — рослинне вкриття; П. снеговой — снігове вкриття.

*Покрывало — покривало, -ла.

*Покрывать, покрыть — вкривати, вкрити, покривати, покрити.

*Покрытие — покриття.

*Покрытый — вкритий, покритий; П. бойница—вкрита бійниця.

*Покрышка — покришка, -ки.

Покушение — спроба, -би; замах, -ху.

,,Пол-шага" — ,,Пів крока".

*Пола (*палатки*) — пола, -ли.

*Полагать, положить — класти, покласти, вважати; П. на лицо — уважати, що з'явився.

Полдень — південь, -дня.

*Поле — поле, -ля; П. боя — бойовище, поле бою; П. видимо-

сти—поле видности; П. врения—поле вору; П. карты — сервгі мапи; П. минпов — мінне поле; П. невидимости — поле невидности; П. пирвза — поле парізу; П. сряжения—бойовище; П.(*фон*) —тло, тла.

Полевой—польовий; П. артиллерия — польова артилерія; П. госпиталь — польовий шпиталь; П. караул — польова сторожа; П. книжки — польова книжки; П. назначенне — польове призначення; П. позиция — польова позиція; П. службв—польова служба; П. сумкв — польона ташка; П. телефов — польовий телефон; П. устав—польовий статут; П. фортификационная постройка—польова фортифікаційна будівля; П. хлебопекарня—польова пекарня; П. циркуль — польовий циркуль.

***Полезный** — корисний; П. груз — корисний вантаж; П. действие — корисний чин.

Полено — поліно, -на.

***Полет** — літ (льоту); П. пули — літ кулі.

***Ползать, ползти** — повзати, плавувати.

***Ползком** — поповзом.

***Ползун** — ковзун, -на.

***Ползучий** — плавопитий; П. мина — повзва міна.

***Полигон** — полігон, -ну.

***Полированный** — полірований.

***Полиспаст** — вногоблок, -ка.

Политаппарат — політапарат, -ту.

Политбой — політбій, -бою.

Политграмота — політграмота, -ти.

Политдиректива — політдиректива, -ви.

Политзанятие — політнавчання.

Политико-моральный — політично-моральний.

Политико-просветительный — політично-освітній.

Политико-экономический — політично-економічний.

Политинспекция — політінспекція, -ції.

Политический — політичний; П. аппарат — політичний апарат; П. воспитание — політичне виховання; П. руководитель — політичний керівник; П. состав — політичний склад.

Политобзор — політогляд, -ду.

Политобслуживание — політобслуговування.

Политобстановка—політобстанова.

Политотдел—політвідділ, -лу.

Политпросветимущество—політосвітмайно, -на.

Политпросветработа — політосвітробота, -ти.

Политпросветсостав — політосвітсклад, -ду.

Политработник — політробітник, -ка.

Политрук—політкерівник, -ка.

Политрулетка — політрулетка, -ки.

Политсводка—політзвід, -зводу.

Политсекретарнат — політсекретаріят, -ту.
Политсостав—політсклад, -ду.
Политуправление — політуправління.
*****Политура** — політура, -ри.
Политфакт — політфакт, -ту.
Политчас — політгодина, -ни.
Политчасть — політчастина, -ни.
*****Полк** — полк, -ку; П. автомотоциклетный — автомотоциклетний полк; П. артиллерийский — гарматний полк; П. железнодорожный — залізничий полк; П. связи — полк зв'язку.
*****Полка** — полиця, -ці.
Полкбюро — полкбюро, -ра.
*****Полковой**—полковий; П. артиллерия — полкова артилерія; П. дежурная часть — полкова вартова частина; П. канцелярия — полкова канцелярія.
*****Полнота** — повність, -ности; П. плана — повність плану.
*****Полный** — повний, цілковитий; П. вес—повна вага; П. длина—повна довжина; П. профиль — повний профіль; П. разборка — цілковитий розбір; П. шаг—повний крок.
*****Полоборот** — півоберт, -ту; „П-ти направо (налево)“ — „Півоберту праворуч (ліворуч)“.
Половинить — половинити.
*****Пологий** — положистий, пологий; П. вираж — положистий віраж.
*****Положение** — стан, -ну, становище, -ща, положення; П. военное — військовий стан; П. выдное — вадне положення; П. имущественное — матеріяльний стан; П. исключительное — виключний стан; П. исходное — вихідне положення; П. лежа — положення навлежачки; П. обычное — звичайний стан; звичайне становище; П. осадное—стан облоги; П. особое — особливий стан; отвесное П. прибора —сторчове положення приладу; П. относительно цели—положення до цілі; П. поперечное — попоречне положення; П. продольное—подовжне положення; П. с колена—положення в коліна; П. сидя—положення навсидячки; П. среднее — середнє положення; П. стоя—положення навстоячки.
Положительный—позитивний.
*****Полоз** — полоз, -за; **полозок**—полозок, -зка; П. направляющий—напрямний полоз.
*****Полом** — полім, -лому.
*****Полоса** — смуга, -ги; П. главного сопротивления — смуга головного опору; П. заградительная — заслонна смуга; П. наблюдения — смуга стеження; П. оборонительная — оборонна смуга; П. огня — смуга вогню; П. охранения—смуги охорони; П. резерва — смуга резерву; П. сердцевинная — осередкова смуга; П. сопротивления — смуги опору; П. укрепленная — укріплена смуга.
*****Полость** — порожнина, -ни.

*Полотнище — полотнище, -щв.

*Полотно — полотно, -на; П. дороги — тор, -ру; П. ж. д. — залізничий тор; П. важдвчное — шмергелеве полотно.

*Полувал — піввал, -лу.

*Полуверстиа — півверстівка, -кп.

*Полувыпад — піввипад, -ду.

*Полуда — полуда, -дп.

*Полудениая линия — південна лінія.

*Полудить — поцинувати, полудити.

*Полузакрытый — напівзакритий; П. позиция — напівзакрита позиція.

*Полуинструментальный — напівструментовий.

*Полукольцо — півкільце, -ця.

*Полуиапоиир — півкапонір, -ра.

*Полуилетка — півклітка, -кп.

*Полукруглый — півкруглий.

*Полукруговой — півколовий; П. защита — півколова оборона.

*Полулимб — півлімб, -бв.

*Полуобратиая засечиа — напівзворотний зачорк.

*Полупереход — півперехід, -ходу.

*Полуприседание — півприсідання.

*Полустаканчики с светящим составом — півшклянки з світлючим складом.

*Полустанок — полустанок, -пка.

Получать, получить — одержувати, одержати, отримувати, отримати.

Получиа — одержання.

*Полушубок — кожух, -ха.

*Полый — порожнявий.

Пользоваться — користуватися; користатися.

*Полюс — полюс, -са, бігун, -на.

*Поляриый — полярний; П. координаты — полярні координати; П. звезда — бігунова зоря.

*Пометиа — зазвачка, -чкп.

*Помещать, -ся, поместить, -ся — містити, -ся; уміщати, -ся, умістити, -ся.

*Помещение — приміщення; П. жилое — житло, -ла; П. караульное — приміщення сторожі; П. нежилое — пежиле приміщення; П. спальное — спальня.

Помогать, помочь — допомагати, допомогти; пособляти, пособити.

*Помойкая яма — помийна яма.

*Помост — поміст, помосту.

*Помощиик — помічник, -ка; П. дежурного — помічник вартового; П. караульного начальника — помічник начальника сторожі; П. командира взвода — помічник командира чоти; П. командира полка по хозяйственной части — помічник командира полку в справах господарчих; П. лекарский — лікарський помічник; П. наводчика пулемета — помічник націлювача кулемету; П. начальника штаба — помічник начальника штабу.

Помощь — поміч (помочи).

*Помпа — помпа, -пп.

*Помятость — погнутість, -тости.

*Понинкенна — спад, -ду, пониження, звиження; П. горизонта — вниження позому.

Поимать, понять — розуміти, зрозуміти, тямити, утямити.

*Понтон — понтон, -ва.

*Понтонер — понтонер, -ра.

*Понтонный — понтонний; П. батальон — понтонний батальйон; П. мост — понтонний міст; П. часть — понтонна частина.

Понунание — поганяння.

*Поощрение — заохочування; виды П. — форми заохочування.

*Поощрять, поощрить — заохочувати, заохотити.

*Попадание — влучання, влучення; П. вероятность — імовірність влучення, влучання; П. прямое — просте влучення.

*Попадать, попасть — влучати, влучити, потрапляти, потрапити.

Поперон — упоперек.

*Поперечина — поперечка, -ки; П. внутренняя — поперечка середова; П. шарнирная — поперечка суставна.

*Поперечник — поперечник, -ка.

*Поперечный — поперечний; П. винт — поперечний гвинт; П. масштаб — поперечне мірило; П. нагрузка — поперечна вантага; П. паз — поперечна гара; П. перегородка — поперечна перегородка; П. пила — поперечна пилка; П. положение — поперечне положення; П. ремень — поперечний ремінь; П. связь — поперечний поп'язь; П. уровень — поперечна поземниця.

*Поплавон — поплавець, -вця.

*Пополнание — доповнення, поповнення; П. карт — доповнення мап; П. огнеприпасов — поповнення вогнеприпасів.

*Пополнять, пополнить — поповняти, поповнити.

*Попона — попона, -ни.

*Поправна — поправка, -ки, поправлення.

*Поправлять, поправить — поправляти, поправити, лагодити, полагодити.

*Попутный (ветер) — ходовий (вітер).

Порабощение — пригноблення, поневолення.

*Поражаемый — уразний; П. пространство — уразний простір.

*Поражать, поразить — (в)уражати, (в)уразити.

*Поражение — поразка, -ки, уражання, влучення; глубина Поражения — глибина уражання; массовое П. (*газами*) — масове уражання; П. мишени — влучення в мету; П. противника — поразка ворога.

*Пораженный — уражений.

Порайонный — порайонний.

*Пористый — порупатий.

*Порог — поріг, -рога.

*Порода — порода, -ди.

*Порон — вада, -ди.

*Порох — порох, -ху; П. бездымный — бездимний порох; П. винтовочный — гвинтівчаний по-

рох; П. дымный—димний порох; П. ленточный—стрічковий порох; П. пироксилиновый — піроксиліновий порох; состав П. — склад пороху.

*Пороховой — пороховий; П-ые газы—порохові гази; П. заряд—пороховий заряд; П. камера — порохова камера; П. лента — порохова стрічка; П. лепешка — пороховий коржик; П. мякоть — пороховий м'якуш; П. петарда — порохова петарда; П. погреб — пороховий льох; П. состав — пороховий склад.

*Порошкообразный — порошкуватий; П. мелинит — порошкуватий мелініт.

*Порошок — порошок, -шка; П. угольный — вугільний порошок.

*Порт — порт, -ту.

Портить, испортить — псувати, зіпсувати, нівечити, знівечити.

*Портовой — портовий.

*Портупея — перевісь, -всі.

Портянка — овуча, -чі.

Поручать, поручить — доручати, доручити.

Поручение — доручення.

*Поручень — поруччя, -чя.

Порционный — пайковий.

Порция — пайка, -ки.

*Порча — псування.

*Поршень — толок, -ка.

*Поршневой — толоковий; П. затвор — толоковий замок.

*Порыв (*ветра*)—подмух, -ху.

*Порывистый — рвачкий; П. ветер — навальний вітер.

*Порядковый — порядковий.

*Порядок — порядок, -дку; П. боевой — бойовий порядок; П. внутренний — внутрішній порядок; П. воинский — військовий порядок; П. вьючный — в'ючний порядок; П. дисциплинарный — дисциплінарний порядок; П. для боя — порядок для бою; П. для движения — порядок для руху; П. комбинированный — комбінований порядок; П. наружный — зовнішній порядок; П. общий — загальний порядок; П. пеший — піший порядок; П. содержания арестованных в местах заключения—порядок утримання заарештованих в місцях ув'язнення.

*Посадка — сідання, седжання, посадка, -ки.

*Посадочное Т. — сідальне Т.

Посев — засів, -ву.

Посетитель — відвідувач, -ча.

Посещение —відвідування, відвідення.

Посильный — можливий.

*Посланец — посланець, -нця.

*Последовательный, -но — послідовний, -но.

*Последствие—наслідок, -дка.

*Послужной список — службовий список.

*Пособие — підмога, -ги, допомога, -ги; приладдя; П. денежное—грошова допомога; П. наглядное — наочне приладдя.

*Поспешный — поспішний; П.

укрепление (усиление) — поспішне укріплення (зміцнення).

*Посредник — посередник, -ка.

Посредством — через; П. хитрости — хитрощами.

*Пост — стійка, -ки; П. внутренний — внутрішня стійка; П. временный — тимчасова стійка; П. караульный—сторожова стійка; П. наружный—надвірна стійка; П. ночной — нічна стійка; П. одиночный—поодинча стійка; П. парный — парна стійка; П. постоянный — постійна стійка; П. промежуточный — проміжна стійка; П. сторожевой—охоронна стійка; табель П-ми — табель стійок.

*Постановка — ставлення, постава; П. часовых — ставлення стійкових.

Постановление — ухвала, -ли, постанова, -ви.

*Постель — постіль, -телі.

*Постельный — постільний; П. принадлежности—постільне приладдя.

*Постепенно — поступово.

*Постепенность—поступовість, -вости, ступневість, -вости.

*Постовой — стійковий.

*Постовая будка (грнб)—стійкова будка (грпб); П. ведомость—стійкова відомість, -мости; П. одежда — стійковий одяг; П. вещи — стійкові речі.

*Постой — постій, -стою.

*Постоянный — постійний, сталий; П. крутизна нарезов — сталя крутість нарізів; П. пост — постійна стійка; П. прицел — сталий мірник; П. соединение — постійна, стала злука; П. установка — постійна устава.

*Построение — ладвання.

*Построиться — вишкуватися.

*Постройка — будівля, -лі, будування; П. жилая — житлова будівля; П. ложная — фальшива будівля; П. надворная—вдвірна будівля; П. необоровительная — необоронна будівля.

*Постромка — посторонок, -нка; П. к грудной шлее — посторонок до грудної шлеї; П. ременная — ремінний посторонок; П. -ки уносные — посторонки передньої пари.

*Постромочный — посторонковий.

*Поступательный —поступний.

Поступок — (у)вчинок, -нку.

Посуда — посуд, -ду.

Посылать, послать — посилати, послати.

*Посыльный — посланець, -нця; П. собака — посланець-собака.

Посыпать, посыпать — посипати, посипати.

*Потаенный — потайний.

*Потеря — втрата, -ти.

*Потник — пітник, -ка.

*Потниковый — пітниковий; П. крышка — покришка пітникова.

Потребность — потреба, -би.

*Поучительный — повчальний.

*Поход — похід, -ходу.

*Походный — похідний; П. дви-

жение — похідний рух; П-но-боевап жизнь—похідно-бойове життя; П. захват — похідний вачіп; П. колонна — похідна колона; П. кухня—похідна кухня; П. ось—похідна вісь; П. охранение — похідна охорона; П. палатка — похідний намет; П. форма—похідна форма; П. шаг — похідний крок.

*Пичва — ґрунт, -ту.

*Пичвенный — ґрунтовий.

Пичесть — пошапв, -пи, повага, -ги; П-ти воинские—військова пошана.

Почетный—почесний; П. красноармеец — почесний червоноармієць.

*Пичин — почин, -пу.

*Пичиииа — полагоджеппя, полагода.

*Пичнночиый — полагодний.

*Починичный материал — полагодпий матеріял.

*Пичта — пошта, -ти; П. военная — військова пошти; П. военноголубиная — військово-голубипа пошта; П. летучвя—летуча пошта.

*Пичтивый — поштовий; П. конторп — поштова контора; П. станция — поштова стація, -ції.

*Пиявляться, пиявиться—з'являтися, е'явитися.

*Появляющаяся — що з'являється; П. мишень — мета, що з'являється.

*Пияс, пиясик — пояс, -су, поясок, -ска; Поясок ведущий — напрямний поясок; П. кольцовой — кільцевий поясок.

*Пиясиий — поясний; П. мишень—поясеа мета; П. ремень—поясний ремінь, пасок; П. цель—поясна ціль.

Правдивисть — правдивість, -вости; П. материала — правдивість матеріялу.

,,Правее 0—00" — „Правіше 0—00".

*Правили — правило, -ла; П. стрельбы — правили стріляння.

*Правили — правило, -ли; П. с железной лопатий — правило із залізною лиnатою.

*Правильный — правильний.

*Правильный—правильник, -ка.

Правительство — уряд, -ду.

Прави — право, -ва; П. дисциплинарное — дисциплінарне право.

Правимичие — правоможність, -пости.

Правимочный — правоможний.

*Правофлаигивый—правофланговий.

*Правый — правий; П. концовая часть—права кінцова частина; П. (левоо) плечо вперед — право (ліве) плече вперед; П. фланг — правий фланк.

Праздник — свято, -та.

*Праитичесиий — практичний; П. стрельба — практичне стріляння.

*Прачешная — пральни, -ні.

Прибывание — поробування.

*Превисходстви—перевага.

*Превышение — перевищення; П. линии огня — перевищення

лінії вогню; П. точки — перенесення точки.

*Преграда — перегорода, -ди; перепона, -ни; П. огневая — вогнева перепона.

*Преграждение — (*действ.*) перегороджування.

*Предавать, предать — (*суду*) віддавати, віддати; (*противнику*) зраджувати, зрадити.

*Предварительный — упередній; П. команда — уперéдня команда; П. рассчет — упередній розрахунок.

Предварять, предварить — попереджати, попередити.

Предвидение — передбачення, (*действ.*) передбачання.

Предвидеть — передбачати, передбачити.

*Предел — границя, -ці; П. вилки (большой, малый) — (велика, мала) границя міжвилка; П. возможной точности масштаба — границі можливої точности мірила; П. упругости ствола — границі пружности цівки.

*Предельный — граничний; П. точность — гранична точність.

*Предмет — річ (речи); предмет, -та; П. военного обихода — військова річ; П. местный — місцевий предмет; П. ориентировочный — орієнтаційний предмет; П-ты ценные — цінні речі.

*Предмостный — передмостовий; П. позиция — передмостова позиція.

Предназначать, предназначить — призначати, призначити наперед.

*Преднамеренный — навмисний; П. бой — навмисний бій.

*Предосторожность — обережність, -ности, пересторога, -ги; меры П-сти — заходи обережности, запобіжні заходи.

*Предотвращать, предотвратить — запобігати, запобігти; (од)відвертати, (од)відвернути.

*Предохранитель — запобіжник, -ка.

*Предохранительный — запобіжний; П. вевод — запобіжний звід; П. кружок — запобіжний кружок; П. механизм — запобіжний механізм; П. планка — запобіжна планка; П. пружина — запобіжна пружина; П. разрезное кольцо — запобіжне розрізне кільце; П. чека — запобіжний загвіздок; П. щиток — запобіжний щиток.

*Предписание — припис, -су.

*Предписывать, предписать — приписувати, приписати; наказувати, наказати.

Предположение — припущення, догад, -ду.

Предпочтение — перевага, -ги.

Предпочтительный — переважний, кращий.

*Предпринимать, предпринять — заходжуватися, заходжатися; братися, взятися до чого; П. наступление — розпочинати наступ.

Председатель — голова, -ви; П. ВУЦИК — Голова ВУЦВК.

Представитель — представни́к, -ка́; полномочный П. округа— повнова́жний представни́к округи.

***Представление** — з'явлення, пода́ння, надсила́ння; П. по команде — з'явлення за кома́ндою; П. ходатайства — пода́ння клопота́ння; П. сведений — пода́ння відо́мостів.

***Представлять, представить**— подава́ти, пода́ти, надсила́ти, наді́сла́ти.

***Представляться, представиться** — з'явля́тися, з'яви́тися.

Предстоящий — майбу́тній.

***Предупреждать, предупредить**— попере́джа́ти, попере́дити, запобіга́ти, запобі́гти; упереджа́ти, упереди́ти.

***Предупреждающий** — упере́дній; П. удар — упере́дній уда́р.

***Предупреждение** — попере́дження, запобіга́ння; П. от О.В. — запобіга́ння О.Р.

Предшествующий — попере́дній.

***Преждевременный** — передча́сний; П. разрыв—передча́сний ро́зрив.

Президиум — прези́дія, -дії.

Презрение—призи́рство, -ства, зневага, -ги.

***Преимущество**—перева́га, -ги.

***Прекращать, -ся, прекратить, -ся** — припиня́ти, -ся, припини́ти, -ся; „Прекратить огонь" — „Припини́ти вого́нь".

***Прекращение** — припи́нення; П. огня — припи́нення вогню́.

***Преобладание**—перева́га, -ги

***Преодолевание**—перемага́ння.

***Преодолевать, преодолеть** — перемага́ти, перемогти́.

***Преодолевающая работа мышц** — перемага́льна робо́та м'язів.

***Препятствие** — перепо́на, -ни; перешко́да, -ди; П. искусственное — шту́чна перепо́на; П. переносное — перено́сна перепо́на.

***Препятствовать, воспрепятствовать** — перешкоджа́ти, перешко́дити.

***Прерыватель**—перери́вач, -ча; П. тока (зуммер) — перери́вач стру́му (пищик).

***Прерывать, прервать** — перерива́ти, перерва́ти.

***Прерывистый**—перери́вчастий.

***Прерывчатость** — перери́вчастість, -тости.

***Преследование** — переслі́дування.

***Преследовать** — переслі́дувати.

***Пресс** — гніт, -ту; П. рычажный — ва́жільний гніт.

***Прессованный** — гні́чений; П. сено — гні́чене сі́но.

Преступник—злочи́нець, -нця.

Преступный — злочи́нний.

***Прибавлять, прибавить** — додава́ти, дода́ти, збі́льшувати, збі́льшити; „Прибавь, прямо" — „Збі́льш, про́сто".

***Приближать, -ся, приблизить, -ся** — наближа́ти, -ся, набли́зити, -ся.

***Приближение** — наближення; **П.** к цели — наближення до цілі; пристрелка **Приближением** — пристрілювання наближенням.

***Приближенный** — наближений; **П.** точность — наближена точність.

***Прибор** — прилад, -ду; **П.** для набивки патронных лент — прилад наповняти набійні стрічки; **П.** осветительный — освітлювальний прилад; **П.** пробный — спробний прилад; **П.** электро-измерительный — електро-вимірчий прилад.

Прибывать, прибыть — прибувати, прибути.

Прибывающий — що прибуває.

Прибыль (*людей и лошадей*) — прибуток, -тку.

Прибытие — прибуття.

***Привал** — постоянка, -ки; привал, -лу; **П.** большой — велика постоянка; **П.** малый — коротка постоянка.

***Приварок** — приварок, -рку.

***Приварочный** — приварковий; **П.** довольствие — приваркове постачання.

***Привертывать, привернуть** — прикручувати, прикрутити.

Приветствие — привітання.

***Привешивать, привесить** — причіплювати, причепити.

Прививка — щеплення.

***Привинчивать, привинтить** — пригвинчувати, пригвинтити.

Привлекать, привлечь — притягати, притягти, залучати, залучити; **П.** к ответственности — притягти до відповідальности.

***Привод** — передача, -чі, трансмісія, -сії; (*коня*) приведення; **П.** ножной — ножна передача, трансмісія; **П.** педальный — ступатнева передача; **П.** ручной — ручна передача.

Приводить, привести — приводити, привести, (*пример*) наводити, навести.

***Приводной** — приводний; **П.** валик — приводний валець.

Привычка — звичка, -ки, навичка, -ки.

***Привязной** — прив'язний; **П.** аэростат — прив'язний аеростат.

***Привязывать, привязать** — прив'язувати, прив'язати.

***Привязь** — прив'язь, -зи, припон, -пону.

Пригибать, -ся, пригнуть, -ся — пригинати, -ся, пригнути, -ся.

Приглашение — запрошення.

***Пригнанный** — припасований.

***Пригонка** — (*одежды*) добір, -бору; (*оружия, снаряжения*) — припасовування, припасування.

***Пригонять, пригнать** — припасовувати, припасувати, добирати, добрати; **П.** снаряжение — припасовувати лештунок; **П.** одежду — добирати одяг.

***Пригорок** — пагорок, -гірка.

Приготовлять, приготовить — готувати, приготувати, лагодити, налагодити.

***Придавать, придать** — додавати, додати; надавати, вдати.

***Придерживать, придержать** — притримувати, притримати; **П.** -ся — дотримуватися.

***Придорожный** — придорожній.

***Прием**—хват, -ту; спосіб,-собу; приймання; **П.** амбулаторный — амбулаторне приймання; **П.** маскировочный —маскувальний спосіб; **П.** ружейный — хват рушничний.

***Приемник** — приймач, -ча.

***Приемный** — приймальний; **П.** механизм — приймальний механізм; **П.** покой — амбулаторія; **П.** станція — приймальна стація.

***Приемщик**—приймальник, -ка.

***Прижим** — притиск, -ку.

***Прижимать, прижать** — притискувати, притиснути.

***Прижимной** — притискний; **П.** винтик — притискний гвинтик.

***Призма**—призма, -ми; **П.** отражатель — призма відбивач.

***Призматический** — призматичний; **П.** бинокль — призматичний бінокль; **П.** стекло — призматичне скло.

Признавать, признать — визнавати, визнати (за що, кого).

***Признак** — ознака, -ки.

***Призыв** — призов, -ву; заклик, -ку.

***Призывной**—призовний; **П.** возраст — призовний вік.

***Приказ** — наказ, -зу; **П.** по 00 полку — наказ 00 полкові; **П.** по части—наказ частині; по **П.**-зу — за наказом.

***Приказание** — загад, -ду.

***Приказист** — наказник, -ка.

***Приказывать, приказать** — наказувати, наказати.

***Приклад** — приклад, -ду.

***Прикладка** — прикладання.

***Прикладной** — прикладний; **П.** упражнение—прикладна вправа; **П.** фехтование — прикладне фехтування.

***Прикладывать, приложить** — прикладати, приклести.

***Приклепанный**—принютований.

***Приколыш** — прикіл, -кола.

***Прикомандированный** — пристановлений.

***Прикомандировывать, прикомандировать**—пристановлювати, пристановити.

***Прикосновение** — дотик, -ку.

***Прикреплять, прикрепить** — прикрівляти, прикріпити.

***Прикрепленный** — прикріплений.

***Прикрывать, прикрыть** — прикривати, прикрити.

***Прикрывающий**—прикривний, захисний; **П.** часть — захисна частина.

***Прикрытие** — захист, -ту, прикривання, прикриття; **П.** щитовое — щитове прикриття.

Прикуска (*у лошади*)—прикуска, -ски.

Прилегать, прилечь — прилягати, прилягти.

***Прилежащий** — прилежний.

***Прилив**—приплвок, -вка; приплив, -ву; **П.** для пружины под-

жимов — прилквок для пружини притисків; П. кроои — прилапи крови; П. с упором — прилипок з упорою.

Прнложеине — додаток, -тку; прикладання.

*Применение — вживання, застосування, пристосування; П. к местности — пристосування до місцевости.

*Применительно — відповідно до, пристосовуючись до.

*Применять, -ся, применить, -ся — вживати, вжити, застосовувати, застосувати; пристосовувати, -ся, пристосувати, -ся.

Пример — приклад, -ду; П. личный — особистий приклад; подвать П. — бути за приклад.

Примерный — взірковий, взірцевий.

*Примесь — домішка, -ки.

*Приметка—прикмета, -ти, ознака, -ки.

*Примечание — примітка, -ки.

*Примкнутый штык — настромлений багнет.

*Примыкать, примкнуть — прилучатися, прилучитися, прилягати, прилягти; „Примкнуть штыки" — „Настромити багнети".

*Принадлежность — приладдя; приналежність, -ности; П. казарменная — касарняне приладдя; П. караульная — майно сторожі.

*Принимание — приймання.

*Принимать, принять — приймати, прийняти; вважати; П -ют скорость—приймають швидкість.

*Принимающий парад — що приймає параду.

Принуждать, принудить—примушувати, примусити, силувати, присилувати.

Принуждение — примус, -су, силування.

Принципиальный, -но — принциповий, -во.

*Приостанавливать, приостановить — припиняти, припинити.

*Приостановка — припинення; П. огня — припинення вогню.

*Припас — припас, -су; П. боевые — бойові припаси; П. огнестрельные — вогнепальні припаси; П. съестные — харчі, -чів.

*Припек — припік, -ку.

*Приподнимать, приподнять — підіймати, підійняти.

*Припой — люта, -ти.

*Припряжка — підпряжка, підпрягання.

*Приращивать — доточувати.

Присваивать, присвоить—присвоювати, присвоїти, привлащувати, привластити.

*Приседание — присідання.

*Присоединять, присоединить—прилучати, прилучити, приєднувати, приєднати.

*Приспособление — пристрій, -рою; пристосування; П. визирное — зірний пристрій; П. вызывное (зуммер) — викличний пристрій (пищик); П. оседающее — осідний пристрій; П. прицельное — націльний пристрій; П. стреляющее — стрільний пристрій; П. для

поставляния патронов — пристрій для вкладання набоїв; П. терочное — терковий пристрій; П. к местности — пристосування до місцевости; П. охлаждающее — охолодний пристрій.

*Приспособлять, -ся, приспособить, -ся — пристосовувати, -ся, пристосувати, -ся.

Приставлять, приставить — приставляти, приставити; П. линейку — приставляти лінійку; П. ногу — приставити ногу.

*Приставление — приставлення.

*Приставной — приставний; П. лестница — драбина; П. магазин — приставний магазин.

*Пристань — пристань.

Пристегивать, пристегнуть — пристібувати, пристебнути.

*Пристрелка — пристрілювання; П. захватом цели в вилку — пристрілювання вахопленням цілі в міжвик; П. непрерывным огнем — пристрілювання невпинним вогнем; П. по дальности — пристрілювання за віддаленням; П. по направлению — пристрілювання за напрямом; П. приближением к цели — пристрілювання наближенням до цілі; П. скачками — пристрілювання скоками.

*Пристройка — прибудовування, прибудування; прибудова.

*Приструги — підпружники, -ків.

*Приступки — приступок, -пка.

*Пристяжной — орчиковий.

Присяга — присяга, -ги; принятие П. — приймання присяги.

*Притон — доплив, -ву.

*Притирачивать, притирочить — притороч́увати, приторочити.

*Притягивание — притягання.

*Притягивать, притянуть — притягати, притягти.

*Притяжной — притяжний; П. ремень — притяжний ремінь.

Приучать, приучить — привчати, привчити.

Приучение — привчання.

Приход — прибуток, -тку.

*Прицел — мірник, -ка; П. выдвижной — висувний мірник; высота П. — висота мірника; П. по расстоянию — мірник за віддаленням; П. наименьший — найменший мірник; П. оптический — оптичний мірник; П. постоянный — сталий мірник; стебель прицела — стебло мірника.

*Прицеливание — націлювання.

*Прицельный — мірниковий; націльний; П. вырез — виріз мірниковий; П. дальность — мірникова далекість; П. диск — кружало мірникове; П. колодка — колодка мірникова; П. кольцо — кільце мірникове; П. линия — націльна лінія; П. муфта — муфта мірникова; П. поражаемое пространство — націльний уражений простір; П. приспособление — націльний пристрій; П. прорезь — прорізь мірникова; П. пружина — пружина мірникова; П. рамка — рамка мірникова; П. станок — станок націльний; П. хомутик —

хамутик мірникóвий; П. шпилька— шпилька мірникóва.
*Прицепка — причіпка, -ки; причіплювання.
*Прицепной — причіпний.
*Причальный узел — причáльний вузол.
Причастный — причéтний.
*Причина — причина, -ни; П. незаконная—незакóнна причина; П. уважительная—повáжна причина.
*Причислять, причислить — зарахóвувати, зарахувáти.
Причитающийся — належний.
*Пробанивать, пробанить (*орудие*) — протирáти, протéрти.
*Пробег — перéбіг, -гу.
*Пробел — прогáлина, -ни; прóпуск, -ку.
*Пробиваемость — пробивність, -ности.
*Пробивание — пробивáння.
*Пробивной — пробивний; П. действие — пробивний чин, міць.
*Пробка — зáтичка, -ки; кóрок, -рка; П. железная — залізна зáтичка.
*Пробковый — кóрковий; П. крышка — кóркова пóкришка.
*Пробный — спрóбний; П. прибор — спрóбний прилад.
*Пробоина — пробóїна, -ни.
*Пробой — пробій, -бóю.
*Пробойник — пробивáч, -чá; прóтичка, -ки.
*Проведение — переведення, провéдення; П. в жизнь — перевéдення в життя; П. горизонталей — провéдення позéмиц.

*Проверять, проверить — перевіряти, перевірити.
*Проветривание — провітрювання.
*Проветривать, проветрить — провітрювати, провітрити.
*Провешивать, провесить — тичкувáти, витичкувати; П. линию — тичкувáти лінію.
*Провиантское довольствие— провіянтське постачання.
*Провисание — обвисáння.
*Провод — прóвід, -воду, дріт, дрóту; П. вводный — упускний прóвід; П. голый — гóлий прóвід; П. телефонный облегченный — телефóнний полéгшений прóвід; П. легкий телефонный — легкий телефóнний прóвід.
*Проводка — провідня, -ні, провéдення.
*Проводник — провідник, -кá; П. семижильный — семижильний провідник; П. соединительный — злучний провідник.
*Провожатый — проводáр, -ря.
*Провозоспособность — провозоспромóжність, -ности.
*Проволока — дріт, дрóту; П. вязальная — в'язáльний дріт; П. железная — залізний дріт; П. колючая—колючий дріт; П. кольцевая — кільцéвий дріт; П. медная — мідний дріт; П. стальная струнная — сталéвий струнний дріт.
*Проволочный — дротяний; П. заграждение — дротяна перепóна; П. еж — дротяний їжáк; П. пру-

жина — дротяна́ пружи́на; П. сеть — дротяна́ мере́жа; П. телеграф — дротяни́й телегра́ф.

*Прогар — прога́р, -ру.

*Прогиб — про́гин, -ну.

*Прогон — підва́лина, -ни.

Программа — про́грам, -му.

*Прогрессивный — росту́чий, прогреси́вний; П. горение — прогреси́вне горі́ння; П. крутизна нарезов — росту́ча кру́тість нарі́зів.

Прогулка — прохі́дка, -ки.

*Продвигать, -ся, продвинуть, -ся — просува́ти, -ся, просу́нути, -ся.

*Продвижение — просува́ння.

*Продергивать, продернуть — просми́кувати, просмикну́ти, просмика́ти, просми́кати.

*Продовольственный — харчови́й; П. база — харчова́ ба́за; П. каптенармус — харчови́й комі́рний; П. магазин — харчови́й мага́зин; П. транспорт — харчови́й тра́нспорт.

*Продовольствие — харч, -чу, провіянт, -ту.

*Продолговатый—довга́стий; П. окно — довга́сте вікно́.

*Продолжение — продо́вження; П. оси канала ствола — продо́вження о́си кана́лу ці́вки.

*Продолжительность — трива́лість, -лости; П. действия газов — трива́лість ді́ї га́зів; П. марша—трива́лість ру́ху; П. прогулки — трива́лість прохі́дки.

*Продолжительный—трива́лий, довгоча́сний; П. время — до́вгий час, чима́ло часу́; П. отпуск — довгоча́сна відпу́стка.

*Продольно — подо́вжно.

*Продольный — подо́вжний; П. кольцевой паз — подо́вжна кільцева́ га́рп; П. положение — подо́вжне поло́ження; П. прорези — подо́вжні про́різи; П. ребра — подо́вжні ре́бра; П. тавр—подо́вжний тет; П. уровень — подо́вжна позе́мниця.

Продуктивность — продукти́вність, -ности.

*Продукт — проду́кт, -ту; Продукты разложения — проду́кти ро́зкладу.

*Проездка — проїжджа́ння.

*Проездной — проїзни́й; П. документ — доку́мент на проїзд, проїзни́й доку́мент.

*Проезжая часть дороги — пере́їздка, -дки.

*Проект — прое́кт, -ту.

*Проектирование — проєктува́ння.

*Проектировать— проєктува́ти.

*Проекционный — проєкці́йний; П. плоскость — проєкці́йна пло́ща.

*Проекция — прое́кція, -ції; П. горизонтальная — позе́ма прое́кція; П. картографическая — мапографі́чна прое́кція.

*Прожектор — проже́ктор, -ра.

*Прожекторист — проже́кторник, -ка.

*Прожекторный — проже́кторний; П. часть — проже́кторна части́на.

***Прозрачный** — прозорий.

***Производить, произвести** — переводити, перевести; **П.** выстрел — стріляти; **П.** маскировку — маскувати; **П.** наблюдение — стежити; **П.** побег — (у)втікати; „Произведено развод караулов“ — „Переведено розвід сторожі“.

***Производство** — переведення; техніка, -ки; **П.** выстрела — техніка пострілу; **П.** поверки — переведення перевірки; **П.** работ — переведення роботи; **П.** стрельбы — стріляння.

***Произносить, произнести** — виголошувати, вимовити, виголосити, вимовляти.

Происходить — походити, відбуватися.

***Происшествие** — пригода, -ди.

***Прокладка** — прокладання; переліжка; **П.** войлочная — повстяна переліжка.

***Пролет** (*между станциями*) — перегін, -гону; **П.** моста — прогін, -гону.

***Пролом** — пролім, -лому.

***Промасливать, промаслить** — промащувати, промастити.

***Промах** — промах, -ху.

***Промахнуть, -ся** — промахнути, -ся.

***Промедление** — загайка, -ки, забара, -ри.

***Промежуток** — проміжок, -жку.

***Промежуточный** — проміжний; **П.** пост — проміжна стійка; **П.** склад — проміжний склад; **П.** транспорс — проміжна траверза; **П.** шайбв — проміжна шайба; **П.** шестерня — проміжна шестерня.

***Промер** — вимір, -ру; **П.** протяжения — вимір протягу.

***Промокать, промокнуть** — промокати, промокнути.

***Промывка** — промивання.

***Проникание** — проникання.

***Проникать, проникнуть** — проникати, проникнути, проходити, пройти.

Пропаганда — пропаганда, -ди.

***Пропеллер** — пропелор, -ра.

***Пропитанный** — просяклий.

***Пропитывать, пропитать** — напоювати, напоїти.

***Пропитываться** — просякатися.

***Пропорциональность** — пропорційність, -ности.

***Пропуск** — перепуства, -ки; перепускання.

***Пропускной** — перепускний; **П.** камера — перепускна камера; **П.** способность — перепускна спроможність.

***Прорезиненный** — гумований; **П.** лента — гумована стрічка.

***Прорезь** — проріз, -зу; **П.** прицела — проріз мірниковий.

***Прорубь** — ополонка, -ки.

***Прорыв** — прорив, -ву; **П.** пороховых газов — прорив порохових газів.

***Прорываться, прорваться** — прориватися, прорватися.

***Просачиваться, просочиться** — просочуватися, просочитися.

***Просверленный, -но** — просвердлений, -но.

*Просвка — просік, -кп.
*Проселочная дорога — путівець, -вця.
*Проснои — проскок, -ку.
*Прослвдовать — пройти, проїхати.
*Прослойна — прошарок, -рка.
*Просовывать, просунуть — просовувати, просунути.
*Просрочивать, просрочить — прострочувати, прострочити.
*Простой — простий, звичайний, нескладний; П. атака — проста атака; П. вязка — звичайне в'язання; П. движение — нескладний рух; П. ключ — звичайний ключ; П. обман — прості обмана; П. отвод — просте відведення.
Простейший — найпростіший.
*Простой (*вагона*) — перестій, -стою.
Простота — простота, -ти, простість, -стости; П. в обращении — простість поводження.
*Пространство — простір, простору; П. заспарядное — простір позаагрмитвовий; П. мертвое — мертвий простір; П. обстреливаемое — обстрілюваний простір; П. поражаемое — уразний простір.
*Прострел — простріл, -лу.
*Простреливать, прострелить — прострілювати, прострелити.
Простуда — застуда, -ди.
*Проступон — провина, -ни; П. важный — важлива провина.
*Простыня — простирало, -ла.
Просьба — прохання.
*Проталкивать, протолкнуть — пропихати, пропхнути, проштовхувати, проштовхнути.
Протаскивать, протащить — протягати, протягти, проволікати, проволокти.
*Противник — ворог, -га.
*Противоаэропланный — протиаеропланний.
*Противоброневой — протипанцерний.
*Противовес — противага, -ги.
*Противовоздушный — протиповітряний.
*Противогаз — протигаз, -зу.
*Противогазовый — протигазовий; П. защита — протигазовий захист; П. оборона — протигазова оборона; П. средства — протигазові засоби.
*Противодействие — протичин, -ну.
*Противодействовать — протичинити, перешкоджати.
*Противодымный — протидимний.
*Противоположный — протилежний, протилежний, супротивний.
*Противопоставлять, противопоставить — протиставити.
Противоречие — суперечність, -ности.
*Противотанковый — протитанковий; П. борьба — протитанкова боротьба; П. оборона — протитанкова оборона.
*Противоштурмовый — протиштурмовий; П. артиллерия — протиштурмова артилерія.

*Противоядие — протиотрута, -ти.

*Протиральник—протирач, -ча.

*Протирать, протереть — протирати, протерти.

*Протирка — протирачка, -ки; протирання.

*Проток — перетік, -току.

Протокол — протокол, -лу.

*Протравливание (*семян*) — щівлення.

*Протяжение — протяг, -гу; П. линии — протяг лінії; П. фронта — протяг фронту.

*Протяжный, -но — протяжний, -но, протяглий, -ло.

*Проушина — вухо, -ха.

*Профиль — профіль, -ля; П. возвышенный — піднесений профіль; П. дороги—профіль шляху; П. истинный — правдивий профіль; П. полный — профіль повний; П. сокращенный — скорочений профіль; П. условный — умовний профіль.

*Профильный — профільний.

*Проход — прохід, -ходу; проходження; П. горный — проліг, -логу.

*Проходимый — прохідний; П. болото — прохідне багно, болото.

*Проходить, пройти — проходити, пройти.

*Проходной — прохідний; П. свидетельство—подорожній лист.

*Прохожая часть дороги — ступа, -пи.

*Прохождение — проходження.

Процент — відсоток, -тка.

Процесс — процес, -су.

Процессия — процесія, -сії.

*Прочищать, прочистить — прочищати, прочистити.

*Прочность — міцність, -ности, тривкість, -кости.

„Прощайте"—„Прощавайте".

*Пруд — став, -ву, ставок, -вка.

*Пружина — пружина, -ни; П. боевая — бойова пружина; П. возвратная — зворотна пружина; П. главная — головна пружина; П. горбатая — горбата пружина; П. двуперая — двупера пружина; П. дисковая — кружалувата пружина; П. замка — пружина замка; П. нажимающая диск прицела — пружина, що натискує на кружало мірника; П. накатника — пружина накочувача; П. нейзильберная — невзильборна пружина; П. пластинчатая — платівчаста пружина; П. плоская — плескатa пружина; П. подавателя—пружина подавача; П. предохранительная — запобіжна пружина; П. прицельная — пружина мірникова; П. проволочная — пружина дротяна; П. спиральная — спіральна пружина; П. со стержнем — пружина зі стрижнем; П. спусковая — спускова пружина; П. ствольная — цівкова пружина; П. стопора — пружина стопора; П. тарелочная —тарілкувата пружина.

*Пружинный — пружинний; П. весы — кантар; П. крышка — пружинна покришка; П. зажим —

пружинний натискач; П. предохранитель — пружинний запобіжник; П. часть—пружинна частина.

*Прут — прут, -та.

*Прыгание — стрибання, плигання.

*Прыгун — стрибун, -на, плигун, -на.

*Прыжок — скік, скоку, стрибок, -бка; П. в глубину — стрибок у глиб; П. простой—простий стрибок; П. через бревно — стрибок через колоду; П. через коня — стрибок через коня.

*Пряжка — пряжка, -ки.

*Прямой — прямий, простий; „Прямо" — „Просто"; П. выстрел — простий постріл; П. засечка — прямий зачерк; „Прямо коли" — „Просто коли"; П. линия — проста лінія; П. наводка — просте націлювання; П. начальник — прямий начальник; П. подчиненив — пряма підлеглість; П. попадание — просте влучання; П. угол—прямий кут, простий ріг; П. удар— простий удар; П. укол — простий укол.

*Прямолинейный, -но — простолінійний, -но.

Пугливый — лякливий.

Пуговица — ґудзик, -ка.

*Пуговка—голівка, -ки; П. курка — голівка курка; П разрядника — голівка розрядника.

*Пук, пучек — жмут, -та.

*Пулемет — кулемет, -та; „Пулемет к попозкам" — „кулемет до возів"; П. легкий — легкий кулемет; П. станковый — станковий кулемет.

*Пулеметный — кулеметний; П. вьюк — кулеметний в'юк; П. гнездо — кулеметно гніздо; П. карточка — кулеметна картка; П. лента — кулеметна стрічка; П. окоп — кулеметний шанець; П. повозка — кулеметний віз; П. площадка — кулеметна площинка; П. рота — кулеметна сотня.

*Пулеметчик—кулеметник, -ка.

*Пульверизатор — прискавка, -ки.

*Пулька — кулька, -ки.

*Пульный вход—кульовий вхід.

*Пуля — куля, -лі; П. остроконечная — гостра куля.

*Пункт — пункт, -ту; П. астрономический — астрономічний пункт; П. главный — головний пункт; П. исходный — вихідний пункт; П. командный—командний пункт; П. наблюдательный — стежовий пункт; П. назначения — пункт призначення; П. населенный — населений пункт; П. опорный — опорний пункт; П. перевязочный— перев'язний пункт; П. сборный — збірний пункт; П. эвакуационный—евакуаційний пункт; П. этапный — етапний пункт.

*Пунктир — пунктир, -ру.

*Пунктирный — крапковий.

*Пускать, пустить — пускати, пустити.

*Пусковой — пусковий.

*Пустой — порожній.

*Пустота — порожнеча, -чі.
*Пустотелый — порожнявий.
*Пустырь — пустиня.
*Путо — путо, -та, (*мн.*) пута.
*Путеводный — провідний.
*Путевой — подорожній; П. довольствие — подорожні аадатки.
*Путлище — путлиця, -ці.
*Путь — дорога, -ги, шлях, -ху; П. водявой — водяний шлях; П. дозора — дорога довору; П. железнодорожный — колія; П. обыкновенный — звичайний шлях; П. перегрузочный — перевантажна колія; П. подвова — шлях підвозу; П. сообщения — шляхи (сполучень); П. следования — шлях прямування.
*Пучен — жмутик, -ка.
*Пушечный—пушковий; (*орудийный*) гарматний; П. батарея — пушкова батрія; П. станок — гарматний станок.
*Пушка — пушаа, -ки.
*Пыж — клинтух, -ха; П. войлочвый — новстяний клинтух; П. картонный — тектурний клинтух.
Пыл — запал, -лу.
*Пылить, -ся, запылить, -ся — запорошувати, -ся, запорошити, -ся.
*Пыль — порох, -ху.
*Пятиборие — п'ятивмагання.
*Пятиделенный — п'ятиподілковий.
*Пятка, пята — п'ята, -ти; П. коленчатого рычага приемапка — п'ята колівчастого важеля приймача; П. шаровая—куляста п'ята.
*Пятинстый — плямистий, плямуватий.

Р

Работа — робота, -ти; Р. вемляные — землява робота.
*Работоспособность — (*о человеке*) працездатність, -аости, (*о машине*) роботоспроможність, -ности.
*Рабоче-Крестьянская Военно-Морская Инспекция — Робітничо-Селянська Військово-Морська Інспекція.
*Рабочий — робітник, -ка; (*относит. к рабочему*) — робітничий; (*относит. к орудию работы*) — робочий; (*относит. к работе*) — робітний.
*Равелин — равелін, -ну.
*Равентух — рядно, -на.
*Равнение — рівнання; „Р. направо (налево, на средину)“— „Рівнання праворуч (ліворуч, на середину)“.
*Равнина — рівнина, -нини; (*в горах*) — полонина, -ни.
*Равнинная местность — рівнинна місцевість.
*Равновесие — рівновага, -ги.
*Равномерность — рівномір-

ність, -ности; Р. движения — рівномірність руху.

*Равномерный — рівномірний.

*Равнять — рівняти, вирівнювати.

*„Равняйсь“ — „Рівняйсь“.

*Радиатор — родіятор, -ро.

*Радио — радіо.

*Радиодепеша — радіодепеша, -ші.

*Радиокорреспонденция — радіо-листування.

*Радио-пеленгирование — радіопелонгування.

*Радиоперехват — радіоперейманвя.

*Радиоприемник — радіоприймач, -ча.

*Радиоразговор — радіорозмовв, -ви.

*Радиослежка — радіослідкування.

*Радио-станция — радіо-стація; Р. ламповая — ляммонарадіо-стації.

*Радиотелеграф — радіотелеграф, -фу.

*Радиотелеграфирование — радіотелеграфування.

*Радиотелеграфный батальон — радіотелеграфний батальйон.

*Радиотелефон — радіотелефон, -ив.

*Радиус — радіус, -са; Р. векторв — радіус-вектор; Р. действия — радіус дії.

*Разаммуничивать — розшорововувати, розшорувати.

*Разбег — розгін, -гону; с разбегу — з розгону.

*Разбивать, разбить — розбивати, розбити; розмічати, розмітити; Р. лагерь — стввати, стати табором; Р. палатку — нап'ясти наметв; Р. позицию — розмітити позицію.

*Разбивка — розбивання, розмічання; поділ, -лу.

*Разбирать, разобрать — розбирати, розібрати; Р. козлы — розбирати, розібрати козла.

*Разбор, разборка — розбір, -бору; розбирання.

*Разборный — розбірний.

*Разбрасывать, разбросать — розкидати, розкидвти.

*Разбросанность — розкидоність, -ности.

*Разбросанный — розкиданий; Р. расположение частей — розкидавв розташування частин.

*Разбрызгивание — розбризкування.

*Разбрызгивать, разбрызгать — розбризкуввти, розбризкати.

Разбудить — розбудити.

*Развалина — руїна, -ни.

*Разведение — розведввня.

*Разведка — розвідка, -ки; Р. агентурная — огентурна розвідна; Р. артиллерийская — ортилерійно розвідка; Р. ближняя — близька розвідка; Р. воздушная — повітряпа розвідка; Р. глубокая — глибока розвідка; Р. дальняя — дволека розвіднв; Р. инженерная — інжвнерна розвідка; Р. кавалерийская — кінна розвідка; Р. местности — розвідка місцевости; Р.

населения — ро́звідка насе́лення; Р. в непосредственном соприкосновении с противником — ро́звідка у безпосере́дньому стика́нні з во́рогом; Р. пехотная — піхо́тна ро́звідка; Р. пешая — пі́ша ро́звідка; Р. поля боя — ро́звідка бо́йовища; Р. противника — ро́звідка (чья) воро́жа, (кого) во́рога.

*Разведчик — розві́дач, -ча.

*Разведывательный — розві́дчий; Р. взвод — розві́дча чота́; Р. дозор — розві́дчий дозі́р; Р. отделение — розві́дчий рій; Р. партия — розві́дча па́ртія; Р. судно — розві́дче судно́; Р. часть — розві́дча части́на; Р. эскадрилья — розві́дча ескадри́лля.

*Разведывать, разведать — розві́дувати, розві́дати.

*Развернутый — розго́рнутий.

*Разверстка — ро́зкладка, -ки; Р. повязки — ро́зкладка пов'я́зки.

*Развертывание — розгорта́ння.

*Развертывать, -ся, развернуть, -ся — розгорта́ти, -ся, розгорну́ти, -ся; Р. носки — розста́вити носки́; „Развернись“ — „Розгорни́сь“.

*Разветвление — розгалу́ження, ро́звилок, -лка; Р. дорог — ро́звилок шляхі́в.

*Развивать, развить — розвива́ти, розви́нути; розгорта́ти, розгорну́ти; Р. огонь — зміцня́ти, зміцни́ти вого́нь.

*Развилина — ро́звилка, -ки; Р. для ролика — ро́звилка для колі́щати.

Развитие — ро́звиток, -тку.

*Развод — ро́звід, -воду; Р. караулов — ро́звід сторо́ж.

*Разводной — розвідни́й; Р. ключ — розвідни́й ключ; Р. кольцо — розвідне́ кільце́; Р. мост — розвідни́й міст.

*Разводящий — розвідни́к, -ка́; „Разводящие для смены“ — „Розвідники́ для змі́ни“; „Разводящий произвел смену часовых исправно“ — „Розвідни́к змінив стійко́вих спра́вно“.

*Разворачивание — розгорта́ння.

*Разворачивать, -ся, развернуть, -ся — розгорта́ти, -ся; розгорну́ти, -ся.

*Развьючивать, развьючить — розвю́чувати, розвю́чити.

Развязка — кіне́ць, -нця́; розв'я́зання, розв'я́зування.

*Разгибание — розгина́ння.

*Разгибатель — розгина́ч, -ча́.

*Разгибать, разогнуть — розгина́ти, розігну́ти.

Разговаривать — розмовля́ти.

Разговор — розмо́ва, -ви.

*Разговорный — розмо́вний; Р. клапан — розмо́вний хлипа́к; Р. коммутатор — розмо́вний комута́тор.

*Разграничивать, разграничить — розмежо́вувати, розмежува́ти.

*Разграничительный — розмежува́льний; Р. линия — розмежува́льна лі́нія, межа́.

*Разграфленный — розлінієний.

Разгром — розгро́м, -му; Р. противника — розгро́м во́рога.

*Разгрузка — розвантáжування, розвантáження.

*Раздатчик — роздáнець, -нця.

*Раздача — роздавáння, роздá-ча, -чі.

*Раздвигание — розсувáння.

*Раздвигать, раздвинуть—роз-сóвувати, розсувáти, розсýнути.

*Раздвижной — розсувний; Р. ключ — розсувний ключ.

Раздеваться, раздеться—роз-дягáтися, роздягнýтися, роздяг-тися.

*Разделение — розпóділ, -лу; Р. огня — розпóділ вогню; Р. це-ли между ружейными стрелками — розпóділ цілів між рушнич-ними стрільцями.

*Раздельный — роздíльний; Р. наводка— роздíльне націлювання.

*Разделять, разделить — роз-діляти, розділити, розподіляти, розподілити; „Разделить огонь от такого то орудия"—„Розділити вогóнь від такої ось гармáти".

*Раздражитель—подрáзник, -ка.

*Раздробление —роздрóблення.

*Раздутость — роздýтість, -то-сти.

*Разжимать, разжать — розту-ляти, розтулити, розщíплювати, розщіпити.

*Разлагать, -ся, разложить, -ся — рóзкладáти, -ся, розклá-сти, -ся.

*Разлет—розлíт,-льóту; Р. пуль — розлíт куль.

*Разлетаться, разлететься — розлітáтися, розлотíтися.

*Разлив — розлив, -ву, рóз-лив, -ну, розливáння.

Различие — різниця, -ці.

*Разложение — рóзклад, -ду; разложение продуктов — рóзклад продýктів.

*Размах — рóзмах, -ху; Р. кру-говой — коловий рóзмах.

*Размахивание — розмáхування.

*Размер — рóзмір, -ру; Р. ша-га — рóзмір крóку.

*Размещение — розташувáння, розміщення.

*Размочалить, размочаливать — (*дерево*) розволóкнювати, роз-волокнити; (*веревку*)— розкло-чувати, розклóчити.

*Размыв — розмив, -ву; розми-вáння.

*Размыкание — розмикáння.

*Разнимать, разнять — розтý-ляти, розтулити, розніматі, роз-няти.

*Разновидность — відміна, -ни.

*Разновидный — різноманíтний.

Разногласие — різноголóсиця, -ці, незгóда, -ди.

Разнообразный — різноманíт-ний.

Разносить, разнести — рознó-сити, рознести.

*Разносной — розносний; Р. книги — розносна книжка.

Разность — різниця, -ці.

*Разнуздывать, разнуздать — розгнýздувати, розгнуздáти.

*Разогревать, разогреть — ро-зігрівáти, розігрíти.

*„Разойдись" — „Розійдись".

*„Разомкнись"—„Розімкнись".

*Разомкнутый — розімкнений; Р. строй — розімкнений лад.

*Разоружение — роззброєння, роззброювання.

Разорять, разорить — руйнувати, зруйнувати, нищити, знищити.

*Разработка — розроблювання, розроблення; Р. взрывом — розроблювання вибухом; Р. лопатой — розроблювання лопатою.

*Разреженный — розріджений.

*Разрез — перекрій, -рою; розріз, -зу.

*Разрезка — розрізування.

*Разрезной — розрізний; Р. кольцо — розрізне кільце; Р. обойма — розрізна обійма; Р. патрон — розрізний набій; Р. чека — розрізний загвіздок.

Разрешать, разрешить — дозволяти, дозволити; розв'язувати, розв'язати.

Разрешение — дозвіл, -волу.

*Разрушать, разрушить — руйнувати, зруйнувати.

*Разрушение — руйнування, зруйнування.

*Разрушительность — руйнаційність; Р. огня — руйнаційність огню.

*Разрушительный — руйнаційний; Р. действие — руйнаційний чин.

*Разрыв — розрив, -ву; Р. высокий — високий розрив; высота Р. — висота розриву; Р. клювок — клювок; Р. ниже цели — розрив нижче від цілі; Р. низкий — низький розрив; Р. нормальный — нормальний розрив; Р. очень высокий — дуже високий розрив; Р. преждевременный — передчасний розрив; Р. провода — розрив дроту; Р. снаряда — розрив гарматня.

*Разрывной — розривний, вибуховий; Р. заряд — розривний заряд; Р. снаряд — вибуховий гарматень.

*Разрыхляемость — розпушність, -ности.

*Разрыхлять, разрыхлить — підпушувати, підпушити.

*Разряд — розряд, -ду; (*электрич.*) виснага.

*Разрядник — розрядник, -ка; (*электр.*) виснажник.

*Разряжание — розряджування, розрядження; (*электр.*) виснаження.

*Разряжать, разрядить — розряджати, розрядити; „Разряжай" — „Розряджай".

*Раз'единять, раз'единить — роз'єднувати, роз'єднати.

*Раз'езд — роз'їзд, -ду; (*ж. д.*) розминка; Р-да начальник — начальник роз'їзду.

*Раз'емный — роз'ємний; Р. кольцо — роз'ємне кільце.

Раз'яснять, раз'яснить — з'ясовувати, з'ясувати, роз'яснити, роз'яснити.

*Район — район, -ну; Р. войсковой — військовий район; Р. действия — район дії; Р. тыловой — тиловий район.

***Ракета** — ракéта, -ти; **Р.** осветительная — освітлювальна ракéта; **Р.** световая — світлова ракéта; **Р.** сигнальная — гаслова ракéта.

***Раковина** (*в металле*) — вибій, -ду; (*в литье*) — сказ, -зу.

***Рама** — рáма, -ми; **Р.** голландская — ставня; **Р.** лафета — рáма лафéта; **Р.** оконная — віконна нарцáба; **Р.** спускового механизма — рáма спускового механізму; **Р.** станка (*мастерской*) — рáма верстáту.

***Рамка** — рáмка, -ки; **Р.** карты — рáмка мáпи; **Р.** прицельная — мірникова рáмка.

***Рамный** — рамовий; **Р.** рельс — рамова рейка; **Р.** устой — рамовий стояк.

***Рампа** — рáмпа, -пи.

Рана — рáна, -ни.

Раненый — рáнений, порáнений.

***Ранец** — рáнець, -нця.

***Ранцевый** — рáнцевий; **Р.** огнемет — рáнцевий огнемéт.

Ранить, поранить — рáнити, порáнити.

***Рапира** — рапíра, -ри.

***Рапорт** — рáпорт, -та; **Р.** о болезни — рáпорт про хворість.

***Рапортовать** — рапортувáти.

***Раскаленный** — розпéчений.

***Раскатанный** — (*о шинели*) розгóрнений.

***Расквартирование** — розквартирувáння, розташувáння.

***Раскладка** — розклáдка, -ки.

***Расковывать, расковать** — розкóвувати, розкувáти.

Раскрывать, раскрыть — розкривáти, розкрúти, викривáти, викрити.

***Распечатывать, распечатать** — розпечáтувати, розпечáтати.

***Расписание** — рóзклад, -ду; **Р.** движения — рóзклад рýху; **Р.** занятий — рóзклад навчáння; **Р.** караульного наряда — рóзклад нарядý и стóрожі; **Р.** постов — рóзклад стійóк.

Расписка — розпúска, -ки.

***Расплавливать, расплавить** — розтóплювати, розтопúти.

***Распознавание** — розпізнавáння.

***Располагать, -ся, расположить, -ся** — розташóвувати, -ся, розташувáти, -ся, розміщувати, -ся, розмістúти, -ся.

***Расположение** — розташувáння; **Р.** карантинное — карантúнне розташувáння; **Р.** лагерное — таборóве розташувáння; **Р.** на месте — розташувáння на місці; **Р.** на отдых — розташувáння на відпочúнок; **Р.** померон — місця пумерíв; **Р.** уступное — розташувáння приступнóве, устýпом; **Р.** частей — розташувáння частúн; **Р.** разбросанное — розкúдане розташувáння.

***Распорка** — рóзпірка, -рки.

***Распорядок** — порядок, -дку.

***Распоряжение** — розпорядження; **Р.** отдавать — зробúти розпорядження, дáти накáзв.

***Расправление** — розпростування, розправляння.

***Распределение**—розподіл, -лу; **Р.** нарядов — розподіл нарядів; **Р.** огня — розподіл огню; **Р.** уравнительное — вирівняльний розподіл; **Р.** целей — розподіл цілів.

***Распределительный** — розподільчий; **Р.** ведомость — відомість розподілу.

***Распределять, разпределить** — розподіляти, розподілити.

Распространять, распространить — розповсюджувати, розповсюдити, поширювати, поширити.

***Распрягать, распречь** — розпрягати, розпрягти.

***Распускать, распустить** — розпускати, розпустити.

***Распутица** — розквась, -си.

***Распылитель** — розпорошувач, -ча; (*для жидкости*) — розпорскувач.

***Распылять, распылить** — розпорошувати, розворошити.

Рассвет — світанок, -нку; на **Р.** — удосвіта; с **Р-том** — як завиднілo.

***Расседлывать, расседлать**— розсідлувати, розсідлати.

***Рассеивание** — розсів, -ву, розсівання; **Р.** выстрелов естественное — природній розсів пострілів; **Р.** закон — закон розсіву; **Р.** искуственное — штучний розсів; **Р-ная** площадь — площа розсіву.

***Рассеиватель**—розсіювач, -ча.

***Рассеивать, рассеять** — розсівати, розсіяти; розпорошувати, розпорошити.

***Рассекать, рассечь** — розтинати, розтяти.

***Рассеянный** — (*свет*) розсіяний; розпорошений; **Р.** огонь — розпорошений огонь.

***Расследование** — розслід, -ду; розслідування.

Рассматривать, рассмотреть — розглядати, розглянути, роздивлятися, роздивитися.

Расспрос — розпитування.

Расстегивать, -ся, расстегнуть, -ся — розстібати, -ся, розстебнути, -ся.

***Расстояние** — віддалення; на **Р.** выстрела — на постріл.

***Расстраивать, расстроить** — розладжувати, розладити.

***Расстреливать, расстрелять** (*пули*) — вистрілювати, вистріляти.

***Рассчитывать, рассчитать** — розраховувати, розрахувати.

Рассыльный—посланець, -нця.

***Раствор** — розхил, -лу; розчин, -ну; **Р.** жидкий — рідкий розчин; **Р.** циркуля — розхил циркля.

***Растворимый** — розчинний; **Р.** пироксилин — розчинна піроксиліна.

***Растительный** — рослинний; **Р.** земля — рослинний ґрунт; **Р.** маскировка—рослинне маскування; **Р.** покров—рослинне вкриття.

Расторопность — жвáвість, -вости, мотóрність, -ности.
Расторопный — жвáвий, мотóрний.
***Раструб** — ширóкий кінéць (*сурми або труби*).
***Растушевка** — розтушувáння.
***Растянутый** — розтя́гнений.
Расхищение — розкрадáння.
***Расход** — розхíд, -хóду; видáток, -тку, вúтрата, -ти; **Р.** огнеприпасов — вúтрата вогнеприпáсів.
***Расходиться, разойтись** — розхóдитися, розійти́ся, розминáтися, розминýтися.
Расходный — видаткóвий; **Р.** гурт скота — видаткóвий гурт товáру.
Расходовать — витрачáти, вúтратити.
***Расходящийся** — розбíжний; **Р.** веер — розбíжне віяло.
***Расхождение** — розхóдження; **Р.** частей — розхóдження частúн.
***Расцвечивать, расцветить** — забáрвлювати, забáрвити.
***Расцветка** — забáрвлення; **Р.** красками — забáрвлення фáрбами; **Р.** цветными карандашами — забáрвлення кольóровими олівцями.
***Расцепной** — розчíпний; **Р.** рукоятка — розчíпна рýчка.
***Расчесывать, расчесать** — розчíсувати, розчесáти.
***Расчет** — розрахýнок, -нку; **Р.** боевой — бойовúй розрахýнок; **Р.** горизонталей — розрахýнок позéмин; **Р.** движения — розрахýнок рýху; **Р.** караули — розрахýнок сторóжі; **Р.** орудийный — обслýга гармáти; **Р.** предварительный — попередній розрахýнок; **Р.** строевой — муштрóвий розрахýнок; **Р.** штатный — штáтний розрахýнок.
***Расчистка** — розчúщення.
*„**Расчитайсь**“ — „порахýйсь“.
***Расчищать, расчистить** — розчищáти, розчúстити.
***Расчленение** — розчлéнення, -ня.
***Расширять, -ся, расширить, -ся** — розшúрювати, -ся, розширя́ти, -ся, розшúрити, -ся.
***Расшифровывать, расшифровать** — розшифрóвувати, розшифрувáти.
Рвота — блювáння, блювотúна, -ни.
Реагировать — реагувáти.
Реальность — реáльність, -ности.
***Ребристый** — ребрувáтий; **Р.** форма — ребрувáта фóрма.
***Ребро** — ребрó, -рá; край (крáю), руб, -ба; **Р**-ра направляющие — напрямні рéбра; **Ребром** — рýба.
Реввоенсовет — Реввійськрáда; Революционный Военный Совет Союза Советских Социалистических Республик — Революцíйна Військóва Рáда Союзу Радя́нських Соціялістúчних Республік.
***Револьвер** — револьвер, -ра; „Револьверы заряди“ — „Револьвери зарядж́ай“.

***Револьверный станок** — револьверний станок, -нка.

Ревтрибунал — революційний трибунал, -лу, ревтриб, -бу.

Революция — революція, -ції.

***Ревун** (*сигн.*) — ревун, -на.

***Регенератор** — регенератор, -ра.

***Регистрация** — реєстрування.

***Регистрировать** — реєструвати.

***Регулирующий** — регуляційний; **Р.** винт — регуляційний гвинт; **Р.** кольцо — регуляційне кільце.

Регулярная армия — регулярна армія.

***Регулятор** — регулятор, -ра.

***Редкий** — рідкий; **Р.** огонь — рідкий огонь.

***Редут** — редут, -ту.

***Редюит** — редуїт, -та.

Режим — лад, -ду; режим, -му; **Р.** экономии — режим ощадности.

***Резак** — різак, -ка.

***Резерв** — резерва, -ви; (*ж.-д.*) — викопище; **Р.** охранения — резерви охорони.

***Резервный** — резервовий; **Р.** колонна — резервова колона; **Р.** рота — резервова сотня.

***Резервуар** — резервуар, -ру; **Р.** воздушный — повітряний резервуар; **Р.** для воздуха — резервуар на повітря.

***Резина** — гума, -ми.

***Резиновый** — гумовий; **Р.** лента — гумова стрічка.

***Резкий** — гострий, різкий; **Р.** запах — гострий запах.

***Результат** — наслідок, -дку; **Р.** стрельбы — наслідок стріляння.

***Резьба** — різь, -зи.

***Рейд** — рейд, -ду.

***Рейдовый** — рейдовий; **Р.** заграждения — заслона рейду.

***Рейка** — лата, -ти; **Р.** зубчатая — трибовий брусок.

***Рейс** — рейс, -су.

***Рейсфедер** — рисник, -ка.

***Река** — річка, -ки; разлив реки — повідь, -води, розлива річки.

Реквизиция — реквізиція, -ції.

Рекомендательный — рекомендаційний.

***Рекогносцировка** — розвідування; **Р.** местности — розвідування місцевости.

***Рельеф** — рельєф, -фу; **Р.** географический — географічний рельєф; **Р.** топографический — топографічний рельєф.

***Рельефность** — рельєфність, -ности; **Р.** карты, плана — рельєфність мапи, пляву.

Рельс — рейка, -ки; **Р.** рамный — рамкова рейка.

***Ремень** — ремінь, -моня и -меню, пас, -са; **Р.** брючный — очкур, -ра; **Р.** верхний соединительный — верхній злучний ремінь; **Р.** гортовый — ремінь гортовий; **Р.** ободовый — ободовий ремінь; **Р.** откосный — скісний ремінь; **Р.** подбородный — підборідник; **Р.** подгрудный — підгрудний ремінь; **Р.** поперечный —

поперечоий ремінь; Р. поясной— пасок; Р. притяжной — оритяжвий ремінь; Р. ружейный — рушничний ремінь.

*Ремонт — ремонт, -ту; Р. конский — ремонт кінський.

*Ремонтный — ремонтний.

Реорганизация — реорганізація, -ції.

*Респиратор — ресоіратор, -ра.

Республика — республіка, -кп.

*Рессора — ресора, -ри.

*Рессорный — ресорний; Р. буфер — відпружинк ресорний.

*Рефлектирующий — оідбивний.

*Рефлектор — рефлектор, -ра.

*Речной — річковий; Р. кабель — річкоойй кабель.

Решать, решить — рішати, вирішати, вирішити, розвязувати, розвязати.

Решающий — що вирішує; що розоязує; Р. голос — ухвальоий голос.

Решение — рішення; Р. начальника — рішоввя начальника.

*Решетка — ґратник, -ка; Р. на сеоо — ґратник на сіно; Р. подножная — оідніжний ґратник.

*Решетчатый — ґратчастий.

Решимость — рішучість, -чости.

Решительный — рішучий, відважний; Р. удар — рішучий удар.

*Ржаветь — іржавіти.

*Ржавчина — (і)ржа, -жі.

*Ржавый — (і)ржавий.

Ржаной — житній.

*Ригель — баота, -ти.

*Рикошет — рикошет, -ту.

*Рикошетирование — рикошетуваопя.

Рисковать, рискнуть — ризикувати, ризикнути.

*Рисунок — малюнок, -нка.

*Ритмичность — ритмічність, -ности.

РККА (*скороч.*) — РСЧА.

Робость — боязкість, -кости, полохливість, -вости.

*Ров — рів, рову.

*Ровик — рівчак, -ка; Р-ки для номеров — шанці для номерів.

*Ровный — рівний; Р. мушка — рівна мушка; Р. шаг — рівний крок.

*Рог — ріг, рогу.

*Рогатка — рогачка, -ки.

*Рогожа — рогожа, -жі, (*соломенная*) — мата, -ти.

*Рогулька — рогуля, -лі.

*Род — ріц (роду); Р. огня — рід оогню; Р. оружия — рід зброї.

*Родник — криниця, -ці.

*Рожковый ключ — ріжкатий ключ.

*Рожок — сурма, -мв; ріжок, -жка; Р. сигоальный — сурма, -ми.

*Розетка — розета, -ти.

*Ролик — коліща, -щати.

Роль — роля, -лі.

*Рост — зріст, зросту.

*Рота — сотня, -оі; Р. отдельная — окрема сотня; Р. связи — сотня звязку; Р. станко-

вых пулеметов, пулеметная—кулеме́тна со́тня; Р. штабная — со́тня (кома́нда) шта́бова.

*Ротный—со́тенний; Р. линия—со́тенна лі́нія; Р. сторожевой участок—со́тенна охоро́нна дільни́ця.

*Роща — гай, га́ю.

*Ртуть — живе́ срі́бло, рту́ть, -ти; Р. гремучая — гриму́че живе́ срі́бло.

*Рубаха—соро́чка, -ки;(*техн.*) обго́ртка; Р. верхняя — ве́рхня соро́чка; Р. натольная — спі́дня соро́чка; Р. френч — соро́чка френч.

*Рубеж — рубі́ж, -жа́; Р. огневой — вогне́вий рубі́ж; Р. естественный — приро́дній рубі́ж; Р. стратегический — стратегі́чний рубі́ж; Р. укрепленный — укрі́плений рубі́ж.

*Рубить, разрубить — руба́ти, розруба́ти.

*Рубка — руба́ння; ру́банка, -ки.

*Рубка (боевая) — (*на броневике*) комі́рка (бойова́).

*Рубящий — руба́льний; Р. оружие — руба́льна збро́я.

*Руда — руда́, -ди́.

*Рудник — копа́льня, -ні.

Ружейный — рушни́чний; Р. граната — рушни́чна грана́та; Р. капсюль — рушни́чна капсу́ля; Р. коробка — рушни́чна коро́бка; Р. огонь — рушни́чний ого́нь; Р. патрон — рушни́чний набі́й; Р. ремень — рушни́чний ре́мінь.

„Ружья заряди" — „Гвинті́вки заряджа́й".

*Ружье (*ненарезное*)—рушни́ця, -ці.

Рука — рука́, -ки́.

*Рукав — (*пожарный*) ки́шка, -ки, рука́в, -ва́; (*реки*) — відно́га, -ги; (*рассасывающий*) — збирна́ ки́шка; Р. нагнетающий — нагнітна́ ки́шка.

Рукавица — рукави́ця, -ці.

*Руководитель —керівни́к, -ка́; Р. политический — політи́чний керівни́к; Р. работ — керівни́к робо́ти.

Руководить — керува́ти.

*Руководство — керівни́цтво, -тва.

*Руководящий —керівни́й, провідни́й; Р. приказ — провідни́й нака́з.

*Рукопашный — рукопа́шний; Р. бой — рукопа́шний бій.

*Рукоятка — держа́к, -ка́, ру́чка, -ки, руків'я.

*Рукояточная ось — вісь ру́чки.

*Рулевой — (*прилаг:*) стерновий; (*существ.*) стерни́к, -ка́.

*Руление — стерні́ння.

*Рулетка — руле́тка, -ки.

*Руль — стерно́, сторна́; Р. высоты — стерно́ висоти́; Р. поворотов — стерно́ по́вертів.

*Рупор — ру́пор, -ра.

*Русло — кори́то, -та; Р. покинутое — рі́чище, -ща.

*Ручей — струмо́к, -мка́.

*Ручка — ру́чка, -ки; Р. для заряжания — ру́чка для заря-

джа́иня; Р. рычага — ру́чка ва́жільна.
*Ручной—ручни́й; Р. граната—ручна́ грана́та; Р. пулемет—ручни́й кулеме́т.
*Рыбацкий — риба́льський; Р. способ — риба́льський спо́сіб; Р. узел — риба́льський ву́зол.
*Рысь — рись, -си.
*Рытвина — ри́тва, -ви.
*Рыть — ри́ти, копа́ти.
*Рыхлый — пухки́й.
*Рычаг — ва́жіль, -жоля; Р. барабана — ва́жіль бараба́на; Р. для изменения угла возвышения — ва́жіль, щоб зміня́ти кут підви́щення; Р. замочный — замко́вий ва́жіль; Р. отделяющий патрон в лотке от остальных — ва́жіль, що відокре́млює набі́й у лотко́ві від ре́шти; Р. подающий — подава́льний ва́жіль; Р. под'емный — під'є́мний ва́жіль; Р. спускового механизма — ва́жіль спусково́го механі́зму; Р. стопора — ва́жіль сто́пора.
*Рычажный — ва́жільний; Р. коммутатор — ва́жільний комута́тор; Р. пресс—ва́жільний гніт.
*Рычажок — важельо́к, -лька́.
*Ряд — ряд, -ду; глухой ряд—глухи́й ряд.
*Рядовой — рядови́й; Р. красноармеец — рядови́й червоноарм́ієць; Р. состав—рядови́й склад.
Рядом — по́руч.
*Ряж — кап́иця, -ці.
*Ряжевый — капи́чний.

С

С, со — з, із, зі, ізі; „С выпадом коли“—„Із ви́падом колі́“; „С дороги вправо (влево, в стороны)“— „з шляху́ впра́во (влі́во в бік) зійди́“; „С колена пулеметный окоп“ —„З колі́на кулеме́тний ша́вець“; „С рассоиванием огонь (очередь)“ — „із розсі́юванням вого́нь (черга́)“.
*Сабельный — ша́бельний.
*Сабля — ша́бля, -лі.
*Сад — (*списцы*) сад, -ду; (*фруктовый*) садо́к, садка́.
*Садиться, сесть — сіда́ти, сі́сти; С. на корточки—сіда́ти на по́чепках; „Садись“—„сіда́й“.
*Сажа — са́жа, -жі.
*Сакиа — сакви́, -ко́в; С. овсяная — сакви́ на ове́с; С. фуражная — сакви́ на фура́ж.
*Салазки—гривджо́ли, -джо́л.
*Сало — са́ло, -ла; С. говяжье — лій, ло́ю; С. орудийное—гарма́тне са́ло; С. ружейное — рушни́чне са́ло.
*Сальник — защі́льник, -ка.
*Салют — салю́т, -ту.
*Самовзводный —самозві́дний.
*Самовзрывание—самовибуха́ння.
*Самовозгорание — самозапа́лення.

Самовольный, -но—самовільний, -но; С. отлучка—самовільна відлука.

***Самодействующий**—самочинний.

Самодеятельность — самодіяльність, -ности.

Самодеятельный — самодіяльний.

***Самокат**—самокат, -та; С. моторный — мотоцикл; „Выпрямить самокаты" — „Випростати самокати"; „С-ты за спину" — „Самокати за спину".

***Самокатчик**—самокатник, -ка.

***Самолет**—літак, -ка; С. бомбардировочный—бомбардовний літак; С. истребитель — літак нищильник; С. конвойный—конвойний літак.

***Самомаскировка**— самомаскування.

Самообладание — самовладання.

***Самоокапывание**—самообкопування.

Самоотверженность — самовідданість, -ности.

Самопожертвование — самопожертва, -ви.

***Самопроизвольный**—самовільний; С. открывание—самовільно підкривання.

***Саморазложение** — саморозклад.

Самосохранение —самоохорона, -ни.

Самостоятельность — самостійність, -ности.

***Сани** — сани, -ней; С. грузовые — вантажні сани; С. легковые—пасажирні сани.

***Санитар** — санітар, -ра.

***Санитарный** — санітарний; С. врач—санітарний лікар; С. двуколка — санітарна бідка; С. надзор—санітарний догляд; С. оборудование — санітарне устаткування; С. обслуживание — санітарне обслуговування; С. поезд—санітарний поїзд; С. помощь — санітарна допомога; С. служба—санітарна служба; С. состав — санітарний склад; С. станция — санітарна стація; санитарно-автомобильный транспорт—санітарно-автомобільний транспорт.

Санкционировать—санкціонувати.

Санкция — санкція, -ції.

Санный—санний; С. обоз—санно валка.

***Сап** — сап, -пу.

***Сапа** — сапа, -пи.

***Сапер** — сапер, -ра.

***Саперный** — саперний; С. батальон — саперний батальйон.

***Сапный**—сапний; С. работа—сапна робота.

Сапоги — чоботи, -біт.

***Сапожный** — шевський; С. инструмент — шевський струмент; С. мазь—мазь для чобіт; С. мастерская — шевська майстерня; С. нож — кніп, кніпець; С. товар — шевський товар.

Сапожник — швець, шевця.

Сарай — шопа, -пи; С. (*для*

повозок) — возовня, -ні; (*для дров*) — дровітвя, -ні.

Сахар — цукор, -кру.

*Сачок — сачок, -чка.

*Сберегать, сберечь — зберігати, зберегти, ощаджати, ощадити.

*Сбережение — зберігання, ощадження.

*Сбивать, -ся, сбить, -ся — збивати, -ся, збити, -ся, заблудити.

*Сближать, -ся, сблизить, -ся — зближати, -ся, зблизити, -ся, наближати, -ся, наблизити, -ся.

*Сближение — зближення, наближення.

Сбоку — збоку; „Сбоку прикладом бей" — „Збоку прикладом бий".

*Сбор — збір, збору, збирання; „Сбор" — „Збір"; С. лагерный — таборові збори.

*Сборка — складання, збирання.

*Сборный — збірний; С. караул — збірна сторожа; С. колодец — збірний колодязь; С. команда — збірна команда; С. место — збірне місце; С. пункт — збірний пункт.

*Сбрасывание — скидання.

*Сбрасывать, сбросить — скидати, скинути.

*Сбруя — збруя, -руї.

*Свайный — пальовий.

*Сваливать, свалить — звалювати, звалити, скидати, скинути.

*Свалка — бійка, колотнеча, -чі, звалювання, скидання; С. мусорная — смітинще.

*Сваривать (*металл*) — спогрівати.

*Сварной — спогрітий; С. мина — спогріта міна.

*Свая — палі, -лі.

*Сведение — відомість, -мости; зведення; С-ния о противнике — відомості за ворога.

*Сверлильный станок — свердлярка, -ки.

*Сверлить, просверлить — свердлити, просвердлити.

*Сверло — свердел, -дла.

*Сверток — пакунок, -нка.

*Свертывание — згортання.

*Свертывать, -ся, свернуть, -ся — згортати, -ся, згорнути, -ся; „Свернись" — „Згорнись".

*Сверх — поверх, над, понад, через, крім; С. меры — над міру, пидто; С. силы — над силу, понад силу, через силу.

*Сверхкомплектный — надкомплектний.

*Сверху — зверху, згори.

*Сверхсрочный — поверхстроковий; С. служба — поверхстрокова служба.

*Сверхштатный — позаштатний.

*Сверять, сверить — звіряти, звірити.

*Свет — світло, -ла.

*Светло-желтый — ясно-жовтий.

*Светло-зеленый — ясно-зелений.

*Световой — світловий; С. завеса — світлова заслона; С. рако-

та — світлова́ раке́та; С. сигвализация—світлове́ гаслува́ння.

*Светосигнальный — світлогаслови́й; С. лампа—гаслова́ ла́мпа.

*Светосила — світлоси́ла, -ли.

*Светочувствительный — світлочутли́вий; С. бумага — світлочутли́вий папір.

*Светящийся—світни́й; С. компас — світни́й ко́мпас; С. снаряд —світни́й гарма́тень; С. состав—склад, що сві́титься.

Свидание — поба́чення.

*Свинец — о́ливо, -ва.

*Свинцовый—олі́в'яний; С. колечко—олі́в'яне кільце́; С. колпачок — олі́в'яний ковпачо́к; С. кружок — олі́в'яний кружо́к; С. пробка — олі́в'яна ва́тпчка.

*Свистон — сви́щик, -ка.

*Свободный—ві́льний; С. вязка— ві́льне в'яза́ння; С. шаг — ві́льний крок.

*Свод—склоні́ння; збір, збо́ру; збі́рник, -ка, вві́д, вво́ду; введе́ння.

*Сводить, свести — зво́дити, звести́.

*Сводка—звідо́млення, зве́дення; С. донесений — звідо́млення з доне́сень, зве́дення з доне́сень; С. оперативная— операти́вне звідо́млення.

*Сводный—збі́рний, зве́дений.

*Своевременность—вча́сність, -ности, своєча́сність, -ности; С. огня — вча́сність вогню́.

*Свойство—власти́вість,-вости; ядача, -чі; С. боевые—бо́йові властивості; С. магнитное—магне́тна власти́вість, -вости; С. местности—власти́вість місце́вости.

*Сворачивание — згорта́ння, (*с дороги*) зверта́ння.

*Связной — звязкови́й.

*Связывать, -ся, связать, -ся — зв'я́зувати, -ся, ввяза́ти, -ся.

*Связь — звязо́к, -вку́, по́в'язь, -зя; С. в глубину — ввязо́к у глибину́; С. командования—ввязо́к кома́ндування; С. коробчатая — коро́бчастий по́в'язь; С. лобовая — лобови́й по́в'язь; С. непосредственная—безпосере́дній звязо́к; С. огневая — вогне́вий звязо́к; С. оптическая — опти́чний звязо́к; С. передаточная—переда́тний звязо́к; С. по фронту — звязо́к вздовж фро́нту; С. станка — по́в'язь станка́; С. техническая — техні́чний ввязо́к; С. хоботовая — хобото́вий по́в'язь; ось связи — вісь ввязку́; часть связи — части́на ввязку́.

*Сгиб — згин, -ну.

*Сгибание — згина́ння.

*Сгорание — вгора́ння; С. полное — цілкови́те вгора́ння.

*Сгорать, сгореть — згора́ти, вгорі́ти.

*Сгруппировать — згрупува́ти, ску́пчити.

*Сдавать, сдать — здава́ти, здати.

*Сдаваться, сдаться — піддава́тися, підда́тися.

*Сдавливать, сдавить — сти́скувати, сти́снути.

*Сдатчик — здавець, -вця.
*Сдача — здавання; піддання, капітуляція; С. в плен—піддання; С. словесная—усне здавання; С. часового—здавання стійкого.
*Сдвигание — зсування.
*Сдергивать, сдернуть — зринати, зірнати.
*Сдерживать, сдержать—стримувати, стримати.
*Север — північ, -ночи; С.-ро-восток — північний схід; С.-ро-запад — північний захід.
*Северный — північний; С-ро-восточный — північно-східній; С-ро-западный — північно-західній.
*Сегмент—сегмент, -та; С. зажигательный—запальний сегмент.
*Сегментный — сегментний; С. снаряд — сегментний гарматень.
*Седелко — сідельцо, -ця.
*Седлание — сідлання.
*Седлать, оседлать—сідлати, (за)осідлати.
*Седло—сідло; С. вольтижерское — вольтижерське сідло; С. вьючное—в'ючне сідло.
*Седловина — сідловина.
*Седловка — сідлання.
*Секрет — таємник, -ка; таємниці, -ці.
Секретарь — секретар, -ря.
Секретный, -но—таємний, таємно.
*Сектор—сектор, -ру; С. гладкий—гладкий сектор; С. наблюдения—сектор стежения; С. нарезной—нарізний сектор; С. обстрела—сектор обстрілу; С. угломера — сектор кутоміра.
*Секторальный—секторальний; С. вырез — секторальний виріз.
*Секунда — секунда, -ди.
*Секундомер—секундомір, -ра.
*Секущая — січна; С. плоскость — січна площа.
*Селение — селище, -ща.
*Селитра — салітра, -ри.
*Семафор — семафор, -ра.
Семейный—родинний; С. положение — родинний стан.
Семейство — родина, -ни.
*Семижильный— семижильний; С. проводник—семижильний провідник.
Сено — сіно, -на.
*Сера — сірка, -ки.
*Сердечник—осердя; С. пули—осердя кулі.
*Сердцевина—осередок, -дку; (*растения*)—стрижень, -жня.
*Сердцевинный — осередковий; С. полоса — осередкова смуга.
*Срединный — сере[illegible]ний; С. или вероятное отклонение — серединний або ймовірний відхил.
*Сережка—сережка, -ки; обіймиця, -ці.
*Серный — сірчаний; С. ангидрид—сірчаний ангідрид; С. кислота — сірчана кислота.
*Сетка — мережа, -жі, сітка, -ки; С. для сена—сітка на сіно.
*Сетчатый — сітчастий.
*Сеть—мережа, -жі, сітка, -ки; С. воздушная—повітряна мережа;

С. маскировочная — маскувальна сітка; С. проволочная — дротяна мережа.

*Сечение — переріз, -зу; высота С. — висота перерізу.

*Сжатость — стисвість, -ности; стислість, -лости.

*Сжатый — стиснений.

*Сжигание — свалювання, спалення.

*Сжим — стискач, -ча, стиск, -ку.

*Сжимаемость — стисливість, -вости.

*Сжимать, сжать — стискати, стиснути.

Сзади — ззаду, позаду.

*Сигнал — гасло, -ла; С. вызывной — викличне гасло; С. дымовой — димове гасло; С. звуковой — звукове гасло; С. зрительный — зорове гасло.

*Сигнализация — гаслування; С. звонковая — дзвінкове гаслування; С. звуковая — звукове гаслування; С. световая — світлове гаслування.

*Сигналист — гасліввик, -ка; сурмач, -ча; С. дежурный — вартовий сурмач.

*Сигнальный — гасловий; С. веревки — гасловий мотуз; С. огонь — гасловий вогонь; С. ракета — гаслова ракета; С. рожок — гасловий ріжок; С. трубы — сурма.

*Сидение — сідець, -дця, сидіння.

Сидеть, сесть — сидіти, сісти.

*Сикрит — сикрит, -ту.

*Сила — сила, -ли, енергія; С. броневые — сили пвіцерні; С. ветра — сила вітру; С. внешняя — зовнішня сила; С. воздушные — повітряні сили; С. вооруженная — збройна сила; С. главные — сили головні; С. живая — кінетична енергія; С. звука — сила звуку; С. натяжения — сила натягу; С. под'емная — підіймальна сила; С. противодействующая — супротивна сила; С. тока — величина струму (ва амперп); С. убойная — убійна сила.

*Силок — сільце, -ця.

*Силуэт — силует, -ту.

*Сильный — сильний, міцний; С. ветер — великий вітер.

*Симметричный — симетричний.

*Синеродистый калий — ціянок калію.

*Синильная кислота — синя кислота.

*Сирена — сирена, -ни.

*Система — система, -ми; С. делений — система поділок; С. зубчатых передач — системи трибових передач; С. милиционная — міліційна система.

Систематический — систематичний.

*Сито — сито, -та.

*Сифон — сифон, -ну.

*Сиакательный сустав — стрибовий суглоб.

*Скала — скеля, -лі.

*Скалистый — скелястий; С. грунт — скелястий ґрунт.

*Скамейка — лавка, -ки, лава, -ви.

*Скат — покіт, покоту, схил, -лу; спадистість, -тости; С. бруствзра—схил бруствзра; С. вогнутый—угнутий схил; С. выпуклый—опуклий схил; С. естественный—природній покіт; С. коничзсний—конічний схил; С. крутой— крутий схил; С. пологий—положистий схил; зволожению свта — заклад схилу.

*Скатанный — згорнений; С. шинель — зго́рнена шинеля.

*Скатка — зго́рток, -тка.

*Скатывать, скатить — скочуватп, скотити, згортати, згорнути.

*Скачок — скік (скоку); стрибок, -бка; „С. назад" — „скік назад"; скачками — скоками.

*Скашивать, скосить—перекошувати, перекосити, (откос) зрізуввти, зрізати павскіс.

*Скважина — шпара, -ри; С. буровая — свердловина.

*Сквозной—наскрізний; С. втака—наскрізна втака; С. гнездо—наскрізне гніздо; С. канал—наскрізний канал.

*Скелет — кістяк, -ка; С. карты — кістяк мапи; С. схемы — кістяк схеми.

*Скипидар — шпигинар, -ру.

Скирда — стирти, -ти.

*Склад — склад, -лу, комора, -ри; С. вещевой—рзчовий склад, комора; С. крепости—склад фортеці; С. патронный—склад набоїв; С. промежуточный — проміжний склад; С. спарядов — склад гарматній; С. со взрывчатыми веществами — склад із вибуховими рочовинами.

*Складка — зго́ртка; С. местности—зго́ртка місцевости.

*Складной — складаний.

*Складывать, сложить — складати, скласти.

*Скленвание — склеювання.

*Склепка — авютовування, знютування; (*гимнаст.*)—дужка, -кп.

*Склон — схил, -лу; на склопо горы—на вгірку; С. горы — згір'я, згірок, -рки.

*Склоноуказательный столб— схилосказіший стовп.

*Склонять, склонить — схиляти, схилити.

*Скоба — клямра, -ри; С. для переноски—клямра для перенесення; С. для тормоза — клямра до гальми; С. луки (*седла*) — клямра облуку; С. направляющая—напрямна клямра; С. спусковая—спускова клямра.

*Сковывать, сковать — скопувати, скувати.

*Скольжение — ковз, -зу; ковзання; С. на крыло — ковзання на крило; С. па хвост—ковзання на хвіст.

*Скользить, скользнуть—ковзати, ковзнути.

*Скользкий — ковзький, слизький.

*Скользящий — ковзний.

*Скомандовать—скомандувати.

*Скопировать — скопіювати.

*Скопление — скупчення.
*Скоплять, скопить — скупчувати, скупчити.
*Скоростный — на швидкість; С. бег — біг на швидкість.
*Скорострельность — швидкострільність, -ности.
*Скорострелькый — швидкострільний.
*Скорость — швидкість; С. вращения — швидкість обертання; С. горения — швидкість горіння; С. движения — швидкість руху; С. конечная — кінцева швидкість; С. начальная — почвткова швидкість; С. переменная — змінна швидкість; С. полета — швидкість льоту; С. стрельбы — швидкість стріляння; С. удвоенная — подвоєна швидкість.
*Скорый — швидкий.
*Скос — скісок, -ска; С. выреза рамы — скісок вирізу рами; С. для отсчета долений прицела — скісок для підлічвння поділок мірника.
Скот — товар, -ру.
*Скошекный — скісний, скошений; С. конец — скошений кінець; С. паз — скісва гара.
*Скребкица — скребло, -ла.
*Скребок — скребачка, -кп.
*Скрепа — скріпа, -пи.
*Скреплять, скрепить — скріпляти, скр[illegible]ити.
*Скрепляющий — скріпний; С. кольцо — скріпне кільце; С. угольник — скріпний кутник.
*Скрещение — схрещування.
*Скрутка — скрутень, -тня; скручування; С.-снийки — скрутень-злют.
*Скрывать, скрыть — скривати, скрити, таїти, ватаїти, переховувати, пореховети.
*Скрывающийся — що ховається; С. мишень — мета, що ховається.
*Скрытно — потайки.
*Скрыткость — скритність, -ности; потайність, -ности.
*Скрытый — скритий, потайний; С. подступ — потайний підступ.
*Скульпто-макеты — скульптомакети, -тів.
*Скульптомаскировка — скульпто-маскування.
*Скучиваиив — скупчування; скупчення.
*Скученный — скупчений.
Скучный — сумний, невеселий.
Слабость — слабість, -бости; веміч, -мочи; кволість, -лости.
*Слабый — кволий, легкий, малий; С. ветер — малий вітер, тиховій; С. концентрация — легка концентрація, -ції; С. ток — малий струм.
Слабосильный — слабосилий.
*Слаженность — палагодженість, -ности.
*Слань — мостовиння.
Слева — зліва; „С. по шести" — „зліва шістнами"; „С. рядами" — „Зліва рядами".
След — слід, -ду.
*Следить — слідкувати, стежити, пильнувати.

***Следование** — прохо́дження, прямува́ння; С. комвнд — прохо́дження кома́нд.

***Следовать** — прохо́дити; іти́, прямува́ти.

Следствие — слі́дство, -ва; на́слідок, -дку.

Следующий — насту́пний.

***Слежавшийся** — злёглий; С. грунт — злёглий ґрунт.

***Слежка** — слі́дкува́ння.

***Слеза́ть, слезть** — зла́зити, злі́зти; „Слезай" — „Злазь".

***Слезоточивый** — слізни́й; С. вещество — слізна́ речовина́; С. газ — слізни́й газ.

***Слепок** — ві́дтиск, -ку́; С. с печати — ві́дтиск печа́тки.

***Слесарная** — слюса́рня, -ні.

***Слесарный** — слюса́рський.

***Слесарь** — слюса́р, -ря.

***Слив** — збіжві́к, -ка́.

***Сливать, -ся́, слить, -ся** — злива́ти, -ся́, зли́ти, -ся, вилива́ти, ви́лляти.

***Слитная (нераздельная) наводка** — нерозді́льне наці́лювання.

***Сличать, сличи́ть** — порі́внювати, порі́вняти.

***Сличение** — порі́вня́ння; С. с местностью — порі́вня́ння з місце́вістю.

***Сличительный** — порівня́льний; С. ведомость — порівняльна відо́мість.

***Словесный** — слове́сний; С. распоряжение — слове́сне розпоря́дження; С. сдача — слове́сне здава́ння.

***Сложный** — скла́дний; С. защита — скла́дна вислона; С. обман — скла́дна обма́на; С. ответ — скла́дна ві́дповідь.

***Слоистый** — шарува́тий.

***Слой** — шар, -ру, верства́, -ви́; С. глинистый — глиня́стий шар, верства́; С. песчаный — піща́на верства́, шар.

***Служба** — слу́жба, -би; С. ветеринарно-санитарная — ветеринарно-саніта́рна слу́жба; С. внутренняя — вну́трішня слу́жба; С. гарнизонная — зало́гова слу́жба; С. караульная — сторо́жова слу́жба; С. лагерная — таборо́ва слу́жба; С. полевая — польова́ слу́жба; С. санитарная — саніта́рна слу́жба; С. сверхсрочная — понадстро́кова слу́жба; С. связи — слу́жба зв'язку́.

***Службы** — (*помещения*) надві́рні буді́влі.

***Служебный** — службо́вий; С. обязанность — службо́вий обов'язок; С. переписка — службо́во листува́ння; С. поручение — службо́во доручення; С. распоряжение — службо́ве розпоря́дження; С. форма — службо́ва фо́рма.

***Служить** — служи́ти; „Служим трудовому народу" — „Слу́жимо труда́щому наро́дові".

***Слухач** — підслу́хувач, -ча; С-чей команда — кома́нда підслу́хувачів.

***Слуховой** — слухови́й; С. окно — дахове́ вікно́.

Случай — ви́падок, -дку.

Случайность — нипадно́вість, -вости.

Слушать — слу́хати, пважа́ти; **С-ться** — слу́хатися.

Слышать, услышать — чу́ти, почу́ти.

***Слюдяной** — лосняко́ний; **С.** пластинка—лосникова платівка.

***Смазка** — (*материал*) масти́ло, (*действие*) ма́щення; **С.** густая—густе́ масти́ло.

***Смазочный** — масти́льний; **С.** материал — масти́ло, -ла.

***Смазывать, смазать** — масти́ти, ви́мастити.

***Сматывать, смотать** — змо́тувати, змота́ти.

***Смежный** — сумі́жний.

Смелый — смі́ливий, смі́лий.

***Смена** — змі́на, -ни; „Смена за мной марш"—„змі́на за мно́ю руш"; **С.** караула — змі́на сторо́жі; „Смена стой" — „змі́на стій".

***Смененный** —змі́нений; „Смененный, оружие на осмотр" — „змі́нений, збро́ю на о́гляд".

***Сменять, сменить** — зміня́ти, зміни́ти, заступа́ти, заступи́ти.

***Смертоносный** — смертяни́й; **С.** полоса—смертяна́ смуга.

***Смесь**—мішани́на, -ни; **С.** горючая—пальна́ мішани́на; **С.** красочная — фарбова́ мішани́на; **С.** механическая—мішани́на; **С.** химическая — су́міш.

***Смета** — кошто́рис, -су.

Сметливость — спри́тність -ности.

***Смешивать, смешать** — змі́шувати, зміша́ти.

***Смещать, сместить** — усува́ти, усу́нути; зміща́ти, змісти́ти.

***Смещение** — усу́нення; змі́щення.

*„**Смирно**" — „Стру́нко"; „Смирно, под знамя"—„Стру́нко, до пра́пору"; „Смирно, равнение направо (налево)" — „Стру́нко, рівня́ння право́руч (ліво́руч)".

***Смолистый** — смоли́стий.

Смолкать, смолкнуть — змовка́ти, змо́вкнути, стиха́ти, сти́хнути.

Смотреть — диви́тися, гляді́ти (чого).

***Смыкание** — змика́ння, ві́мкнення; **С.** перевязки—зімкнення вев'язни; **С.** обхода — зі́мкнення обхо́ду.

***Смыкать,-ся, сомкнуть,-ся**— змика́ти,-ся, зімкну́ти, -ся, „Сомкнись"—„зімкни́сь"; **С.** колонну —зімкну́ти коло́ну.

Смычка—єдна́ння, спі́лка, -ки.

***Смычный (брус)** — злучни́й (брус).

***Смягчать, смягчить** —м'якши́ти, зм'якши́ти.

***Снабжать, снабдить** — постача́ти, поста́чити.

***Снабженец**—постача́льник,-ка.

***Снабжение** — постача́ння.

***Снайпер** — сна́йпер, -ра.

***Снаружи**—зо́вні, зо́кола, знадво́ру.

***Снаряд**—гарма́тень, -тня; прила́ддя; **С.** агитационный—агіта-

ційний гарматень; С. бризантный —бризантовий гарматень; С. гимнастический — гімнастичне приладдя; С. зажигательный — запальний гарматень; С. светящийся—світний гарматень; С. стальной — сталевий гарматень; С. сегментный — сегментний гарматень; С. химический— хемічний гарматень.

*Снаряжать, снарядить—лаштувати, налаштувати; нарядж़ати, нарядити; набивати, набити (*снаряд*).

*Снаряжение — лаштування, лаштунок, -нку.

*Снаряженный—налаштований, набитий; С. снаряд — набитий гарматень.

*Снеговой, снежный—сніговий; С. занос—замет, -ту; С покров —снігове вкриття, сніговий покрив; С. щит—щит протисніжний.

*Снижать, снизить — знижувати, знизити.

*Снизу—знизу, зісподу; „Снизу прикладом бей" — „Знизу прикладом бий".

*Снимание — здіймання.

*Снимать, снять — здіймати, зняти; Снимаемый участок—здіймувана дільниця, д., що її здіймають; С. орудие с передка — здіймати гармату з передка.

*Снимок — знаток, -тку.

Сноп — сніп, снопа.

Сноровисто—спритно, зручно.

Сноровка—спритність, -ности, зручність, -ности.

*Снур —шнур, -ра, мотузок,-зка.

*Снятие—здіймання; С. кроки— здіймання кроки; С. с передков— здіймання з передків; С. часовых —здіймання стійкових.

Со *см.* С. „Со знаменем, за мной, шагом марш" — „Із прапором, за мною, кроком руш".

*Собака-посыльный — собака (-ки) -посланець (-нця).

*Собачка — заскочка, -ки; С. барабана—заскочки барабану; С. лотка — заскочка короба.

*Собирать, собрать — (*оружие*) складати, скласти; збирати, зібрати.

*Собираться, собраться—збиратися, зібратися.

Соблюдать, соблюсти—додержувати, додержати, (*чого*) виконувати, виконати.

Собрание—збори, -рів; зібрання; общее собрание — загальні збори.

Собственный — власний.

*Событие—подія, -дії; С. военное — воєнна подія.

Совершать, совершить—діяти, подіяти, чинити, вчинити.

Совершенно секретно—зовсім таємно.

Совершенный — цілковитий, повний.

Совет Народных Комиссаров — Рада Народніх Комісарів.

Советский — радянський; С. власть—Радянська влада.

Совещание — нарада, -ди.

Совещательный — дорадчий.

*Совместно — разом, спільно.

*Совместный — спільний, сумісний; С-ные действия—спільні дії; С. обучение — спільно навчання.

*Совмещать, совместить — суміщати, сумістити; (*обязанности*) сполучати, сполучити.

*Совмещение — суміщення; (*обязанностей*) сполучення.

*Совокупность — сукупність, -ности.

*Совпадать, совпасть — (*во времени*) збігатися, збігтися; (*в пространстве*) зливатися, злитися.

Современный — сучасний; С. развитие—сучасний розвиток.

Согласование — погодження.

Согласовывать, согласовать — погоджувати, погодити.

*Согнутый —зігнений.

*Содействие — сприяння, допомога, -ги; група С-вия—група допомоги.

*Содействовать — сприяти, допомагати.

Содержание—зміст, -ту; утримання; кошт, -ту.

Содержать — містити, утримувати.

*Соединение — (*хим.*) сполука; (*мех.*) злука, -ки, злучення; С. войсковое — військова злука; С. временное—тимчасова злука; С. постоянное — постійна, стала злука; С. химическое — хемічна сполука; С. шворневое—шворенева злука.

*Соединительный — злучний; С. винт — злучний гвинт; С. втулка—злучний утулок; С. канал—злучний канал; С. кольцо—злучне кільце; С. планка—злучна планка; С. проводник—злучний провідник; С. рычаг—злучний важіль; С. тяга — злучний тяг; С. чашка — злучна чашка.

*Соединять, соединить—злучати, злучити, сполучати, сполучити; з'єднувати, з'єднати; „Соединить огонь“ — „злучити вогонь“.

*Созвездие—сузір'я; С. Большой Медведицы — Віз, Воза; С. Малой Медведицы — Малий Віз.

*Создавать, создать — утворювати, утворити.

Создание — утворення.

Сознательность — свідомість, -мости.

Сознательный — свідомий.

Созыв —скликання, склик, -ку.

Созывать, созвать—скликати, скликати.

*Сокращать, сократить—скорочувати, скоротити, прикорочувати, зменшувати, зменшити.

Сокращение — скорочення; зменшення.

*Сокращенный — скорочений; С. профиль—скорочений профіль; С. рысь—прикорочена ристь.

Солома—солома, -ми; С. яровая — ярова солома.

*Соломенный — солом'яний; С. мат—солом'яний мат.

*Соль — сіль, солн.
*Соляная кислота — соляна кислота.
*Сомкнись — зімкнись.
*Сомкнутый — зімкнений; С. строй—зімкнений лад.
Соображение — міркування.
Сообразительность — второп- ність, -ности; спритність, -ности.
*Сообщать, сообщить — сповіщати, сповістити, повідомляти, повідомити.
*Сообщаться — зноситися, сполучатися.
*Сообщение — сполучення; повідомлення; С. -ния военные — військові сполучення; С. с тылом—сполучення з тилом; С. ход— хід сполучний.
*Сооружать, соорудить — споруджати, спорудити, будувати, збудувати.
*Сооружение — будування, спорудження; будівля, -лі; споруда, -ди; С. бетонное — бетонна споруда; С. хозяйственного значения — будівля господарчого призначення.
*Соответствие — відповідність, -ности.
*Соответствовать — відповідати.
*Соответствующий — відповідний.
*Соотношение — співвідношення.
*Сопка — сопка, -ки.
*Сопоставлять, сопоставить— порівнювати, порівняти.

*Сопредельный — суміжний.
*Соприкасаться, соприкоснуться — стикатися, зіткнутися, прилягати, прилягти.
*Соприкосновение — стикання (с кем), прилягання (к чему).
*Сопровождать —супроводити.
*Сопровождающий — супровідник, -ка.
*Сопротивление — опір, опору; С. главное — головний опір.
*Соразмерность — помірність, -ности.
*Соразмерять, соразмерить — розміряти, розмірити, пристосовувати, пристосувати.
*Соревнование — змагання.
Сорный — засмічений.
*Сороковерстка — сороковерстівка, -ки.
*Сортировка — сортування.
Сосед —сусід, -да, сусіда, -ди.
*Соседний — сусідній; С. часть — сусідня частина.
*Соскабливать, соскоблить — зшкрібати, зшкребти.
*Соскок — зіскок, -ку.
*Сосок—шпинтик, -ка; С. стержня — шпинтик стрижня.
*Сосредоточение—зосередження; скупчення; С. огня — зосередження вогню.
*Сосредоточенный, -но — зосереджений, -но; С. заряд — зосереджений заряд.
*Сосредотачивать, сосредоточить — зосереджувати, зосередити, скупчувати, скупчити.

***Состав** — склад, -ду; С. административно - хозяйственный — адміністративно - господарчий склад; С. боевой — бойовий склад; С. ветеринарный — ветеринарний склад; С. гарнизона — склад залоги; С. дистанционный — дистанційний склад; С. дымовой — димовий склад; С. железно-дорожный — залізничва валка, оклад; С. караула — склад сторожі; С. командный — командний склад; С. комиссарский — комісарський склад; С. конский — склад кінський; С. лётный — літний склад; С. личный — особистий склад; людской С. — людський склвд; С. медицинский — медичний склад; С. начальствующий — начальницький склад; С. переменный — змінний склад; С. подвижной — ваговий склад; С. политический — політичний склад; С. пороха — склад пороху; С. постоянный — постійний склад; С. светящийся — світвий склад; С. терочный — терковий склад; С. трубочный — трубковий склад; С. ударный — ударний склад; С. фавье — фав'є (*динітронафталін*).

***Составление** — складання; С. ковол — ставлення в козли.

***Составлять, составить** — складати, скласти; „Составь" — „В козла".

***Составной** — складовий, зложений; С. часть — складова частина.

***Состояние** — стан, -ну; становище, -ща; С. морально-политическое — морально - політичний стан; С. оружия — стан вброї.

***Состоять** — бути, складатися; С. на котле — користуватися в варева; С. под следствием — бути під слідством; С. под судом — бути під судом; „Затвор состоит из . . ." — „замок складається з . . .".

***Состязание** — змагання.

***Сосуд** — посудина, -ни.

Сотня — сотня, -ні.

***Сотрясение** — струс, -су, двигіт, -готу; (*процесс*) — двигтіння.

***Сохранение** — зберігання; додержання (*дисципліни*).

***Сохранять, сохранить** — зберігати, вберегти; додержуватися, додержатися

***Социализм** — соціялізм, -му.

***Социальный** — соціяльний; С. положение — соціяльний стан.

***Сочетание** — сполучення; сполука.

***Сочетать** — злучати, сполучати; Сочетающие огонь — що сполучають вогонь.

***Сошка** — сішка, -ки.

***Сошник** — леміш, -меша; С. зимний — зимовий леміш; откидной С. — відкидний леміш.

Союз — союз, -зу, спілка, -ки; Союз Советских Социалистических Республик; С.С.С.Р. — Союз Радянських Соціялістичних Республік; С.Р.С.Р.

Союзник—союзник, -ка; спілі-вик, -ка.
***Спайка** — одність, -ности; злютовування, злютування; (*место*) злюток; **С.** внутренняя — внутрішня одність.
***Сползывание** — всовування; сповзання.
***Сползывать, сползти** — всовуватися, зсунутися, сповзати, сповзти.
***Спальня, спальное помещение** — спальня, -ні.
***Спасательный** — рятунковий; **С.** круг — рятунково коло.
***Спасать, спасти** — рятувати, прятувати.
Спать — спати.
Спектакль — вистава, -ви.
***Спектральный**—спектральний.
***Спектрофотометр** — спектрофотометор, -тра.
***Спектрофотометрический** — спектрофотометричний.
***Специалист** — фаховець, -івця.
***Специальный** — спеціяльний; **С.** одежда — спеціяльний одяг; **С.** рода войск — спеціяльні роди зброї, спеціяльне військо; **С.** часть — спеціяльна частина.
***Спешенный** — спішений; **С.** эскадрон — спішена кінна сотня.
***Спешивание** — спішування.
***Спешиваться, спешиться** — спішуватися, спішити, -ся.
***Спешить, поспешить** — посвішати, поспішити.
***Спешно** — спішно.
***Спешность**—спішність, -ности, пагальність, -ности; **С.** работы — спішність роботи.
***Спиливать, спилить** — спилювати, спиляти.
***Спина, спинка** — спина, -ни, спинка, -ки; **С-ка** рукоятки — спинка держака; „За спину" — „за спину".
***Спираль** — спіраля, -лі; **С.** Бруно — спіраля Брунова.
***Спиральный** — спіральний; **С.** пружина — спіральна пружина.
***Спирт** — спирт, -ту.
***Список** — список, -ску; реєстер, -тру; **С.** арматурный — реєстер риштунковий; **С.** именной — іменний список, реєстер; **С.** послужной — службовий список.
***Спица** (*колесная*) — спиця, -ці.
***Сплав** (*металлов*) — стоп, -пу.
***Сплачивать, сплотить** — вбивати, збити; (*ряды*) — з'єднувати, з'єднати.
***Сплетать, сплести** — сплітати, сплести.
***Сплоченность** — з'єднаність, -ности.
***Сплошной** — суцільний.
***Сплюснутый** — сплющений, сплюснений.
***Сплющивать, сплющить** — сплющувати, сплющити.
Спокойный — спокійний.
***Сползание**—зсовування, сповзання.
***Сползать, сползти** — зсовуватися, зсунутися, сповзати, сповзти.

Спорный — суперечний.

***Спорт** — спорт, -ту.

***Спортивный** — спортовий; **С.** игра — спортова гра; **С.** имущество — спортове майно.

***Способ** — спосіб, -собу; засіб, засобу; чин, чину; **С.** воздействия — спосіб впливу; **С.** рыбачий — рибальський спосіб; **С.** химического нападения — спосіб хемічного нападу; каким способом — яким чином.

***Способность** — (*о человеке*) здібність, -ности; (*о машине, войске*) — здатність, -ности; (*возможность*) — спроможність, -ности; **С.** красящая — здатність фарбувати; **С.** кроющая — здатність закривати; **С.** маневренная — маневрова здатність; **С.** маршевая — маршова здатність; **С.** пропускная — перепускна спроможність.

Способствовать — сприяти, допомагати.

***Спотыкач** — спотикач, -ча.

***Справа** — з правого боку, справа; **С.** налево — з правого боку наліво; „Справа по звеньям" — „Справа ланками"; „Справа по одному" — „Справа одинцем".

Справка — довідка, -ки.

Спрашивать, спросить — питати, спитати, запитувати, запитати.

***Спресованный** — згнічений.

***Спресовывать, спресовать** — згнічувати, згнітити.

***Спрямление** — випростування, випростання; **С.** дорог — випростування шляхів; **С.** ходовых линий — випростання ходових ліній.

***Спуск** — спускання, спуск, -ку; узвіз, -возу; **С.** к мосту — узвіз до мосту; **С.** штопором — спускання спіралею; плавный спуск курка — плавне спускання курка.

***Спускать, спустить** — спускати, спустити.

***Спусковой** — спускний; **С.** крючек — спускний гачок; **С.** механизм — спускний механізм; **С.** планка — спускна планка; **С.** пружина — спускна пружина; **С.** рычаг — спускний важіль; **С.** скоба — спускна клямра; **С.** тяга — спускний тяг; **С.** шнур — спускний шнур.

***Спутывать, спутать** — плутати, поплутати, (*лошадей*) путати, спутати.

***Спущенный** — спущений.

***Сравнивать, сравнить** — порівнювати, порівняти.

***Сражаться** — битися.

***Сражение** — бій (бою); баталія, -лії.

***Сращивание** — сточування, сточення.

***Средний** — середній; **С.** горизонталь — середня поземниця; **С.** дистанция — середня дистанція; **С.** линейка — середня лінійка; **С.** командный состав — середній командний склад; **С.** начальствующий состав — середній начальницький склад; **С.** положение — середнє положення; **С.** степень —

сере́дній сте́пінь; С. точка попадания — сере́дня то́чка влуча́ння; С. траектория — сере́дня траекто́рія; С. упос — сере́дня па́ра.

*Средство — за́сіб, -собу; спо́сіб, -со́бу; С. для перевозки — за́соби для перево́зу; С. огнозые — вогневі́ за́соби; С. перевозочные — перевозо́ві за́соби; С. взрывные — вибухо́ві за́соби; С. поражения — за́соби пора́зки; С. противогазовые — протига́зові за́соби; С. химические — хемі́чві за́соби.

*Срез — врі́зок, -зка; врі́зування; С. дульный — дуло́вий зрі́зок; С. казенный — тузо́вий зрі́зок.

*Срок — те́рмін, -ну; речі́нець, -нця; строк, -ку; С. службы — те́рмін слу́жби.

*Сросток (тел. кабеля) — сто́чина, -ни; С. фальшивый — фальши́ва сто́чина.

*Срочность — терміно́вість, -вости; нега́йність, -ности.

*Срочный — терміно́вий, нега́йний; С. донесение — терміно́ве доне́сення.

*Срочнослужащий — строко́вий службо́вець, строкове́ць, -вця́.

*Сруб — зруб, -бу.

*Срыв — зрива́ння, зі́рвання.

Ссадина — садно́, -на́, ура́зка, -ки.

*Стабилизатор — стабіліза́тор, -ра.

*Ставить, поставить — ста́вити, поста́вити, стано́вити, постанови́ти; С. вехи — тичкува́ти; С. на вид — дава́ти, да́ти на ува́гу.

*Ставня — за́ставка, -ки; віко́нниця, -ці.

Стаж — стаж, -жу.

Стажировать — стажува́ти.

*Стайна — згра́я, -ра́ї.

*Стакан (снаряда) — ко́рпус, -су, (в пулеметах) — цилі́ндор, -дра; склянка, -ки; С. донный — де́нний цилі́ндер; С. опорный — опо́рний цилі́ндер.

*Стаканчик — цилі́ндрик, -ка.

*Стакиваться, столкнуться — стика́тися, віткну́тися.

*Сталь — сталь, -ли.

*Сталька (пласт потника) — ста́лька, -ки.

*Стальной — стале́вий; С. дно — стале́ве дно; С. корпус — стале́вий ко́рпус; С. нагель — стале́вий ти́бель; С. снаряд — стале́вий гврна́тень; С. труба — стале́ва труба́.

*Станина, станинна — сто́вба, -би; С-на лафета — сто́вба лафе́ту; С-на салазок — сто́вба саночо́к.

*Станковый — станко́вий; С. пулемет — станко́вий кулеме́т.

*Становиться, стать — ставати, ста́ти; роби́тися, зроби́тися; С. лучше — кра́щати, лі́пшати; С. хуже — гі́ршати; „Становись“ — „Става́й“; Стать в ружье — ста́ти до збро́ї; Стать на якорь — ки́нути (спусти́ти) кі́тву.

*Станок — стано́к, -нка́; (конск.) — стано́к, -нка́; (сто-

лярн.) — не(а)рста́т, -ту; С. боевой — бо́йний стапо́к; С. поверочный — переві́рчий стано́к; С. прицельный — стано́к наці́льний; С. пушечный — гарма́тний стано́к; С. сверлильный — свердля́рка; С. токарный — тока́рка; С. тренога — стапо́к тринíжок.

***Станционер** — стаціоне́р, -ра.

***Станционный** — стаці́йний; С. мина — стаці́йна мі́на.

***Станция** — ста́ція, -ції; С. воздухоплавательная — повітропла́вна ста́ція; С. минная — мі́нна ста́ція; С наблюдательная — стежова́ ста́ція; С. приемная — прийма́льна ста́ція.

Старание — дба́ння.

Старательность — дбайли́вість, -вости, дба́лість, -лости, стара́нність, -ности.

Старательный — дбайли́вий, стара́вний, дба́лий.

Стараться, постараться — дба́ти, подба́ти.

***Старт** — старт, -ту.

***Стартер** — ста́ртник, -ка.

Старший — ста́рший; С. врач — ста́рший лі́кар; С. гренадер — ста́рший гренаде́р; С. командный состав — ста́рший кома́ндний склад; С. по конюшне — ста́рший ста́йні; С. разведчик — ста́рший розві́дач; С. степень — ста́рший сте́пінь.

***Старшина** — бунчу́жний, -ного.

***Старшинство** — старши́нство, -ва.

***Статистический** — статисти́чний; военно - С. — во́єнно-статисти́чний.

Статут — стату́т, -ту.

Статья — артику́л, стаття́ (*закона*).

***Стационарный** — стаціона́рний; С. лагерь — стаціона́рний та́бор; С. расположение — стаціона́рне розташування.

***Ствол** — ці́вка, -ки; (*древесный*) — стовбу́р, -ра; канал ствола — кана́л ці́вки.

***Ствольный** — цівкови́й; С. задержка — цівкова́ за́тримка; С. замок — цівкови́й замо́к; С. коробка — цівкова́ коро́бка; С. накладка — цівкова́ на́кладка; С. пружина — цівкова́ пружи́на.

***Створ** — сту́лок, -лку.

***Стебель** — стебло́, -бла́; С. затвора — стебло́ замко́ве; С. прицела — стебло́ мірнико́ве; С. с рукояткой — стебло́ із ру́чкою.

***Стекать, стечь** — стіка́ти, стекти́, збіга́ти, збі́гти.

***Стекло** — скло, скла; С. ламповое — ля́мпове скло́; С. оконное — ши́бка, -ки.

Стеклянный — скляни́й; С. завод — гу́та, -ти; С. уровень — скляна́ позе́маниця; С. шкурка — скляна́ шку́рка.

***Стеланки** — риштува́ння.

Стемнеть — потемні́ти, сме́ркнути.

***Стена** — стіна́, -ни́; (*каменная*) — мур.

Стенгазета — стінгазе́та, -ти.

***Стенка** — стінка, -ки; С. вертикальная — прямовисна стінка; С. передняя — передня стінка; С. шведская — шведська стінка.

***Стенной** — стінний; С. газета — стінна газета; С. часы — стінний годинник.

***Стенобитный** — муроломний.

***Степень** — степінь, -пеня; ступінь, -пеня; міра, -ри; С. высшая — вищий степінь; С. средняя — середній степінь; С. старшая — старший степінь; старший ранг; С. уменьшения — міра зменшення; С. точности — міра точности.

***Стерео-труба** — стерео-труба, -би.

***Стеречь, -ся** — стерегти, -ся.

***Стержень** — стрижень, -жня, стебло, -ла; прут, -та; С. головной — головкове стебло; С. затвора — стрижень замка; С. контактный — контактний стрижень; С. направляющий — напрямний прут; С. для ленты — стрижень для стрічки; С. стальной — сталевий стрижень; С. ударника — стрижень ударника.

***Стеснение** — стіснення, утиск, -ку.

***Стесненный** — стіснений, обмежений; С. обстрел — обмежений обстріл.

***Стеснять, стеснить** — стісняти, стіснити.

***Стечение** — збіг, -гу; С. народа — натовп, -пу; тиск, -ку.

***Стирать, стереть** — стирати, стерти; С. (*белье*) — прати.

***Стирка** (*белья*) — прання.

***Стискивание** — стискування, стискання.

***Стискивать, стиснуть** — стискати, стиснути.

Стихийный — стихійний; С. явление — стихійне явище.

Стоимость — вартість, -тости; ціна, ціни.

***Стоверстка** — стоверстівка, -ки.

Стог — стіг, стогу, (*уменьш.*) — стіжок, -жка.

***Стойка** — стояк, -ка, постава, -ви; С. без ружья — постава без гвинтівки; С. основная — основний стояк; С. поршня — стояк толокяний; С. с ружьем — постава із гвинтівкою; С. с трубкой — стояк із трубкою; гребень стойки — гребінь стояковий.

***Стойкий** — тривкий, непохитний; С. газ — тривкий газ; С. часть — непохитна частина.

***Стойкость** — тривкість, -кости, непохитність, -ности; С. взрывчатых веществ — тривкість вибухових речовин.

***Стойло** — стійло, -ла.

***Стойма** — сторч.

***Стойчатый** — сторчовий; С. опора — сторчова опора; С. остов — сторчова снасть.

***Сток** — стік, стоку; стікання.

***Стол** — стіл, стола; С. верстак (*для чистки винтовок*) — стіл парстат; С. поно-

ротный—поворітаний стіл; С. угломера — стіл кутоміра.

*Столб — стовп, -па́; С. верстовой, километровый — верства́, верстовий, кілометро́вий стовп; С. контрольный — контро́льний стовп; С. склоноуказательный — схиловказівний стовп.

*Столбовой—стовповий; С. дорога — стовповий шлях.

*Столкновение —зіткнення, су́тичка, -ки; С. боевое—бойова́ су́тичка; С. бойцов—су́тичка бійців.

*Столовый—столо́вий; настільний.

Столовая — їда́льня, -ні; С. лампа — настільна ла́мпа.

*Столяр — сто́ляр, -ра.

*Столярный — столя́рський; С. клей — кару́к, -ку́.

*Стопин — стопі́в, -пу́.

*Стопор — сто́пор, -ра; С. клапана — сто́пор хлипако́вий; С. походного положения курка — сто́пор курка́ в похідному стані.

*Стопорный — затримний; С. винт — затримний гвинт; С. клин — затримний клин; С. рукоятка — ру́чка затримна́.

*Сторож — сто́рож, -жа.

*Сторожевой — сторожовий; С. звено—сторо́жова ла́нка; С. охранение — сторожова́ охоро́на; С. отряд — сторожовий загін; С. пост — охоро́нна стійка; С. резервы — сторожовий резе́рв.

*Сторона — бік, бо́ку; сторона́; край, кра́ю.

Сторониться — усува́тися з доро́ги, схо́дити з доро́ги, ухиля́тися.

Сторонник — прихи́льник, -ка, прибі́чник, -ка.

*Стояние — стоя́ння.

*Стоянка — стоя́нка, сто́янка, -ки; зимняя С. — зимівля, -лі.

*Стоять, стать — стоя́ти, ста́ти; „Стоять вольно" — „ста́ти вільно"; „Стой" —„Стій"; „Стой. Вынь патрон" — „Стій. Ви́бери набій"; „Стой. По кольцу назад" — „Стій. За кільце́м наза́д"; „Стой. Прожняя установка" — „Стій. Попере́дня уста́на"; „Стой. С передков налево (направо, прямо) марш" — „Стій. Із передків ліво́руч (право́руч, про́сто) руш"; „Стой. Цель 00. Вилка 00-00" — „Стій. Ціль 00. Міжви́к 00-00".

*Стоячий — стоя́чий.

*Стража — охоро́на; С. пограничная — прикордо́вна охоро́на.

*Страна — краї́на, -ни, край, кра́ю; сторона́, -ни́.

*Стратегический — стратегі́чний; С. игра — стратегі́чна гра; С. ключ — стратегі́чний ключ; С. позиция — стратегі́чна пози́ція; С. решение — стратегі́чне ви́рішення; С. рубеж — стратегі́чний рубі́ж.

*Стратегия — страте́гія, -гії.

Страх — страх, -ху; жах, -ху; ляк, -ку.

Страшить,-ся, устрашить,-ся — лякати, -ся; зляка́ти, -ся; жаха́ти, -ся, жахну́ти, -ся.

Страшный — страшний, стражений.

***Стрела** — стріла́, -ли́; **С.** провоса — стріла́ звиса́ння.

***Стрелка** — стрі́лка, -ки; **С.** жел. дор. — ви́лиця, -ці; **С.** магнитная — магне́тна стрі́лка.

***Стрелковый** — стріле́цький; **С.** взвод — стріле́цька чота́; **С.** дивизия — стріле́цька дивізія; **С.** корпус — стріле́цький ко́рпус; **С.** липейка — стрілецька лі́нійка; **С.** линия — стрі́лецька лі́нія; **С.** окоп — стріле́цький ша́нець; **С.** отделение — стріле́цький рій; **С.** позиция — стріле́цька пози́ція; **С.** полк — стріле́цький полк; **С.** ступень — стріле́цький при́ступок; **С.** устав Р.К.К.А. — стріле́цький статут Р.С.Ч.А.; **С.** цепь — ро́зстрільня; **С.** часть — стріле́цька части́на.

***Стрелок** — стріле́ць (-льця́); **С.** отличный — видатний стріле́ць.

***Стрелочный** — (*ж. д.*) ви́личний.

***Стрельба** — стріля́ння, стрі-ляни́на, -ни; **С.** боевая — бойове́ стріля́ння; **С.** в интервалы — стріля́ння в інтерва́ли; **С.** групповая ружейная — групове́ стріля́ння з рушни́ць; **С.** дробинками — стріля́ння дро́бинками; **С.** лежа — стріля́ння навле́жачки; **С.** навесная — зви́сле стріля́ння; **С**-бы начальная — початкове стріля́ння; **С**-бы непрерывность — безупи́нність стріля́ння; **С.** на поражение — стріля́ння на пора́зку; **С.** непрямой наводкой — стріля́ння непрями́м наці́люванням; **С.** ночью — стріля́ння вночі́; **С.** по движущейся цели — стріля́ння по рухо́мій ці́лі; **С.** практическая — практи́чне стріля́ння; **С.** по закрытым целям — стріля́ння по закри́тих ці́лях; **С.** по площади — стріля́ння пло́щами, по пло́щі; **С.** по рубежам — стріля́ння по рубіжа́х; **С.** прицельная — наці́льне стріля́ння; **С.** с закрытых позиций — стріля́ння з закри́тих пози́цій; кучность стрельбы — ку́пність стріля́ння; скорость **С.** — шви́дкість стріля́ння; **С.** через головы — стріля́ння че́рез го́лови.

***Стрельбище** — стрі́льбище, -ща.

***Стреляный** — стрі́ляний; **С.** гильза — стрі́ляна гі́льза.

***Стрелять, выстрелить** — стріля́ти, ви́стрілити; „Стрелявшему орудию (взводу)“ — „Гарма́ті (чоті), що стріля́ла“; Стреляющее приспособление — стрі́льний при́стрій.

***Стремительный** — нава́льний; **С.** атака — нава́льна ата́ка; **С.** перебежка — нава́льний пере́біг.

***Стремиться** — порива́тися, намага́тися, прямува́ти.

***Стремление** — пори́вання, намага́ння, прямува́ння.

***Стремя** — стремено́, -на́; (*мн.*) стреме́на.

***Стремянка** — сту́панка, -ки.

Стрижка — стри́ження, стри́жка, -ки.

Стричь, -ся, остричь, -ся — стригти, -ся, постригти, -сѣ.

Строгий, -го — суворий, -ро, строгий, -го; С. выговор — сувора догвнв; С. лошадь — строгий кінь.

Строгость — суворість, -рости, гострість, -рости.

***Строевой** — муштровий; С. должиость — муштрова посада; С. кузнец — муштровий коваль; С. канцелярия — муштрова квицелярія; С. лошвдь — муштровий кінь; С. отряд — муштровий загін; С. расчет — муштровий розрахунок; С. уствв — муштровий статут; С. часть — муштрова частинв.

***Строение** — будівля, -лі; будова, -вп; С: балочное (*моста*) — трямова мостова будова; С. каменное — квм'яниця; С. нежилое — нежила будівля; С. ячейки — будова гніздинки; структура осередку.

Строжайший — найсуворіший; С. выговор — найсуворішв догана.

***Строительный** — будівельний; С. материал — будівельний матеріял.

***Строительство** — будівництво, -ва.

***Строить, -ся** — ладнати, -ся, будувати, -ся; „Строй фронт" — „Лвднай фронт"; „Стройся" — „Ладнайсь"; „Стройся по ввеньям" — „Ланкп ладнай"; „Стройся по шести" — „Шісткп ладнай".

***Строй** — лад, -ду: стрій, строю; С. журавлиный — лад журавлиним ключем.

***Стройиость** — стрункість, -кости.

***Стропила** — крокви, -ков.

Стропильиый — крокковий.

***Строптивый** — непокірливий; норовистий; С. конь — норовистий кінь.

***Строчиа** — рядок, -дка.

***Строющаяся дорога** — шлях, що будується.

***Стружиа** — стружка, -ки; стругання.

***Струиться** (*просачиваться*) — точитися.

***Струитура** — структура, -ри, будова, -ви.

Струиный — струнний.

***Струя** — струмина.

***Студонь гремучий** — гримучі драглі.

***Студеиистый** — драглистий; С. динвмит — драглистий динаміт.

***Стул** — стілець, -льця.

Ступать, ступить — ступати, сутпити.

***Стуяеиь** — приступок, -пка, східець, -дцп; С. стрелковая — стрілецький приступок; глубина стрелковой С. — глибина стрілецького приступка.

***Ступеиьиа** — східець, -дця, щабель, -бля; С-кп — східці, -ців.

***Ступеиьчатый** — східчастий.

***Ступица** — маточина, -ни.

***Ступия** — стопа, -пи.

***Стыи** — стик, -ку; С. карт — стик мап.

*Стягивать, стянуть — стягати, стягтії.
*Стяжка — стягання, стягіль, -геля.
*Стяжной — стяжний; С. болт — стяжний прогонич; С. вязка — стяжве в'явання; С. кольцо — стяжне кільце.
*Суглинок — суглинок, -нку.
*Суголовный — суголівний; С. ремень — суголівний ремінь.
*Суголовье — суголовок, -вка.
Суд — суд, -ду.
Судебный — судовий.
*Судно — судно, -на; С. разведывательное — розвідче судно.
Суета — суста, -ти; метушня, -ні; без суеты — без метушні.
*Суживать, -ся, сузить, -ся — звужувати, -ся, звузити, -ся; Суживать понятие — звужувати поняття.
*Сукно — сукно, -на; С. приборное — сукно приладове.
*Суконка — суконка, -ки.
*Суконный — суконний; С. кружок — суконний кружок.
*Сумка — торба, -би, торбина, -ни, ташка, -ки; С. патронная — набійниця, -ці; С. перевязочная — саква, -ков; С. санитарная — санітарна торба.
*Сундук — скриня, -ні.
*Суперфосфат — суперфосфат, -ту.
*Супонный — супонний.
*Супонь — супоня, -ні.
*Сурик — манія, -нії.
*Сурьма — антимон, -ну.
*Сустав — суглоб, -ба.
*Сутки — доба, -би.
*Суточный — добовий; С. ведомость — добова відомість; С. дача — добове давання; С. довольствие — добова пайка харчів, харч на добу; С. наряд — добовий наряд.
Сухой — сухий; С. перегонка — суха дистиляція; С. пироксилин — суха піроксиліна.
*Сухопаливной — сухопаливний.
*Сухопутный — суходільний; С. ведомство — суходільне урядництво; С. крепость — суходільна фортеця; сухопутно-морской — суходільно-морський.
*Сушильня — сушарня, -ні.
Сушка белья — сушіння білизни.
Существенный — істотний.
Сущность — суть, -ти.
*Сфера — сфера, -ри; С. дальнего огня — сфера далекого вогню; С. действительного огня — сфера дійсного вогню; С. ружейного огня — сфера рушничного вогню.
*Сфероид — сфероїд, -ду.
*Сфероконический — сфероконічний.
*Схватка — сутичка, -ки; бійка, -ки; (*технич.*) — лисиця.
*Схема — схема, -ми; С. оперативная — оперативна схема; С. разведывательная — розвідча схема; С. связи — схема звязку; С. тыловых учреждений — схема тилових установ; Схему исполнять — виконувати схему.

***Схематический**, -ски—схематичний, -но.

*Сходящийся — збіжний; С. веер — збіжне віяло.

*С'ездка (*лошадей*) — підпаровування.

*Сцепление — зчіплення.

*Сцепной—зчіпний; С. муфта—сполучна муфта; С. щека — зчіпна щока.

*Счет—лічіння, лічба, -би, рахунок, -нка; С. от станции до станции —лічіння від стації до стації.

*Счетчик — лічильник, -ка.

С'езд —з'їзд, -ду.

*С'емка — здіймання; С. буссольная—бусольне здіймання; С. верхом — здіймання верхи; С. военно-глазомерная — військове здіймання на око; С. инструментальная — струментальне здіймання; С. линий — здіймання ліній; С. маршрутная — маршрутне здіймання; С. мензульная — мензульне здіймання; С. местности — здіймання місцевости; С. по заметкам в записной книжке — здіймання на підставі заміток у записній книжці; С. по обе стороны движения — здіймання на обидва боки руху; С. полуинструментальная — напівструментальне здіймання; С. экерная — кутівничне здіймання.

*С'емный—здіймальний; С. жердь (в конюшне)—здіймана жердка (в стайні); С. ось — здіймана вісь; С. приспособление — здіймальний пристрій.

*С'емочный — здіймальний; С. инструмент — здіймальний струмент; С. работа — робота здіймання.

*С'емщик — здіймальник, -ка.

С'естной — їстівний; С-ное — їжа, їстівне; С. припасы—їстівні припаси.

*Сыпучесть — сипкість, -кости.

*Сыпучий — сипкий.

Сыпь — висипка, -ки.

*Сырец — сирець, -рця.

*Сыромятнаякожа—сириця, -ці.

*Сырость — вогкість, -кости.

*Сырцовый (*необожж. кирпич*) — з сирця.

*Сюрьма — антимон, -ну.

Т

Табак — тютюн, -ну.

*Табель — табель, -беля; Т. внесрочных донесений — табель позатермінових донесень; Т. казарменных принадлежностей — табель майна казарні; Т. постам—табель стійок.

*Таблица — таблиця, -ці; Т. стрельбы — таблиця стріляння; Т. условных знаков — таблиця умовних знаків.

*Табличка — табличка, -ки.

*Табурет — стільчик, -ка.

*Тавр продольный — тет (-та) подовжний (-ого).

*Тавро — тавро, -ра.

*Таз — миска, -ки.
Тайна — таємниця, -ці.
*Тактика — тактика, -ки.
*Тактический — тактичний; Т. игра — тактична гра; Т. подготовка — тактична підготова; Т. учение — тактичне навчання; Т. форма — тактична форма.
*Талон — талон, -на.
*Тальвег — низькоділ, -долу.
*Тамбур — тамбур, -ра, присінок, -нка.
*Таможня — митниця, -ці.
*Танк — танк, -ка.
*Танковый — танковий.
*Тара — тара, -ри.
*Тарелка — тарілка, -ки; Т. буферная — відпружникова тарілка; Т. сиденья — тарілка сідценя.
*Тарелочная пружина — тарілкувата пружина.
*Тарель — таріль, -ли.
*Таскать, тащить — тягати, тягти.
*Тачанка — тачанка, -ки.
*Тачка — тачка, -ки.
*Твердость — твердість, -дости; Т. воли — твердість волі; завзятість.
*Твердый — твердий; Т. прослойка — твердий прошарок.
*Театр военных действий — войовище, -ща.
*Текучесть — текучість, -чости.
*Текущий — поточний; Т. дела — поточні справи; Т. донесение — поточне донесення; Т. работа — поточна робота; Т. счет — поточний рахунок.
*Телега — віз, воза.
*Телеграф — телеграф, -фу; Т. беспроволочный — бездротовий телеграф; Т. проволочный — дротовий телеграф.
*Телеграфист — телеграфіст, -ста.
*Телеграфный передатчик — телеграфний передавач, -ча.
*Телефон — телефон, -ну; Т. индукторный — індукторний телефон; Т. полевой — польовий телефон; говорить по Т-ну — говорити телефоном.
*Телефонировать — телефонувати.
*Телефонист — телефоніст, -ста.
*Телефонный — телефонний; Т. конечный аппарат — телефонний кінцевий апарат; Т. двуколка — телефонна бідка; Т. линия — телефонна лінія; Т. провод — телефонний провід; Т. сеть — телефонна мережа; Т. станция — телефонна стація.
*Телефонограмма — телефонограма, -ми.
*Тело — тіло, -ла; Т. жидкое — течне тіло; Т. миномета — тіло мінометa; Т. орудия — тіло гармати; Т. пулемета — тіло кулемета.
*Телогрейка — тілогрійка, -ки.
*Телодвижение — рух тіла.
*Телосложение — уклад тіла.
*Темляк — китиця, -ці.
*Темнота — темрява, -ви.
*Темп — темп, -пу; Т. стрельбы — темп стріляння.

*Температура — температу́ра, -ри; Т. воздуха — температу́ра повітря.

*Тендер — те́ндер, -ра.

*Теневой — тіньови́й.

*Тень — тінь, -ни; место в тени — за́тінок.

Теплушка — топля́к, -ка́.

Теплый — те́плий; Т. вещи — те́плі ре́чі.

*Тереть—те́рти, (*об обуви*)—му́ляти.

*Терка — те́рка, -ки.

*Термит — термі́т, -ту.

*Термитовый состав — термі́товий склад.

*Термометр—термоме́тер, -тра.

*Терочный — терковий; Т. приспособление—терковий при́стрій; Т. состав — терковий склад.

Терпеливость — терпля́чість, -чости.

Терпеливо — терпля́чо, терпели́во.

*Терпуг — терпу́г, -га.

*Терраса — тера́са, -си.

*Территориальный — територія́льний; Т. часть—територія́льна части́на.

*Территория — терито́рія, -рії.

Терять, потерять — губи́ти, згуби́ти, тра́тити, втра́тити, га́яти, зга́яти (час).

*Тёс — тес, -су.

*Тесак — теса́к, -ка́.

*Тесемочное кольцо — стрічкове́ кільце́.

*Теснина — тісни́на, -ни.

*Теснить — тісни́ти.

*Тесьма — тасьма́, -ми́; Т. мерная — мі́рна тасьма́.

*Тетрил — тотри́л, -лу.

*Техника — те́хніка, -ки; Т. бега — те́хніка бі́гу; Т. боевого применения оружия — те́хніка бойово́го застосува́ння зброї; Т. черчения — те́хніка рисува́ння.

*Технический — техні́чний; Т. войска — техні́чне ві́йсько; Т. маскировка — техні́чне маскува́ння; Т. подчиненность — техні́чна підле́глість; Т. связь — техні́чний зв'язо́к; Т. средства — техні́чні за́соби; Т. часть — техні́чна части́на.

*Течение (*реки*) — течія́, -чії; (*время*) — про́тяг, -гу; по течению — за водо́ю; против течения — про́ти води́.

*Течь — те́ча, -чі; текти́, бі́гти.

*Тип — тип, -пу.

*Типичный — типо́вий.

*Тир — стрільни́ця.

*Тиски—ле́щата, ле́щат; Т. приверточные—ле́щата, що прикру́чуються; Т. ручные—ручні́ ле́щата.

*Тиснение — ви́тиснення.

*Тихоходный (*о лошади*) — тихобі́жний; (*о пароходе*) — тихопла́вний; (*об автомобиле*) — тихохі́дний; (*о моторе*) — тихору́шний; (*об аэроплане*) — тихолі́тний.

*Тишина — ти́ша, -ші.

*Тканевый — ткани́нний.

*Ткань — ткани́на, -ни.

*Ткацкий узел — тка́цький ву́зол.

Товврищ — товариш, -ша; „Товврищи командиры отрядов, ко вно" — „Товвриші командири загонів, до мене".

Тварищеский — товариський.

***Товарный** — товаровий, вантажний; Т. отдол — товаровий відділ; Т. поезд — вантажний поїзд.

***Той** — струм, -му; Т. большого впряжения — струм великої напруги; Т. малого напряжения — струм малої напруги; Т. переменный — змінний струм; Т. постоянный — простий струм.

***Токарный стаиои** — токарка.

***Тпл** — тол, -лу.

***Толиание** — штовхання; Т. ядра — штовхання гала.

Толиать, толиинуть — штовхати, штовхнути.

Толковый — тямовитий, тямущий, тямкий.

***Толстый** — товстий, грубий.

***Толуол** — толуол, -лу.

***Толчеи** — поштовх, -ху; Т. круговой — коловий поштовх; „Т. налево" — „Поштовх уліво"; „Т. направо" — „Поштовх управо".

***Толща** — товща, -щі.

***Толщина** — товщина, -ни; грубина, -ни; толщиною — завтовшки, завгрубшки.

***Толь** — толь, -лю.

***Тонкий** — тонкий; Т. наводка — докладно націлювання.

***Топить** — палити.

Топиа печей — палення грубок.

***Топний** — грузький.

***Топлнвнии** (*топка*) — палинник, -ка.

***Топливо** — паливо, -ва.

***Топографичесиий** — топографічний; Т. гребень — топографічний гребінь; Т. картв — топографічна мапа.

***Топография** — топографія, -фії.

***Топор** — сокира, -ри; Т. колуп — колун, -на; Т. легкий — легка сокира; Т. ивлый — мала сокира.

***Топорище** — сокирище, -ща.

***Топтать, -ся** — топтати, -ся, (*посевы*) толочити.

***Торба** (*конская*) — шапька, -ки.

***Торец** (*для мощения*) — торчак, -ка.

***Торжественное обещание** — урочиста обіцянка.

Торжество — свято, -то; перемога, -ги.

***Тормоз** — гальмо, -ма.

***Тормозить, затормозить** — гальмувати, загальмувати.

***Тормозной** — гальмовий; Т. пластинкв — гальмова платівка.

Торная дорога — битий шлях.

***Торпеда** — торпеда, -ди.

***Торфяной грунт** — торфовий ґрунт.

***Торцовый** (*о мосте*) — торчаковий.

***Точеный** — точений.

***Точило** — точило, -ла, гострило, -ла; Т. каменное — точило кам'яне; Т. наждачное — точило шмірґелеве.

***Точильный** — точи́льний, гостри́льний; **Т.** камень — точи́льний, гостри́льний ка́мінь, брус, -са́; брусо́к, -ска́; **Т.** прибор — точи́льний при́лад.

***Точить** —точи́ти, гостри́ти.

***Точка** — то́чка, -ки; **Т.** вспомогательная — допомі́чна́ то́чка; **Т.** встречи — то́чка ву́стрічи; **Т.** геометрическая—геометри́чна то́чка; **Т.** контрольная — контро́льна то́чка; **Т.** вылета--то́чка ві́льоту; **Т.** наводки—то́чка наці́лювання; **Т.** натуральная — приро́дня то́чка; **Т.** начальная — початко́ва то́чка; **Т.** огневая—вогне́ва то́чка; **Т.** опоры — то́чка о́пори; **Т.** основная — основна́ то́чка; **Т.** падения — то́чка па́дання; **Т.** попадания — то́чка влуча́ння; **Т.** прицеливания — то́чка наці́лювання; **Т.** стояния — то́чка стоя́ння; **Т.** тригонометрическая — тригономе-три́чна то́чка.

Точно — то́чно.

***Точность** — то́чність, -ности; **Т.** боя — то́чність бо́ю; **Т.** масштаба — то́чність мі́рила; **Т.** стрельбы — то́чність стріля́ння.

***Траверс** — тра́верза, -зи; **Т.** висячий — висна́ тра́верза; промежуточный **Т.** — промі́жна тра́верза.

***Траверсные позиции** — тра́верзні пози́ції.

***Травяное довольствие** — па́ша, -ші.

***Траектория** — траекто́рія, -рії; вершина **Т.** — верши́на траекто́рії; восходящая ветвь **Т.** — до́гі́рна га́лузь траекто́рії; **Т.** навесная — зви́сла траекто́рія; нисходящая ветвь **Т.** — ді́дільна га́лузь траекто́рії; **Т.** отлогая — поло́жиста траекто́рія.

***Трактор** — тра́ктор, -ра; **Т.**-грузовик—тра́ктор-вагові́з (-во́за).

***Тракторный** — тра́кторний; **Т.** артиллерия — тра́кторна арти-ле́рія.

***Тракционный** — тракці́йний.

***Тральщик** — тра́лер, -ра.

***Трамбование** — бутинува́ння, бу́тин, -па.

***Трамбовать, утрамбовывать** — бутинува́ти, ви́бутинувати.

***Трамплин** — трампли́н, -на.

***Трансляция** — трансля́ція, -ції.

***Транспорт** — тра́нспорт, -ту; **Т.** автомобильный — автомобі́льний тра́нспорт; **Т.** водный — во́дний тра́нспорт; **Т.** воздушный — повітря́ний тра́нспорт; **Т.** вьючный—в'ю́чний тра́нспорт; **Т.** животный — твари́нний тра́нспорт; **Т.** колесный — тра́нспорт колі́сний; **Т.** продовольственный — харчови́й тра́нспорт; **Т.** тракторный — тра́кторний тра́нспорт.

***Транспортер** (*мех.*) — подава́льник; (*ж. д.*) — платфо́рма.

***Транспортир** — транспорти́р, -ра.

***Транспортный** — транспорто́вий.

***Трансформатор** — трансформа́тор, -ра.

***Траншейный** — транше́йний;

Т. артиллерия — траншейна артилерія; Т. орудие — траншейна гармата; Т. пушка — траншейна пушка.

*Трakшея — траншея, -шеї.

*Трап—брудозлив, -ну; (*у борта судна*) — східник, -ка.

Трапеция — трапез, -зу.

*Трассировка — трасування.

*Трассировочный шнур — трасувальний шнур.

Требование — вимога, -ги; вимагання; Т. письменное — писана вимога.

Требовать — вимагати; потребувати.

*Тревога — тривога, -ги; Т. газовая — газова тривога.

*Тревожить, потревожить — тривожити, потривожити; турбувати, потурбувати.

*Трензель — трензель, -лі.

*Трензельный — трензельний; Т. повод — трензельний повід; Т. удило — трензельне вудило.

*Трение — тертя, -тя.

*Тренированность (*втянутость*) — тренованість, призвичаєність.

*Тренировать — тренувати.

*Тренировка — тренування.

*Тренога — триніжок, -жка; станок-тренога — станок-триніжок.

Трепать (*лошадь рукой*) — плескати.

*Трескаться, истрескаться — тріскатися; потріскатися; репатися, репнути.

*Трескотня — тріскотня, -ні.

*Треугольник—трикутник, -ка; Т. поворотный — поворітний трикутник.

*Трехверстка — триверстівка, -ки.

*Трехгранный — тристінний.

*Трещина — розколина, -ни.

*Триангуляция —триангуляція, -ції.

*Тринитротолуол — тринітротолуол, -лу.

*Трогать, тронуть — рушати, рушити; чіпати, зачіпати, зачепити, заворушувати, зворушити.

*Тройник — трояк, -ка.

*Трок — трок, -ку; Т. попонный — трок попонний.

*Тропа, тропинка—стежка, -ки.

*Трос — линва, -ви; Т. стальной — стальна линва.

*Тростник — очерет, -ту.

*Тротил — тротил, -лу; Т. плавленный — топлений тротил; Т. порошкообразный—порошкуватий тротил.

*Тротуар — пішохід, -ходу.

Трофей — трофей, -ею.

*Труба — труба, -би; Т. всасывающая — всисна труба; Т. вытяжная — витяжна труба; Т. выпускная — випускна труба; Т. газовая — газова труба; Т. дренажная — дренажна труба; Т. дымовая — димар, -ря; Т. дымогарная — вогнева труба; Т. инструмента — труба струмента; Т. концевая — кінцева труба.

*Трубач — сурмач, -ча; „Тру-

бачи по местам" — „Сурмачі на місця".

*Трубить — су́рмити, труби́ти.

*Трубка — тру́бка, -ки; Т. верблюга — тру́бка опоро́ти; Т. выводная — вивідна́ тру́бка; Т. вытяжная — витяжна́ тру́бка; Т. детонаторная — тру́бка детона́торна; Т. дистанционная — дистанційний запа́льник; Т. жмлозная — валі́вна тру́бка; Т. зажигательная — запальна́ тру́бка; Т. запальная — тру́бка запальна́; Т. микротелефонная — мікротелефо́нна тру́бка; Т. окулярная — окуля́рна тру́бка; Т. с детонатором — запа́льник з детона́тором; Т. ударная—запа́льник уда́рний; Т. ударника — тру́бка уда́рника; Т. центральная — центра́льна тру́бка.

*Трубочный — трубкови́й; Т. состав — запальнико́вий склад.

*Трубчатый — трубови́й, трубча́стий; Т. ось — трубча́ста вісь; Т. колодец — трубови́й коло́дязь.

*Трудновоспламеняющийся — важкозаво́гнювильний.

Трудность—тру́дність, -ности.

Труп — труя, -пу.

Трусики — штанці, -ці́в.

*Трущиеся части — тертьові части́ни.

*Трюм — трюм, -му.

*Тряпка — ганчі́рка, -ки.

*Тряска — трусі́ння, трусвя́.

*Тугой — туги́й; Т. ход ватпора — туги́й хід замка́.

Туловище — ту́луб, -ба.

Тулуп — кожу́х, -хв.

*Туман — тума́н, -ну.

*Туманный — тума́нний.

*Тумба — ту́мба, -би; (*у дороги*) стовпе́ць, -пця́; Т. отбойная — стовпе́ць-відбій.

*Тумбовая установка — ту́мбова устáва.

*Туннель — туне́ль, -ля.

*Тупик — (*ж. д.*) за́зубень, -бня.

*Тупиковый — зазубне́вий.

*Тупоконечный — тупи́й; Т. пуля — тупа́ ку́ля.

*Тур — тур, -ру.

*Турбина — турбі́на, -ни; Т. газовая — га́зова турбі́на.

*Турник — турні́к, -ка́.

Туфли — ка́пці, -ців; пантóфлі, -лів.

*Туча — хма́ра, -ри.

*Тушить, потушить — гаси́ти, погаси́ти, загаси́ти.

Тщательный, -но — стара́нний, -но.

*Тыл — тил, -лу; зад, -ду; Т. глубокий — дале́кий тил; Т. лагерного расположения — тил розташува́ння та́бору; Т. позиции — тил пози́ції; с тылу — з ти́лу, зза́ду.

*Тыловой — тилови́й; Т. дорога — тилови́й шлях; Т. охранение — тилова́ охоро́на; Т. позиция — тилова́ пози́ція; Т. район — тилови́й райо́н; Т. учреждение — тилова́ устано́ва.

*Тыльный — ти́льний, за́дній; Т. крутость — за́дня кру́тість.

*Тын — тин, -ну.
*Тычнна, тычна—тичи́нв, ти́чна.
*Тычном дернина — дерни́на янопврек.
*Тюн — па́кв, -ки.
Тюремный — в'язни́чний.
Тюрьма — в'язни́ця, -ці.
*Тюфян — матра́ц, -цв; (*набиты сеном, соломой*) — сінви́н, -ка́.
*Тюфячная наволочна — сіня́пка.
*Тяга — тягло́, -лв́; тяг, -гу; Т. гужевая — тяглове́ тягло́; Т. коннап — тягло́ кі́нне; Т. механвческая — мехвві́чно тягло́; Т. соединительная — влучний тяг; Т. спусковая — спусконий тяг.
Тягость — тягота́, -ти́.
*Тяжелый — важний; Т. пулемет — важки́й куле́ме́т; Т. убежище—схо́ванка від важки́х гарма́т.
*Тяжелопулеметное отделенив — рій важки́х кулеме́тів.
*Тяжвсть — тяга́р, -ра́.
*Тянуть — тягти́.

У

*„Убавь, прямо" — „Змени, про́сто".
*Убеждаться, убедиться — перекóнуватися, переконáтися.
*Убежищв — схóванка, -кн; У. тяжелоо — схóванив під важки́х гармáт.
*Убивать, убить — убива́ти, уби́ти; уторóвувати, уторувáти.
*Убнтый — (у)вби́тий, ввби́тий; уторóваний.
*Убойный — убі́йний; У. силв — убі́йна си́ла.
*Убор — убрáння; убі́р, убóру; У. головной — головний убі́р (*кашкет, шолóм*).
*Уборка — прибирáння; У. лошади — чи́щення коня́; У. навозв — прибирáння гнóю.
*Уборная — відхóдок, -дка; вбирáльня, -ні.
*Уборщин — прибирáльник, -ка; У. лошадей — стайни́р, -рá.
*Убывать, убыть — убувáти, убу́ти; змéншуватисл; змéншитися; (*о воде*) — спадáти, спасти; У. в командировку — відбу́ти, від'ї́хати и відря́дження; У. и отпуск — відбу́ти в відпу́стку.
*Убыль (людей, лошадей) — убу́ток, -тку (людéй, кóней).
Уважительный — повáжний, увáжливий; У. причина — повáжна причи́на.
Уведомление — повідóмлення.
Уведомлять, уведомить — повідомля́ти, повідóмити.
*Увеличенне — збі́льшення; У. карты — збі́льшення мáпи.
Уверенный, -но — пéвний, -но.
Увещанно — (в)умовля́ння.
Увидать, увидеть — побáчити.

Увлекать, -ся, увлочь, -ся — захоплювати, -ся, захопити, -ся.

***Увод** — займання (*в плен*); відведення (*в тыл*).

***Увольнение** — звільнення; У. в отпуск — звільнення у відпустку; У. военно-служащих — звільнення військово-службовців; У. со двора — звільнення з двору.

***Увольнительный** — відпускний; звільний; У. документ — відпускний документ, документ про звільнення.

***Увязка** (*груза*) — ув'язування.

***Угарный** — чадний; У. газ — чадний газ.

***Углеводород** — вуглеводень, -дню.

***Углекислый** — вуглекислий; У. газ — вуглекислий газ.

***Угловой** — кутовий, наріжний; У. градус — кутовий градус; У. железо — кутікове залізо.

***Угломер** — кутомір, -ра.

***Угломерный** — кутомірний; У. барабанчик — барабанчик кутомірний; У. кольцо — кільце кутомірне; У. круг — коло кутомірне; У. прибор — кутомірний прилад.

***Углубление** — підглиблення (*чего*); углиблення (*во что*); заглибина.

***Углубленный** — підглиблений, углиблений; У. профиль — углиблений профіль.

***Углублять, -ся, углубить, -ся** — підглиблювати, підглибити, вглиблюти, -ся, вглибити, -ся.

***Угол** — кут, -та, ріг, рогу; У. бросания — кут кидання; У. возвышения — кут піднесення; У. встречи — кут зустрічі; У. вылета — кут вильоту; У. двугранный — двостінний кут; У. заданный — заданий кут; У. зрения — кут зору; У. искомый — шуканий кут; У. лопаты — ріг лопати; У. местности — кут місцевости; У. наклонения магнитной стрелки — кут нахилу магнетної стрілки; У. надения — кут падання; У. прицеливания — кут націлювання; У. прямой — прямий кут; У. положения — кут положення; У. понижения — кут зниження; У. склонения — кут сниження; У. склонения магнитной стрелки — кут відхилу магнетної стрілки.

***Уголок** — ріжок, -жка; куток, -тка; У. Ленинский (красный) — Ленінський (червоний) куток.

***Уголь** — вугіль, -гля, вугілля; У. активированный — активований вугіль; У. каменный — кам'яне вугілля.

***Угольник** — косинець, -нця; кутник, -ка; У. магазинной коробки — кутник магазинної коробки; У. стальной — сталевий кутник; У-ки метки — карбові кутники; У. обвязочный — ощипо́вий кутник.

***Угольный** — вугільний; У. порошок — вугільний порошок; У. фильтр — вугільне цідило; У. брусок — вугільний брусок.

***Угольный** — кутовий, наріжний.

Угроза — загро́за, -зи, вогро́за, -зи.

***Удавка-узел** — ву́зол петле́ю.

***Удаление** — відда́лення, усу́нення.

***Удалять, удалить** — віддаля́ти, віддали́ти; усува́ти, усу́нути.

***Удар** — уда́р, -ру; **У.** в штыки — уда́р на багне́ти; **У.** встречный — зустрі́чний уда́р; **У.** главный — головни́й уда́р; **У.** на вызов — уда́р на ви́клик; **У.** на соединение — сполучни́й уда́р; **У.** обоюдный — обопі́льний уда́р; **У.** останавливающий — зупи́нний уда́р; **У.** повторный (ремиз) — повто́рний уда́р (ремі́з); **У.** предупреждающий — упере́дний уда́р; **У.** прямой — про́стий уда́р; **У.** размахом — уда́р ро́змахом; **У.** решительный — рішу́чий уда́р; **У-ром** отвод — відве́дення уда́ром; **У-ры** наносить — завдава́ти уда́рів.

***Ударник** — уда́рник, -ка; **У.** -ка взвод — зве́дення уда́рника; **У.** с жалом — уда́рник із жа́лом.

***Ударный** — уда́рний, нага́льний; **У.** группа — уда́рна гру́па; **У.** капсюль — уда́рна ка́псуля; **У.** механизм — уда́рний механі́зм; **У.** состав — уда́рний склад; **У.** трубка — уда́рний запа́льник.

***Ударять, -ся, ударить, -ся** — би́ти, -ся, уда́рити, -ся.

***Удвоенный** — подво́єний; **У.** скорость — подво́єна шви́дкість.

***Удельный** — пито́мий; **У.** вес — пито́ма вага́.

***Удерживать, удержать** — вде́ржувати, вде́ржати, втри́мувати, втри́мати.

***Удержник гильзы** — затри́мник гі́льзи.

***Удила** — вуди́ла, -ди́л.

***Удлинение** — видо́вження.

***Удлиненный** — видо́вжений; **У.** заряд — видо́вжений заря́д.

***Удобоприспособляемость** — зру́чність пристосува́ння.

***Удобоуправляемость** — зру́чність керува́ння.

***Удобство** — зру́чність, -ности, вигі́да, -ди; **У.** управления — зру́чність керува́ння.

***Удостаивать, удостоить** — шанува́ти, ушанува́ти.

Удостоверение — посві́дчення, о́свідка.

Удостоверять, -ся, удостоверить, -ся — посві́дчити, посві́дчити, засві́дчити; (у)пе́внювати, -ся, (у)пе́внити, -ся, пересві́дчувати, -ся, пересві́дчитися; **У.** подпись — засві́дчити пі́дпис.

***Удушающий** — заду́шливий; **У.** вещество — заду́шлива речови́на; **У.** газ — заду́шливий газ.

***Уезд** — пові́т, -ту.

Уездный — повіто́вий; **У.** город — повіто́ве мі́сто.

Ужин — ве́черя, -рі.

***Ужинная закладка** — закла́дання (*проду́ктів*) на ве́черю.

***Узда** — вузде́, -ди́.

***Узда-недоуздок** — вузда́-недо́уздок, -дка.

***Уздечка** — вузде́чка, -ки.

***Узел** — ву́зол, -зла́; **У.** бегу-

чий — біжучий вузол; У. корабельный — морський вузол; У. мертвый — мертвий вузол; У. немецкий — німецький вузол; У. потлевой — зашморг; У. причальный — причальний вузол; У. простой — звичайний вузол; У. прямой — простий вузол; У. рыбацкий — рибальський вузол; У. сопротивления — вузол обору; У. ткацкий — ткацький вузол; У. удивка — вузол петлею.

*Узкий — вузький.

*Узкоколейная дорога — вузькоколійна залізниця.

*Узловые пазы — вузлові ґарп.

*Узнавать, узнать — пізнавати, пізнати, довідуватися, довідатися, дізнаватися, дізнатися.

*Указание — зазначення, вказівка, -ки; У. целей — зазначення цілів.

*Указатель — показник, -ка; У. визира — показник зірника; У. для отсчета делений — показник за-для відлічення поділок; У. дорог — показник шляхів; У. откоса — показник спохови.

Указательный палец — (у)казний палець.

*Указка — вказівка, -ка.

*Указывать, указать — (у)вказувати, (у)вказати, показувати, показати.

*Укатывание — накочування, укочування.

*Укатывать, укатать — накочувати, накотити, укочувати, укотити.

*Укатанный — укочений, накочений; У. дорога — накочений, укочений шлях.

*Укладка — укладання, наклад, -ду.

*Уклон — ухил, -лу; схил, -лу; У. дороги — схил шляху.

*Уклоняться, уклониться — ухилятися, ухилитися; уникати, уникнути.

*Уключины — кочоти, -тів.

*Укол — укол, -лу; У. наведенный — наведений укол; У. останавливающий — зупинний укол; У. предупреждающий — упереджний укол; У. прямой — простий укол; У. с отводом оружия противника — укол із відведенням зброї ворога; У. с переводом — укол із переведенням.

*Укомплектовывать, укомплектовать — комплектувати, укомплектувати, поповнювати, поповнити.

*Укорачивать, укоротить — (у)вкорочувати, (у)вкоротити; У. трубку — вкорочувати запальника; У. уровень — вкорочувати поземницю.

*Укоренение — укорівення, укорівювання.

*Укрепа — укріпа, -пи.

*Укрепление — укріплення; фортеця; У. позиций — укріплення позицій.

*Укрепленный — укріплений; У. полоса — укріплова смуга; У. рубеж — укріплений рубіж; У. участок — укріплена дільниця.

***Укреплять**, **-ся**, **укрепить**, **-ся** — укріпляти, -ся, укріпити, -ся; **У-ть фашинами** — тарасувати.

***Укрытие** — закриття.

***Укрытый** — закритий, скритий; **У. место** — скрите місце.

***Укупорочный материал** — матеріял пакувальний.

Улавливание (*радио*) — перехоплювання.

***Улавливать**, **уловить** — перехоплювати, перехопити; уловлювати, вловити.

Улица — вулиця, -ці.

***Уличный** — вуличний; **У. бой** — вуличний бій.

***Улучшение** — поліпшення, (у)вдосконалення.

***Ультрамарин** — ультрамарин, -ну.

***Умбра** — умбра, -ри; **У. жженная** — палена умбра; **У. натуральная** — природня умбра.

***Уменьшение** — зменшення; **У. карты** — зменшення мапи.

***Умеренный** — помірний, поміркований; **У. ветер** — помірний вітер; **У. ход** — помірна хода.

Умерший — мрець, мерця.

Умственный — розумовий.

***Умывальная** — (в)умивальня, -ні.

***Умывальник** — (в)умивальник, -ка.

Умывание — (в)умивання.

***Универсальный** — універсальний; **У. снаряд** — універсальний гарматень.

***Унитарный** — унітарний; **У. патрон** — унітарний набій.

***Уничтожать**, **уничтожить** — нищити, знищити.

***Уничтожение** — нищення, знищення.

***Унос** — посторонкова пара (*коней*); **У. коренной** — дишлева пара (*коней*); **У. передний** — передня пара; **У. средний** — середня пара.

***Уносный** — посторонковий; **У. часть дышла** — передня частина дишля; **У. крюк** — гак штельваги.

***Упирать**, **-ся**, **упереть**, **-ся** — упирати, -ся, уперти, -ся.

Уполномоченный — уповноважений.

***Упор** — упора, -ри; **У. (ж. д.)** — спин (залізничний); **У. кольцевой** — кільцева упора; **У. на кистях** — упора на китицях; **У. на муфте для рычага** — упора на муфті важоля; **У. на руках** — упора на руках; **У. шомпольный** — шомпольна упора.

***Упорный** — упертий; завзятий, запеклий; упірний; **У. винт** — упірний гвинт; **У. кольцо** — упірне кільце; **У. кулак** — упірний кулак; **У. муфта** — упірна муфта; **У. оборона** — завзята, уперта оборона; **У. сопротивление** — завзятий опір; **У. цилиндр замка** — упірний циліндер замка.

Упорство — упертість, -тости, завзяття, запеклість, -лости.

Употребление — вживання.

*Управление — упра́ва, управлі́ння, керува́ння; У. боем — керува́ння боєм; У. войсками — керува́ння військом; У. Государственное Политическое — Держа́вне Політи́чне Управлі́ння; У. дивизии — управлі́ння дивізії; У. комендантское — комендантське управлі́ння; У. огнем — керува́ння вогне́м; У. техническое — технічне керува́ння; У. частью — керува́ння части́ною.

*Управлять — керува́ти; У. боом — керува́ти бо́єм.

*Упражнение — впра́ва, -ви; У. военно-прикладное — військо́во-прикладна́ впра́ва; У. дополнительное — додатко́ва впра́ва; У-ния успокаивающие — заспоко́юючальні впра́ви.

Упразднять, упразднить — касува́ти, скасува́ти, зно́сити, знести.

Упредительный — упере́дній; У. линейка — упере́дня лінійка.

*Упростить — спрости́ти.

*Упругий — пружни́й.

*Упругость — пру́жність, -вости.

*Упряжка — запря́г, -га, запряга́ння.

*Упряжной — запряго́вий; У. лошадь — запряго́вий кінь.

*Упряжь — у́пряж, -жи; У. легковая — ле́гка у́пряж.

Упущение — занедба́ння; про́пуск, -ску.

„Ура“ — „Слава“.

*Уравнивание, уравнение — вирі́внювання, ви́рівнення; (*мат.*) рівна́ння.

*Уравнительный — вирівня́льний; У. распределение — вирівня́льний розпо́діл.

*Ураганный — урага́нний; У. огонь — урага́нний вого́нь.

*Уровенный — рівне́вий; У. поверхность земли — пози́м, -му.

*Уровень — (*прибор*) позе́мниця, -ці; (*воды*) — рівень, -вня; У. боковой — бокова́ позе́мниця; „У. больше (меньше) 0-00“ — „позе́мниця бі́льше (ме́нше) 0-00“; У. поперечный — попере́чна позе́мниця; У. продольный — подо́вжна позе́мниця; У. стеклянный — скляна́ позе́мниця.

*Урочище — уро́чище, -ща.

*Урочный — ви́значений, завда́ний; У. работа — ви́значена робо́та.

Усвоение — засво́єння.

Усердный — усе́рдний.

*Усы — ве́рблик, -ва.

*Усиление — зміцнення, підсилення.

*Усиливать, усилить — зміцня́ти, зміцни́ти, підси́лювати, підси́лити.

*Усилитель — підси́лювач, -ча.

*Ускользать, ускользнуть — вислиза́ти, ви́слизнути.

Ускоренный — пришви́дшений; У. шаг — пришви́дшена хода́.

*Ускоритель — пришви́дшувач, -ча.

*Условие — умо́ва, -ви; У-вия местные — місце́ві умо́ви; У-вя освещения — умо́ви освітлення.

***Условный**—умо́вний; **У.** знак—умо́вний знак.

Усложнять, усложнить — ускладня́ти, ускладни́ти.

***Усмотрение** — ро́згляд, -ду, ро́зсуд, -ду; по В. усмотрению—на Ва́шу ду́мку, на Ваш ро́зсуд.

Успех — у́спіх, -ху; **У.** работы — у́спіх робо́ти.

***Успешность** — успі́шність, -ности.

***Успокаивающий** — заспоко́ювальний; **У.** упражнение — заспоко́ювальна впра́ва.

***Успокоение** — заспоко́єння; втихомі́рення; вгамува́ння.

***Устав** — ста́тут, -ту; **У.** боевой — бойови́й ста́тут; **У.** дисциплинарный — дисциплі́на́рний ста́тут; **У.** пехотный — пі́ший ста́тут; **У.** полевой — польови́й ста́тут; **У.** стрелковый Р. П. К.-а — стріле́цький ста́тут Р.С. Ч.-а.

***Уставный** — стату́тний.

Усталость — сто́мленість, -ности.

***Установка** — (н)уста́влення, уста́ва; (в)устано́влювання; **У.** зенитная — зені́тне уста́влення, уста́ва; **У.** орудийная — уста́ва гарма́тна; **У.** постоянная — пості́йна уста́ва; **У.** прицела — уста́влення мірника́; **У.** противоаэропланная —протиаеропла́нна уста́ва; **У.** тумбовая — уста́ва ту́мбова; **У.** шаровая—куля́ста уста́ва.

***Установленный** — (у)встано́влений, призна́чений, заве́дений.

***Установочный** — устано́вний; **У.** винт — устано́вний гвинт; **У.** кольцо — устано́вне кільце́.

***Установщик трубок** — уста́вник запа́льників.

Устный — у́сний; **У.** описание — у́сний о́пис.

***Устой** — стоя́н, -на́.

***Устойчивость**— сті́йкість, -кости.

***Устойчивый** — стійки́й.

***Устранять, устранить** — усопува́ти, усу́нути.

***Устройство** — зла́года, влаштува́ння; **У.** окопов наносом — будува́ння ша́нців насипа́нням.

***Уступ** — присту́пок, -пка; **У.** для зуба стопора — присту́пок для зу́ба сто́пора; **У.** локтевой—ліктьови́й присту́пок.

***Уступать, уступить** — поступа́тися, поступи́тися; відступа́ти, відступи́ти.

***Уступающий** — поступа́льний; **У.** отбив — поступа́льне відбива́ння; **У.** работа мышц — поступа́льна робо́та м'язів.

Уступный — приступко́вий; **У.** расположение — розташува́ння приступко́ве.

***Устье** — (*реки*) ги́рло, -рла; (*тех.*) усте́нок, -нка.

Утверждать, утвердить — затве́рджувати, затве́рдити; утверждаются — затве́рджується.

***Утепление** — утепля́ння, уте́плення.

***Утечка**—ви́тік, -току; втра́та, -ти.

***Утолщение** — погрубшення, вгрубшування; **У.** линии — погрубшення лінії; **У.** горизонталей — погрубшення поземиц; **У.** центрующее—центрувальне погрубшення.

***Утолщенный** — грубший; **У.** горизонталь — грубша поземиця; **У.** часть — грубша частина.

***Утонченный** — стончений.

***Утопание** — запурювання; **У.** бойка при открытом затворе — запурювання розбивача при відкритому замкові.

***Утопить** — запурити.

***Уточнение** — уточнення.

***Уточненный** — уточнений; **У.** стрельба — уточнене стріляння.

***Утрамбовка** — бутинування.

***Утрамбовывать** — бутинувати, вибутинувати.

***Утрата** — втрата, -ти.

Утренний — ранішній.

***Утыкание патронов** — втикання набоїв.

Уходить, уйти — виходити, вийти.

Участие — участь, -ти.

Участник—учасник, -ка, спільник, -ка.

***Участок** — дільниця, -ці; **У.** боевой — бойова дільниця; **У.** роты — дільниця сотні; **У.** лагерный — таборова дільниця; **У.** сторожевой—сторожова дільниця.

***Учащение** — вчвщання; **У.** шага — вчащання кроку.

Учебник — підручник, -ка.

***Учебный** — учбовий; **У.** заведение — учбовий заклад; **У.** патрон — учбовий набій; **У.** плац— учбовий плац; **У.** пособие — учбовий підручник, приладдя; **У.** сбор — учбовий збір.

Учение — наука, навчання, вправи; **У.** одиночное — вправи одинцем; **У.** орудийное— гарматне навчання; **У.** тактическое — тактичне навчання.

Ученик — учень, учня.

***Учет** — облік, -ку; **У.** патронов — облік набоїв; **У.** расхода патронов — облік витрати набоїв; **У.** целей — облік цілів.

***Учетный** — обліковий.

***Учитывать, учесть** — обчисляти, обчислити, брати, взяти на облік, дисконтувати.

***Учреждение** — установа, -ви; **У.** тыловое — тилова установа; **У.** хозяйственное—господарча установа.

***Ушат** — цебер, -бра.

Ушестеренный — збільшений в 6 разів.

Ушибленный—що вбився сильно, що забився.

***Ушивочный** — ушивальний.

***Уширение** — розшир, уширення; **У.** шага — збільшення кроку.

***Ушко** — вушко, -ка.

***Ущелье** — вортена.

***Уязвимость** — уразливість, -вости; **У.** цели — уразливість ціли.

***Уязвимый** —уразний.

Ф

*Фабриниа — фабрика, -ки.
*Фабричиый — фабричпий.
Фаитичесиий — фактичпий.
Фаитор — фактор, -ру.
*Фалаига — фаланга, -ги.
*Фальшивый — фальшивий; Ф. сросток — фальшива сточина.
Фамилия — прізвище, -ща.
*Фаиера — форнір, -ру.
*Фаиериый — форнірний.
*Фарватер — фарватер, -ру.
*Фарфоровый — порцеляновий.
Фасад — чоло, чола.
*Фашина — тараска, -ки; укреплять Ф. — тарасувати.
*Фашиниый — тарасовий; Ф. дорога — тарасовий шлях.
*Фельдта пакет—пакет Фельдтів.
Фельдшер — фельдшер, -ра; Ф. ветеринарный — ветеринарний фельдшор.
*Феиол — фенол, -лу.
*Ферма — знявень, -зня.
*Фехтовальный — фехтувальний.
*Фехтоваиие — фехтування; Ф. двухстороннее — двобічне фехтування; Ф. индивидуальное — індивідуальне фехтування; Ф. командное — фехтування командами; Ф. прикладвоо — прикладпе фохтування.
*Фигура — фігура, -ри; постать, -ти; Ф. в рост — фігура у зріст; Ф. головнаи — головна фігура; Ф. грудпая — грудна фігура; Ф. полсная — поясна фігура.
*Фигуриый полет — фігурний літ, льоту.
*Фигурчатый — фігурястий.
*Физичесиий — фізичний.
*Фиисация — фіксація, -ції.
*Фиисировать — фіксувати.
*Фильтр — цідило, -ла.
*Фииаисовый — фінансовий.
Фииш — фініш, -ша.
*Фиишер — фінішер, -ра.
*Фиолетовый — фіялковий.
*Фитиль — ґніт, ґноту.
*Флаг — майва, -ви.
*Флажок — майвець, -йонця.
*Фланг — фланк, -ку, крило, -ла; Ф. ловый — лівий фланк; Ф. наружвый — вовнішній фланк; Ф. правый — правий фланк.
*Флаиговый — фланковий; Ф. движенне — фланковий рух; Ф. марш — фланковий рух; Ф. огонь — фланковий вогонь; Ф. охранение — фланкова охорона.
*Флаиелевый — фланелевий.
*Флаиец — криси, -сів.
*Флаиирование — фланкування.
Флаиировать — фланкувати.
Флаиирующий — фланкувальний; Ф. постройка — фланкувальна будівля.
*Флегматизатор — гамівник, -ка.
*Флот — флота, -ти; Ф. воен-

по-воздушный — фло́та військо́во-повітряна́.

*Флотилия — флоти́лія, -лії.

*Фляга, фляжна—фля́шка,- ки.

*Фонус — фо́кус, -су.

*Фон — тло, тла.

*Фонар — ли́хта́р, -ря́.

*Фонический — гудко́вий; Ф. аппарат — гудко́вий апара́т.

*Форма — фо́рма, -ми; Ф. круглая — кру́гла фо́рма; Ф. одежды — фо́рма о́дягу; Ф. походная — похі́дна фо́рма; Ф. продолговатая — довга́ста фо́рма; Ф. ребристая — ребрува́та фо́рма; Ф. рельефа — фо́рма рельє́фу; Ф. служебная — службо́ва фо́рма; Ф. тактическая — такти́чна фо́рма.

*Форменный — фо́рмовий.

*Формирование — формува́ння.

*Формировать, сформировать — формува́ти, зформува́ти.

*Формуляр — формуля́р, -ра.

*Форпостный — форпо́сний; Ф. телефон — форпо́сний телефо́н.

*Форсирование — форсува́ння.

*Форсированный — форсо́ваний; Ф. марш —форсо́ваний рух (марш); Ф.шаг—форсо́ваний крок.

*Форсировать — форсува́ти.

*Форт — форт, -ту.

*Фортификационный — фортифікаційний.

*Фортификация—фортифіка́ція, -ції.

*Форточна оконная — квати́рка, -ки.

*Фосген — фосге́н, -ну.

*Фосфор — фо́сфор, -ру.

*Фотографирование — фотографува́ння.

*Фотография—фотогра́фія, -фії.

Фракция — фра́кція, -ції.

*Фрезерный станок — фреза́рка.

*Фронт—фронт, -ту, чоло́, -ла́.

*Фронтальный — фронта́льний; Ф. атака — фронта́льна ата́ка; Ф. движение —фронта́льний рух; Ф. линия — фронта́льна лі́нія; Ф. огонь—фронта́льний вого́нь; Ф. охранение — фронта́льна охоро́на.

*Фронтовой — фронтови́й; Ф. база — фронтова́ ба́за.

*Фуганон — фуга́нок, -нка.

*Фугас — фуга́са, -си; Ф. донный — до́нна фуга́са; Ф. камнеметный — каменоме́тна фуга́са; Ф. огнеметный— вогнеме́тна фуга́са; Ф. плавучий — плавна́ фуга́са; Ф. подводный — підво́дна фуга́са; Ф. шрапнельный—шрапне́льна фуга́са.

*Фугасный — фуга́сний; Ф. граната — фуга́сна грана́та; Ф. действие — фуга́сна ді́я.

*Фундамент — фунда́мент, -ту.

*Фураж — фура́ж, -жу́; Ф. зерновой — зернови́й фура́ж; Ф. об'емистый — заса́дний фура́ж.

*Фуражировна —фуражува́ння.

*Фуражный — фура́жний; Ф. аркан — ужи́сько; Ф. довольствие — постача́ння фура́жне.

*Фуражна — кашке́т, -та.

Футбол — футбо́л, -лу.

*Футляр — футля́р, -ру.

Х

*Халат — халáт, -та.
Халатность — недбáлість, -лости.
*Характер — харáктер, -ру; (*у живых существ*) вдáча, -чі; Х. местности — харáктер місцéвости.
*Характеристика — характери́стика, -ки.
*Хватать, хватить — хапáти, схопи́ти; вистачáти, ви́стачити.
*Хватом — хапкóм.
*Хвойный — глицéвий; Х. дерево — глицéве дéрево.
*Хворост — хвóрост, -сту.
*Хворостяный — хворостяни́й.
*Хвост — хвіст, хвостá; Х. затвора — хвіст замкá; Х. колонны — хвіст колóни; Х. мины — хвіст міни; Х. подавателя — хвіст подавачá; Х. регулятора — хвіст регуля́тора.
*Хвостовой — хвостови́й; Х. винт — хвостови́й ґвинт; Х. оперение — хвостовé опі́рення; Х. платформа — хвостовá платфóрма.
*Хердель — хéрдель, -деля.
*Химический — хемі́чний; Х. война — хемі́чна вíйнá; Х. войска — хемі́чно вíйсько; Х. команда — хемі́чна комáнда; Х. наблюдение — хемі́чне стéження; Х. налет — хемі́чний повітряни́й напад; Х. нападение — хемі́чний напад; Х. охранение — хемі́чна охорóна; Х. снаряд — хемі́чний гармáтень; Х. соединение — хемі́чна сполу́ка; Х. средства борьбы — хемі́чні зáсоби боротьби́.
Хитрость — хи́трість, -рости (*мн.* хи́трощі).
Хищный — хи́жий.
Хладнокровие — спокі́й, -кóю, байду́жість, -жости.
Хлеб — хліб, -ба, вбі́жжя.
Хлебный — хлі́бний; Х. шкафчик — шáфка на хліб.
*Хлебопекарная печь — піч пекáрська.
*Хлебопекарня — пекáрня, -ні; Х. полевая — польовá пекáрня.
*Хлебопечение — хлібопечі́кання.
*Хлопок — бавóвна, -ни.
*Хлопчатобумажный — бавовня́ний; Х. концы — бавовня́ні кінці́.
*Хлор — хлор, -ру.
*Хлорацетофенон — хлорацетофенóн, -ну.
*Хлорный — хлóрний; Х. известь — хлóрне вапнó; Х. олово — чотирихлорáк цини.
*Хлороводород — хлоровóдень, -дню.
*Хлорпикрин — хлорпікри́н, -ну.
*Хлорсульфоновая кислота — хлорсульфóнова кислотá.
*Хобот — хóбот, -та.
*Хоботовый — хоботóвий; Х. лист — хоботóвий аркуш; Х.

связь — хоботова в'язь; Х. часть — хоботова частіна.

*Ход (колесный) — колісний хід.

*Ход—хід, ходу; „Больший ход" — „Збільшити ходу"; „Задний ход" — „задвій хід"; „Меньший ход" — „вменшити ходу"; Х. мертвый — мертвий хід; Х. сообщения — хід сполучний; Х. передний — вредній хід; „Умеренный ход" — „помірний хід".

Ходатайство — клопотання.

Ходатайствовать — клопотатися, прохати, просити.

Ходить — ходити; доглядати.

*Ходовой — ходовий; Х. винт— ходовий гвинт; Х. линия — ходова лінія.

*Ходьба — хідня, -дні; ходіння; Х. на лыжах—ходіння на лижвах.

Хозкомиссия содействия — госкомісія допомоги.

*Хозяйственный—господарчий; Х. двуколка — господарча бідка; Х. команда — господарча команда; Х. учреждение — господарча установа; Х. часть — господарча частина.

*Хозяйство — господарство; Х. военное — військове господарство.

*Холка — чубок, -бка.

*Холм — горб, -ба.

*Холмик — горбок, -бка.

*Холмистый — горбуватий, горбастий; Х. местность — горбувата місцевість.

*Холодный — холодний; Х. оружие — січна зброя.

*Холостая камера — сліпа камера.

*Холостой патрон — сліпий набій.

*Холостой выстрел — сліпий постріл.

*Холст — полотно, -на.

*Холщевый — полотняний.

*Хомут — хамут, -та; (*техн.*) вірвавт, -та.

*Хомутик — хамутик, -ка; Х. прицельный — хамутик мірниковий.

*Хомутика — кичка, -ки (*для хомута*).

*Хорда — хорда, -ди.

Хор музыки—хор, -ру музики.

*Хранение — оберігання, хоронення; Х. дел—оберігання справ; Х. знамени—зберігання прапора.

*Хранилище — сховище, -ща.

*Хранить — зберігати, ховати.

*Храповик — заскочне колесо.

*Храповое колесо — заскочне колесо.

*Хребет — кряж, -жу, хребет, -бта; пасмо, -ма; Х. горный—гірський кряж.

*Хрипение затвора — хрипіння звика.

*Хромовый —хромовий.

Хутор — хутір, -тора.

Ц

*Цапфа — ца́пфа, -фи; Ц. важимной матки — ца́пфа твекової ма́тки; Ц. ствола — ца́пфа ці́вки.

*Цапфеиный — цапфовий; Ц. гнозда — цаафові гнізда; Ц. кольцо — цапфове́ кільце́; Ц. коробка — цапфова́ коро́бка.

*Царапать, царапнуть — дря́пати, дря́внути.

*Царапнна — дряпо́к, -пка́.

*Цеет — ко́лір, -льору; ба́рва, -ви.

*Цеетной — кольоро́вий.

*Цевье — підці́вник, -ка.

*Цейхгауз — комо́ра, -ри, цейха́вз, -зу.

*Целевой — цілови́й.

Целесообразный — доці́льний.

*Целеуназанне — цілевказа́ння.

*Целнн — наці́льник, -ника.

*Целнна — цілва́, -ни́.

*Цоллулоид — целуло́їд, -ду.

*Целлулондный нруг — целуло́їдне ко́ло.

*Цель — ці́ль, ці́ли; мета́, -ти́; Ц. вортикальвая — прямови́сна ціль; Ц. вовдушная — повітряна́ ціль; Ц. войны — мета́ війни́; Ц. глубокая — глибо́ка ціль; Ц. движущаяся — рухо́ма ціль; Ц. живая — жива́ ціль; Ц. закрытая — закри́та ціль; Ц. занятий — мета́ навча́ння; Ц. земная — назе́мна ціль; Ц. за закрытием — ціль за закриття́м; Ц. невидимая — неви́дна, закри́та ціль; Ц. неподвижвая — нерухли́ва ціль; Ц. открытая — відкри́та ціль; выбор целей — ви́бір цілів; перемева Ц. — змі́на ці́ли; указание целей — звзве́чення ціліа.

*Цельнотянутая гнльза — суцільнотя́гнена гі́льза.

*Цемент — цеме́нт, -ту.

*Цементнроеать — цементува́ти.

*Цементирующий — цементува́льний; Ц. вещество — цементува́льна речовина́.

Цена — ціна́, -ни́; Ц. делония — ціна́ по́ділу.

*Центр — це́нтер, -тру, осере́док, -дку; Ц. рассеннавня — це́нтер ро́зсіву; Ц. сопротивления — це́нтер о́пору; Ц. тяжести — це́нтер ваги́.

*Централнзацня — централіза́ція, -ції.

*Центральный — центра́льний; Ц. внат — центра́льний ґвинт; Ц. канал — центра́льний, осередко́вий кана́л; Ц. коммутатор — центра́льний комута́тор; Ц. станция — центра́льна ста́ція; Ц. трубка — центра́льна тру́бка.

*Центробежный — відосередко́вий.

*Центростремнтельный — доосередко́вий.

*Центрофуга — центрофу́га, -ги.

***Центрующее утолщение** — центруально вгрубшення.

***Цепочка** — ланцюжок, -жка; **Ц.** барабана — ланцюжок барабанв; **Ц.** отвеса — ланцюжок від виска.

***Цеппелин** — цопелін, -на.

***Цепь** — (*боевой порядок*) розстрільня, -ні; (*железная*) — ланцюг, -га; **Ц.** горная — гірське пасмо; **Ц.** мерная — мірчий ланцюг; **Ц.** микрофонная — кола мікрофонно; **Ц.** электрическая — електричне коло.

Церемония — церемонія, -нії.

Церковь — церква, -кви.

***Цилиндр** — циліндер, -дра; **Ц.** газовый — газовий циліндер; **Ц.** компрессора — циліндер компресора; **Ц.** накатника — циліндер накочувача; **Ц.** оседающий — осідний циліндер.

***Цилиндрический** — циліндричний; **Ц.** чугунная граната — циліндрична чавунна граната; **Ц.** выступ — циліндричний виступ.

***Цилиндровый** — циліндровий.

***Цинк** — цинк, -ку.

***Цинковая втулка** — цинковий втулок.

***Циркуль** — циркель, -кля.

***Циркуляр** — обіжник, -ка.

***Циркуляция** — циркуляція, -ції.

***Цистерна** — цистерна, -ни.

***Цитадель** — цитадели, -лі.

***Циферблат** — циферблат, -ту.

***Цугом** — впростяж.

Ч

***Чайное довольствие** — постачання чайове.

Час — година, -ни.

Часовня — каплиця, -ці.

***Часовой** — стійковий, -вога; годинний, годинниковий; **Ч.** внутренний — внутрішній стійковий; **Ч.** караульного поста — стійковий сторожової стійки; **Ч.** механизм — годинниковий механізм; **Ч.** наружный — надвірний стійковий; **Ч.** парные — парні стійкові; **Ч.** сторожевого поста — стійковий охоронної стійки.

***Частица** — частка, -ки, частинка, -ки.

***Частный** — частковий, асібний, приватний; **Ч.** атаки — часткові атаки; **Ч.** задача — осібне завдання; **Ч.** квартира — приватна квартира; **Ч.** почин — осібний почин.

***Частокол** — частокіл, -колу.

***Частый, -то** — частий, -то; густий, -то; **Частый огонь** — густий вогонь.

***Часть** — частина, -ни; **Ч.** артиллерийская — гарматна частина; **Ч.** боевая — бойова частина; **Ч.** броневая — панцерна частина; **Ч.** воздушного флота — частина повітряної флоти; **Ч.** вспомогательная — допомічна частина; **Ч.** вы-

ходная—вихідна́ части́на; Ч. головная—головна́ части́на; Ч. дежурная — вартова́ части́на; Ч. детородные — природження; Ч. дистанционная —дистанційна части́на; Ч. дульная — дулова́ части́на; Ч. железнодорожная — залізни́чна части́на; Ч. запасная— запа́сна части́на; Ч. затворная— замкова́ части́на; Ч. кадровая — ка́дрова части́на; Ч. казенная — гузова́ части́на; Ч. караульная— сторо́жова части́на; Ч. корневая— коренева́ части́на; Ч. лобовая — лобова́ части́на; Ч. материальная —матеріа́льна части́на; Ч. направляющая—напрямна́ части́на; Ч. нарезная—нарізна́ части́на; Ч. наружная—зовнішня части́на; Ч. носовая—носова́ части́на; Ч. отдельная—окре́ма части́на; Ч. особого назначения—части́на окре́мого призна́чення; Ч. оседающая —осідна́ части́на; Ч. охраняющая —части́на охоро́ни; Ч. отдыхающая — части́на на відпочи́нку; Ч. прикрывающая—захисна́ части́на; Ч. прожекторная—проже́кторна части́на; Ч. разведывательная —розві́дча части́на; Ч-ти лагерного сбора—части́ни таборо́вого збо́ру; Ч. связи—части́на звязку́; Ч. соединения — части́ни злу́ки; Ч. соседняя — сусі́дня части́на; Ч. составная—складова́ части́на; Ч. строевая—муштро́ва́ части́на; Ч-ти трущиеся—тертьові́ части́ни; Ч. территориальная — територіа́льна части́на; Ч. техническая— технічна части́на; Ч. хоботовая— хобото́ва части́на; Ч. хозяйственная—господа́рча части́на.

*Часы — годи́нник, -ка.

*Чашечка — ми́сочка, -ки.

*Чашка—ми́ска, -ки; Ч. к стаканчике—ми́ска до сто́вбця; Ч. соединительная —злучна́ ми́ска.

*Чека—за́гвіздок, -дка; Ч. разрезная — розрізни́й за́гвіздок.

*Челна — чубо́к, -бка́.

*Челнок — чо́вник, -ка.

*Червяк — шнек, -ка.

*Червячный—шне́ковий; Ч. винт — шне́ковий гвинт; Ч. диск — шне́кове кружа́ло; Ч. шестерня— шне́кова шестерня́.

*Чердан — гори́що, -ща.

*Чередоваться — чергува́тися.

*Черенок—держа́к, -ка́; коло́дка, -ки.

*Чересседельник — черезсіде́лок, -лка.

*Черновик — черне́тка, -ки.

*Чернозем — чорно́земля, -лі.

*Чернорабочий—чорноро́б, -ба.

*Черный—чо́рний.

*Чорпан — черпа́к, -ка́.

*Черта, черточка — ри́са, -си, ри́ска, -ки; Ч. контрольная — контро́льна ри́ска.

*Чертеж — рису́нок, -нка.

*Чертежник — рисівни́к, -ка́.

*Чертить, начертить — рисува́ти, нарисува́ти.

*Черчение — рисува́ння.

*Чесотка — коро́ста, -ти.

*Четвереньки, на четвереньках — ра́чки.

*Четкость — чіткість, -кости.
*Четный—парйстий; Ч. номера —парйсті номері.
*Четырехгранный—чотиристінний; Ч. лезвие—чотиристінне лезо.
*Четырехколесный —чотириколісний.
*Чехол—покривець, -вця; Ч. для пулемета —покривець для кулемету.
*Чинить, починить — лагодити, полагодити; латати, полатати.
*Численность—кількість,-кости, число, -ла.
*Численный—чисельний, числовий; Ч. масштаб — числове мірило.
*Числиться —лічитися, рахуватися.
*Число—число, -ла; кількість, -кости; дата, -ти.
*Чистка — чищення; Ч. лошади—чищення коня; Ч. оружия—чищення зброї.
*Чистота—чистота, -ти; охайність, охайности.
Читальня — читальня, -ні.
Читать, прочитать — читати, прочитати.
*Чихательный—чхальний; Ч. вещество — чхальна речовина; Ч. газ—чхальний газ.
Чрезвычайный—надзвичайний.
*Чтение — читання; Ч. карт — читання мап.
*Чувствительность — чутливість, -вости; Ч. взрывчатых веществ — чутливість вибухових речовин.
*Чувствительный — чутливий; Ч. к удару—чутливий до вдару.
Чувствовать, почувствовать —почувати, почути.
*Чугун — чавун, -на.
*Чугунный—чавунний; Ч. втулка—чавунний втулок; Ч. граната—чавунна граната; Ч. дно — чавунне дно; Ч. корпус с хвостом — чавунний корпус із хвостом; Ч. носок—чавунний носок; Ч. стакан—чавунний корпус (гармати).
*Чумбур — чумбур, -ра.
Чуткий — чуйний, сторожкий.
*Чучело — опудало, -ла.

Ш

*Шаблон—модло, -ла; Ш. для проверки выхода бойка ударника — модло, щоб перевіряти вихід розбивача ударника.
*Шаг—крок, -ку, ступінь, -пеня; хода, -ди; Ш. винта — відстань, -ни; „Шаг вперед"—„Крок вперед"; „Ш. мерный"—мірний крок; „Шаг назад"—„Крок назад"; Ш. обыкновенный—звичайний крок; Ш. походный — похідний крок; Ш. ровный — рівний крок; Ш. свободный — вільний крок; Ш. угломера — відстань кутоміра; Ш. ускоренный — пришвидшений крок; Ш. форсированный—фор-

сований крок; „Шагом марш“ — „Кроком руш“.

*Шагомер—кроколічильник,-ка.

*Шайба — шайба, -би; Ш. буферная — відпружниковв шайба; Ш. корневая — коренева шайба; Ш. промежуточная — проміжна шайба.

*Шайка — банда, -ди; ватага, -ги; (*банная*)—ряжка, -ки.

*Шалаш — курінь, -реня.

*Шальная пуля — випадкова куля.

*Шанцевый инструмент—шанцовий струмент, -та.

Шар—куля, -лі.

*Шарик — кулька, -ки.

*Шариковый подшипник—кулькова вальниця.

*Шарнир—сустав, -ва; Ш. лобовой части — сустав лобової частини.

*Шарнирный — суставний; Ш. болт— суставний прогонич; Ш. колончатая линейка — суставноколінкувата лінійка; Ш. скобка— суставна клямра; Ш. соединение —суставна злука.

Шаровары—штани, -нів.

*Шаровой—кулястий; Ш. пята, пятка — куляста п'ята; Ш. уровень — куляста позёмниця; Ш. установка—куляста устава.

*Шаровидный — кулястий.

*Шасси — шасі.

*Шатать, шатнуть — хитати, хитнути.

*Шатающийся — хиткий.

*Шатун — гонок, -нка.

*Шахматный—шаховий; Ш. порядок—шаховий порядок.

Шахматы—шахи, -хів.

*Шашка — шашка, -ки; Ш. (лекало № 7) — шашка; „Ш. в ножны“ — „Шашки в піхви“; „Шашки к бою“ — „Шашки до бою“; Ш. кавалерийские—кінні шашки; Ш. подрывная— висадна шашка; Ш. пироксилиновая — піроксилінова шашка; Ш. саперная — саперна шашка; Ш. тротиловая — тротилова шашка.

*Шведская стенка—шведська стінка.

*Швеллер—коритуватий тряк, -ку, швелер, -ра.

*Швеллерный брус — коритуватий брус.

*Шворень — шворінь, -реня.

*Шворневой — шворневий; Ш. крюк—гак шворневий; Ш. лапа—лапа шворнева; Ш. соединение—шворнева злука.

Шевеление — ворушіння.

Шевелить, -ся, шевельнуть, -ся—ворушити,-ся, ворухнути,-ся.

*Шедит—шодит, -ту.

*Шейка—шийка, -ки; Ш. стержня—шийка стрижня.

*Шелковая ткань — шовкова тканина.

*Шенкель —шенкель, -ля.

*Шептало—шептало, -ла.

*Шеренга — шерег, -га.

*Шереножное учение — вправи шерегом.

*Шероховатый—шорсткий,шершавий.

Шест—тичина.
***Шестерня**—шестерня, -ні; **Ш.** коническая — конічна шестерня; **Ш.** промежуточная — проміжна шестерня.
***Шестигранный**—шестистінний.
***Шестик**—тичинка, -ки.
***Шестовой** — тичковий; **Ш.** азвод — тичкова чота.
Шеф — шеф, -фа.
***Шина** — шина, -ни; **Ш.** гусматическая—шина гусматична; **Ш.** пневматическая — шина пневматична.
Шинель—шинеля, -лі.
***Шинный**—шиновий; **Ш.** болт—шиновий прогонич.
***Шип**—чіп, чопа; шпеник, -ка; (*проволоки*) — колючка, -ки.
*„**Шире шаг**"—„Ширше крок".
***Ширина**—ширина, -ни; **Ш.** строя —ширина ладу; **Шириною**—завширшки.
***Широкий**—широкий; **Ш.** обстрел —широкий обстріл.
***Ширококолейная дорога**—ширококолійний шлях.
***Широта**—ширина, -ни; (*геогр.*) — широта, -ти; **Ш.** размаха — ширина розмаху.
***Шифр**—шифр, -ру.
***Шкала**—шкала, -ли; **Ш.** делений — шкала поділок; **Ш.** заложений—шкала закладів; **Ш.** крутостей — шкала крутостей; **Ш.** штрихов—шкала рисок.
***Шкальный способ**—шкальний спосіб.
***Шкаф** — шахва, -ви; **Ш.** мобилизационный — мобілізаційна шахва.
***Шкафчик**—шахвовка, -ки.
***Шквал** — шквал, -лу.
***Шквальный огонь** — вогонь шквальний.
Школа —школа, -ли; **Ш.** полковая—полкова школа.
Школьные занятия — шкільне навчання.
***Шкурка стеклянная**— склянна шкурка.
***Шлагбаум** — розлогп, -гів.
***Шлак**—жужелиця, -ці.
***Шланга**—кишка, -ки.
***Шлевка** — гайка, -ки.
***Шлейка**—шлейка, -ки; **Ш.** нагрудная—нагрудна шлейка.
***Шлейный**—шлейковий; **Ш.** ремень — шлейковий ремінь.
***Шлем**—шолом, -му.
***Шлея**—шлея, шлеї.
***Шлифная пила**—шліфна пилка.
***Шлюз** — шлюза, -зи; (*водоспускной*)—спуст, -ту.
***Шляпка**—голівка, -ки; денце, -нця; **Ш.** гвоздя—голівка цвяха; **Ш.** гильзы — денце гільзи; **Ш.** стрелки — голівка стрілки.
***Шнейдерит**—шнейдерит, -ту.
***Шнур** — шнур, -ра; **Ш.** асбестовый — азбестовий шнур; **Ш.** револьверный — револьверний шнур; **Ш.** спусковой—спусковий шнур; **Ш.** трассировочный—шнур трасувальний.
***Шнуровой** — шнурований; **Ш.** книга—шнурована книга.
***Шов** — шво, шва.

*Шомпол—шомпол, -ла.
*Шомпольный — шомпольний; Ш. дорожка—шомпольна доріжка; Ш. муфта — шомпольна муфта; Ш. пружина—пружина шомпола; Ш. упор—шомпольна упора; Ш. шпилька—шомпольна шпилька.
*Шорнин — лимар, -ря.
Шорох — шурхотіння, шелест, -ту.
*Шоссе — шоса.
*Шоссейный — шосовий.
*Шофер - шофор, -ра.
*Шпала — лежонь, -жнп.
*Шпенон — шпевик, -ка.
*Шпильна —шпилька, -кп; Ш. прицэльпая—мірникова шпилька; Ш. шпонки — шпилька плішки; Ш. замыкающая — замикальна шпилька.
*Шпнон — шпигун, -на.
*Шпнонаж—шпигунство, -ства.
*Шплинт — заволічка, -ки.
*Шпонна — плішка, -кп; Ш. направляющая—напрямна плішка; Ш. с. зубом—плішка із зубом.
*Шпора — острога, -гн.
*Шпунтовый — ґаронаний; Ш. свая — ґарована пали.
*Шрапнель стальная, днафрагмвинная с очкои для днствинционной трубнн—шрапнеля сталева з діяфрагмою й пічком для диставційного запальника.
*Шрапнельный фугас — шрапнельна фугаса.
*Шрифт—шрифт, -ту; Ш. надписей—шрифт написів.
*Штаб — штаб, -бу.
*Штабель — стос, стосу.
*Штабной — штабовий; Ш. команда—штабова команда; Ш. рота — штабова сотня.
*Штанга — штанга, -ги.
*Штангенцириуль — штангенциркель, -кля.
*Штандарт — стяг, -гу.
*Штат — штат, -ту; по штату но положено—за штатом по належить.
*Штвтив — штатив, -ву.
*Штатный—штатний; Ш. расчет —штатний розрахунок.
*Штемпель — штемпель, -ля.
*Штвпсельный ноимутатор — притичковий комутатор.
*Штиль — штиль, -лю.
*Штифтин — шпеник, -ка.
*Шток—стебло, -ла; Ш. с поршнем — стебло з толоком; Ш. ударника — стебло ударника.
*Штопор—штопор, -ру; спіраля, -лі.
*Штора — ролета, -ти.
*Шторм — шторм, -му.
*Шторный — ролетовий.
*Штрих — риска, -ки.
*Штриховать, заштриховать — рискувати, зарискувати.
*Штурм — штурма, -ми.
*Штурмовать — штурмувати.
*Штурмовой — штурмовий; Ш. самолет — штурмовий літак; Ш. часть—штурмова частина.
*Штык — багнет, -та; „Штыки в ножны" — „Багнети в піхви"; Ш. примкнутый — настромлений багнет.

*Штыковой — багнетовий; Ш. бой—багнетовий бій; Ш. хомутик —хамутик багнотовий.
*Штырь — штир, -ру.
*Шум — шум, гомін, -мону; галас, -су.
*Шуметь—шуміти, гомоніти.
*Шуруп — шруб, -бв.

Щ

*Щебенка—жорствинка, -ки.
*Щебень —груз, -зу; жорства, -ви; ріпь, -пи.
*Щека — щока, -ки; Щ. бойницы—щоки бійниці.
*Щеколда—клямка, -ки.
*Щелканне — клацвиня.
*Щелок — луг, -гу.
Щелочь—щолок, -ку; лугова сіль.
*Щелчок—щуток,-тка; цок, -ку.
*Щель — щілина, -ни; Щ. амбразуры—щіліна амбразури; Щ. боевая—бойна щілина; Щ. боковая—бокова щілина; Щ. нижвяя —нижня щілина.
*Щербина—щербина, -ни.
*Щетинный банник — волосяна щітка.
*Щетка—щітка, -ки; Щ. конская—кінська щітка; Щ. проволочная—дротяна щітка.
*Щечкый — щоковий.
*Щипцы — (*для гвоздей*) обценьки, -ньок; кліщі, -щів; Щ. для заклепок—кліщі на нюти.
*Щит—щит, -та; Щ. броновой —панцерний щит; Щ. откидной —відкидний щит; Щ. неподвижпый—нерухомий щит; Щ. спеговой—щит сніговий.
*Щитик—щитик, -кв; Щ. задвижпой — васувний щитик; Щ. предохранительный —запобіжний щитик; Щ. со спусковым мохвнизмом — щитик із спусковим механізмом; Щ. прикрытия—щитик прикриття; Щ. сяпы—щитик сапи.
*Щитовое прикрытие—щитове прикриття.
*Щупальцы—вусики, -ків; мацки, -ків.
*Щурить, -ся —жмурити, -ся.

Э

*Эбонит — ебоніт, -ту.
*Эбонитовый — ебонітовий; Э. крышка—ебонітова покришка.
*Эвакоприемник—евакоприймач.
*Эвакуационный—евакуаційний; Э. отряд — евакуаційний відділ; Э. пункт—евакуаційний пункт.
*Эвакуация — евакуація, -ції.
*Эвакуировать — евакувати.
*Экваториальный—екваторіяльний, рівнинковий; Э. ось вращения — екваторіяльна вісь обертання.
*Эклиметр— екліметер, -тра.

***Экипаж**—пóвіз, пóвозу; комáнда, -ди.

***Экономический**—економíчний; **Э.** суммы — економíчні сýми.

***Экразит** — екразит, -ту.

***Экскаватор**—екскавáтор, -ра.

***Эскорт**—ескóрт, -ту; почóт, -ту.

***Экстрактор**—екстрáктор, -ра.

***Экстракторный рычаг** — екстрáкторний вáжіль.

***Экстренный** — негáйний, надзвичáйний; **Э.** заседание—надзвичáйні збóри.

***Эксцентрический** — ексцентрúчний; **Э.** втулка—ексцентрúчний утýлок; **Э.** желоб—ексцентрúчний жóлоб; **Э.** прилив — ексцентрúчний прилúвок.

***Эластичность** — пружúстість, [-тости.

***Элеватор** — елевáтор, -ра.

***Электризация**—електризувáння; **Э.** сетей — електризувáння мерéж. [зований.

***Электризованный** — електри-

***Электрический**—електрúчний; **Э.** сеть—електрúчна мерéжа.

***Электричество** — елéктрика, -ки. [двигýн, -нá.

***Электродвигатель** — електро-

***Электродвижущая сила** — електрозворýшення.

***Электроизмерительный**—електровимірчий; **Э.** прибор —електровимірчий прилад. [нéт, -ту.

***Электромагнит** — електромаг-

***Электромагнитный** — електромагнéтний; **Э.** волны — електромагнéтні хвúлі.

***Электротехник** — електротéхнік, -ка.

***Электротехнический** — електротехнíчний.

***Элемент** — елемéнт, -та; **Э.** мокрый — мóкрий елемéнт; **Э.** наливной—наливний елемéнт; **Э.** фехтования—елемéнти фехтувáння.

***Эллипс** — éліпс, -су.

***Эллиптический** — еліптúчний.

Энергичный, -но — енергíйний, -но, жвáвий, -во, завзя́тий, -то.

***Энергия** — енéргія, -гії.

***Эпидемический** —епідемíчний, пóшесний; **Э.** отряд — епідемíчний, пóшесний вíдділ.

Эпизодический—епізодúчний.

Эпизоотия — епізоóтія, -тії.

***Эскадра** — ескáдра, -ри.

***Эскадрилья**—ескадрúлля, -лі; **Э.** истребительная—нúщуча ескадрúлля; **Э.** разводывательная—розвíдча ескадрúлля.

***Эскадрон** — кíнна сóтня, -ні; **Э.** связи — кíнна сóтня звязкý; „**Э.**, строй взвод"—„сóтня, ладнáй чотú".

***Эскадронный** — сотéнний.

***Эскарп** — ескáрп, -пу.

***Эспадрон** — еспадрóн, -ну.

***Эстокада** — естокáда, -ди.

***Этаж** — пóверх, -ху; **Э.** верхний — горíшній пóверх.

***Этап** — етáп, -пу.

***Этапный** — етáпний; **Э.** пункт — етáпний пункт; **Э.** лазарет — етáпний шпитáль.

*Эфвс — держа́к, -ка́.
*Эфир — ете́р, -ру.
*Эшелон — ешело́н, -на.
*Эшелонировать — ешелонува́ти.

Ю

Юг — пі́вдовь, -дин.
*Юго-востон — півде́нний схі́д, схо́ду.
*Юго-запад — півде́нний за́хід, -ходу.
*Южный — півде́нний; юго-восточный — півде́нно-схі́дній; юго-западный — півде́нно-за́хідній.
*Юрта — шатро́, -тра́.
*Юфть — ю́хта, -ти.

Я

*Явна — я́вка, -ки.
*Явленне — я́вище, -ща; Я. атмосферное — атмосфе́рне я́вище; Я. метеорологическое — метеороло-гі́чне я́вище; Я. стихийное — стихі́йне я́вище
*Являться, явнться — являтися, [явитися.
*Явный — я́вний.
*Явно — я́вно. [-ности.
*Ядовнтость — отру́йність,
*Ядовнтый — отру́йний; Я. вещество — отру́йна речови́на; Я. газ — отру́йний газ; Я. свеча — отру́йна сві́чка. [ядро́, -ра́.
*Ядро — (*спорт.*) га́ло, -ла;
*Язын — язи́к, -ка.
*Яйцевндный — яйцюва́тий.
*Янорный — кі́твовий.
*Якорь — кі́тва, -ви; Я. минный — мі́нна кі́тва.
*Яма — я́ма, я́ми; Я. большая — вели́ка я́ма; Я. волчья — во́вча я́ма; Я. выгребная — вигрі́бна я́ма; Я. малая — мала́ я́ма; Я. помойная — поми́йна я́ма.
*Яр — яр, я́ру.
*Яровой — я́рий; Я. солома — я́ра соло́ма.
*Ярусное расположенив окопов — розташува́ння ша́нців по́верхами.
*Ясли — я́сла, я́сол.
*Ясность — я́сність, -ности.
*Ясный, -но — я́сний, -но.
*Ячевчный окоп — гніздови́й віа́нець, -нця.
*Ячвйка (*арт.*) — осере́док, -дка; гнізди́нка, -ки.
*Ячмень — ячмі́нь, -ме́ню.
*Ящин — я́щик, -ка, скри́нька, -ки; Я. вкладной — вкладна́ скри́нька; Я. денежный — грошова́ скри́нька; Я. зарядный — заря́дний я́щик; Я. мусорный — смі́тниця; Я. несгораемый — неспале́нна скри́нька; „Ящик (орудие) влево (вправо, вперед) — марш“ — „Ящик (гарма́та) влі́во (впра́во, впоре́д) — руш“. [ковий.
*Ящичный — я́щичний; скрин-

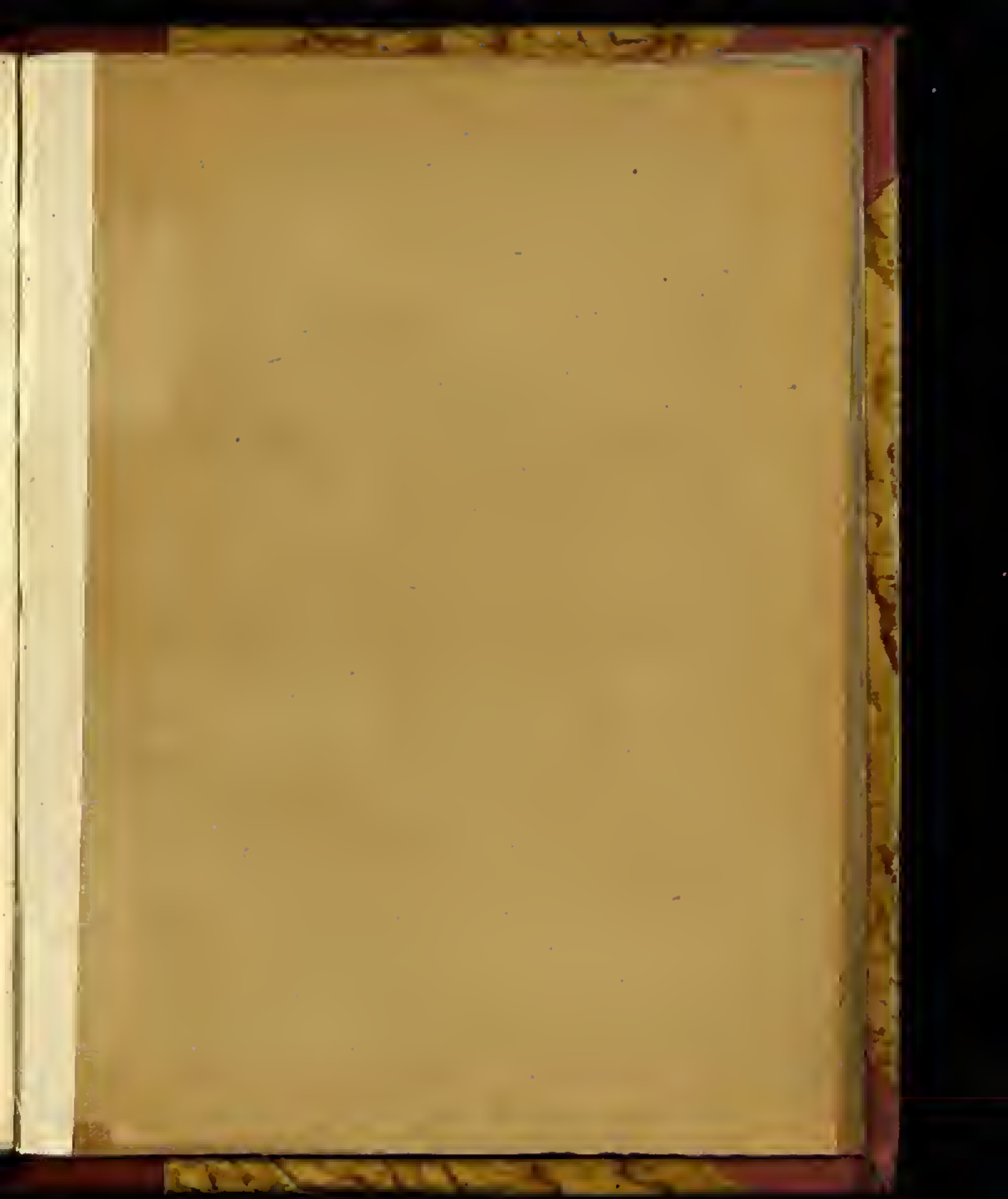

Ціна 95 к. (Р)